

sveučilišni prijediplomski studij
Sociologija (jednopedmetni)

DETALJAN IZVEDBENI PLAN
akademska godina 2026./2027.

klasa: 602-02/26-02/00006
ur. broj: 2181-190-26-00006

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

DRUŠTVENA STRUKTURA

Kod: SOS101

ISVU kod: 201696

Sceduly kod: 23379

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Društvena struktura					
Kod	SOS101	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Sanja Stanić	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	Ivana Ćoko, asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s osnovnim elementima strukture društva te strukturalnim razlikama među različitim tipovima društva. Nadalje, upoznati studente s društvenom strukturom kao relativno stabilnim sustavom elemenata, koji su povezani u uređenu i trajnu cjelinu, koji su relativno stabilni, ali ne i nepromjenjivi. Promjene se mogu odvijati kao promjene sustava, ali i unutar i u odnosima elemenata.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Prepoznati, definirati i opisati elemente strukture društva 2. Uočiti i protumačiti promjene, procese i povezanosti u strukturi društva 3. Kritički promišljati i interpretirati aspekte društvene strukture 4. Primijeniti usvojena znanja u izradi teorijskih i empirijskih radova						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (prezentacija plana, programa rada i tema seminarskih radova) 2. Struktura društva u djelima klasika sociološke misli 3. Struktura društva u suvremenoj sociološkoj teoriji 4. Kultura kao društvena tvorevina 5. Društvena interakcija i svakodnevni život 6. Obitelj i brak 7. Rod, spolnost i rodne nejednakosti 8. Društvena uvjetovanost zdravlja i bolesti 9. Narušavanje društvenih normi (kriminal i devijantnost) 10. Društvene nejednakosti: klasa i stratifikacija 11. Siromaštvo i društvena isključenost 12. Ekonomski život i ekonomske institucije 13. Masovni mediji i komunikacije 14. Ekološki problemi suvremenog društva 15. Završno predavanje i evaluacija kolegija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐ ☐ ☐ ☒	e-učenje			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu (80%); ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućuju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; položiti kolokvije/pisani ispit i ostvariti minimalno 60% točnosti na kolokvijima/ispit; informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima; pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - uspješno položeni kolokviji/pisani ispit (50%) - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (40%) - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave predavanja i seminara (10%). Ocjena na pisanom ispitu formira se na sljedeći način: dovoljan (2) za ostvarenih 60%, dobar (3) za ostvarenih 70%, vrlo dobar (4) za ostvarenih 80%, izvrstan (5) za ostvarenih 90-100%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Bottomore, T. (1977). Sociologija kao društvena kritika. Naprijed.		0	da		
	Boudon, R. (2012). Sociologija kao znanost. Jesenski i Turk.		0	da		
	Giddens, A. (2007). Sociologija. Prema 4. engleskom izdanju. Globus.		2			
	Giddens, A. (1984). The Constitution of Society. Polity Press.		0	da		
	Lopez, J. & Scott, J. (2000). Social Structure. Open University Press.		0	da		
Dopunska literatura	1. Borgatta, E. F. (2000). Encyclopedia of Sociology (5 volume set) Holiday house. 2. Bruce, S. (2005). Sociologija. BTC Šahinpašić. 3. Elias, N. (2007). Što je sociologija? Antibarbarus. 4. Haralambos, M. i Holborn, M. (2002). Sociologija – teme i perspektive. Golden marketing. 5. Hess, B. B., Markson, E. W. & Stein, P. J. (1988) Sociology. Macmillan.					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa vrednovanja nastavnog rada na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/					

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (prezentacija plana i programa rada i tema seminarskih radova)	2	
Seminar	Upoznavanje s metodama rada, dogovor oko seminarskih tema i prezentacije	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Struktura društva u djelima klasika sociološke misli (A. Comte, E. Durkheim, M. Weber)	2	
Seminar	Analizirat će se kako klasični sociolozi objašnjavaju strukturu društva, uz usporedbu njihovih pristupa društvenom poretku, institucijama i odnosima među pojedincima	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Struktura društva u suvremenoj sociološkoj teoriji (strukturalni funkcionalizam, konfliktna teorija, simbolički interakcionizam)	2	
Seminar	Razmatrat će se različiti teorijski pristupi razumijevanju strukture društva, uz naglasak na temeljne ideje i razlike između suvremenih socioloških perspektiva	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Kultura kao društvena tvorevina (pojam kulture, međuovisnost kulture, društva i čovjeka, kulturna različitost)	2	
Seminar	Istražit će se odnos kulture i društva te načine na koje kultura oblikuje identitet i društvene vrijednosti	2	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Društvena interakcija i svakodnevni život (koncept društvene interakcije, verbalna i neverbalna komunikacija)	2	
Seminar	Prikazat će se obrasci društvene interakcije u svakodnevnom životu, s naglaskom na komunikaciji i utjecaju suvremenih tehnologija	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Obitelj i brak (definicije obitelji, brak, promjene obitelji, kohabitacija, istospolne obitelji)	2	
Seminar	Raspravljat će se o promjenama u strukturi i funkcijama obitelji te različitim oblicima obiteljskog života u suvremenom društvu	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Rod, spolnost i rodne nejednakosti (obrazloženje pojmova spol i rod, objašnjenja rodni razlika i nejednakosti) Prvi kolokviji	2	
Seminar	U radu će se razmotriti kako se rodne uloge i spolnost oblikuju u društvu te koje nejednakosti iz toga proizlaze	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Društvena uvjetovanost zdravlja i bolesti (određenje zdravlja i bolesti, starenje i problemi starije populacije)	2	
Seminar	Istražit će se društveno razumijevanje zdravlja i bolesti te na utjecaj starenja na pojedinca i društvo	2	
Tjedan izvođenja: 9.			

Predavanja	Narušavanje društvenih normi (pojmovi kriminala i devijantnosti, društvena uvjetovanost kriminala, vrste kriminala)	2	
Seminar	U radu će se objasniti uzroci i oblici devijantnog ponašanja te načini na koje društvo reagira na kriminal	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Društvene nejednakosti: klasa i stratifikacija (obrazloženje pojmova klase i stratifikacije, vrste stratifikacije)	2	
Seminar	Na primjerima će se analizirati različiti oblici društvenih nejednakosti, kao i njihovi uzroci i posljedice	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Siromaštvo i društvena isključenost (obrazloženje pojmova siromaštva, vrste društvene isključenosti)	2	
Seminar	Razmotrit će se problem siromaštva i društvene isključenosti te njihov utjecaj na sudjelovanje pojedinaca u društvu	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Ekonomski život i ekonomske institucije (pojmovi rada i zanimanja, rodne nejednakosti, novi oblici rada)	2	
Seminar	Analizirat će se razvoj potrošačkog društva i utjecaj ekonomskih procesa na svakodnevni život	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Masovni mediji i komunikacije (vrste medija, društveni utjecaj medija)	2	
Seminar	Ispitat će se uloga medija u oblikovanju javnog mišljenja i društvenog ponašanja	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Ekološki problemi suvremenog društva (ekološka kriza i utjecaji na društvo, održivi razvoj)	2	
Seminar	Razmotrit će se suvremeni ekološki izazovi i raspraviti o mogućim društvenim odgovorima na probleme okoliša	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija kolegija Drugi kolokvij	2	
Seminar	Evaluacija seminarske nastave	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

DRUŠTVENA DINAMIKA

Kod: SOS102

ISVU kod: 131140

Sceduly kod: 23378

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Društvena dinamika					
Kod	SOS102	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	Ivana Čoko, asistentica Matea Čular, naslovna asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnom terminologijom društvene dinamike.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Definirati osnovne pojmove iz područja društvene dinamike 2. Analizirati pojedine elemente društvene dinamike i njenih ključnih obilježja 3. Objasniti različite tipove društvene pokretljivosti 4. Objasniti različite oblike migracija						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje - upoznavanje s programom predmeta, literaturom, načinom rada, rokovima, ispitima 1. Društvena nejednakost i društvena stratifikacija 2. Društvena pokretljivost (tipovi pokretljivosti: unutargeneracijska i međugeneracijska; horizontalna i vertikalna) 5. Strukturalna i cirkularna; neto i perfektna pokretljivost; motilitet; posljedice pokretljivosti 6. Kanali i faktori društvene pokretljivosti 7. Socioprofesionalna pokretljivost u Hrvatskoj 8. Društvena pokretljivost u komparativnoj perspektivi 9. 1. kolokvij 10. Migracije – 1. dio 11. Migracije – 2. dio 12. Europske migracije 13. Globalizacija migracije 14. Modernitet i evolucija suvremenih društava 15. 2. kolokvij 16. Završno predavanje i evaluacija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐				
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima/radionicama analitički pristupati i raspravljati o temi. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih						

	okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - usmeni ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je usmenom ispitu) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10%.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Cohen, R. (2000). Global Sociology. Palgrave Macmillan.		3	ne		
	Miles, S. (2001). Social Theory in the Real World. SAGE Publications.		3	ne		
	Rotberg, R. (ed.) (2000). Social Mobility and Modernization. The MIT Press.		2	ne		
Dopunska literatura	1. Adamović, M. i Mežnarić, S. (2003). Potencijalni i stvarni «odljev» znanstvenog pomlatka iz Hrvatske: empirijsko istraživanje. Revija za sociologiju, 34(3-4),143-160. 2. Berger, P. L. (1995). Kapitalistička revolucija. Zagreb: Naprijed. 3. Božić, S. (2005). Migracijski potencijal Hrvatske – mikroanalitički pristup. Migracijske i etničke teme, 21(1-2), 9-33. 4. Čengić, D. i Rogić, I. (ur.) (2001). Upravljačke elite i modernizacija. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 5. Hinchliffe, S. & Woodward, K. (2000). The Natural and the Social: Uncertainty, Risk, Change. Routledge. 6. Hodžić, A. (2010). Prostorna mobilnost i procesi deteritorijalizacije i fleksibilizacije društvenog života. Sociologija i prostor, 48(2), 301-347. 7. Karajić, N. (2000). Politička modernizacija. Prilozi sociologiji hrvatskoga društva. HSD i Zavod za sociologiju. 8. Katunarić, V. (1994). Labirint evolucije. Hrvatsko sociološko društvo i Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta. 9. Kennedy, P. & Danks, C. (2001). Globalization and National Identities. Palgrave Macmillan. 10. Kirby, M. (1999). Stratification and Differentiation. Palgrave Macmillan. 11. Lajić, I. (2007). Mehaničko kretanje stanovništva i regionalni razvoj. Migracijske i etničke teme, 23(3), 209-223. 12. Lazić, M. (1987). U susret zatvorenom društvu. Naprijed. 13. Obadić, A. (2008). Kretanje hrvatske ponude rada i njen utjecaj na migracijske tijekove. Migracijske i etničke teme, 24(1-2), 91-108. 14. Penava, M. (2011). Utjecaj migracija na europsko tržište rada. Ekonomska misao i praksa, 20(2), 335-362. 15. Radoš, R. (2004). Vanjske migracije kao čimbenik integracije Hrvatske u zapadnoeuropske asocijacije. Društvena istraživanja, 3(177), 379-400. 16. Sekulić, D. (1991). Strukture na izmaku: Klase, sukobi i socijalna					

	mobilnost. Sociološko društvo Hrvatske. 17. Sorokin, P. (2007). Društvena i kulturna dinamika: studija promjena u velikim sustavima umjetnosti, istine, etike, prava i društvenih odnosa. Fabula nova. (1. i 2. dio.) 18. Suvin, D. (2010). Imigracija u Europi danas: aparthejd ili građanska kohabitacija? Politička misao, 48(2), 159-185. 19. Suvin, D. (2010). Imigracija u Europi danas: aparthejd ili građanska kohabitacija? Politička misao, 48(2), 159-185. 20. Županov, J. (1995). Poslije potopa. Zagreb: Globus.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje - upoznavanje s programom predmeta, literaturom, načinom rada, rokovima, ispitima	2	P 17
Seminar	Županov, J. (1995). Poslije potopa. Zagreb: Globus. Str. 11-78.	2	P17
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Društvena nejednakost i društvena stratifikacija	2	P17
Seminar	Županov, J. (1995). Poslije potopa. Zagreb: Globus. Str. 53-157.	2	P17
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Društvena pokretljivost (tipovi pokretljivosti: unutargeneracijska i međugeneracijska; horizontalna i vertikalna)	2	P17
Seminar	Berger, P.L. (1995). Kapitalistička revolucija. Zagreb: Naprijed. Str. 5-50.	2	P17
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Strukturalna i cirkularna; neto i perfektna pokretljivost; motilitet; posljedice	2	P17
Seminar	Berger, P.L. (1995). Kapitalistička revolucija. Zagreb: Naprijed. Str. 50-100.	2	P17
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Kanali i faktori društvene pokretljivosti	2	P17
Seminar	Berger, P.L. (1995). Kapitalistička revolucija. Zagreb: Naprijed. Str. 100-157.	2	P17
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Socioprofesionalna pokretljivost u Hrvatskoj	2	P17
Seminar	Lazić, M. (1987). Ususret zatvorenom društvu. Zagreb: Naprijed. Str. 77-175.	2	P17
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Društvena pokretljivost u komparativnoj perspektivi	2	P17
Seminar	Burić, I. (2024). Sociologija hrvatskog društva. Procesi i strukture u suvremenom hrvatskom društvu. Str. 13-82.	2	P17
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	1. kolokvij - grupa A	2	P17
Seminar	1. kolokvij - grupa B	2	P17
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Migracije – 1. dio	2	P17
Seminar	Burić, I. (2024). Sociologija hrvatskog društva. Procesi i strukture u suvremenom hrvatskom društvu. Str. 83-126.	2	P17
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Migracije – 2. dio	2	P17
Seminar	Burić, I. (2024). Sociologija hrvatskog društva. Procesi i strukture u suvremenom hrvatskom društvu. Str. 127-186.	2	P17
Tjedan izvođenja: 11.			

Predavanja	Europske migracije	2	P17
Seminar	Burić, I. (2024). Sociologija hrvatskog društva. Procesi i strukture u suvremenom hrvatskom društvu. Str. 187-252.	2	P17
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Globalizacija migracije	2	P17
Seminar	Burić, I. (2024). Sociologija hrvatskog društva. Procesi i strukture u suvremenom hrvatskom društvu. Str. 253-278.	2	P17
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Modernitet i evolucija suvremenih društava	2	P17
Seminar	Čengić, D., Rogić, I. (ur.) (2001). Upravljačke elite i modernizacija. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. Str. 37-94.	2	P17
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	2. kolokvij - grupa B	2	P17
Seminar	2. kolokvij - grupa A	2	P17
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija	2	P17
Seminar	Završni seminar i evaluacija	2	P17

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

TEMELJNI SOCIOLOŠKI POJMOVI

Kod: SOS103

ISVU kod: 131141

Sceduly kod: 23383

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Temeljni sociološki pojmovi							
Kod	SOS103		Godina studija		1.			
Nositelj/i kolegija	doc. dr. sc. Tea Gutović		Bodovna vrijednost (ECTS)		5.0			
Suradnici			Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)		P	S	V	T
					30	30	0	0
Status kolegija	Obvezni		Postotak primjene e-učenja		20%			
Opis kolegija								
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s s ključnim sociološkim kategorijama te ih osposobiti za razumijevanje funkcioniranja modernih društava. Nadalje, osposobiti studente za kritičko i kreativno razmišljanje, poticanje interesa, motivacije i diskusije o različitim društvenim problemima, procesima i fenomenima. Osposobiti studente za analitičko izučavanje ključnih društvenih odnosa kao i različitih tipova društvenog ponašanja. U tom kontekstu, cilj je razumjeti smisao sociološke spoznaje, odnosno, znanstvenog pristupa u proučavanju društva kao nezaobilaznog dijela suvremenog korpusa znanja.							
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/							
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti nastanak modernih društava 2. Uočiti odnos sociologije i svakodnevnog iskustva 3. Objasniti nastanak i razvoj ključnih društvenih odnosa, oblika i procesa 4. Razumjeti različite tipove društvenog ponašanja 5. Prepoznati i opisati značajne društvene fenomene 6. Kritički i kreativno promišljati o ključnim društvenim problemima 7. Uočiti značaj znanstvenog pristupa u proučavanju društva kao nezaobilaznog dijela suvremenog korpusa znanja 8. Opisati temeljne značajke strukture društva i društvenog poretka 9. Razlikovati različite tipove društvenih grupa i kriterije podjele grupa 10. Spoznati odnos pojedinca i grupe							
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje. Upoznavanje sa seminarskom literaturom i dodjela seminarskih tema 2. Sociološka perspektiva; sociologija i svakodnevno iskustvo; sociologija i druge društvene znanosti 3. Posebnost sociološkog izučavanja društva; početak i razvitak 4. Utemeljitelji sociologije; razvitak suvremene sociologije 5. Određenje pojma društvo; razvitak ljudskih društava; predmoderna; moderna društva; teorije društva 6. Struktura društva; društveni poredak 7. Društvene grupe; tipovi društvenih grupa; kriteriji podjele grupa; odnos pojedinca i grupe; grupna dinamika; društvena organizacija 8. Sociologija dokolice; rod i dokolica; dokolica i društveni nadzor 9. Siromaštvo i socijalno isključenje 10. Vlast i moć; političke institucije 11. Teorija elita; moć i politika u zapadnim demokracijama; novi društveni pokreti 12. Društvena diferencijacija; društvena stratifikacija i društvena nejednakost 13. Birokracija; elementi birokratske strukture; birokratiziranje društvenih odnosa 14. Društvena kontrola /sociološki, psihološki i antropološki pristupi/ 15. Devijantnost /biološke, sociološke i psihološke teorije/							

Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐ ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovanje u realizaciji nastave (70% pohađanja nastave – predavanja i seminari kao preduvjet dobivanja potpisa) unutar kojeg je potrebno izraditi i prezentirati pojedine nastavne sadržaje u okviru seminarskog rada u skladu s utvrđenim kriterijima (usmeno izlaganje uz prezentaciju) i rasprava (fizičke). Student je dužan pridržavati se definiranih vremenskih okvira izrade seminara kao i aktivno i konstruktivno sudjelovati u nastavi. Student s dva pozitivno vrednovana kolokvija ostvaruje ekvivalent pisanom ispitu.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Provjera stečenih znanja, vještina i kompetencija provodi se tijekom semestra i to putem vrjednovanja aktivnosti studenata i raspravama, seminarskog rada, kao i dva kolokvija. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 60% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama – 30% - aktivno sudjelovanje na nastavi (rasprave fizičke 10%). Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	Giddens, A. (2017). Essential concepts in sociology. Polity press.	1	online			
	Haralambos, M. (1989). Uvod u sociologiju. Globus.	1	online			
	Kuvačić, I. (2004). Uvod u sociologiju. Golden marketing-Tehnička knjiga.	5	online			
Dopunska literatura	1. Best, S. (2005) Understanding Social Division. London: SAGE Publications. 2. Bilton, T., Bonnett, K., Jones, P., Skinner, D., Stanworth, M., Webster, A. (1996) Introductory Sociology. London: Macmillan Press. 3. Bradshaw, Y.W., Healey, J.F., Smith, R. (2001) Sociology for a New Century. London: Sage Publications. 4. Calhoun, C., Rojek, C., Turner, B. S. (2005) The SAGE Handbook of Sociology. London: SAGE Publications. 5. Castells, M. (2000) Usporičin društvo. Zagreb: Golden marketing. 6. Čaldarović, O. (2012). Čikaška škola urbane sociologije. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. 7. Fukuyama, F. (2000) Povjerenje-društvene vrline i stvaranje blagostanja. Zagreb: Izvori d.o.o.					

	8. Hachen, Jr. D. S. (2001) Sociology in Action. London: SAGE Publications. 9. Hrgović, J., Polšek, D. (2004) Evolucija društvenosti. Zagreb: Jesenski i Turk. 10. Jenks, C. (2002) Vizualna kultura. Zagreb: Jesenski i Turk. 11. Katunarić, V. (2013) Rajska zajednica i društveni pakao-sociološka razmatranja. Zagreb: Disput. 12. Katunarić, V. (2003) Sporna zajednica - Novije teorije o naciji i nacionalizmu. Zagreb: Jesenski i Turk. 13. Kalanj, R. (2010) Ideologija, utopija i moć. Zagreb: Jesenski i Turk. 14. Kuhn, T. S. (2013) Struktura znanstvenih revolucija. Zagreb: Jesenski i Turk. 15. Newman, D. M. (2014) Sociology. Exploring the Architecture of Everyday Life, Brief Edition Fourth Edition. London: SAGE Publications. 16. Poole, M. S., Hollingshead, A. B. (2004) Theories of Small Groups. Interdisciplinary Perspectives. London: SAGE Publications. 18. Ritzer, G. (2014) Introduction to Sociology. London: Sage Publications. 19. Robotham, D. (2005) Culture. Society, Economy. Globalization and its Alternatives. London: SAGE Publications. 20. Sergejev, D. /ur./ (2007) Hrvatska i Europa. Korijeni integracija. Zagreb: Jesenski i Turk. 21. Weber, M. (2013) Vlast i politika. Zagreb: Jesenski i Turk. 22. Weber, M. (2013) Politika kao poziv. Zagreb: Jesenski i Turk.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Individualne konzultacije, pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka, razgovor u svezi unaprjeđenja kvalitete razine usvojenog znanja. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje	2	P17
Seminar	Upoznavanje sa seminarskom literaturom i dodjela seminarskih tema	2	P17
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Sociološka perspektiva; sociologija i svakodnevno iskustvo; sociologija i druge društvene znanosti	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sociološka perspektiva kao specifičan način razumijevanja društvene stvarnosti koji svakodnevne pojave i iskustva smješta u širi društveni, kulturni i povijesni kontekst. Ispitat će se temeljne odrednice sociološkog načina mišljenja uključujući pojam sociološke imaginacije C. Wrighta Millsa uz analizu odnosa sociologije prema srodnim društvenim znanostima poput psihologije, ekonomije, politologije i antropologije, s naglaskom na specifičan doprinos sociologije razumijevanju društvenih struktura i procesa. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri sociološka perspektiva može obogatiti razumijevanje svakodnevnog života i koje su granice sociološkog objašnjenja društvene stvarnosti u odnosu na druge discipline.	2	P17
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Posebnost sociološkog izučavanja društva; početak i razvitak	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se posebnost sociološkog izučavanja društva kao znanosti koja nastoji sustavno i empirijski objasniti društvene pojave, strukture i procese, uz pregled povijesnog nastanka i razvitka sociologije kao akademske discipline. Ispitat će se društveni i intelektualni kontekst nastanka sociologije u 19. stoljeću – od prosvjetiteljstva i industrijske revolucije do doprinosa klasičnih teoretičara poput Comtea, Durkheima, Webera i Marxa – uz analizu ključnih teorijskih pravaca koji su obilježili razvoj discipline do danas. U zaključnom dijelu kritički će se propitati što sociologiju čini posebnom društvenom znanostu i na koji način njezin povijesni razvitak odražava šire društvene promjene i intelektualne struje modernoga doba.	2	P17
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Utemeljitelji sociologije; razvitak suvremene sociologije	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se utemeljitelji sociologije i razvitak suvremene sociologije kao proces izgradnje discipline od klasičnih teorijskih temelja do suvremenih teorijskih strujanja. Ispitat će se temeljni doprinosi klasičnih utemeljitelja: Comtea, Durkheima, Webera i Marxa uz analizu načina na koji su njihove teorije oblikovale ključne paradigme sociološkog mišljenja te kako su se razvijale i transformirale kroz strukturalni funkcionalizam, simbolički interakcionizam, konfliktnu teoriju i suvremene pristupe poput postmodernizma i feminističke sociologije. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri klasično teorijsko naslijeđe ostaje relevantno za razumijevanje suvremenih društvenih pojava te koje su temeljne napetosti i rasprave koje obilježavaju suvremenu sociološku teoriju.	2	P17

Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Određenje pojma društvo; razvitak ljudskih društava; predmoderna; moderna društva; teorije društva	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se pojam društva kao temeljnog predmeta sociologije uz analizu povijesnog razvitka ljudskih društava od predmodernih do modernih oblika društvene organizacije. Ispitat će se ključne tipologije i teorije društva počevši od Tönniesove distinkcije između zajednice i društva, Durkheimove podjele na mehaničku i organsku solidarnost do suvremenih teorija modernosti uz analizu temeljnih obilježja predmodernih, modernih i postmodernih društava te procesa koji su obilježili prijelaz između tih oblika. U zaključnom dijelu kritički će se propitati koje teorije društva najadekvatnije zahvaćaju složenost suvremenih društvenih struktura te u kojoj mjeri klasične tipologije ostaju korisni analitički alati za razumijevanje današnjih društvenih stvarnosti.	2	P17
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Struktura društva; društveni poredak	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se struktura društva i društveni poredak kao temeljne sociološke kategorije koje upućuju na pitanja organizacije, stabilnosti i reprodukcije društvenog života. Ispitat će se ključni teorijski pristupi društvenoj strukturi od funkcionalističkih i konfliktnih teorija do strukturalizma uz analizu pojmova poput društvenih institucija, statusa, uloga i skupina kao gradivnih elemenata društvenog poretka. U zaključnom dijelu kritički će se propitati kako se društveni poredak uspostavlja i održava te u kojoj mjeri on odražava konsenzus i zajedničke vrijednosti, a u kojoj mjeri počiva na odnosima moći i društvene prisile.	2	P17
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Društvene grupe; tipovi društvenih grupa; kriteriji podjele grupa; odnos pojedinca i grupe; grupna dinamika; društvena organizacija	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se društvene grupe kao temeljni oblik društvenog života uz analizu tipova, kriterija podjele i dinamike grupa te odnosa između pojedinca i grupe u kontekstu društvene organizacije. Ispitat će se ključne tipologije društvenih grupa: primarne i sekundarne, unutarnje i vanjske, formalne i neformalne uz teorijske pristupe grupnoj dinamici i procesima koji oblikuju ponašanje pojedinca unutar grupe, uključujući konformizam, vodstvo i skupnu koheziju. U zaključnom dijelu kritički će se propitati na koji način grupna pripadnost oblikuje identitet, vrijednosti i djelovanje pojedinca te u kojoj mjeri suvremeni procesi individualizacije i digitalizacije mijenjaju tradicionalne oblike grupnog života i društvene organizacije.	2	P17
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Sociologija dokolice; rod i dokolica; dokolica i društveni nadzor	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sociologija dokolice kao područje koje istražuje društvene dimenzije slobodnog vremena, uz poseban osvrt na rodne nejednakosti u pristupu i iskustvu dokolice te ulogu dokolice kao prostora društvenog nadzora i kontrole. Ispitat će se temeljni teorijski pristupi dokolici od Veblenove teorije dokoličarske klase do suvremenih pristupa koji dokolicu razumijevaju kao prostor identiteta, potrošnje i društvene distinkcije uz analizu načina na koji rod strukturira mogućnosti i iskustva slobodnog vremena te kako institucije i kulturne norme nadziru i reguliraju dokoličarske prakse. U zaključnom dijelu kritički	2	P17

	će se propitati je li dokolica prostor slobode i autonomije pojedinca ili je pretežno društveno konstruirana i nadzirana kategorija koja reproducira postojeće društvene nejednakosti.		
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Siromaštvo i socijalno isključenje	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se siromaštvo i socijalno isključenje kao međusobno povezane dimenzije društvene nejednakosti koje upućuju na pitanja materijalnih resursa, pristupa društvenim dobrima i punog sudjelovanja u društvenom životu. Ispitat će se temeljni teorijski i empirijski pristupi definiranju i mjerenju siromaštva kao što su apsolutno i relativno siromaštvo, višedimenzionalni indeksi uz analizu mehanizama socijalnog isključenja koji pogađaju najranjivije društvene skupine. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri postojeće socijalne politike uspijevaju adresirati strukturne uzroke siromaštva i isključenosti ili ostaju pretežno na razini reaktivnih mjera koje ne zahvaćaju dublje uzroke društvenih nejednakosti.	2	P17
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Vlast i moć; političke institucije	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se vlast i moć kao temeljne sociološke kategorije uz analizu političkih institucija kao formalnih struktura kroz koje se moć organizira, legitimira i provodi u modernim društvima. Ispitat će se ključni teorijski pristupi moći od Weberove tipologije legitimne vlasti i Foucaultovog koncepta disciplinarne moći do elitističkih i pluralističkih teorija političke moći uz analizu uloge i funkcioniranja temeljnih političkih institucija u demokratskim sustavima. U zaključnom dijelu kritički će se propitati kako se moć distribuira i reproducira u suvremenim društvima te u kojoj mjeri formalne političke institucije odražavaju stvarne odnose moći ili služe kao mehanizmi njihovog prikrivanja i legitimacije.	2	P17
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Teorija elita; moć i politika u zapadnim demokracijama; novi društveni pokreti	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se teorija elita, moć i politika u zapadnim demokracijama te novi društveni pokreti kao međusobno povezane dimenzije koje upućuju na pitanja distribucije moći, demokratske participacije i kolektivnog djelovanja u suvremenim društvima. Ispitat će se klasične teorije elita od Pareta i Mosce do Millsovog koncepta vladajuće elite uz analizu načina na koji se moć organizira i reproducira u zapadnim demokracijama te kako novi društveni pokreti, poput ekoloških, feminističkih i antiglobalizacijskih, izazivaju etablirane strukture moći i otvaraju nove prostore političkog djelovanja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri zapadne demokracije doista distribuiraju moć širim društvenim slojevima ili elitna manjina zadržava odlučujući utjecaj te mogu li novi društveni pokreti djelotvorno transformirati postojeće odnose moći ili ostaju na marginama političkog sustava.	2	P17
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Društvena diferencijacija; društvena stratifikacija i društvena nejednakost	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se društvena diferencijacija, stratifikacija i nejednakost kao međusobno povezani procesi koji oblikuju hijerarhijsku organizaciju društva i određuju životne šanse pojedinaca i skupina. Ispitat će se temeljni teorijski	2	P17

	pristupi društvenoj stratifikaciji od Marxove klasne analize i Weberove višedimenzionalne stratifikacije do Bourdieuovog koncepta kapitala i distinkcije uz analizu ključnih dimenzija nejednakosti uključujući klasu, rod, etnicitet i dob. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremena društva reproduciraju ili ublažavaju strukturne nejednakosti te mogu li obrazovne, socijalne i ekonomske politike djelotvorno narušiti ustaljene obrasce društvene stratifikacije.		
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Birokracija; elementi birokratske strukture; birokratiziranje društvenih odnosa	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se birokracija kao temeljni oblik racionalne organizacije modernih društava uz analizu njezinih strukturnih elemenata i procesa birokratizacije društvenih odnosa. Ispitat će se Weberov idealni tip birokracije kao polazišni teorijski okvir uz analizu ključnih obilježja birokratskih organizacija: hijerarhije, formalnih pravila, specijalizacije i neosobnosti te kritičkih perspektiva koje upozoravaju na disfunkcije i patologije birokratskog sustava. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri birokratizacija društvenih odnosa predstavlja nužan preduvjet modernog društvenog poretka ili postupno ograničava individualnu autonomiju, kreativnost i demokratsko sudjelovanje građana.	2	P17
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Društvena kontrola /sociološki, psihološki i antropološki pristupi/	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se društvena kontrola kao mehanizam kojim društvo regulira ponašanje svojih članova i održava normativni poredak, uz analizu socioloških, psiholoških i antropoloških pristupa ovom fenomenu. Ispitat će se temeljni teorijski okviri društvene kontrole od Durkheimovog koncepta anomije i Foucaultove analize disciplinarne moći do psiholoških teorija internalizacije normi i antropoloških uvida u kulturno specifične oblike društvene regulacije uz razliku između formalne i neformalne kontrole. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremeni oblici društvene kontrole, uključujući digitalni nadzor i medijsku regulaciju, predstavljaju kvalitativno novu razinu kontrole društvenih odnosa ili tek moderniziraju tradicionalne mehanizme normativnog pritiska.	2	P17
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Devijantnost /biološke, sociološke i psihološke teorije/	2	P17
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se devijantnost kao sociološki, psihološki i biološki fenomen uz analizu različitih teorijskih pristupa koji nastoje objasniti uzroke i društvene funkcije devijantnog ponašanja. Ispitat će se temeljne teorije devijantnosti : od bioloških teorija Lombrosa do socioloških pristupa poput Mertonove teorije anomije, teorije etiketiranja i Sutherlanda teorije diferencijalne asocijacije te psiholoških objašnjenja koja naglašavaju ulogu osobnosti i razvojnih čimbenika uz analizu načina na koji društvo definira, prepoznaje i sankcionira devijantno ponašanje. U zaključnom dijelu kritički će se propitati je li devijantnost objektivna kategorija ili društveni konstrukt te u kojoj mjeri procesi etiketiranja i društvene reakcije doprinose produkciji i reprodukciji devijantnih identiteta i ponašanja.	2	P17

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

METODOLOŠKI PRISTUPI I ORIJENTACIJE

Kod: SOS104

ISVU kod: 131142

Sceduly kod: 23380

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Metodološki pristupi i orijentacije					
Kod	SOS104	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	Larisa Hržić	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			20	45	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva. Ujedno tako, cilj je razviti sposobnosti razumijevanja specifičnosti adekvatne primjene različitih metodoloških pristupa/orijentacija/strategija u empirijskim sociološkim istraživanjima.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Percipirati potrebe kontinuiranog usavršavanja metodologije socioloških istraživanja i metodologijskih pristupa s područja društvenih znanosti, utemeljene na stavu da je riječ o ključnom pitanju razvitka društvenih znanosti, pa tako i sociologije kao eminentne predstavnice tog znanstvenog (i stručnog) područja 2. Razviti spoznaje o istraživanju kao specifičnom društvenom odnosu/ procesu/ spoznajnoj aktivnosti 3. Razviti vještine razumijevanja društvene uloge i značenja niza metodoloških pristupa/ strategija, bez kojih je nezamisliv istraživački sociološki posao, u bilo kojem društvenom području (života i rada), kao i u bilo kojoj posebnoj sociologiji 4. Metodološki artikulirati različite predmete istraživanja u različitim teorijsko-metodološkim pristupima/orijentacijama/strategijama 5. Usvojiti kritičnosti u razumijevanju i objašnjavanju karakteristika raznih istraživačkih tradicija 6. Adekvatno uočiti potencijalne moćne tendencije u razvitku suvremene metodologije i njenih perspektiva i trendova 7. Razumjeti ključne metodološke pojmove/koncepte/kategorije: metodologije, metode, tehnike, procedure itd. 8. Kreativno diferencirati specifičnosti različitih metodoloških interakcija, s razvijenijom sposobnošću polemiziranja na iste ili slične teme						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje 2. Društvena uloga i značaj empirijskih istraživanja 3. Istraživačke tradicije (prikaz aktualnog stanja, tendencije i perspektive) 4. Sociološka metodologija 5. Odnos teorije i podataka 6. Pregled metodoloških/istraživačkih pristupa (pristupi, metode, instrumenti, tehnike) 7. Specifičnosti pristupa u istraživanju (kvantitativni, kvalitativni) 8. Ilustracije socioloških empirijskih istraživanja 9. Etičke procedure u sociološkim istraživanjima 10. Zaključno predavanje						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminar ☐ Vježbe		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija		☒ Individualni		

	☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje	☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	i grupni zadaci ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja i seminari (80%). Izraditi seminarski rad i rezime prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski rad i rezime prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Položiti usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 60% točnosti na ispitu/kolokvijima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira kao aritmetička sredina (as) s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - izrađen i prezentiran seminarski rad i rezime sukladno uputama nastavnika - usmeni ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je usmenom ispitu) - uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka - sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja i seminara. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning.	1	Ne			
	Blaxter, L., Hughes, C. & Tight, M. (2001). How to Research. 2nd Edition. Open University Press.	1	Ne			
	Denscombe, M. (2002). Ground Rules for Good Research: A 10 Point Guide for Social Researchers. Open University Press.	1	Ne			
	May, T. (2001) Social research. Issues, methods and process, 3th edition. Open University Press.	1	Ne			
	Williams, M. (2003) Making Sense of Social Research. SAGE Publications.	1	Ne			
Dopunska literatura	1. Agnew, N. McK. & Pyke, S.W. (2007) The Science Game: An Introduction to Research in the Social Sciences. 7th edition. Oxford University Press. 2. Barada, V., Čop, B. i Račić, J. (2024) Sociologija, 66(2), 245-267. 3. Bellamy, C. (2012). Principles of Methodology. Research design in social science. SAGE Publications. 4. Čavar, I. i Opačić, A. (2023). Percepcije i iskustvo rodne diskriminacije studenata i studentica na Sveučilištu u Zagrebu. Revija za sociologiju, 53(2),					

	179-212. 5. Denzin, N. K. (2009). The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods. Aldine Transaction. 6. Della Porta, D. & Keating, M. (eds.) (2012). Approches and methodologies in the social sciences. Cambridge University Press. 7. Graziano, A. M. & Raulin, M. L. (2004). Research Methods: A Process of Inquiry (with Student CD-ROM). Pearson. 8. Gordon, L. E. (2020) Real Research. Research Methods Sociology Students Can Use. SAGE Publications. 9. Miller, L. R. i Brewer, J. D. (2003). The A-Z of social research. SAGE Publications. 10. Ruggiero, V. R. (1996). A Guide to Sociological Thinking. SAGE Publications 11. Seale, C. (edit.) (2002). Researching Society and Culture. SAGE Publications. 12. Supek, R. (1981) Ispitivanje javnog mnijenja. Zagreb: SNL. 13. Šutić, L.; Jelić, M.; Krnić, A. (2022) Is Dating Dead? Modern Dating Among Emerging Adults in Croatia. Revija za sociologiju, 52(3): 359-386. 14. Vlahov, D., Barbarić, N., Profaca, M. i Klasnić, K. (2024). Društveni i osobni aspekti stigmatizacije zbog menstruacije – uloga otkrivenosti menstrualnog statusa u studentskoj populaciji. Revija za sociologiju, 54(2), 103-128. 15. Walliman, N. S. R. (2000). Your Research Project: A Step-by-Step Guide for the First-Time Researcher. SAGE Publications.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Ostvarenost ishoda učenja provjerava se ispitom i drugim obvezama propisanim silabusom kolegija. Ispit i drugi elementi vrednovanja redovito se usklađuju s ishodima učenja na kolegiju.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje	1	
Seminar	Podjela seminarskih tema Davanje uputa o načinu rada Grupni rad kao uvod u temu metodoloških pristupa u sociološkim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Društvena uloga i značaj empirijskih istraživanja	2	
Seminar	Uloga društvenih istraživanja	3	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Istraživačke tradicije (prikaz aktualnog stanja, tendencije i perspektive)	1	
Seminar	Od teorije do metode	3	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Istraživačke tradicije (prikaz aktualnog stanja, tendencije i perspektive)	1	
Seminar	Temeljni koncepti	3	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Sociološka metodologija	2	
Seminar	Deduktivno i induktivno	3	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Odnos teorije i podataka	2	
Seminar	Planiranje istraživačkog projekta	3	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Prvi kolokvij	1	
Seminar	Čitanje i pisanje društvenih istraživanja	3	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Pregled metodoloških/istraživačkih pristupa (pristupi, metode, instrumenti, tehnike)	2	
Seminar	Kvantitativni istraživački nacrti	3	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Pregled metodoloških/istraživačkih pristupa (pristupi, metode, instrumenti, tehnike)	1	
Seminar	Kvalitativni istraživački nacrti	3	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Specifičnosti pristupa u istraživanju (kvantitativni, kvalitativni)	1	
Seminar	Objektivnost, subjektivnost i refleksivnost	3	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Specifičnosti pristupa u istraživanju (kvantitativni, kvalitativni)	1	
Seminar	Pouzdanost i valjanost	3	
Tjedan izvođenja: 12.			

Predavanja	Ilustracije socioloških empirijskih istraživanja	1	
Seminar	Grupni rad kroz ilustracije socioloških empirijskih istraživanja	3	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Etičke procedure u sociološkim istraživanjima	2	
Seminar	Etika u sociološkim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Drugi kolokvij	1	
Seminar	Grupni rad na temu kvantitativnih metodoloških pristupa	3	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Zaključno predavanje	1	
Seminar	Grupni rad na temu kvalitativnih metodoloških pristupa	3	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

UVOD U ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI RAD

Kod: SOS105

ISVU kod: 201697

Sceduly kod: 23384

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Uvod u znanstvenoistraživački rad							
Kod	SOS105		Godina studija		1.			
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica		Bodovna vrijednost (ECTS)		3.0			
Suradnici	Larisa Hržić		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)		P	S	V	T
					15	15	15	0
Status kolegija	Obvezni		Postotak primjene e-učenja		20%			
Opis kolegija								
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za razumijevanje znanosti, njezinih klasifikacije i uloge u društvu. Nadalje, osposobiti studente za početnu samostalnu i uspješnu pripremu znanstvenoistraživačkog rada i pisanje akademskih, stručnih i znanstvenih radova u skladu sa zahtjevima metodologije. U tom kontekstu, cilj je koristiti znanstvenu literaturu i rezultatu istraživanja tijekom studija i u budućem radu.							
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/							
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Protumačiti opći pojam znanosti i izložiti njena temeljna obilježja i klasifikaciju 2. Objasniti karakteristike znanstvene spoznaje 3. Utvrditi vrste akademskih, stručnih i znanstvenih radova 4. Analizirati znanstvenoistraživačke postupke i stupnjeve nastajanja znanstvenoga djela 5. Identificirati karakteristike dobrog akademskog i znanstvenog rada 6. Opisati značenje bibliografskih baza kao izvora informacija te načine njihova korištenja 7. Izraditi popis literature i kreirati bilješke (kroz citate i parafraze) 8. Izraditi nacrt rada							
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Sadržaj kolegija 1. Određenje znanosti – pojam, razvoj, temeljne značajke, klasifikacija; društvo i znanost; znanstvena djelatnost, znanstveno istraživanje i znanstvena metoda i metodologija 2. Vrste visokoškolskih, akademskih, stručnih i znanstvenih radova; dijelovi i struktura radova 3. Pripreme za pisanje rada – planiranje materijalnih uvjeta rada i vremenskog okvira; izbor teme rada; izvori za izbor teme i problema istraživanja 4. Prikupljanje, odabir i obrada građe i literature. Pregled knjižnične građe i online baza 5. Izrada popisa literature i navođenje izvora, pisanje bilješki (citiranje i parafraziranje) 6. Pisanje rada – revizija bilješki; izrada nacrta rada; struktura i sadržaj dijelova rada; jezik i stil rada; obilježavanje dijelova rada, dokumentacijska podloga rada i arhive; revizija rada							
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☐ ☐ ☒ grupni zadaci ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari i vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj							

	nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima i vježbama analitički pristupati i raspravljati o metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima.Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Bhattacharjee, A. (2012). Social Science Research: Principles, Methods, and Practices. Creative Commons Attribution. (odabrana poglavlja)		1	DA		
	Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju. Naklada Slap. (odabrana poglavlja)		6	DA		
	Gačić, M. (2012). Pisanje znanstvenih i stručnih radova. Školska knjiga i Sveučilište u Zagrebu.		3	NE		
	Leburić, A. i dr. (2014). Metodološki rječnik. Split: Redak		1	NE		
	Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Naklada Slap. (odabrana poglavlja)		4	NE		
	Tkalac Verčić, A., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2010). Priručnik za metodologiju istraživačkog rada: kako osmisлити, provesti i opisati znanstveno i stručno istraživanje. M.E.P. d.o.o. (odabrana poglavlja)		1	DA		
	Vujević, M. (2006). Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti. Školska knjiga.		4	NE		
	Žugaj, M., Dumičić, K. i Dušak, V. (2006). Temelji znanstvenoistraživačkog rada.		1	NE		

	Metodologija i metodika. Fakultet organizacije i informatike. (odabrana poglavlja)		
Dopunska literatura	1. Crano, W. D., Brewer, M. B. & Lac, A. (2015). Principles and Methods of Social Research. Routledge. 2. Leburić, A.; Ninčević, A. (2016). Zbirka metodoloških instrumenata iz socioloških istraživanja (publiciranih od 1991. do 2015.). Redak. 3. Lončar, M., Šuljug-Vučica, Z. i Dadić, M. (2012). Etičnost u društvenim istraživanjima. GODIŠNJAK TITIUS, 5, 149-164. 4. McNiff, J. (2002). Action research for professional development: Concise advice for new action researchers. (dostupno: http://www.jeanmcniff.com/booklet1.html) 5. Mužić, V. (2002). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja. Educa. 6. Zelenika, R. (2011). Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	UVODNO PREDAVANJE	3	P27
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Određenje znanosti – pojam, razvoj, temeljne značajke, klasifikacija; znanstvena djelatnost, znanstveno istraživanje, metodologija	3	P27
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Istraživanje i istraživačka filozofija	1	P8
Seminar	Podjela seminarskih tema i upute za izradu prezentacije	2	P27
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Vrste visokoškolskih, akademskih, stručnih i znanstvenih radova	1	P8
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Teorije i istraživanja Uzajamni utjecaj teorije i istraživanja	2	P27
Tjedan izvođenja: 5.			
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Teorije i istraživanja Uzajamni utjecaj teorije i istraživanja	2	P27
Vježbe u praktikumu	Vježbe:	1	P8
Tjedan izvođenja: 6.			
Seminar	1. kolokvij	2	P27
Predavanja	Vrste visokoškolskih, akademskih, stručnih i znanstvenih radova (1 sat).	1	P8
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Vježbe	2	P27
Predavanja	Dijelovi i struktura radova. Pisanje bilješki (citiranje i parafraziranje)	1	P8
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Prikupljanje, odabir i obrada građe i literature. Pripreme za pisanje rada – planiranje materijalnih uvjeta rada i vremenskog okvira	1	P8
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Etički problemi istraživanja Temeljni elementi istraživačkog procesa	1	P27
Vježbe u praktikumu	Vježbe	1	P27
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Razvoj teorijskog okvira. Određenje područja i teme istraživanja. Odabir metodološkog pristupa.	1	P8
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Pripreme za pisanje rada	1	P27

Vježbe praktikumu	u Vježbe	1	P27
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Izrada nacrtu istraživanja: konceptualna i operacionalna shema, metode istraživanja	1	P8
Vježbe praktikumu	u Vježbe	2	P27
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe praktikumu	u Vježbe	2	P27
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Pisanje rada Pisanje rada. Primjeri počinjanja odlomaka i rečenica	1	P8
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe praktikumu	u Vježbe	2	P27
Vježbe praktikumu	u Vježbe	1	P8
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	2. KOLOKVIJ	2	P27
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Pretraživanje interneta Pretraživanje knjižnice	1	P8
Tjedan izvođenja: 14.			
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Pisanje znanstvenog rada	2	P27
Vježbe praktikumu	u Vježbe	1	P8
Tjedan izvođenja: 15.			
Vježbe praktikumu	u Vježbe Zaključni sat - rezime	2	P27
Seminar	Izlaganje seminarskog rada na temu: Pisanje znanstvenog rada	1	P8

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

STATISTIKA U SOCIOLOGIJI 1

Kod: SOS106

ISVU kod: 67896

Sceduly kod: 23382

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Statistika u sociologiji 1				
Kod	SOS106	Godina studija	1.			
Nositelj/i kolegija	dr. sc. Goran Kardum	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0			
Suradnici	doc. dr. sc. Ivan Buljan	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			15	15	15	0
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%			
Opis kolegija						
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s osnovnim pojmovima iz područja statistike i koraka u procesu pripreme prikupljenih podataka te organiziranja istih u pripadajuće varijable. Nadalje, uputiti studente u važnost razumijevanja varijabli u kontekstu mjernih ljestvica i mogućnosti statističke obrade s obzirom na ograničenja mjernih ljestvica i karakteristika raspodjele pojedinih varijabli. Ovladati pokazateljima opisne statistike od mjera središnjih vrijednosti, varijabilnosti do pokazatelja pogrešaka zaključivanja o populaciji temeljem statističkih pokazatelja uzorka i razumijevanje uporabe često korištenog testa za usporedbu dva uzorka (t-test).					
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/					
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Izračunati i analizirati različite središnje vrijednosti (aritmetička sredina, centralna vrijednost, dominantna vrijednost, geometrijska i harmonijska vrijednost) 2. Izračunati i analizirati različite mjere varijabilnosti (standardna devijacija, ukupni raspon, kvartilna raspršenja) 3. Usporediti i analizirati dobivene opisne pokazatelje s obzirom na mjerne ljestvice i oblik raspodjele 4. Pravilno odabrati i izraditi slikovni prikaz (stupčasti, kružni, točkasti) s obzirom na dobivene opisne pokazatelje 5. Odrediti položaj rezultata u grupi rezultata (centili, decili, kvartili, z-vrijednosti) 6. Razumjeti i analizirati što određuje normalnu raspodjelu i odstupanja od normaliteta 7. Definirati uzorak i populaciju 8. Razumjeti p vrijednost i statističko zaključivanje 9. Objasniti i analizirati standardnu pogrešku mjerenja uzorka i razlike među uzorcima 10. Razumjeti i analizirati rezultate t-testa u kontekstu nezavisnih i zavisnih uzoraka					
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Teme predavanja, seminara i vježbi prema tjednima nastave: 1. Određenje statistike 2. Mjerenje, unos podataka i razumijevanje varijabli 3. Mjerne ljestvice – karakteristike, ograničenja i uporaba statističkih postupaka 4. Određenje i karakteristike uzorka i populacije, načini uzorkovanja 5. Raspodjela i vjerojatnost 6. Osnovni elementi vjerojatnosti 7. Mjere središnje vrijednosti 8. Mjere varijabilnosti 9. Slikovni prikazi rezultata istraživanja 10. Položaj rezultata u grupi rezultata (centili, decili, kvartili, z-vrijednosti) 11. Standardna pogreška mjerenja na uzorku					

	12. Standardna pogreška razlike između dvije aritmetičke sredine 13. T-test za nezavisne uzorke 14. T-test za zavisne uzorke 15. Objedinjavanje statističkih testova kroz primjer znanstvene literature					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐	
Obveze studenata	Nazočnost na svim oblicima nastave, aktivno sudjelovanje u nastavi, analiza objavljenih radova u okviru seminara, uspješno polaganje dvaju kolokvija ili cjeloviti pisani ispit					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Aktivnost na seminaru, uradak na dva kolokvija, pisani ispit (ako nije uspješno odradio kolokvije za vrijeme nastave). Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec D. (2012). Petzova statistika – Osnovne statističke metode za nematematičare. Naklada Slap.	3				
	Odabrani radovi iz recentnih on-line baza podataka			da		
	Bilješke s nastave			da		
Dopunska literatura	1. Milas, G. (2005. ili novije) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Naklada Slap.					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/					

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Određenje statistike	1	
Seminar	Određenje statistike	1	
Vježbe u praktikumu	Određenje statistike	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Mjerenje, unos podataka i razumijevanje varijabli	1	
Seminar	Mjerenje, unos podataka i razumijevanje varijabli	1	
Vježbe u praktikumu	Mjerenje, unos podataka i razumijevanje varijabli	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Mjerne ljestvice – karakteristike, ograničenja i uporaba statističkih postupaka	1	
Seminar	Mjerne ljestvice – karakteristike, ograničenja i uporaba statističkih postupaka	1	
Vježbe u praktikumu	Mjerne ljestvice – karakteristike, ograničenja i uporaba statističkih postupaka	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Određenje i karakteristike uzorka i populacije, načini uzorkovanja	1	
Predavanja	Određenje i karakteristike uzorka i populacije, načini uzorkovanja	1	
Vježbe u praktikumu	Određenje i karakteristike uzorka i populacije, načini uzorkovanja	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Raspodjela i vjerojatnost	1	
Seminar	Raspodjela i vjerojatnost	1	
Vježbe u praktikumu	Raspodjela i vjerojatnost	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Osnovni elementi vjerojatnosti	1	
Seminar	Osnovni elementi vjerojatnosti	1	
Vježbe u praktikumu	Osnovni elementi vjerojatnosti	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Mjere središnje vrijednosti	1	
Seminar	Mjere središnje vrijednosti	1	
Vježbe u praktikumu	Mjere središnje vrijednosti	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Mjere varijabilnosti	1	
Seminar	Mjere varijabilnosti	1	

Vježbe praktikumu	u	Mjere varijabilnosti	1	
Tjedan izvođenja: 9.				
Predavanja		Slikovni prikazi rezultata istraživanja	1	
Seminar		Slikovni prikazi rezultata istraživanja	1	
Vježbe praktikumu	u	Slikovni prikazi rezultata istraživanja	1	
Tjedan izvođenja: 10.				
Predavanja		Položaj rezultata u grupi rezultata (centili, decili, kvartili, z-vrijednosti)	1	
Seminar		Položaj rezultata u grupi rezultata (centili, decili, kvartili, z-vrijednosti)	1	
Vježbe praktikumu	u	Položaj rezultata u grupi rezultata (centili, decili, kvartili, z-vrijednosti)	1	
Tjedan izvođenja: 11.				
Predavanja		Standardna pogreška mjerenja na uzorku	1	
Seminar		Standardna pogreška mjerenja na uzorku	1	
Vježbe praktikumu	u	Standardna pogreška mjerenja na uzorku	1	
Tjedan izvođenja: 12.				
Predavanja		Standardna pogreška razlike između dvije aritmetičke sredine	1	
Predavanja		Standardna pogreška razlike između dvije aritmetičke sredine	1	
Predavanja		Standardna pogreška razlike između dvije aritmetičke sredine	1	
Tjedan izvođenja: 13.				
Predavanja		T-test za nezavisne uzorke	1	
Vježbe praktikumu	u	T-test za nezavisne uzorke	1	
Seminar		T-test za nezavisne uzorke	1	
Tjedan izvođenja: 14.				
Predavanja		T-test za zavisne uzorke	1	
Vježbe praktikumu	u	T-test za zavisne uzorke	1	
Seminar		T-test za zavisne uzorke	1	
Tjedan izvođenja: 15.				
Predavanja		Objedinjavanje statističkih testova kroz primjer znanstvene literature	1	
Predavanja		Objedinjavanje statističkih testova kroz primjer znanstvene literature	1	
Seminar		Objedinjavanje statističkih testova kroz primjer znanstvene literature	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVAČKA RADIONICA 1

Kod: SOS107

ISVU kod: 131171

Sceduly kod: 23381

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociološka istraživačka radionica 1						
Kod	SOS107	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	19%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskog znanja iz sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva i društvenih problema i fenomena. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme sociološkog istraživanja s naglaskom na definiranje i metodološku artikulaciju istraživačke teme/predmeta, pregled literature i pisanje bilješki.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Razumjeti društvene uloge i značenja niza metodoloških pristupa i strategija, bez kojih je nezamisliv istraživački sociološki posao, u bilo kojem društvenom području, kao i u posebnim sociologijama 2. Pristupiti istraživanju kao specifičnom društvenom odnosu, procesu i spoznajnoj aktivnosti 3. Izdvojiti i definirati specifičnu temu istraživanja 4. Metodološki artikulirati različite predmete istraživanja u različitim teorijsko-metodološkim pristupima/orijentacijama/strategijama 5. Pretraživati i prepoznati relevantnu literaturu za predmet istraživanja 6. Diskutirati o relevantnim teorijskim pristupima, značenjima i konceptima istraživanog fenomena 7. Prepoznati značaj i važnost timskog rada						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima i sl.) 2. Odabir radioničkih tema (usklađivanje područja/grane) 3. Rad na literaturi, pretraživanje baza podataka 4. Odabir i selekcija literature (teorijske građe) 5. Pisanje bilješki 6. Citiranje literature 7. Tematsko grupiranje i mapiranje bilješki u datoteke i dokumente 8. Presentacija teme istraživanja						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☒ e-učenje ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupati i raspravljati o						

	metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni i grupni istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti pisani ispit. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pisмени ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Grupni istraživački rad	☒	Individualni rad	☒		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10% - individualni rad: rad na literaturi i na bilješkama – 20% - grupni rad: prezentacija istraživačke teme – 20% - pisani ispit – 50%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)			1		
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)			1		
	Lune, H., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis. A Reader for Sociology. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)			1		
	Ragin, C. C. & Amoroso, L. M. (2011). Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method. SAGE Publications.			1		
	Leburić, A., Lončar, M. i Bandalović, G. (2008). Socioklimatski utjecaji na suvremeno življenje: sociološko istraživanje stanovnika Hrvatske. Redak.			0		
Dopunska literatura	1. Gideon, L. (ed.) (2012). Handbook of Survey Methodology for Social Science. Springer 2. Gillham, B. (2004). Developing a Questionnaire. Continuum. 3. Graziano, A. M. & Raulin, M. L. (2004). Research Methods. A Process of Inquiry. Pearson Education. 4. Gray, D. E. (2009). Doing Research in the Real World. SAGE Publications. 5. Hunsinger, J., Klastруп, L. & Allen, M. (2010). International Handbook of Internet Research. Springer. 6. Jindra, R. (2010). Važnost radioničkog oblika rada. U J. Martinčić, J. i D. Hackenberger (ur.). Međunarodna kolonija mladih Ernestinovo: 2003.-2008.: zbornik radova znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem (str. 81-93). HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad. 7. Leburić, A. (1992/93). Metodološki aspekti sociološkog empirijskog					

	istraživanja društvenih fenomena. I dio. Radovi – razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 32(9), 37-50. 8. Leburic, A. (1993/94). Metodološki aspekti sociološkog empirijskog istraživanja društvenih fenomena. II dio. Radovi – razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 33(10), 99-110. 9. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 10. Miller, R. L. & Brewer, J. D. (eds.) (2003). The A-Z of Social Research. A Dictionary of Key Social Science Research Concepts. SAGE Publications
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Odabir radioničkih tema (usklađivanje područja/grane)	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Rad na literaturi, pretraživanje baza podataka	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Rad na literaturi, pretraživanje baza podataka	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Rad na literaturi, pretraživanje baza podataka	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Rad na literaturi, pretraživanje baza podataka	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Rad na literaturi, pretraživanje baza podataka	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Odabir i selekcija literature (teorijske građe)	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Odabir i selekcija literature (teorijske građe)	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Odabir i selekcija literature (teorijske građe)	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Pisanje bilješki i citiranje literature	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Organizacija i strukturiranje bilješki	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Prezentacija teme istraživanja	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe u praktikumu	kolokvij	2	
Tjedan izvođenja: 15.			

Vježbe praktikumu	^u Završni sat i referiranje na rezultate kolokvija	1	
----------------------	---	---	--

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

DRUŠTVENI PROCESI

Kod: SOS201

ISVU kod: 201698

Sceduly kod: 23386

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Društveni procesi				
Kod	SOS201	Godina studija	1.			
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Sanja Stanić	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0			
Suradnici	Ivana Ćoko, asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			30	30	0	0
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%			
Opis kolegija						
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s promjenama i procesima koji djeluju u društvenoj strukturi, a bez kojih bi društvo stagniralo ili nazadovalo. Društveni procesi obuhvaćaju povezanost djelovanja ljudi, njihovih akcija i ponašanja te čine osnovu na kojem nastaju sve društvene pojave. Nadalje, upoznati studente s relevantnim i složenim društvenim procesima i onima na mikrorazini.					
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/					
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Prepoznati, definirati i opisati različite društvene procese 2. Uočiti i protumačiti međusobnu uvjetovanost i povezanost društvenih procesa 3. Uočiti i protumačiti učinke i posljedice društvenih procesa 4. Kritički promišljati i interpretirati procese u društvenoj strukturi 5. Primijeniti usvojena znanja u izradi teorijskih i empirijskih radova					
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (prezentacija plana i programa rada) 2. Elementi i klasifikacija društvenih procesa 3. Proces i unutar društvenih grupa 4. Urbanizacija, industrijalizacija, modernizacija 5. Proces i u društvenoj stratifikaciji 6. Tranzicijski procesi 7. Korupcija- problemi i procesi 8. Globalizacija i procesi u suvremenom svijetu 9. Proces i povezani s neoliberalnim kapitalizmom 10. Mikroprocesi – svakodnevni život 11. Racionalizacija i McDonaldizacija 12. Medikalizacija i farmaceutikalizacija 13. Informatizacija i informacijsko društvo 14. Porast rizika i društvo rizika 15. Završno izlaganje i evaluacija kolegija					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☒ e-učenje	
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu (80%); ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućuju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; položiti kolokvije /pisani ispit/ i ostvariti minimalno 60% točnosti na kolokvijima/ispitu/; informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima; pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.					

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - uspješno položeni kolokviji/pisani ispit (50%) - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (40%) - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave predavanja i seminara (10%). Ocjena na pismenom ispitu formira se na sljedeći način: dovoljan (2) za ostvarenih 60%, dobar (3) za ostvarenih 70%, vrlo dobar (4) za ostvarenih 80%, izvrstan (5) za ostvarenih 90-100%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Ekstrom, M. et al. (2001). Explaining Society. Routledge.	1				
	Spetić, M., Stanić, S. & Buzov, I. (2015). The Water Footprint of an Individual: A Hidden Dimension of Sustainability, The International Journal of Interdisciplinary Environmental Studies, 10(3), 13-25.			da		
	Stanić, S. i Kutleša A. (2008). Rat i okoliš. Polemos, Časopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira, XI,1(21),11-31.			da		
	Stanić, S. i Čokolić, S. (2010). Tehnologija u službi profita-suvremena biotehnologija i proizvodnja hrane. U M. Plenković, (ur.), Društvo i tehnologija 2010 (str. 214-215). Hrvatsko komunikološko društvo i Nonacom,			da		
	Stanić, S. (2007). Social Aspects of Natural Disaster. In A. Jones (ed.), Book of Proceedings. 14th TIEMS Annual Conference 2007. (pp.393-402). Hydrographic Institute of the Republic of Croatia.			da		
Dopunska literatura	1. Castells, M. (2000-2003). Informacijsko doba : ekonomija, društvo, kultura. Zagreb. 2. Cifrić, I. (1998). Tranzicija i transformacija. U: Cifrić I, Čaldarović O, Kalanj R i Kufrin K (ur.). Društveni razvoj i ekološka modernizacija. Prilozi sociologiji tranzicije (str. 47-78). Zagreb: HSD & Zavod za sociologiju FFZG. 3. Čaldarović, O.(1987). Suvremeno društvo i urbanizacija. Školska knjiga. 4. Kalanj R (1998). Tranzicija, konsolidacija demokracije i pitanje kulture. U: Cifrić I, Čaldarović O, Kalanj R i Kufrin K (ur.). Društveni razvoj i ekološka modernizacija. Prilozi sociologiji tranzicije (str. 9-45). HSD & Zavod za sociologiju FFZG. 5. Lipovetsky, G. (2008). Paradoksalna sreća. Antibarbarus. 6. Malenica, Z. (2007). Ogleđi o hrvatskom društvu. Prilog sociologiji hrvatskog društva. Golden marketing/Tehnička knjiga. 7. Mesarić, M. (2005). Informatička revolucija i njezin utjecaj na stvaranje					

	informatičke, mrežne, globalne ekonomije. Ekonomski Pregled, 56(5-6), 389-422. 8. Mesarić, M. (2006). Dugoročna neodrživost tržišnog fundamentalizma i neoliberalnog kapitalizma. Ekonomski pregled, 57(9-10), 603-630. 9. Milardović, S. (1999). Globalizacija. Pan liber. 10. Morin, E. (1979). Duh vremena. BIGZ. 11. Ritzer, G. (1999). McDonaldizacija društva. Jesenski i Turk. 12. Urry, J. (1999). Sociology Beyond Societies: Mobilities for the Twenty-First Century. Routledge. 13. Županov, J. (2002). Od komunističkog pakla do divljeg kapitalizma. Sveučilišna naklada.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa vrednovanja nastavnog rada na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (prezentacija plana i programa rada)	2	
Seminar	Upoznavanje s metodama rada, dogovor oko seminarskih tema i prezentacije	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Društveni procesi (obrazloženje osnovnih procesa akomodacija, asimilacija, kompeticija, konflikt)	2	
Seminar	Raspraviti će se osnovnim društvenim procesima poput akomodacije, asimilacije, kompeticije i konflikta te njihova uloga u oblikovanju društvenih odnosa	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Procesi u društvu i među društvenim grupama (primjeri različitih procesa, dinamika procesa)	2	
Seminar	Razmotrit će se različiti društveni procesi koji se odvijaju unutar i između društvenih skupina, uz naglasak na njihovu dinamiku i međusobne odnose	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Urbanizacija, industrijalizacija, modernizacija (obrazloženje i međusobna povezanost)	2	
Seminar	Na primjerima će se analizirati procesi društvenih promjena povezani s razvojem gradova i industrije, uz naglasak na suvremene urbane transformacije	2	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Procesi u društvenoj stratifikaciji (društvene nejednakosti, društvena nepravda, društvena pravda)	2	
Seminar	U fokusu će biti društvena nejednakost i klasne razlike, osobito u kontekstu životnih prijelaza i društvenog položaja pojedinaca	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Proces tranzicije (obrazloženje koncepta tranzicije, procesi unutar tranzicije, problemi tranzicije)	2	
Seminar	Istražit će se društvene promjene u tranzicijskim društvima, s posebnim osvrtom na identitet, kulturu i političko-ekonomske promjene	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Korupcija i društveni problemi (vrste korupcije, načini mjerenja, prevencija korupcije) Drugi kolokvij	2	
Seminar	Razmotrit će se pojam korupcije, njezini uzroci i posljedice te način na koji se percipira u suvremenom društvu	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Globalizacija i procesi u suvremenom svijetu (globalizacija kao "kišobran proces", prednosti i nedostaci, kulturna homogenizacija)	2	
Seminar	Naglasak će biti na razumijevanju globalizacije kao složenog društvenog procesa i njezinom utjecaju na suvremeni svijet	2	

Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Procesi povezani s neoliberalnim kapitalizmom (temelji i obilježja neoliberalnog kapitalizma, privatizacija)	2	
Seminar	Prikazat će se procesi privatizacije i razvoj neoliberalnog kapitalizma te njihov utjecaj na društvene odnose i ekonomiju	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Mikroprocesi – svakodnevni život (individualizam i individualističke kulture, slobodno vrijeme)	2	
Seminar	Razmotrit će se položaj pojedinca u suvremenom društvu, s naglaskom na identitet, individualizaciju i svakodnevne prakse	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Racionalizacija i McDonaldizacija (proces racionalizacije i njegova suvremena obrazloženja)	2	
Predavanja	Analizirat će se procesi racionalizacije i njihova primjena u svakodnevnom životu, osobito kroz koncept McDonaldizacije	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Medikalizacija i farmaceutikalizacija (obrazloženje pojmova, farmaceutska industrija i teorijska obrazloženja)	2	
Seminar	Ispitat će se širenje medicinskih interpretacija na različite aspekte života i njihov utjecaj na društvo	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Informatizacija i informacijsko društvo (proces informatizacije i digitalizacije, društvo znanja)	2	
Seminar	Obuhvatit će se razvoj informacijskog društva i utjecaj digitalnih tehnologija na društvene odnose i kontrolu	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Porast rizika i suvremeno društvo rizika (suvremeni rizici, podaci o porastu, vrste rizika i katastrofa)	2	
Seminar	Razmotrit će se suvremeni društveni rizici i percepcija opasnosti, kao i njihov utjecaj na svakodnevni život	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno izlaganje i evaluacija kolegija Drugi kolokvij	2	
Seminar	Evaluacija seminarske nastave	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

DRUŠTVENE PROMJENE

Kod: SOS202

ISVU kod: 131145

Sceduly kod: 23385

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Društvene promjene					
Kod	SOS202	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnom terminologijom društvenih promjena.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: - Definirati osnovne pojmove iz područja društvenih promjena - Protumačiti povijesni kontekst društvenih promjena - Analizirati društvene promjene i njene aspekte - Objasniti društvene promjene u tranzicijskom društvu (Hrvatska)						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	- Uvodno predavanje – upoznavanje s programom predmeta, literaturom, načinom rada, rokovima, ispitima - Temeljne vrste društvenih promjena: demografske, obiteljske, stratifikacijske, obrazovne, religijske i dr. - Teorije društvene promjene - Društveni razvoj i rast - Evolucija i revolucija; progres i regres - Inovacije i modernizacija 1. kolokvij - Tranzicija i transformacija - Promjene u lokalnoj zajednici i u globalnom društvu; društvene promjene i globalizacija - Globalizacija i dvojbe koje izaziva - Globalizacija i ekološki problemi - Novija istraživanja društvenih promjena - kolokvij - Završno predavanje i evaluacija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐				
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima/radionicama analitički pristupati i raspravljati o temi. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih						

	okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - usmeni ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je usmenom ispitu) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualni i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Haralambos, M. i Holbron, M. (2002). Sociologija: Teme i perspektive. Golden marketing.		4	ne		
	Held, D. (ed.) (2000). A Globalizing World? Culture, Economics, Politics. Routledge.		3	ne		
	McMichael, P. (2004). Development and Social Change: A Global Perspective. SAGE Publications. 3 30		4	ne		
Dopunska literatura	1. Akrap A. i Čipin I. (2008). Stambeni problemi, produženi život s roditeljima i odgoda ulaska u brak u Hrvatskoj. Revija za socijalnu politiku, 15(3), 415-434. 2. Beck, U. (2003). Što je globalizacija? Zablude globalizma – odgovori na globalizaciju. Vizura. 3. Berc, G., Ljubotina, D. i Blaženka, S. (2004). Struktura obitelji i životni uvjeti obitelji u selu i gradu. Sociologija i prostor, 42(1-2/163-164), 23-43. 4. Blažeka, S., Janković, J. i Ljubotina, D. (2004). Kvaliteta obiteljskih odnosa u seoskim i gradskim obiteljima. Sociologija sela, 42(1/2), 45-68. 5. Callinicos, A. (2009). Protiv trećeg puta: Antikapitalistička kritika. Jesenski i Turk. 6. Cifrić, I. (2003). Ruralni razvoj i modernizacija. Prilozi istraživanju ruralnog identiteta. IDIS. 7. Cifrić, I. (ur.) (2000). Znanost i društvene promjene. HSD i Zavod za sociologiju. 8. Coffey, A. (2001). Education and Social Change. Open University Press. 9. Dasgupta, S. (2004). The Changing Face of Globalization. SAGE Publications. 10. Giddens, A. (1999). Treći put. Politička kultura. 11. Giddens, A. (2005). Odbjegli svijet: kako globalizacija oblikuje naše živote. Jesenski i Turk. 12. Griswold, W. (2004). Cultures and Societies in a Changing World. SAGE Publications. 13. Hodžić, A. (2002). Selo kao izbor? Institut za društvena istraživanja. 14. Kalanj, R. (2000). Ideje i djelovanje. Ogledi o kulturnim promjenama i					

	razvoju. HSD i Zavod za sociologiju. 15. Kregar, J. (1994). Promjene u strukturi obiteljskih zajednica. Revija za socijalnu politiku, 1(3), 211-224. 16. Meštrović, M. (ur.) (2001). Globalizacija i njene refleksije u Hrvatskoj. Ekonomski institut. 17. Noble, T. (2000). Social Theory and Social Change. Palgrave Macmillan. 18. Petak, A. (2004). Obitelj u promjenama: rezultati istraživanja u Hrvatskoj. Sociologija i prostor, 42(1-2/163-164), 5-10. 19. Schirato, T. (2003). Understanding Globalization. London: SAGE Publications. 20. Skelton, T. & Allen, T. (eds.) (1999). Culture and Global Change. Routledge. 21. Stiglitz, J. (2004). Globalizacija i dvojbe koje izaziva. Algoritam. 22. Stiglitz, J. (2009). Uspjeh globalizacije: Novi koraci do pravednog svijeta. Algoritam. 23. Uslaner, E. & Badescu, G. (2003). Social Capital and the Transition to Democracy. Routledge. 24. Woodward, K. (2003). Social Sciences: The Big Issues. Routledge. 25. Župančić, M. (2000). Tranzicija i modernizacijske perspektive hrvatskog sela. Sociologija sela. 38(1-2), 11-78.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje – upoznavanje s programom predmeta, literaturom, načinom rada, rokovima, ispitima	2	P14
Seminar	Giddens, A. (1999). Treći put - Obnova socijaldemokracije. Zagreb: Politička kultura. Str. 10-71.	2	P14
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Temeljne vrste društvenih promjena: demografske, obiteljske, stratifikacijske, obrazovne, religijske i dr.	2	P14
Seminar	Giddens, A. (1999). Treći put - Obnova socijaldemokracije. Zagreb: Politička kultura. Str. 72-125.	2	P14
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Teorije društvene promjene	2	P14
Seminar	Kalanj, R. (2000). Ideje i djelovanje. Ogledi o kulturnim promjenama i razvoju. Zagreb: Razvoj i okoliš. Str. 53-109.	2	P14
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Društveni razvoj i rast	2	P14
Seminar	Kalanj, R. (2000). Ideje i djelovanje. Ogledi o kulturnim promjenama i razvoju. Zagreb: Razvoj i okoliš. Str. 179-201. Kalanj, R.(2001). Tri stajališta o globalizaciji. U: Meštrović, M. (ur.). Globalizacija i njene refleksije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski institut. Str.203-218.	2	P14
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Evolucija i revolucija	2	P14
Seminar	Šporer, Ž. (2001). Protuslovlja globalizacije. U: Meštrović, M. (ur.). Globalizacija i njene refleksije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski institut. Str.3-24.	2	P14
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Progres i regres	2	P14
Seminar	Meštrović, M. (2001). Formalna ekonomija i stvarni povijesni svijet. U: Meštrović, M. (ur.). Globalizacija i njene refleksije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski institut. Str.25-47.	2	P14
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Inovacije i modernizacija	2	P14
Seminar	Heršak, E. (2001). Globalizacija i hrvatski kod. U: Meštrović, M. (ur.). Globalizacija i njene refleksije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski institut. Str.83-94. Beck, U. (2001). Otvaranje svjetskog horizonta o sociologiji globalizacije. U: Što je globalizacija. Zablude globalizma – odgovori na globalizaciju.Zagreb: Vizura. Str. 54-74.	2	P14
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	1, kolokvij - grupa A	2	P14

Seminar	1. kolokvij - grupa B	2	P14
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Tranzicija i transformacija	2	P14
Seminar	Stiglitz, J.E. (2009). Postići pravednu trgovinu. U: Uspjeh globalizacije. Novi koraci do pravednoga svijeta. Zagreb: Algoritam. Str. 81-122. Stiglitz, J.E. (2009). Postići pravednu trgovinu. U: Uspjeh globalizacije. Novi koraci do pravednoga svijeta. Zagreb: Algoritam. Str. 81-122.	2	P14
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Promjene u lokalnoj zajednici i u globalnom društvu; društvene promjene i globalizacija	2	P14
Seminar	Stiglitz, J.E. (2009). Spašavanje planeta. U: Uspjeh globalizacije. Novi koraci do pravednoga svijeta. Zagreb: Algoritam. Str. 181-206.	2	P14
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Globalizacija i dvojbe koje izaziva	2	P14
Seminar	Stiglitz, J.E. (2009). Multinacionalna korporacija. U: Uspjeh globalizacije. Novi koraci do pravednoga svijeta. Zagreb: Algoritam. Str. 207-230. Stiglitz, J.E. (2009). Demokratiziranje globalizacije. U: Uspjeh globalizacije. Novi koraci do pravednoga svijeta. Zagreb: Algoritam. Str. 291-314.	2	P14
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Globalizacija i ekološki problemi	2	P14
Seminar	Cifrić, I. (2003). Model mješovitog gospodarstva. U: Ruralni razvoj i modernizacija. Prilozi istraživanju ruralnog identiteta. Zagreb: IDIS. Str. 357-432.	2	P14
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Novija istraživanja društvenih promjena	2	P14
Seminar	Berc, G., Ljubotina, D., Blaženka, S. (2004). Struktura obitelji i životni uvjeti obitelji u selu i gradu. Sociologija i prostor, 42(1-2): 23-43. Akrap A., Čipin I. (2008) Stambeni problemi, produženi život s roditeljima i odgoda ulaska u brak u Hrvatskoj. Revija za socijalnu politiku, 15(3):415-434.	2	P14
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	2. kolokvij - grupa B	2	P14
Seminar	2. kolokvij - grupa A	2	P14
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija	2	P14

Seminar	Završni seminar i evaluacija	2	P14
---------	------------------------------	---	-----

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKE METODE

Kod: SOS203

ISVU kod: 131146

Sceduly kod: 23388

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Sociološke metode					
Kod	SOS203	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			20	45	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnim i najčešće korištenim metodama u empirijskim istraživanjima, s naglaskom na one sociološkoga tipa (pristupa). Ujedno tako, cilj je osposobiti studente (na analitičkoj razini) za metodološki adekvatne mogućnosti interpretacije i generalizacije rezultata dobivenih sociološkim istraživanjima, prvenstveno onima empirijskog tipa. Istovremeno razvijati i jačati pretpostavke za kritičko promišljanje upotrebe i manipulacije raznim metodama/ tehnikama/ procedurama u sociološkim istraživanjima.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Razumjeti metodološke mogućnosti i dosege različitih tipova metoda i tehnika u sociološkom istraživanju 2. Razviti sposobnost adekvatnog odabira metoda/tehnika/procedura, koje bi bile najpogodnije u realizaciji nekog istraživačkog procesa 3. Konstruirati analitička oruđa i razne mjerne instrumente (upitnik, protokol) 4. Razviti sposobnosti argumentiranja i ilustriranja (npr. u metodološkom eseju) primjene određenih socioloških metoda/analiza/istraživanja, posebno onih empirijskog tipa u različitim istraživačkim situacijama 5. Analitički interpretirati i generalizirati rezultate dobivene sociološkim istraživanjima, prvenstveno onima empirijskoga tipa						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Metoda (određenje, vrste, aktualne polemike, primjena u sociološkim istraživanjima, razvojne tendencije, „vječna“ polemičnost u kontekstu odabira kvantitativne ili kvalitativne metode... 2. Strategije prikupljanja podataka (sekundarni podaci, sekundarne analize... 3. Anketa (prednosti i nedostaci upotrebe u sociološkim istraživanjima) 4. Intervju (vrste, prednosti i nedostaci upotrebe u sociološkim istraživanjima) 5. Promatranje (prednosti i nedostaci upotrebe u sociološkim istraživanjima) 6. Analiza sadržaja (prednosti i nedostaci upotrebe u sociološkim istraživanjima) 7. Eksperiment (prednosti i nedostaci upotrebe u sociološkim istraživanjima) 8. Metodološke (i istraživačke) kombinacije (metoda, tehnika, procedura, pristupa, strategija)						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐ ☐ ☐ ☒ individualni i grupni zadaci				
Obveze studenata	Redovito prisustvovanje nastavi (predavanjima i seminarima): 80%; aktivno sudjelovanje u seminarskim raspravama i na predavanjima te u individualnim i grupnim zadacima; realizacija dva seminarska rada (usmeno izlaganje u						

	power point prezentaciji, priprema i vođenje grupne diskusije na dogovorenu seminarsku temu, pismeno definiranje zaključaka iz seminarske rasprave u formi rezimea); položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija).					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad i rezime sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Arber, S. (2001). Sociologists and the Survey: Potential and Pitfalls. In R.G. Burgess & A. Murcott (eds.), Developments in Sociology (pg. 11-33). Prentice Hall-Pearson Education.		1	DA		
	Bell, J. & Opie, C. (2002). Learning from Research. Getting More from your Data. Buckingham. Open University Press.		1	DA		
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1	DA		
	Leburić, A. i Štrk, M. (2010). Moda kao društveni jezik: sociološko istraživanje mladih. Biblioteka Istraživačke studije, knjiga br.12. Redak.		1	NE		
	Leburić, A. i dr. (2011). Socijalizacija darovite djece. Biblioteka Istraživačke studije, knjiga br.15. Redak.		1	NE		
	McEwan, E.K. & McEwan, P.J. (2003). Making Sense of Research: What's Good, What's Not, and How to Tell the Difference. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1	NE		
Dopunska literatura	1. Arber, S. (1993). Designing Samples. U N. Gilbert (ed.) Researching Social Life (pp. 68-92). SAGE Publications. 2. Boje, D.M. (2001). Narrative Methods for Organizational & Communication Research. SAGE Publications. 3. De Vaus, D. (2002). Analyzing Social Science Data: 50 Key Problems in Data Analysis. SAGE Publications. 4. Fitz-Gibbon, C.T. & Morris, L.L. (1987). How to Analyze Data. SAGE Publications. 5. Gray, D.E. (2009). Doing Research in the Real World. SAGE Publications.					

	6. Leburić, A. i Kamber, I. (2000). Perspektive fokus grupa kao sociološke istraživačke metode. Radovi - razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 39(16), 193-211. 7. Leburić, A. & M. Sladić (2004). Metode istraživanja Interneta kao novoga medija. Acta Iadertina. časopis Odsjeka za filozofiju, Odsjeka za pedagogiju i Odsjeka za sociologiju, 1(1), 45-64. 8. Litosseliti, L. (2003). Using Focus Groups in Research. Continuum. 9. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 10. Merton, R.K. (1987). The Focused Interview and Focus Group: Continuities and Discontinuities. Public Opinion Quarterly, 51, 550-556. 11. Miller, R.L. & Brewer, J.D. (eds.) (2003). The A-Z of Social Research ? A Dictionary of Key Social Science Research Concepts. SAGE Publications. 12. Pawson, R. (1996). Theorizing the Interview. British Journal of Sociology, 47(2), 295-313.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje: Priroda istraživanja (metoda, metodologija, koncepcije društvene stvarnosti, pozitivistička i interpretativna paradigma, kvantitativni i kvalitativni pristupi/metode)	4	P23
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Priroda istraživanja (metoda, metodologija, koncepcije društvene stvarnosti, pozitivistička i interpretativna paradigma, kvantitativni i kvalitativni pristupi/metode)	2	P23
Seminar	Podjela seminarskih tema i upute za pripremu prezentacije	2	P23
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Planiranje sociološkog istraživanja (istraživačka pitanja, proces istraživanja, istraživačke metode, problemi, teškoće i dileme)	2	P23
Seminar	Seminarska izlaganja na temu: Teorijska i konceptualna pitanja društvenog istraživanja Temelji društvenog istraživanja	3	P23
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Vrste istraživanja	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Društveno istraživanje. Pristupi u društvenim istraživanjima. Istraživanje, teorija i metoda Sociološka teorija u istraživanju Planiranje istraživanja	4	P23
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Kvalitativna i kvantitativna istraživanja	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Povijest istraživačkih metoda u društvenim znanostima Istraživačke orijentacije Faze istraživačkog procesa.	4	P23
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Nacrti	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Istraživački dizajni Dizajniranje istraživanja Odabir metoda	3	P23
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Anketa	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Anketa Anketno istraživanje	3	P23
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	1. kolokvij	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Prednosti i nedostaci ankete Dizajniranje ankete Online anketa	3	P23

Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Intervju i fokus grupa	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Prikupljanje podataka upitnicima Priroda kvalitativnog istraživanja Prikupljanje podataka intervjuiranjem	4	P23
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Promatranje i terenski rad Etnografija	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Intervju Fokus grupa Promatranje	3	P23
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Studija slučaja	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Biografske metode Istraživanje kultura	3	P23
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Akcijsko istraživanje	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Studija slučaja Dizajniranje studije slučaja	4	P23
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Analiza sadržaja	2	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Akcijsko istraživanje Analiza podataka Dokumentarno istraživanje	3	P23
Tjedan izvođenja: 14.			
Seminar	2. kolokvij	2	P23
Seminar	Seminarska izlaganja na temu: Sekundarna analiza podataka Analiza sadržaja	3	P23
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završni sat	1	P23
Seminar	Izlaganje seminarskih radova na temu: Konverzijska i diskurzivna analiza Narativna analiza Istraživačke metode i internet	3	P23

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

UVOD U LOGIKU DRUŠTVENIH ZNANOSTI

Kod: SOS204

ISVU kod: 131147

Sceduly kod: 23390

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Uvod u logiku društvenih znanosti						
Kod	SOS204	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Tonći Kokić	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	mr. sc. Perislava Bešić-Smlatić, pred. Danica Radoš	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studentima ponuditi filozofsko-logički rječnik i kriterije pomoću kojih se mogu opisivati, uspoređivati, izgrađivati i vrednovati teorije u društvenim znanostima, u prvome redu u sociologiji te na osnovnoj razini omogućiti primjenu logičkih modela u sociološkom istraživanju. Nadalje, izložiti, za društvene znanosti relevantne, osnovne pojmove, rezultate i postupke suvremene logike te ih primijeniti u analizi socioloških tekstova s naglaskom na uočavanje razlika između logika i jezika u teorijskim konstruktima društvenih i prirodnih znanosti. Posebna pažnja posvećuje se logičkoj analizi temeljnih pojmova (npr. "čin"), ključnih teorijskih postupaka (objašnjenje i razumijevanje) i pretpostavki opisa društvenih aktera pomoću njihovih intencionalnih stanja.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Prepoznati logičke elemente u znanstvenome, posebno sociološkom tekstu 2. Odrediti logičku strukturu znanstvenog, posebno sociološkog teksta 3. Prevesti rečenice iskazanih običnim jezikom na jezik logike prvog reda i obratno 4. Provjeriti logičkih svojstava i odnosa u zaključcima i dokazima u okviru logike prvog reda 5. Sastaviti dokaz unutar logike prvog reda 6. Opisati glavne sličnosti i razlike teorija u društvenim i prirodnim znanostima. 7. Prepoznati i uvažavati vrijednosti logike u istraživanjima društvenih znanosti						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja: 1. Suvremena logika i društvene znanosti: smisao, postignuća, otvorena pitanja i smjernice razvoja (2P) 2. Logika i socijalna ontologija (Habermas, Searle): normativnost, kolektivna intencionalnost (2P) 3. Tumačenje čina i pretpostavka racionalnosti (D. Davidson). Unutarnja racionalnost (koherencija) i izvanjska racionalnost (korespondencija). Racionalnost i logika ispitivanja stavova. (2P) 4. Pojemovni sustavi društvenih znanosti. Definicije u društvenim znanostima: eksplicitne, implicitne, modelske. Pojam o činu kao osnovni pojam društvenih znanosti: pojam čina kod T. Parsonsa i G.H. von Wrighta. Tipologije i načela njihove konstrukcije (2P) 5. Obični jezik i pojmovno pismo: povijesni razvoj pojmovnog pisma (Leibniz, Frege) i suvremene tendencije u društvenim znanostima. Kriteriji znanstvenosti (Feigl) i smisao logičke formalizacije u sociološkim istraživanjima (Bruggeman i Vermeulen) (2P) 6. Aksiomatski sustavi i njihova poželjna logička svojstva. Logički elementi aksiomatskih)teorija u društvenim znanostima (K. Arrow) (2P)						

7. Rječnik logike prvog reda i njegove ontološke pretpostavke (Wittgensteinov Tractatus). Vrijednosti i činjenice: o izražajnim ograničenjima jezika logike prvog reda (2P)
8. Uzročnost, nužni, dovoljni i drugi tipovi uvjeta (INUS, SUIN) u društvenim znanostima. Iskazna logika u primjeni u kvalitativnoj komparativnoj analizi (C. Ragin) i Quine-McCluskey postupak minimizacije (2P)
9. Logika prvoga reda kao teorija: od aksiomatskog sustava do sustava prirodne dedukcije. Prirodna dedukcija: pravila za istinitosnofunkcionalne veznike. Prirodna dedukcija: pravila za identitet i kvantifikatore (2P)
10. Osnovne ideje semantike logike prvog reda. Teorija skupova i znanstveni jezik. Svojstva logike prvog reda (pouzdanost, potpunost). Konzistentnost, slijed i druga logička svojstva i odnosi kao sintaktički i kao semantički pojmovi (2P)
11. Primjena prirodne dedukcije u izvođenju posljedica na odabranim primjerima iz sociologije i drugih društvenih znanosti: u teoriji društvenih mreža (P. Marsden), u teoriji društvenog izbora (K. Arrow). Primjena logičkih pojmova i postupaka u analizi društvenih pojava na odabranim primjerima: kognitivna disonanca (L. Festinger) i društveno protuslovlje (J. Elster). Specifičnost logike jezika društvenih znanosti: odstupanje od Leibnizovog zakona (D. Davidson) (2P)
12. O odnosu društvenih i prirodnih znanosti u svjetlu ključnih rezultata filozofije znanosti: Poincaré-Popperov uvid u hipotetski karakter nomološkog znanja, Duhem-Quineov uvid u subdeterminiranost revizije. Dinamika teorijskih promjena u AGM teoriji (2P)
13. Tipovi znanstvenih teorija: idiografske i nomotetske znanosti (Dilthey, Windelband); empirijske, hermenutičke i kritičke znanosti (Habermas) (2P)
14. Objašnjenje i razumijevanje u društvenim znanostima. Objašnjenje u deduktivnomološkom modelu (C.G. Hempel). Zaključak na najbolje objašnjenje (Harman). Millove metode i eksperimentalna metoda. Razumijevanje čina i praktično zaključivanje. Metodološka autonomija društvenih znanosti (G.H. von Wright) (2P)
15. Suvremeni trendovi logičkih istraživanja u društvenim znanostima. Osnovne semantičke ideje modalne logike i primjeri primjene (logika normi, logika kolektivne intencionalnosti). Logika, jezik, komunikacija: teorija govornih činova i ilokucijska logika. Jezik i konstrukcija društvene stvarnosti (Searle) (2P)

Seminar:

1. Uloga logike u znanstvenom obrazovanju. Tumačenje odabranog izvatka iz J. Bruggeman i I. Vermeulen (2002) A Logical Toolkit for Theory (Re)Construction. Sociological Methodology 32 (1S)
2. Osnovni pojmovi i teme filozofije društvenih znanosti. Nomotetske i idiografske znanosti. Analiza teksta G. H. von Wright: Dvije tradicije u znanosti i filozofiji znanstvene metode (1S)
3. Pojam unutar tradicionalnoga nauka o osnovnim oblicima misli. Vrste pojmova i njihovi odnosi (1S)
4. Dijagramski prikaz pojmovnih odnosa (Eulerovi i Vennovi dijagrami). Uvođenje jezikalogike prvog reda (1S)
5. Ograničenja tradicionalnoga nauka o pojmu. Relacijski pojmovi i njihova svojstva
6. Definicija. Elementi definicije (definiendum, definiens). Vrste definicije (1S)
7. Klasični oblik definicije. Pretpostavke i ograničenja (1S)
8. Divizija. Elementi divizije (cjelina, temelj, članovi) (1S)
9. Klasifikacija i tipologija (1S)
10. Tradicionalni nauk o sudu (iskazu). (1S)
11. Vrste iskaza u znanosti. Rad na tekstu. Willard Van Orman Quine: Dvije dogme empirizma (1S)
12. Logički kvadrat s Vennovim dijagramima (1S)
13. Logička svojstva i odnosi (1S)

	14. Uvod u propozicijsku logiku: sintaksa i semantika (1S) 15. Prvi kolokvij (1S)(1S) 16. Metoda istinitosnih tablica. Reductio ad absurdum (1S) 17. Prijevod rečenica s prirodnoga jezika na jezik propozicijske logike (1S) 18. Tradicionalni nauk o zaključku. Neposredni zaključak (1S) 19. Kategorički silogizam s Vennovim dijagramima. Ograničenja tradicionalnoga nauka o zaključku (1S) 20. Induktivno zaključivanje. Bacon - Millove metode (1S) 21. Zaključak na najbolje objašnjenje. Rad na tekstu. Gilbert Harman, The Inference to the Best Explanation (1S) 22. Uvod u logiku prvoga reda. Sintaksa i semantika (1S) 23. Kvantifikacija i višestruka kvantifikacija. DeMorganovi zakoni (1S) 24. Prijevod rečenica iz prirodnoga jezika u jezik LPR (1S) 25. Sustav prirodne dedukcije: uvod (1S) 26. Sustav prirodne dedukcije za propozicijsku logiku (1S) 27. Sustav prirodne dedukcije za logiku prvoga reda (1S) 28. Rad na izvatku iz knjige John Searle, Making the Social World (1S) 29. II. kolokvij (2S)					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐	
Obveze studenata	Osim sudjelovanja na najmanje 60% predavanja, studenti će pojedine nastavne sadržaje usvajati čitanjem izvorne literature i vođenjem dnevnika čitanja, prepoznavanjem i studiranjem otvorenih pitanja razmatranih sadržaja. Studenti na ispitima trebaju ostvariti minimalno 51% točnosti.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Samostalne zadaće	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Izrada zadaća za samostalni rad se boduje. Pisani ispit provodi se u dva jednakovrijedna oblika: (i) unutar redovitog ispitnog roka kao jedinstveni test iz cjelokupnoga gradiva i (ii) tijekom nastave kroz testove (kolokvije) koji obuhvaćaju dijelove gradiva. Zaključna ocjena rezultira iz: - cjelokupne ocjene pisanih ispita (50%), - ocjene seminarskoga rada (30%) i - sudjelovanja u radu kolegija (20%). Povišenje predložene zaključne ocjena može se postići na usmenome ispitu.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija	
	Kovač, S. i Žarnić, B. (2008). Logička pitanja i postupci: problemski uvod u elementarnu logiku. Kruzak.		1		on-line	
	von Wright, G. H. (1971). Explanation and Understanding. Routledge & Kegan Paul. (dostupno također u prijevodu)		1			

	Otvoreno znanje: Uvod u logiku društvenih znanosti (nastavni tekstovi). http://marul.ffst.hr/~logika/nastava	1	on-line
Dopunska literatura	1. Barwise, J. i Etchemendy, J. (2000). Language, Proof and Logic. CSLI Publications. 2. Bruggeman, J. & Vermeulen, I (2002). A Logical Toolkit for Theory (Re)Construction. Sociological Methodology, 32, 183—217. 3. Davidson, D.(2001). Subjective, Objective, Intersubjective. Oxford University Press. 4. Elster, J. (1978). Logic and Society: Contradictions and Possible Worlds. John Wiley & Sons Ltd. 5. Habermas, J. (1988; 1. izd. 1967). On the Logic of the Social Sciences. MIT Press. 6. Ragin, C. (1989). The Comparative Method: Moving Beyond Qualitative and Quantitative Strategies. University of California Press. 7. Searle, J. (2010). Making the Social World: The Structure of Human Civilization. Oxford University Press. 8. Žarnić, B. (2002). Simbolička logika (kompilacija prijevoda, didaktičkih prilagodaba, riješenih zadataka i originalnih tekstova). Interna skripta. (poglavlja: 1-17) http://marul.ffst.hr/~logika/pilot/skripta.pdf 9. Žarnić, B. (2006). Filozofija znanosti: priručnik (tumačenja odabranih tekstova). Interna skripta. (poglavlja: 1, 2, 3, 7) 10. [Obvezna i dopunska literatura, seminarska literatura, nastavni tekstovi, obrazovni software, interaktivnosti i multimedijски sadržaji dostupni su na mrežnim stranicama kolegija]		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja te suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Suvremena logika i društvene znanosti: smisao, postignuća, otvorena pitanja i smjernice razvoja	2	P18
Predavanja	Osnovni pojmovi i teme filozofije društvenih znanosti. Nomotetske i idiografske znanosti. Analiza teksta G. H. von Wright: Dvije tradicije u znanosti i filozofiji znanstvene metode	1	P18
Seminar	Uloga logike u znanstvenom obrazovanju. Tumačenje odabranog izvatka iz J. Bruggeman i I. Vermeulen (2002) A Logical Toolkit for Theory (Re)Construction. Sociological Methodology 32	1	P18
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Logika i socijalna ontologija (Habermas, Searle): normativnost, kolektivna intencionalnost	2	P18
Seminar	Pojam unutar tradicionalnoga nauka o osnovnim oblicima misli. Vrste pojmova i njihovi odnosi	1	P18
Seminar	Dijagramski prikaz pojmovnih odnosa (Eulerovi i Vennovi dijagrami). Uvođenje jezikologike prvog reda	1	P18
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Tumačenje čina i pretpostavka racionalnosti (D. Davidson). Unutarnja racionalnost (koherencija) i izvanjska racionalnost (korespondencija). Racionalnost i logika ispitivanja stavova	2	P18
Seminar	Ograničenja tradicionalnoga nauka o pojmu. Relacijski pojmovi i njihova svojstva	1	P18
Seminar	Definicija. Elementi definicije (definiendum, definiens). Vrste definicije	1	P18
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Pojmovni sustavi društvenih znanosti. Definicije u društvenim znanostima: eksplicitne, implicitne, modelske. Pojam o činu kao osnovni pojam društvenih znanosti: pojam čina kod T. Parsonsa i G.H. von Wrighta. Tipologije i načela njihove konstrukcije	2	P18
Seminar	Klasični oblik definicije. Pretpostavke i ograničenja	1	P18
Seminar	Divizija. Elementi divizije (cjelina, temelj, članovi)	1	P18
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Obični jezik i pojmovno pismo: povijesni razvoj pojmovnog pisma (Leibniz, Frege) i suvremene tendencije u društvenim znanostima. Kriteriji znanstvenosti (Feigl) i smisao logičke formalizacije u sociološkim istraživanjima (Bruggeman i Vermeulen)	2	P18
Seminar	Klasifikacija i tipologija	1	P18
Seminar	Tradicionalni nauk o sudu (iskazu)	1	P18
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Aksiomatski sustavi i njihova poželjna logička svojstva. Logički elementi aksiomatskih teorija u društvenim znanostima (K. Arrow)	2	P18
Seminar	Vrste iskaza u znanosti. Rad na tekstu. Willard Van Orman Quine: Dvije dogme empirizma	1	P18
Seminar	Logički kvadrat s Vennovim dijagramima	1	P18
Tjedan izvođenja: 7.			

Predavanja	Rječnik logike prvog reda i njegove ontološke pretpostavke (Wittgensteinov Tractatus). Vrijednosti i činjenice: o izražajnim ograničenjima jezika logike prvog reda	2	P18
Seminar	Logička svojstva i odnosi	1	P18
Seminar	Uvod u propozicijsku logiku: sintaksa i semantika	1	P18
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	8. Uzročnost, nužni, dovoljni i drugi tipovi uvjeta (INUS, SUIN) u društvenim znanostima. Iskazna logika u primjeni u kvalitativnoj komparativnoj analizi (C. Ragin) i Quine-McCluskey postupak minimizacije	2	P18
Seminar	Prvi kolokvij	1	P18
Seminar	16. Metoda istinitosnih tablica. Reductio ad absurdum	1	P18
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Logika prvoga reda kao teorija: od aksiomatskog sustava do sustava prirodne dedukcije. Prirodna dedukcija: pravila za istinitosnofunkcionalne veznike. Prirodna dedukcija: pravila za identitet i kvantifikatore	2	P18
Seminar	Prijevod rečenica s prirodnoga jezika na jezik propozicijske logike	1	P18
Seminar	18. Tradicionalni nauk o zaključku. Neposredni zaključak	1	P18
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Osnovne ideje semantike logike prvog reda. Teorija skupova i znanstveni jezik. Svojstva logike prvog reda (pouzdanost, potpunost). Konzistentnost, slijed i druga logička svojstva i odnosi kao sintaktički i kao semantički pojmovi	2	P18
Seminar	Kategorički silogizam s Vennovim dijagramima. Ograničenja tradicionalnoga nauka ozaključku	1	P18
Seminar	Induktivno zaključivanje. Bacon - Milllove metode	1	P18
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	11. Primjena prirodne dedukcije u izvođenju posljedica na odabranim primjerima iz sociologije i drugih društvenih znanosti: u teoriji društvenih mreža (P. Marsden), u teoriji društvenog izbora (K. Arrow). Primjena logičkih pojmova i postupaka u analizi društvenih pojava na odabranim primjerima: kognitivna disonanca (L. Feasting) i društveno protuslovlje (J. Elster). Specifičnost logike jezika društvenih znanosti: odstupanje od Leibnizovog zakona (D. Davidson)	2	P18
Seminar	Zaključak na najbolje objašnjenje. Rad na tekstu. Gilbert Harman, The Inference to the Best Explanation	1	P18
Seminar	Uvod u logiku prvoga reda. Sintaksa i semantika	1	P18
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	O odnosu društvenih i prirodnih znanosti u svjetlu ključnih rezultata filozofije znanosti: Poincaré-Popperov uvid u hipotetski karakter nomološkog znanja, Duhem-Quineov uvid u subdeterminiranost revizije. Dinamika teorijskih promjena u AGM teoriji	2	P18
Seminar	Kvantifikacija i višestruka kvantifikacija. DeMorganovi zakoni	1	P18
Seminar	Prijevod rečenica iz prirodnoga jezika u jezik LPR	1	P18
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Tipovi znanstvenih teorija: idiografske i nomotetske znanosti (Dilthey, Windelband); empirijske, hermenutičke i kritičke znanosti	2	P18

	(Habermas)		
Seminar	Sustav prirodne dedukcije: uvod	1	P18
Seminar	Sustav prirodne dedukcije za propozicijsku logiku	1	P18
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Objašnjenje i razumijevanje u društvenim znanostima. Objašnjenje u deduktivnomološkom modelu (C.G. Hempel). Zaključak na najbolje objašnjenje (Harman). Millove metode i eksperimentalna metoda. Razumijevanje čina i praktično zaključivanje. Metodološka autonomija društvenih znanosti (G.H. von Wright)	2	P18
Seminar	Sustav prirodne dedukcije za logiku prvoga reda	1	P18
Seminar	Rad na izvatku iz knjige John Searle, Making the Social World	1	P18
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Suvremeni trendovi logičkih istraživanja u društvenim znanostima. Osnovne semantičke ideje modalne logike i primjeri primjene (logika normi, logika kolektivne intencionalnosti). Logika, jezik, komunikacija: teorija govornih činova i ilokucijska logika. Jezik i konstrukcija društvene stvarnosti (Searle)	2	P18
Seminar	2. Kolokvij i analiza testa	2	P18

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

STATISTIKA U SOCIOLOGIJI 2

Kod: SOS205

ISVU kod: 67902

Sceduly kod: 23389

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Statistika u sociologiji 2					
Kod	SOS205	Godina studija	1.				
Nositelj/i kolegija	dr. sc. Goran Kardum	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Ivan Buljan	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			15	15	15	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s karakteristikama parametrijske i neparametrijske statistike i pripadajućih testova. Nadalje, uputiti studente u važnost razumijevanja modela i dijagrama tijekom odlučivanja pri izboru statističkih testova, interpretacije rezultata i primjene parametrijskih i neparametrijskih testova. Upoznati studente s ograničenjima pri donošenju zaključaka uporabom statističkih testova i ograničenja pri interpretaciji p vrijednosti.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Nakon odslušanog i položenog predmeta, student će moći iz dobivenih podataka nekog istraživanja ili čitajući rezultate drugih istraživanja: 1. Razumjeti raspodjelu opaženih i teorijskih učestalosti i postavljanje modela (test hipoteze, nezavisni i zavisni uzorci) za analizu i uporabu hi kvadrat testa 2. Interpretirati dobivene hi kvadrat vrijednosti i pripadajuće p vrijednosti te moguću uporabu alternativnih hi kvadrat vrijednosti (exact test) 3. Pravilno odabrati i provesti korake izračuna i analize neparametrijskih testova za nezavisne uzorke (Wilcoxon test, Mann-Whitney U-test, Kruskal-Wallis test) 4. Pravilno odabrati i provesti korake izračuna i analize neparametrijskih testova za zavisne uzorke (Test predznaka, Friedman test) 1. Razumjeti pojam povezanosti (korelacije) i ograničenja uporabe i interpretacije linearnog koeficijenta (Pearson) i drugih koeficijenata (Spearman, Kendall tau) 2. Izraditi točkasti slikovni prikaz i analizirati različite oblike regresijskog oblaka, pravca i jednadžbe pravca regresije 3. Razumjeti modele i ograničenja analize varijance i interpretirati F vrijednost 4. Analizirati i objasniti rezultate ANOVA modela nezavisne, zavisne i miješane modele i pripadajuće post hoc testove 5. Analizirati i objasniti rezultate regresijske analize 10. Razumjeti i odrediti veličinu učinka, uzorka i statističku snagu						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Teme predavanja, seminara i vježbi prema tjednima nastave; 1. Određenje hi kvadrat testa 2. Hi kvadrat test za nezavisne i zavisne uzorke 3. Hi kvadrat test hipoteze i alternativna tumačenja ograničenja (exact test, korekture) 4. Karakteristike parametrijskih i neparametrijskih testova. Neparametrijski testovi za nezavisne uzorke. 5. Neparametrijski testovi za zavisne uzorke 6. Korelacije, povezanosti – linearni koeficijent korelacije 7. Korelacije između ordinalnih i nominalnih varijabli 8. Uvod u analizu varijance 9. Jednosmjerna i dvosmjerna ANOVA						

	10. ANOVA za ponovljena mjerenja i miješani modeli 11. GLM model i ANCOVA 12. Uvod u regresijsku analizu 13. Ponderi i modeli regresijske analize 14. Veličina učinka, veličina uzorka i statistička snaga 15. Objedinjavanje testova čitanjem znanstvenih radova					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐	
Obveze studenata	Nazočnost na svim oblicima nastave, aktivno sudjelovanje u nastavi, analiza objavljenih radova u okviru seminara, uspješno polaganje dvaju kolokvija ili cjeloviti pisani ispit.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu Aktivnosti studenata na nastavi, izlaganje seminara, uradak na dva kolokvija, ispit (ako mu student pristupi). Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec D. (2012). Petzova statistika - Osnovne statističke metode za nematematičare. Naklada Slap		3			
	Odabrani radovi iz recentnih on-line baza podataka			da		
	Bilješke s nastave			da		
Dopunska literatura	Milas, G. (2005. ili novije) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Naklada Slap					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/					

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Određenje hi kvadrat testa	1	
Seminar	Određenje hi kvadrat testa	1	
Vježbe u praktikumu	Hi kvadrat test za nezavisne i zavisne uzorke	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Određenje hi kvadrat testa	1	
Seminar	Hi kvadrat test za nezavisne i zavisne uzorke	1	
Vježbe u praktikumu	Hi kvadrat test za nezavisne i zavisne uzorke	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Hi kvadrat test hipoteze i alternativna tumačenja ograničenja (exact test, korekture)	1	
Vježbe u praktikumu	Hi kvadrat test hipoteze i alternativna tumačenja ograničenja (exact test, korekture)	1	
Seminar	Hi kvadrat test hipoteze i alternativna tumačenja ograničenja (exact test, korekture)	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Karakteristike parametrijskih i neparametrijskih testova. Neparametrijski testovi za nezavisne uzorke.	1	
Seminar	Karakteristike parametrijskih i neparametrijskih testova. Neparametrijski testovi za nezavisne uzorke.	1	
Vježbe u praktikumu	Karakteristike parametrijskih i neparametrijskih testova. Neparametrijski testovi za nezavisne uzorke.	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Neparametrijski testovi za zavisne uzorke	1	
Vježbe u praktikumu	Neparametrijski testovi za zavisne uzorke	1	
Seminar	Neparametrijski testovi za zavisne uzorke	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Korelacije, povezanosti – linearni koeficijent korelacije	1	
Vježbe u praktikumu	Korelacije, povezanosti – linearni koeficijent korelacije	1	
Seminar	Korelacije, povezanosti – linearni koeficijent korelacije	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Korelacije između ordinalnih i nominalnih varijabli	1	
Vježbe u praktikumu	Korelacije između ordinalnih i nominalnih varijabli	1	
Seminar	Korelacije između ordinalnih i nominalnih varijabli	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Uvod u analizu varijance	1	
Vježbe u praktikumu	Uvod u analizu varijance	1	

Seminar	Uvod u analizu varijance	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Jednosmjerna i dvosmjerna ANOVA	1	
Vježbe praktikumu	u Jednosmjerna i dvosmjerna ANOVA	1	
Seminar	Jednosmjerna i dvosmjerna ANOVA	1	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	ANOVA za ponovljena mjerenja i miješani modeli	1	
Vježbe praktikumu	u ANOVA za ponovljena mjerenja i miješani modeli	1	
Seminar	ANOVA za ponovljena mjerenja i miješani modeli	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	GLM model i ANCOVA	1	
Seminar	GLM model i ANCOVA	1	
Vježbe praktikumu	u GLM model i ANCOVA	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Uvod u regresijsku analizu	1	
Vježbe praktikumu	u Uvod u regresijsku analizu	1	
Seminar	Uvod u regresijsku analizu	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Ponderi i modeli regresijske analize	1	
Vježbe praktikumu	u Ponderi i modeli regresijske analize	1	
Seminar	Ponderi i modeli regresijske analize	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Veličina učinka, veličina uzorka i statistička snaga	1	
Vježbe praktikumu	u Veličina učinka, veličina uzorka i statistička snaga	1	
Seminar	Veličina učinka, veličina uzorka i statistička snaga	1	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Objedinjavanje testova čitanjem znanstvenih radova	1	
Vježbe praktikumu	u Objedinjavanje testova čitanjem znanstvenih radova	1	
Seminar	Objedinjavanje testova čitanjem znanstvenih radova	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVAČKA RADIONICA 2

Kod: SOS206

ISVU kod: 131172

Sceduly kod: 23387

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociološka istraživačka radionica 2							
Kod	SOS206		Godina studija		1.			
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica		Bodovna vrijednost (ECTS)		4.0			
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)		P	S	V	T
					0	0	20	0
Status kolegija	Obvezni		Postotak primjene e-učenja		20%			
Opis kolegija								
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskog znanja iz sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme i provedbe sociološkog istraživanja s naglaskom na metodološke aspekte istraživanja (definiranje ciljeva i hipoteza, konceptualizacija i operacionalizacija, odabir metode)							
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/							
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Selektirati relevantnu teorijsku građu (prema područjima, temama, naslovima, i sl) 2. Izdvojiti i tematski grupirati ključne teze relevantne za konceptualizaciju predmeta istraživanja 3. Precizno definirati predmet istraživanja 4. Utvrditi i opisati ciljeve istraživanja 5. Postaviti hipoteze istraživanja 6. Konceptualizirati predmet istraživanja 7. Izraditi operacionalnu shemu varijabli i indikatora 8. Uključivati se, komunicirati i snalaziti se u timskom radu							
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.) 2. Rad na bilješkama (korekcije) 3. Selekcija građe (sortiranje prema područjima, temama, naslovima, isl.) 4. Definiranje ključnih teza 5. Definiranje predmeta istraživanja 6. Određivanje ciljeva 7. Postavljanje hipoteza 8. Izrada konceptualne sheme 9. Izrada operacionalne sheme varijabli i indikatora							
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☒ e-učenje ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupati i raspravljati o metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni i grupni istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti pisani ispit.							

	Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Grupni istraživački rad	☒	Individualni rad	☒		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10% - individualni rad: rad na bilješkama i nacrtu, selekcija građe– 20% - grupni rad: objedinjenje i tematski selektirane bilješke priprema i definiran predmet istraživanja – 20% - pisani ispit – 50%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)	1				
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1				
	Leburić, A., Lončar, M., Šuljug Vučica, Z. & Bandalović, G. (2010). Jezična stvarnost medija: rezultati sociološkoga istraživanja. Redak.	0				
	Lune, H., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis. A Reader for Sociology. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1				
	Ragin, C. C. & Amoroso, L. M. (2011). Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method. SAGE Publication. (odabrana poglavlja)	1				
Dopunska literatura	1. Gideon, L. (ed.) (2012). Handbook of Survey Methodology for Social Science. Springer. 2. Gillham, B. (2004). Developing a Questionnaire. Continuum. 3. Graziano, A.M. & Raulin, M.L. (2004). Research Methods. A Process of Inquiry. Pearson Education. 4. Gray, D.E. (2009). Doing Research in the Real World. SAGE Publication. 5. Hunsinger, J., Klasturp, L. & Allen, M. (2010). International Handbook of Internet Research. Springer. 6. Jindra, R. (2010). Važnost radioničkog oblika rada. U J. Martinčić i D. Hackenberger (ur.), Međunarodna kolonija mladih Ernestinovo: 2003.-2008.: zbornik radova znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem (81-93). HAZU, Zavod za znanstveni i umjetnički rad. 7. Leburić, A. (1992/93). Metodološki aspekti sociološkog empirijskog					

	istraživanja društvenih fenomena. I dio. Radovi – razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 32(9), 37-50. 8. Leburic, A. (1993/94). Metodološki aspekti sociološkog empirijskog istraživanja društvenih fenomena. II dio. Radovi – razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 33(10), 99-110. 9. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 10. Miller, R. L. & Brewer, J. D. (eds.) (2003). The A-Z of Social Research. A Dictionary of Key Social Science Research Concepts. SAGE Publications. https://hrčak.srce.hr/ https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=sbrowse
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Rad na bilješkama (korekcije)	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Rad na bilješkama (korekcije)	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Selekcija građe (sortiranje prema područjima, temama i naslovima i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Selekcija građe (sortiranje prema područjima, temama i naslovima i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Definiranje ključnih teza	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Definiranje predmeta istraživanja	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Određivanje ciljeva	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Postavljanje hipoteza	1	
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Izrada konceptualne sheme	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Izrada konceptualne sheme	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Izrada operacionalne sheme varijabli i indikatora	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Izrada operacionalne sheme varijabli i indikatora	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe u praktikumu	kolokvij	2	
Tjedan izvođenja: 15.			

Vježbe praktikumu	^u Završni sat i referiranje na rezultate kolokvija	1	
----------------------	---	---	--

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

MIKRO PERSPEKTIVE U SOCIOLOŠKIM TEORIJAMA

Kod: SOS301

ISVU kod: 131151

Sceduly kod: 23392

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Mikro perspektive u sociološkim teorijama					
Kod	SOS301	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Renata Relja	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Toni Popović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s najznačajnijim mikro sociologijskim teorijama te ih osposobiti da razumiju najsuvremenija teorijska nastojanja na prevladavanju jaza između makro i mikro pristupa u sociologiji.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Prepoznati mikro perspektivu u sociologijskim teorijama 2. Kritički vrjednovati sociologijsko teoretiziranje socijalne akcije i socijalnih aktera 3. Prepoznati i objasniti različito poimanje zajednice i društva i uvidjeti utjecaj ovih razlika na sociologijsku teoriju 4. Prepoznati specifičnosti pristupa razumijevanju i tipologiji socijalnih akcija i socijalnih aktera 5. Objasniti utjecaj socijalnih promjena na socijalnu akciju i socijalne aktere 6. Usporediti i argumentirano raspravljati o teorijskim poimanjima suvremene socijalne akcije i suvremenih socijalnih aktera						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	DIO I: TEORIJE. MIKRO I MAKRO PERSPEKTIVE 1. U uvodnom dijelu razmatraju se pojmovi teorije, paradigme i istraživačke tradicije u znanosti te ukazuje na podijeljenost socioloških teorija između fokusiranja mikro i makro fenomena u društvu DIO II: DRUŠTVO, DRUŠTVENO DJELOVANJE I DRUŠTVENE ČINJENICE 2. Tönniesovo razumijevanje zajednice i društva, polazište je za analizu sociologije Simmela i Webera. Fokus je na razlici Durkheima i Webera te na formuliranju mikrosociološke perspektive DIO III: SIMBOLIČKI INTERAKCIONIZAM I DRAMATURŠKA ŠKOLA 3. Nastava elaborira razvoj simboličkog interakcionizma od Meada do Blumera. U sklopu utjecaja simboličkog interakcionizma razmatra se i dramaturška škola Goffmana te njendoprinos daljnjem razvoju sociološke misli DIO IV: HERMENEUTIKA I ODNOS JEZIKA I SOCIJALNE AKCIJE 4. Nakon iscrpnog objašnjenja hermeneutike kao teorije razumijevanja, elaboriraju se mogućnosti hermeneutike kao metode u analizi socijalnih interakcija DIO V: FENOMENOLOŠKA SOCIOLOGIJA 5. Elaboracija sociološke teorije A. Schütza fokusirana je na njegovo pozivanje na Webera i uspostavu prave fenomenološke teorije. Nakon poredbe fenomenološke i strukturalne analize ukazuje se na fenomenologiju društvenog svijeta. Objašnjenjem fenomenalnog polja (C. Rogers) objašnjen je fenomenološki teorijski stav o socijalnoj akciji kao restrukturiranju značenja svakodnevnog iskustva. U skladu s navedenim objašnjava se Berger-Luckmanova analiza konstrukcije socijalne zbilje DIO VI: ETNOMETODOLOGIJA I KONVERZACIJSKA ANALIZA 6. Razmatra se Etnometodološka sociološka tradicija s naglaskom na razlike spram uobičajenih socioloških pristupa. Posebna pažnja posvećena je						

	Etnometodološkom razumijevanju društvenog poretka kao uvijek nanovo uspostavljenog. Kako se društveni poredak uvijek nanovo uspostavlja kroz konverzaciju, što ukazuje na važnost konverzijske analize, posebno je objašnjena konverzijska analiza kao glavna etnometodološka metoda					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐	
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovanje u realizaciji nastave (70% pohađanja nastave – predavanja i seminari kao preduvjet dobivanja potpisa) unutar kojeg je potrebno izraditi i prezentirati pojedine nastavne sadržaje u okviru seminarskog rada u skladu s utvrđenim kriterijima (usmeno izlaganje uz prezentaciju) i rasprava (fizičke). Student je dužan pridržavati se definiranih vremenskih okvira izrade seminara kao i aktivno i konstruktivno sudjelovati u nastavi. Student s dva pozitivno vrednovana kolokvija ostvaruje ekvivalent pismenom ispitu.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Provjera stečenih znanja, vještina i kompetencija provodi se tijekom semestra i to putem vrjednovanja aktivnosti studenata i raspravama, seminarskog rada, kao i dva kolokvija. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 60% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama – 30% - aktivno sudjelovanje na nastavi (rasprave fizičke) – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Afrić, V. (1989). Struktura sociološke teorije. Naprijed.	1		on line		
	Alexander, J. C., Giesen, B., Munch, R. & Smelser, N. J. (eds). (1987). The Micro-Macro Link. Link. University of California Press.	0		on line		
	Dillon, M. (2014). Introduction to Sociological Theory: Theorists, Concepts, And Their Applicability To The Twenty-First Century. Willey-Blackwell.	0		online		
	Goffman, E. (2000). Kako se predstavljamo u svakodnevnom životu? Geopoetika.	0		on line		
	Goffman, E. (2009). Stigma. Mediterran Publishing.	0		on line		

	Ritzer, G. (2012). Savremena sociološka teorija i njeni klasični koreni. Službeni glasnik.	6	
Dopunska literatura	1. Bauman, Z. (2015). Čemu sociologija. TIM press. 2. Berger, P. i Luckmann, T. (1992). Socijalna konstrukcija zbilje. Naprijed. 3. Goffman: E. (2011). Azili. Mediterran Publishing. (str. 17-50) 4. Mead, G. H. (2003). Um, osoba i društvo. Naklada Jesenski i Turk: Hrvatsko sociološko društvo. 5. Mouzelis, N. (2000). Sociološka teorija – što je pošlo krivo? Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo. Elementarne akcije i relacije. Coleman, J. S. (1990). Foundations of Social Theory. Harvard University Press. Poglavlje 2. Actors and Resources, Interest and Control. (27-44) Objašnjenje društvene zbilje putem kauzalnih mehanizama. Elster, J. (2000). Uvod u društvene znanosti. Jesenski i Turk, HSD. Predgovor, uvod. (7-31) Želje i mogućnosti, racionalnost, kratkovidnost i dalekovidnost. Elster, J. (2000). Uvod u društvene znanosti. Jesenski i Turk, HSD. (35-76) Altruizam i egoizam, osjećaji, prirodna i društvena selekcija, mehanizam potkrepljivanja. Elster, J. (2000). Uvod u društvene znanosti. Jesenski i Turk, HSD. (77-113) Neintendirane posljedice, ekvilibrij, društvene norme, kolektivno djelovanje. Elster, J. (2000). Uvod u društvene znanosti. Jesenski i Turk, HSD. (117-162) Pregovaranje, društvene institucije i društvena promjena. Elster, J. (2000). Uvod u društvene znanosti. Jesenski i Turk, HSD. (163-199) Dijalog: Fenomenologija i društvena teorija. Ferguson, H. (2006). Phenomenological Sociology. SAGE Publications. (83-99) Razlike između prirodnih i društvenih znanosti. Kuhn, T. (1999). Struktura znanstvenih revolucija. Jesenski i Turk, HSD. (7-54) Prioritet paradigmi. Kuhn, T. (1999). Struktura znanstvenih revolucija. Jesenski i Turk, HSD. (55-102) Znanstvenik i paradigma. Kuhn, T. (1999). Struktura znanstvenih revolucija. Jesenski i Turk, HSD. (103-152) Razrješavanje i napredak kroz revolucije. Kuhn, T. (1999). Struktura znanstvenih revolucija. Jesenski i Turk, HSD. (153-182) Ideje teorijskog modela znanstvenog napretka. Kuhn, T. (1999) Struktura znanstvenih revolucija. Jesenski i Turk, HSD. (183-243) O nekim kategorijama razumijevajuće sociologije. Weber, M. (1989). Metodologija društvenih nauka. Globus. (157-202) Povijest i sistematika sociološke teorije. Merton R. (1979). O teorijskoj sociologiji. CDD.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Individualne konzultacije, pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka, razgovor u svezi unaprjeđenja kvalitete razine usvojenog znanja. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima)	2	
Seminar	Dogovor oko seminarske nastave i podjela tema izlaganja	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Pojmovi teorije i paradigme u sociologiji	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se temeljni pojmovi teorije i paradigme kao epistemoloških kategorija ključnih za razumijevanje strukture i razvoja sociološkog znanja. Razradit će se konceptualno određenje sociološke teorije, uključujući distinkciju između empirijskih generalizacija, teorijskih okvira i metateorijskog mišljenja kao različitih razina apstrakcije unutar sociološkog teorijskog rada. Ispitat će se Kuhnov koncept paradigme kao analitički instrument primijenjen na razvoj sociologije, uz kritičko propitivanje može li se sociologija opisati kao disciplina s jednom dominantnom paradigmom ili pak kao multiparadigmatska znanost u kojoj koegzistiraju konkurentski teorijski okviri. Posebna pozornost posvetit će se odnosu između mikro i makro perspektiva kao temeljnoj teorijskoj napetosti unutar sociologije, s naglaskom na implikacije te distinkcije za epistemološki status i analitički doseg pojedinih teorijskih tradicija. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri pojmovi teorije i paradigme, razvijeni primarno u kontekstu prirodnih znanosti, adekvatno opisuju specifičnosti razvoja sociološkog znanja kao znanja o društvu koje je i samo društveno uvjetovano.	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Pluralnost socioloških teorija – mikro i makro fenomeni u društvu	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se pluralnost socioloških teorija kao temeljno obilježje discipline, s naglaskom na distinkciju između mikro i makro perspektiva kao jednoj od najznačajnijih teorijskih napetosti unutar sociologije. Razradit će se temeljne odrednice mikrosocioloških pristupa koji kao analitičko ishodište uzimaju svakodnevne interakcije i subjektivna značenja društvenih aktera, nasuprot makrosociološkim pristupima koji naglašavaju društvene strukture i institucije kao nadindividualne determinante društvenog života. Ispitat će se ključne teorijske tradicije unutar oba analitička registra, uz poseban osvrt na pokušaje premošćivanja jaza između mikro i makro razina analize kroz Giddensovu teoriju strukturacije i Bourdieuovu teoriju prakse. U zaključnom dijelu kritički će se propitati je li pluralnost socioloških teorija analitička prednost koja odražava složenost društvene stvarnosti ili pak izraz disciplinarnog fragmentiranja koje otežava kumulativni razvoj sociološkog znanja.	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Mikrosociološka perspektiva Georga Simmela	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se mikrosociološka perspektiva Georga Simmela kao jedna od utemeljiteljskih tradicija sociologije koja je anticipirala mnoge suvremene mikroanalitičke pristupe društvenoj stvarnosti. Razradit će se temeljne odrednice	2	

	Simmelove sociologije, uključujući njegovu koncepciju sociologije kao znanosti o oblicima društvene interakcije, distinkciju između forme i sadržaja društvenog života te analizu načina na koje se društvenost konstituira kroz svakodnevne interakcijske prakse. Ispitat će se ključni Simmelovi analitički doprinosi, uključujući sociologiju stranca, analize trijade i dijade kao temeljnih interakcijskih obrazaca, sociologiju novca kao simboličkog medija modernog društva te analizu metropolitanskog iskustva kao paradigmatškog oblika moderne subjektivnosti. Posebna pozornost posvetit će se Simmelovom razumijevanju modernosti kao stanja trajne napetosti između objektivne i subjektivne kulture te implikacijama te dijagnoze za razumijevanje individualnog iskustva u suvremenom društvu. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri Simmelova mikroanalitička perspektiva ostaje relevantna za razumijevanje suvremenih oblika društvene interakcije u digitalnom i globaliziranom kontekstu.		
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Mikrosociološka perspektiva Maxa Webera	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se mikrosociološka perspektiva Maxa Webera kao analitički pristup utemeljen na razumijevanju društvenog djelovanja kao temeljne jedinice sociološke analize. Razradit će se Weberova koncepcija sociologije kao znanosti o društvenom djelovanju, uključujući tipologiju koja razlikuje ciljno-racionalno, vrijedno-racionalno, afektivno i tradicionalno djelovanje, te koncept razumijevajuće sociologije kao epistemološke osnove mikroanalitičkog pristupa. Ispitat će se Weberov metodološki individualizam i metoda idealnih tipova kao instrumenti kojima nastoji pomiriti zahtjeve za znanstvenom preciznošću s nužnošću interpretativnog razumijevanja društvene stvarnosti. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri Weberova perspektiva uspijeva premostiti jaz između mikrorazine subjektivnog djelovanja i makrorazine društvenih struktura te kakav je njezin doprinos suvremenim interpretativnim tradicijama u sociologiji.	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Simbolički interakcionizam: historijski korijeni i teorijsko-metodološki principi	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se simbolički interakcionizam kao jedna od temeljnih mikrosocioloških tradicija, s naglaskom na njegove historijske korijene i teorijsko-metodološke principe koji su oblikovali specifičan analitički pristup društvenoj stvarnosti. Razradit će se intelektualno podrijetlo simboličkog interakcionizma, uključujući doprinose čikaške škole sociologije, Deweyev pragmatizam i Meadovu socijalnu psihologiju kao temeljne izvore iz kojih je Blumer razvio simbolički interakcionizam kao prepoznatljivu teorijsku tradiciju. Ispitat će se tri temeljna principa simboličkog interakcionizma koje je formulisao Herbert Blumer, a koji se odnose na djelovanje prema stvarima na temelju značenja koja im pridajemo, društveno podrijetlo tih značenja te njihovu modifikaciju kroz interpretativne procese unutar konkretnih interakcijskih situacija. Posebna pozornost posvetit će se metodološkim implikacijama simboličkointerakcionističke perspektive, uključujući preferenciju kvalitativnih metoda, terenskog istraživanja i naturalističkog promatranja kao pristupa koji omogućuju razumijevanje društvenog života iz perspektive samih aktera. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri simbolički interakcionizam uspijeva obuhvatiti	2	

	strukturne i makrodruštvene dimenzije društvene stvarnosti koje nadilaze razinu neposredne interakcije.		
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Koncepcije svijesti, osobe i društva u djelu Georga Herberta Meada	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se koncepcije svijesti, osobe i društva u djelu Georga Herberta Meada kao jednog od ključnih predstavnika pragmatističke i simboličkointerakcionističke tradicije. Razradit će se Meadovo razumijevanje svijesti kao emergentnog fenomena koji nastaje kroz društvenu interakciju i simboličku komunikaciju, uz naglasak na ulogu jezika kao temeljnog medija društvenog djelovanja. Ispitat će se njegova teorija sebstva kroz distinkciju između "I" i "Me" te proces formiranja osobnosti kroz preuzimanje uloga i usvajanje perspektive generaliziranog drugog. Posebna pozornost posvetit će se Meadovoj koncepciji društva kao dinamičkog procesa interakcije u kojem se značenja konstruiraju i transformiraju. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri Meadova teorija uspijeva obuhvatiti odnos između individualne autonomije i društvene determiniranosti te njezina relevantnost za razumijevanje suvremenih oblika društvenosti.	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Goffmanova dramaturška sociologija	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se Goffmanova dramaturška sociologija kao jedan od najutjecajnijih doprinosa mikrosociološkoj tradiciji, s naglaskom na analizu svakodnevnog društvenog života kroz metaforu kazališne izvedbe. Razradit će se temeljni koncepti dramaturgije, uključujući distinkciju između prednje i zadnje pozornice, pojam nastupa kao mehanizma društvene prezentacije te upravljanje dojmovima kao svakodnevne interakcijske strategije kojom akteri oblikuju sliku o sebi pred drugima. Ispitat će se Goffmanov doprinos razumijevanju društvenog identiteta kroz analizu stigme kao mehanizma društvenog etiketiranja te koncepciju sebstva kao situacijski uvjetovanog konstrukta koji se konstituira kroz interakcijske prakse. U zaključnom dijelu kritički će se propitati mogu li se Goffmanovi uvidi produktivno primijeniti na analizu suvremenih oblika društvene prezentacije u digitalnom prostoru društvenih mreža.	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Kritike simboličkog interakcionizma i suvremena polazišta	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se kritike simboličkog interakcionizma te suvremena polazišta koja su nastala kao odgovor na njegova ograničenja, s naglaskom na epistemološke napetosti koje su potaknule razvoj novih mikrosocioloških pristupa. Razradit će se temeljne kritike upućene simboličkom interakcionizmu, uključujući prigovore o zanemarivanju makrostrukturnih dimenzija društvene stvarnosti, nedostatnoj teorijskoj sistematičnosti te ograničenoj sposobnosti objašnjenja društvenih promjena i konfliktnih procesa. Ispitat će se suvremena teorijska polazišta nastala u dijalogu s tom tradicijom, uključujući etnometodologiju, konverzijsku analizu i teoriju identiteta kao pristupe koji preuzimaju određene interakcionističke uvide, ali ih razvijaju u novim analitičkim smjerovima. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremena polazišta uspijevaju prevladati ograničenja klasičnog simboličkog interakcionizma zadržavajući pritom njegove temeljne analitičke prednosti.	2	

Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Hermeneutika, jezik i društveno djelovanje	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se hermeneutika, jezik i društveno djelovanje kao međusobno isprepletene dimenzije mikroso ciološke analize, s naglaskom na ulogu interpretacije i jezičnog posredovanja u konstituiranju društvene stvarnosti. Razradit će se temeljni hermeneutički koncepti relevantni za sociologiju, uključujući Diltheyovo razlikovanje između objašnjenja i razumijevanja kao dvaju epistemoloških modusa te Gadamerovu filozofsku hermeneutiku koja naglašava horizont razumijevanja i dijalošku prirodu interpretativnog procesa kao konstitutivnih dimenzija društvenog znanja. Ispitat će se uloga jezika kao temeljnog medija društvenog djelovanja, s posebnim osvrtom na Wittgensteinov koncept jezičnih igara, teoriju govornih činova Austina i Searlea te Habermasovu teoriju komunikativnog djelovanja kao pokušaja utemeljenja normativne teorije društva na pretpostavkama racionalnog jezičnog sporazumijevanja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri hermeneutički i lingvistički pristupi društvenom djelovanju uspijevaju obuhvatiti ne samo simboličke i interpretativne nego i materijalne i strukturne dimenzije društvenog života.	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Fenomenološka sociologija Alfreda Schutza	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se fenomenološka sociologija Alfreda Schutza kao teorijska tradicija koja sociološkoj analizi pristupa kroz prizmu subjektivnog iskustva i svakodnevnog življenog svijeta kao temeljnih konstitutivnih dimenzija društvene stvarnosti. Razradit će se Schutzovo preuzimanje i sociološka adaptacija Husserlove transcendentalne fenomenologije, s naglaskom na koncepte životnog svijeta, prirodnog stava i intersubjektivnosti kao temeljnih kategorija kojima Schutz nastoji utemeljiti sociologiju na analizi neposrednog iskustva društvenih aktera. Ispitat će se Schutzovi ključni analitički doprinosi, uključujući tipizacije kao kognitivne sheme kojima akteri organiziraju svakodnevno iskustvo, distinkciju između neposrednih suvremenika i prethodnika kao različitih modaliteta društvenih odnosa te analizu anonimnosti kao temeljnog obilježja modernih društvenih interakcija. Posebna pozornost posvetit će se Schutzovom utjecaju na razvoj etnometodologije i sociologije svakodnevnog života kao teorijskih tradicija koje su dalje razvijale fenomenološke uvide u kontekstu empirijskog sociološkog istraživanja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri fenomenološka sociologija uspijeva premostiti jaz između subjektivnog iskustva pojedinca i objektivnih društvenih struktura koje to iskustvo istovremeno oblikuju i nadilaze.	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	„Socijalna konstrukcija zbilje”: sociološki pristup Bergera i Luckmanna	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sociološki pristup Petera Bergera i Thomasa Luckmanna razvijen u djelu "Socijalna konstrukcija zbilje" kao jedan od najutjecajnijih doprinosa mikrosociološkoj i fenomenološkoj tradiciji 20. stoljeća. Razradit će se temeljne teorijske postavke njihovog pristupa, uključujući tezu o društvenoj zbilji kao ljudskoj konstrukciji koja se odvija kroz dijalektički proces eksternalizacije, objektivacije i internalizacije kao triju temeljnih momenata kojima društvo istovremeno proizvodi ljude i biva proizvedeno od strane ljudi. Ispitat će se ključni analitički	2	

	koncepti njihove teorije, uključujući institucionalizaciju, legitimaciju i socijalizaciju kao mehanizme kojima se subjektivna zbilja konstruira i objektivizira unutar društvenih struktura. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri konstruktivistička perspektiva uspijeva objasniti stabilnost društvenih institucija, a da pritom ne zapada u relativizam koji dovodi u pitanje mogućnost sociološke spoznaje same.		
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Osnovni principi i koncepti etnometodologije	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se osnovni principi i koncepti etnometodologije kao mikrosociološke tradicije koju je utemeljio Harold Garfinkel, s naglaskom na specifičan analitički pristup koji svakodnevne prakse smislotvorne aktivnosti društvenih aktera postavlja u središte sociološkog istraživanja. Razradit će se temeljne odrednice etnometodološkog pristupa, uključujući Garfinkelovo polazišno pitanje o tome kako članovi društva praktično proizvode i održavaju red i razumljivost u svakodnevnoj interakciji, uz osvrt na koncepte indeksikalnosti i refleksivnosti kao konstitutivnih obilježja svakodnevnih interakcijskih praksi. Ispitat će se ključni analitički koncepti etnometodologije, uključujući pojam računa kao verbalnih objašnjenja kojima akteri opravdavaju i tumače vlastito djelovanje, breaching eksperimente kao metodološki instrument kojim Garfinkel razotkriva neizgovorena pravila svakodnevne interakcije te konverzijsku analizu kao subdisciplinu koja istražuje formalne strukture govornih razmjena. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri etnometodologija, usmjerena na mikrorazinu svakodnevnih interakcijskih praksi, uspijeva adresirati pitanja društvene moći, nejednakosti i strukturnih ograničenja koja oblikuju te prakse izvana.	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Konverzijska analiza	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se konverzijska analiza kao mikrosociološka i lingvistička tradicija koja proučava formalne strukture svakodnevnih govornih razmjena kao temeljnog mehanizma društvene interakcije. Razradit će se intelektualni korijeni konverzijske analize u etnometodologiji Harolda Garfinkela te doprinos Harveya Sacksa, Emmanuela Schegloffa i Gail Jefferson kao utemeljitelja discipline koji su razvili sustavan analitički aparat za proučavanje organizacije razgovora. Ispitat će se temeljni koncepti konverzijske analize, uključujući sustav izmjene govornih redova, sekvencijalnu organizaciju razgovora, susjedne parove, popravke i prekide kao formalne mehanizme kojima sudionici interakcije zajednički proizvode i održavaju razumljivost govornih razmjena. Posebna pozornost posvetit će se metodološkim specifičnostima konverzijske analize, uključujući upotrebu audio i video snimaka prirodnih interakcija i detaljnih transkripcijskih sustava kao temelja empirijske analize. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri konverzijska analiza, usmjerena na formalne mikrostrukture govora, uspijeva uzeti u obzir šire društvene i kulturne kontekste koji oblikuju interakcijske prakse.	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Primjeri etnometodoloških istraživanja i kritika tradicionalne sociologije	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se konkretni primjeri etnometodoloških istraživanja kao empirijska ilustracija	2	

teorijskih principa etnometodologije te kritike koje ta tradicija upućuje konvencionalnoj sociologiji. Razradit će se paradigmataska etnometodološka istraživanja, uključujući Garfinkelove breaching eksperimente kao instrument razotkrivanja neizgovorenih pravila svakodnevnih interakcije te studije svakodnevnih praksi u institucionalnim kontekstima kao što su medicinska dijagnoza, sudski postupci i obrazovne institucije. Ispitat će se temeljne kritike koje etnometodologija upućuje tradicionalnoj sociologiji, uključujući prigovor da konvencionalna sociologija zanemaruje načine na koje akteri sami konstruiraju društveni red te da nekritički koristi zdravorazumske kategorije kao analitičke pojmove. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri etnometodološka kritika predstavlja produktivan epistemološki izazov disciplini ili pak vodi prema analitičkom relativizmu koji onemogućuje strukturalno objašnjenje društvenih pojava.		
---	--	--

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SUVREMENE METODOLOŠKE PARADIGME U SOCIOLOGIJI 1

Kod: SOS302

ISVU kod: 131152

Sceduly kod: 23396

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Suvremene metodološke paradigme u sociologiji 1						
Kod	SOS302	Godina studija	2.					
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0					
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T		
			20	45	0	0		
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%					
Opis kolegija								
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za prepoznavanje i razumijevanje najsuvremenijih tendencija u metodologiji s područja društvenih znanosti, s naglaskom na razvojne perspektive sociološke metodologije. Ujedno tako, cilj je angažirati studente za sudjelovanje u meritornim, dinamičnim i tolerantnim metodološkim raspravama.							
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/							
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Razumjeti ključne metodološke kategorije: paradigme, metodološke orijentacije/škole/strategije 2. Razviti sposobnosti artikuliranja i analiziranja temeljnih metodoloških paradigmi u području društvenih znanosti 3. Kritički komentirati recentnije metodološke pristupe, u okvirima metodološkog prestrukturiranja sociološke istraživačke zajednice u zemlji i šire 4. Osvijestiti se s obzirom na recentne polemike između tzv. kvalitativaca i tzv. kvantitativaca 5. Otvoreno i tolerantno poimati istraživačke slobode i kodificirana značenja paradigmatičkih promjena u suvremenoj sociološkoj metodologiji 6. Tretirati, koncipirati i evaluirati interdisciplinarne/integrativne/interaktivne istraživačke pristupe u sociološkim projektima							
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje 2. Kritičko propitivanje principa, kao i praksi sociološkog istraživanja te međudodosa između konteksta i metode 3. Sociološka istraživanja društvenih, kulturnih, političkih i drugih promjena (uključujući inter/multi disciplinirane pristupe) 4. Paradigme (ključne pretpostavke i pitanja) 5. Paradigmatske pozicije i metodološke orijentacije istraživača 6. Rasprave oko kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja u kontekstu razvitka sociološke metodologije 7. Zaustavljanje ratova među paradigrama i istraživačke slobode (značaj i predominacija istraživačkih pitanja nad paradigrama) 8. Kriteriji vrednovanja istraživanja (pozitivistička i interpretativistička tradicija) 9. Ilustracije (sociološka empirijska istraživanja) 10. Zaključno predavanje							
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐			

Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja i seminari (80%). Izraditi seminarski rad i rezime prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski rad i rezime prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Položiti usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 60% točnosti na ispitu/kolokvijima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira kao aritmetička sredina (as) s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - izrađen i prezentiran seminarski rad i rezime sukladno uputama nastavnika - usmeni ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je usmenom ispitu) - uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka - sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja i seminara. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Guba, E. G. & Lincoln, Y. S. (2005) Paradigmatic Controversis, Contradictions, and Emerging Confluences. In Denzin, N. & Lincoln, Y. S. (eds.) Handbook of Qualitative Research (pp. 191-217). 3th edition. SAGE Publications.	2		Ne		
	Creswell, J. W. (2009) Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approches, 3th edition. SAGE Publications.	1		Ne		
	Layder, D. (1993). New Strategies in Social Research-An Introduction and Guide. Polity Press.	0		Ne		
	SAGE Publications.	1		Ne		
Dopunska literatura	1. Burgess, R. G. & Murcott, A. (eds.) (2001). Developments in Sociology. Prentice Hall-Pearson Education. 2. Bryman, A. (1996) Quantity and Quality in Social Research. Routledge. 3. Chirban, J. T. (1996) Interviewing in Depth: The Interactive - Relational Approach. SAGE Publications. 4. Čaldarović, O. (1990) Etnometodologija. U Kuvačić, I. (ed.) Suvremene sociološke teorije (str.153-162). Sociološko društvo Hrvatske. 5. Goldthorpe, J. (2000). On Sociology: Numbers, Narratives and the Integration of Research and Theory. Oxford University Press. 6. Hallowell, N., Lawton, J. & Gregory, S. (eds.) (2004). Reflecting on Research: The Realities of Doing Research in the Social Sciences. Open University Press. 7. Leburić, A. i I.Tomić-Koludrović (1997). Kontekstualizacija istraživanja suvremene mladosti na primjeru mladih u Dalmaciji. Radovi - razdio					

	filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije, 36(13), 149-166. 8. Leburić, A. (2001). Metodološka strategija istraživanja životnih stilova mladih krajem devedesetih. U I. Tomić-Koludrović, I. i A. Leburić, Skeptična generacija (str.77-105). AGM. 9. Lončar, M., Šuljug Vučica, Z. i Bubić, T. (2019). Teorijsko-metodološki aspekti pristupa životne povijesti u sociologiji. Revija za sociologiju, 49(3), 377-398. 10. Poletić, D. (2022). Istraživanje migracije iz kvalitativne perspektive: od kategorija do procesualnosti. Revija za sociologiju, 52(3): 267-299. 11. Seale, C. (ed.) (2017.) Researching Society and Culture. 4th Edition. SAGE Publications. 12. Shipman, M. (1988). The Limitations of Social Research. 3rd Edition. Longman. 13. Šarić, M. (2024). Primjena analitičke triangulacije u narativnom istraživanju međunarodnih kružnih radnih migracija. Revija za sociologiju, 54(3), 223-249. 14. Šutić, L., Jelić, M. & Krnić, A. (2022). Is Dating Dead? Modern Dating Among Emerging Adults in Croatia. Revija za sociologiju, 52(3): 359-386. 15. Vučković Juroš, T. (2022) Primjeri dobre prakse u kvalitativnom izvještavanju. Revija za sociologiju, 52(3): 255-266.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Ostvarenost ishoda učenja provjerava se ispitom i drugim obvezama propisanim silabusom kolegija. Ispit i drugi elementi vrednovanja redovito se usklađuju s ishodima učenja na kolegiju.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje	1	
Seminar	Podjela seminarskih tema Davanje uputa o načinu rada Grupni rad kao uvod u temu suvremenih metodoloških paradigmi u sociologiji	3	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Kritičko propitivanje principa, kao i praksi sociološkog istraživanja te međudnosa između konteksta i metode	1	
Seminar	Priroda znanja	3	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Sociološka istraživanja društvenih, kulturnih, političkih i drugih promjena (uključujući inter/multi disciplinirane pristupe)	2	
Seminar	Odnosi moći i istraživanje	3	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Paradigme (ključne pretpostavke i pitanja)	2	
Seminar	Paradigme i perspektive	3	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Paradigme (ključne pretpostavke i pitanja)	1	
Seminar	Mikro i makro dimenzije u istraživanju	3	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Paradigmatske pozicije i metodološke orijentacije istraživača	2	
Seminar	Multistrategijska istraživanja	3	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Prvi kolokvij	1	
Seminar	Pitanja generaliziranja i ponovljivosti	3	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Rasprave oko kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja u kontekstu razvitka sociološke metodologije	2	
Seminar	Metodološki konzervativizam	3	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Zaustavljanje ratova među paradigmama i istraživačke slobode (značaj i predominacija istraživačkih pitanja nad paradigmama)	1	
Seminar	Kritike modernističke vizije kvalitete	3	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Kriteriji vrednovanja istraživanja (pozitivistička i interpretativistička tradicija)	2	
Seminar	Neokolonijalna dominacija u istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Kriteriji vrednovanja istraživanja (pozitivistička i interpretativistička tradicija)	1	
Seminar	Etika i politika u istraživanju	3	

Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Ilustracije (sociološka empirijska istraživanja)	1	
Seminar	Grupni rad kroz ilustracije socioloških empirijskih istraživanja	3	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Ilustracije (sociološka empirijska istraživanja)	1	
Seminar	Refleksije na istraživanje	3	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Drugi kolokvij	1	
Seminar	Grupni rad na temu pozitivizma	3	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Zaključno predavanje	1	
Seminar	Grupni rad na temu konstruktivizma	3	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA OBRAZOVANJA

Kod: SOS303

ISVU kod: 131153

Sceduly kod: 23393

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociologija obrazovanja						
Kod	SOS303	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	doc. dr. sc. Toni Popović	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	Matea Čular, naslovna asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za razumijevanje odnosa obrazovnog sustava i globalnog društvenog sustava, društvenog konteksta obrazovanja i obrazovnog sustava te razumijevanje društvenog karaktera obrazovanja. Ujedno tako, cilj je upoznati studente s predmetom, temama istraživanja te metodama istraživanja sociologije obrazovanja.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti povezanost društvenog i sustava obrazovanja, odnosno analizirati i interpretirati taj odnos 2. Razumjeti društveni karakter obrazovanja 3. Biti u stanju prepoznati društveno relevantne probleme obrazovanja 4. Protumačiti različite društvene perspektive u razvoju obrazovanja 5. Objasniti društveni karakter kurikuluma						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvod u kolegij 2. Pregled razvoja sociologije obrazovanja, predmet, metode i područja istraživanja 3. Odnos sociologije obrazovanja prema drugim posebnim sociologijama i drugim znanstvenim disciplinama (Edukacijske znanosti) 4. Sociološki relevantne koncepcije obrazovanja - teorijski pristupi, 1 5. Sociološki relevantne koncepcije obrazovanja - teorijski pristupi, 2 6. Društveni karakter obrazovanja: Društvene nejednakosti u obrazovanju. (Ne)jednakosti šansi: Socijalizacija 7. Društveni karakter obrazovanja: Društvene nejednakosti u obrazovanju/. (Ne)jednakosti šansi 8. Sociologija školskog obrazovanja 9. Obrazovanje i zapošljavanje 10. Sociologija kurikuluma 11. Društvene promjene i reforme u obrazovanju, i 1. kolokvij 12. Cjeloživotno obrazovanje 13. Sociologija profesije nastavnika – društveni položaj/društveni ugled nastavnika 14. Školski sustav u Republici Hrvatskoj 15. Evaluacija nastave i 2. kolokvij						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐				
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi.						

	Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima analitički pristupati i raspravljati o temi. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija). Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima.Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Baranović, B. (ur.) (2015). Školski kurikulum: teorijski i praktični aspekti. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. (str. 15-62)	0				
	Boronski, T. & Hassan, N. (2020). Sociology of Education. SAGE Publications.	0				
	Duffour, B. i Curtis, W. (2012). Studij odgojno-obrazovnih znanosti. Educa. (str. 41-70; 123-152)	2				
	Gevirc, Š. i Krib, A. (2012). Razumevanje obrazovanja: sociološka perspektiva. Edicija Reč.	0				
	Haralambos, M. i Holborn, M. (2002). Sociologija: Teme i perspektive.Golden marketing – Tehnička knjiga. (str. 773-882)	10				
	Ledić, J., Miočić, I. i Turk, M. (2016). Europska dimenzija u obrazovanju: Pristupi i izazovi. Filozofski fakultet u Rijeci. (str. 10-49)	1				
	Mehta, J. & Davies, S. (eds.) (2018). Education in a new society: renewing the sociology of education. The University of Chicago Press.	1				
	Pilić, Š. (ur.) (2008). Obrazovanje u kontekstu tranzicije. Hrvatski pedagoško-književni zbor. (str. 45-57; 59-66; 129-145; 149-162; 165-174; 239-244)	10				
Dopunska literatura	1. Alfirević, N., Relja, R. i Popović, T. (2016). Razvojne perspektive društva i školstvo. U B. Krce Miočić, J. Pavičić, N. Alfirević i Lj. Najev Čačija (ur.),					

- Upravljanje odgojno-obrazovnom ustanovom: menadžment i marketing u školama (str. 15-35). Sveučilište u Zadru.
2. Ballantine, J. H. (1993). *The Sociology of Education*. Prentice Hall.
 3. Baranović, B. (2006). Nacionalni kurikulum u europskim zemljama i Hrvatskoj: komparativan prikaz. *Sociologija i prostor*, 44(2/3), 181-200.
 4. Bernstein, B. (1994). *Jezik i društvene klase*. BIGZ.
 5. Bourdieu, P. & Passeron, J. C. (2000). *Reproduction in Education, Society and Culture*. SAGE Publications.
 6. Buzov, I. (2009). Obrazovanje za okoliš: kratak pregled razvoja koncepta, *Godišnjak Titius*, 1(1), 303-315.
 7. Durkheim, E. (1996). *Obrazovanje i sociologija*. Societas.
 8. Farnell, T. (ur.) (2022). *Obrazovne nejednakosti u Hrvatskoj: izazovi i potrebe iz perspektive dionika sustava obrazovanja*. Institut za razvoj obrazovanja.
 9. Giddens, A. (2007). *Sociologija*. Nakladni zavod Globus. (16. poglavlje: Obrazovanje, str. 494-536)
 10. Georgievski, P. (2009). Društveni kontekst krize škole i oblici školskog nasilja. *Sociologija*, 51(1), 1-22.
 11. Hagège, H. (2019). *Education for Responsibility*. ISTE Ltd & John Willey and Sons.
 12. Huđek, I. i Širec, K. (2019). Razvoj poduzetničkog potencijala kroz obrazovanje za poduzetništvo u EU. *Ekonomika misao i praksa*, 28(1), 53-78.
 13. Hussain, B., Zafar Sheikh, A. & Fatima, T. (2022). Learning social entrepreneurship: Experiences of sociology students. *Cogent Business & Management*, 9(1), 1-20.
 14. Lesourne, J. (1993). *Obrazovanje i društvo: izazovi 2000.godine*. Educa. (str. 79-104)
 15. Liessmann, K. P. (2006). *Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja*. Naklada Jesenski i Turk.
 16. Markočić Dekanić, A. (ur.) (2023). *PISA 2022: rezultati, odrednice i implikacije. Međunarodno istraživanje znanja i vještina učenika*. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. (str. 10-22, 190-202)
 17. Meighan, R. & Harber, C. (2014). *A Sociology of Educating*. Bloomsbury.
 18. Ninčević, M. (2009). Interkulturalizam u odgoju i obrazovanju: Drugi kao polazište. *Nova prisutnost*, 7(1), 59-84.
 19. Pastuović, N. (2013). Kvaliteta predtercijarnog obrazovanja u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na strukturu obveznog obrazovanja kao čimbenika njegove kvalitete. *Sociologija i prostor*, 97(3), 449-470.
 20. Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj*. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Učiteljski fakultet u Zagrebu.
 21. Pastuović, N. (1999). *Edukologija. Integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja*. Znamen. (5. poglavlje: Sociologija cjeloživotnog obrazovanja i odgoja, str. 316-371)
 22. Pilić, Š. (2008). *Knjiga o nastavnicima*. Filozofski fakultet.
 23. Popović, T. (2016). Sociological Contents and Learning Outcomes in Adult Education. In M. Koludrović & M. Brčić Kuljiš (eds.), *Contribution to the Development of the Curricula Aimed at Adult Education Professionals* (pp. 321-339). Croatian Andragogy Society.
 24. Popović, T., Relja, R. & Alfirević, N. (2019). Selection and Education of School Principals: A Comparative Overview of Policies. In A. H. Ingþórsson, N. Alfirević, J. Pavičić & D. Vican (eds.), *Educational Leadership in Policy. Challenges and Implementation Within Europe* (pp. 59-78). Palgrave Macmillan.
 25. Popović, T., Relja, R. & Gutović, T. (2017). The Role of Non-Formal Qualifications in the Flexibility of Education and Labor Market. In Z. Radic, A. Roncevic & L. Yongqiang (eds.), *22nd International Scientific Conference on Economic and Social Development – "The Legal Challenges of Modern World"* (pp. 677-689). Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, Faculty of Law in Split, Faculty of Law in Sarajevo, University North, Faculty of

	Management in Warsaw. 26. Raditya-Ležaić, A., Boromisa, A. i Tišma, S. (2018). Komparativni pregled obrazovanja za održivi razvoj i istraživanje potreba za stručnjacima u Hrvatskoj. <i>Socijalna ekologija</i>, 27(2), 165-180. 27. Relja, R., Popović, T. & Gutović, T. (2019). Analysis of elements and process of school principals' professionalization in Croatia. <i>Management: Journal of Contemporary Management Issues</i>, 24 (sp.iss.), 55-71. 28. Rogošić, S., Baranović, B. i Šabić, J. (2021). Primjena IKT-a u procesu učenja, poučavanja i vrednovanja u srednjim strukovnim školama: Kvalitativna analiza. <i>Metodički ogledi</i>, 28(1), 63-88. 29. Selwyn, N. & Facer, K. (2014). The sociology of education and digital technology: past, present and future. <i>Oxford Review of Education</i>, 40(4), 482-496. 30. Sjøberg, S. & Jenkins, E. (2020). PISA: a political project and a research agenda. <i>Studies in Science Education</i>, 58(1), 1–14. 31. Stanić S., Hren D. & Buzov I. (2016). Schools, Local Communities and Communication: Above and Beyond the Stakeholders. In N. Alfrević, J. Burušić, J. Pavičić & R. Relja (eds.), <i>School Effectiveness and Educational Management</i> (pp. 49-65). Palgrave Macmillan. 32. Štulhofer, A. (1992). Mitologija obrazovnih šansi. <i>Theleme</i>, 38(2), 61-72. 33. Tomlinson, S. (2017). <i>A Sociology of Special and Inclusive Education: Exploring the Manufacture of Disability</i>. Routledge. 34. Vujčić, V. (1990). Obrazovne šanse. <i>Školske novine</i>. 35. Vujčić, V. (1989). <i>Obrazovanje i društvo</i>. CDD.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, individualne konzultacije, uspješnost u obavljanju zadataka. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze. Samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja, suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima)	2	
Seminar	Dogovor oko seminarske nastave i podjela tema izlaganja	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Pregled razvoja sociologije obrazovanja, predmet, metode i područja istraživanja	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se razvoj sociologije obrazovanja kao discipline, uz naglasak na njezine temeljne teorijske i istraživačke pristupe. Ispitat će se predmet sociologije obrazovanja, uključujući odnos između obrazovnog sustava i društvene strukture. Posebna pozornost posvetit će se metodama istraživanja u sociologiji obrazovanja te ključnim područjima analize, poput obrazovnih nejednakosti, socijalizacije i uloge obrazovanja u društvenoj reprodukciji i mobilnosti.	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Odnos sociologije obrazovanja prema drugim posebnim sociologijama i drugim znanstvenim disciplinama (Edukacijske znanosti)	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos sociologije obrazovanja prema drugim posebnim sociologijama i srodnim znanstvenim disciplinama unutar područja edukacijskih znanosti. Ispitat će se povezanost sociologije obrazovanja s disciplinama poput povijesti, filozofije, pedagogije, psihologije, politologije i ekonomike, uz naglasak na njihove različite teorijske i metodološke pristupe proučavanju obrazovanja. Posebna pozornost posvetit će se interdisciplinarnom karakteru istraživanja obrazovanja te doprinosu pojedinih disciplina u razumijevanju obrazovnih procesa i institucija.	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Sociološki relevantne koncepcije obrazovanja - teorijski pristupi, 1	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se temeljne teorijske koncepcije obrazovanja unutar sociologije, s naglaskom na funkcionalističke i liberalne pristupe. Funkcionalističke teorije obrazovanja razmatra se unutar dijela Durkheima i Parsonsa, uz naglasak na ulogu obrazovanja u socijalizaciji, integraciji i održavanju društvenog poretka. Posebna pozornost posvetit će se liberalnim pristupima obrazovanju u djelima Deweya i Illicha, uključujući kritiku institucionaliziranog školstva i ideju alternativnih oblika učenja. Također će se razmotriti razlike između ovih teorijskih pristupa u razumijevanju funkcije i svrhe obrazovanja u suvremenom društvu.	2	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Sociološki relevantne koncepcije obrazovanja - teorijski pristupi, 2	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se suvremeni teorijski pristupi obrazovanju s naglaskom na interakcionizam, novu desnicu u obrazovanju i postmoderne perspektive. Unutar interakcionističkog pristupa ispitat će se procesi etiketiranja, učioničke interakcije i konstrukcija obrazovnih očekivanja koji oblikuju školska postignuća i identitete učenika. Posebna pozornost	2	

	posvetit će se pristupima nove desnice koji naglašavaju tržišnu logiku, standardizaciju, mjerenje obrazovnih ishoda i individualnu odgovornost u obrazovanju, kao i postmodernim perspektivama koje problematiziraju status znanja, kurikulum i autoritet obrazovnih institucija u uvjetima pluralizacije društva.		
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Društveni karakter obrazovanja: Društvene nejednakosti u obrazovanju. (Ne)jednakosti šansi: Socijalizacija	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se "nova sociologija obrazovanja" odnosno teorije koje problematiziraju odnos obrazovanja te kulturalne i društvene reprodukcije. Naglasak je na analizi radova Bernsteina, Willisa i Bourdieua te ključnim konceptima kao što su jezični kodovi, kontraškolska kultura i kulturni kapital. Kritički se pristupa idealu jednakosti obrazovnih šansi u suvremenom društvu, tj. koncepciji obrazovanja koje omogućuje svakoj osobi da ostvari svoj akademski i društveni potencijal.	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Društveni karakter obrazovanja: Društvene nejednakosti u obrazovanju. (Ne)jednakosti šansi	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sociološki pristup inkluzivnom obrazovanju kao formalnoj jednakosti (obrazovni dokumenti) i jednakosti šansi (školska praksa). Naglasak se stavlja na razlike između paradigme inkluzivnog obrazovanja i modela integracije te se upućuje na manjkavosti školske prakse koje onemogućuju rastućem broju učenika s teškoćama ostvarivanje inkluzije. Propituje se pozicije različitih socioloških teorija (funkcionalizam, kritička teorija, institucijske teorije i interakcionizam) u razumijevanju ciljeva, procesa i učinaka inkluzivnog obrazovanja.	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Sociologija školskog obrazovanja	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se škola kao specifična društvena institucija unutar obrazovnog sustava. Ispitat će se organizacijska struktura škole, obrasci upravljanja i odnosi autoriteta koji oblikuju njezino funkcioniranje. Posebna pozornost posvetit će se školskoj kulturi i klimi, uključujući norme, vrijednosti i neformalne prakse prisutne u svakodnevnom školskom životu. Također će se razmotriti škola kao institucionalno okruženje koje strukturira odnose između različitih aktera obrazovnog procesa.	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Obrazovanje i zapošljavanje	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između obrazovnog sustava i tržišta rada s naglaskom na pripremu pojedinaca za zapošljavanje. Ispitat će se usklađenost kvalifikacija s potrebama tržišta rada, kao i problemi nezaposlenosti i prekvalificiranosti. Posebna pozornost posvetit će se tranziciji iz školovanja u svijet rada te ulozi različitih obrazovnih putanja u oblikovanju profesionalnih prilika. Također će se razmotriti promjene u oblicima rada i zapošljavanja u suvremenim društvima.	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Sociologija kurikuluma	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se kurikulum kao institucionalni odgovor na suvremene društvene izazove i rizike. Ispitat će se njegovi sadržaji i učinkovitost, uz naglasak na potrebu	2	

	sociološke analize obrazovnih politika i njihovih ishoda. Posebna pozornost posvetit će se ključnim kurikularnim perspektivama za 21. stoljeće, uključujući odgoj i obrazovanje za informatičko društvo, interkulturalizam, demokraciju i ljudska prava te okoliš.		
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Društvene promjene i reforme u obrazovanju, i 1. kolokvij	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između društvenih promjena i reformi u obrazovnom sustavu. Ispitat će se utjecaj ekonomskih, političkih i kulturnih transformacija na oblikovanje obrazovnih politika i reformskih procesa. Posebna pozornost posvetit će se dosezima i ograničenjima suvremenih obrazovnih reformi, kao i njihovim učincima na organizaciju i funkcioniranje obrazovnih institucija.	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Cjeloživotno obrazovanje	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se cjeloživotno obrazovanje kao važna dimenzija suvremenih obrazovnih sustava. Ispitat će se njegova društvena uloga u različitim nacionalnim kontekstima te osnovni oblici, uključujući formalno, neformalno i informalno učenje. Posebna pozornost posvetit će se trendovima sudjelovanja na razini Europske unije i Hrvatske, kao i društvenim nejednakostima u pristupu obrazovnim mogućnostima.	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Sociologija profesije nastavnika – društveni položaj/društveni ugled nastavnika	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se profesija nastavnika iz perspektive sociologije profesija, s naglaskom na društveni položaj i ugled ovog zanimanja. Ispitat će se temeljne koncepcije profesije i ključni elementi profesionalizacije, uključujući autonomiju u radu, kontrolu nad stručnim znanjem i profesionalne standarde. Posebna pozornost posvetit će se suvremenim trendovima, kao i procesima koji doprinose smanjenju društvenog ugleda nastavnika, poput gubitka autonomije u odlučivanju, povećanja administrativnih obveza i relativno niske materijalne kompenzacije.	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Školski sustav u Republici Hrvatskoj	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se struktura školskog sustava u Republici Hrvatskoj. Ispitat će se temeljne razine obrazovanja, institucionalni okviri i upravljački modeli, uz naglasak na ulogu države u regulaciji i financiranju. Posebna pozornost posvetit će se Hrvatskom kvalifikacijskom okviru kao dijelu Europskog kvalifikacijskog okvira te njegovoj ulozi u povezivanju obrazovnih ishoda, standarda kvalifikacija i tržišta rada. Također će se razmotriti suvremeni izazovi u funkcioniranju sustava i provedbi obrazovnih politika.	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Evaluacija nastave i 2. kolokvij	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka (grupna rasprava) razmatraju se ključni izazovi obrazovnih sustava u 21. stoljeću te značaj i mogućnosti sociologije obrazovanja kao javne i angažirane sociologije.	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA ZNANOSTI

Kod: SOS304

ISVU kod: 131154

Sceduly kod: 23394

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Sociologija znanosti						
Kod	SOS304	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Vlaho Kovačević	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za procjenu i razumijevanje odnosa između znanosti i društva. Nadalje, osposobiti studente za prepoznavanje utjecaja koje znanost ima na razvoj društva. Osposobiti studente za prepoznavanje utjecaja koje ima društvo na razvitak znanosti. U tom kontekstu, cilj je razumjeti ključne funkcije znanosti te ulogu znanstvenika u društvu.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti utjecaj razvitka znanosti na društvene oblike 2. Objasniti utjecaj društva na razvitak znanosti 3. Spoznati funkciju znanosti u suvremenom društvu 4. Uočiti valorizaciju uloge znanstvenika u društvu 5. Spoznati važnost ulaganja u znanstvenu djelatnost						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje: Kamo ide znanost? Upoznavanje s programom/podjela tema seminarskih radova 2. Pojam i predmet sociologije znanosti 3. Nastanak i razvoj sociologije znanosti (I) 4. Nastanak i razvoj sociologije znanosti (II) 5. Osnovne društvene funkcije znanosti 6. Znanost i drugi društveni podsustavi 7. Statistička istraživanja o znanosti 8. Društvena struktura znanosti (položaj znanstvenika) 9. Društvena struktura znanosti (znanstvena djelatnost) 10. Društvena struktura znanosti (odnosi i grupe u znanosti) I 11. Društvena struktura znanosti (odnosi i grupe u znanosti) II 12. Znanstvene zajednice i znanstvene institucije 13. Znanstvene tvorevine 14. Utjecaj različitih elemenata strukture znanosti na razvoj društva 15. Utjecaj znanstvenika u društvu i utjecaj strukture društva na razvoj znanosti						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari 80%. Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Izraditi seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima.						

	Položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Pravovremeno i kvalitetno izvršavati individualne i grupne zadatke. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 50% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 30% - uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10% - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave i seminara – 10%. Kroz seminare tijekom trajanja nastave, kao i nakon ispita osigurati će se povratna informacija studenta o njegovom napretku. Na pismenom ispitu studentu će se objasniti završna ocjena kao i svi elementi koji su doveli do konačne ocjene te dati savjeti o tome kako poboljšati budući rad. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija	
	Ben, D. (1986). Uloga znanstvenika u društvu. Školska knjiga.		1		30	
	Bjelajac, Sl. (2003). Znanost i društvo, Split: Skripta za studente fizike-informatike, matematike-fizike, fizike-tehničke kulture i informatike-tehničke kulture.		1		30	
	Bourdieu, P. (2014). Znanost o znanosti i refleksivnost, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.		1		30	
	Bucchi, M. (2004). Science in Society. An introduction to Social Studies of Science. Routledge (prvo i sedmo poglavlje).		1		30	
Dopunska literatura	Studenti odabiru 1 do 2 izvora za seminarski rad: 1. Baćak, V. (2011). Bauk internacionalizacije u hrvatskoj sociologiji, Revija za sociologiju, 2 (11), 239-245. (hrv/eng, samo hrv) 2. Batina, G. (2007). Počeci sociologije u Hrvatskoj. Društveni uvjeti, institucionaliziranje i kronologija do 1945. godina; Juraj pl. Tomičić: Počela sociologije iz 1910. Jesenski i Turk. (prvi dio, bez Tomičićevog udžbenika) 3. Ben-David, J. (1986). Uloga znanstvenika u društvu. Školska knjiga. (str. 5-40, 53-66, 67-100, 208-240) 4. Bjelajac, S. (2007). Hrvatski brain-drain. Informatologija, 40(4), 314-316. 5. Golub, B. (2009). Vrijednosne orijentacije menadžera i njihove percepcije znanosti. Sociologija i prostor, 47(2), 87-110.					

	6. Habermas, J. (1986). Tehnika i znanost kao ideologija. Školska knjiga. 7. Horgan, J. (2001). Kraj znanosti. Jesenski i Turk. (str. 49-68) 8. Kalanj, R. (2009). Sociologija i ideologija. Socijalna ekologija, 18(3-4), 237-266. 9. Koare, A. (1981). Naučna revolucija. Nolit. (43-55, 55-83) 10. Lalić, D.; Mustapić, M. (2007). Istraživanje društvenih problema: bijele mrlje na sociološkoj mapi Hrvatske. Revija za sociologiju, 38(3-4), 133-149. 11. Matić, D. (2001). Ratovi znanosti: pogled unatrag. Jesenski i Turk. 12. Matić, R. (1996). Novovjekovna znanost i tehnička racionalnost kao instrumenti gospodstva nad prirodom. Društvena istraživanja, 6(1), 89-101. 13. Mesić, M. (2007). Metodološki individualizam versus metodološki kozmopolitizam. Revija za sociologiju, 38(1-2), 69-81. 14. Needham, J. (1984). Kineska znanost i Zapad: velika titracija. Školska knjiga. (str. 20-56) 15. Peračković, K. (2016). Društvena uloga znanstvenika danas. Znanstvenik kao homo economicus i homo sociologicus versus homo academicus universalis. Filozofska istraživanja, 143(136), 581-593. 16. Petrić, M. (2011). Prema refleksivnoj internacionalizaciji. Revija za sociologiju, 41(3), 341-362. (hrv/eng, samo hrv) 17. Prijić-Samaržija, S., Avelini Holjevac, I. i Turk, M. (2009). Žene u znanosti: stakleni strop. Društvena istraživanja, 18(6), 1049-1073. 18. Prpić, K. (2003). Društvena podcijenjenost znanosti i razvoj hrvatskog istraživačkog potencijala. Društvena istraživanja, 1-2(63-64), 45-68. 19. Prpić, K. (2005). Elite znanja u društvu (ne)znanja. Institut za društvena istraživanja. (1str. 85-321) 20. Prpić, K. (2008). Onkraj mitova o prirodnim i društvenim znanostima. Institut za društvena istraživanja. (str. 9-80, 163-189) 21. Sanz, N. i Bergan, S. (2005). Kulturna baština europskih sveučilišta. Republika, 4, 80-89. 22. Sekulić, D. (2004). Ideologijska transformacija znanosti. Revija za sociologiju, 35(3-4), 159-186. 23. Simonić, A. (2000). Civilizacijske razmeđe znanja: misterije kulture tijekom povijesti. Vitagraf. (dio o egip. znanosti) 24. Skledar, N. (2002). Osnove znanosti o kulturi. Visoka škola za poslovanje i upravljanje. (str. 175-192) 25. Skledar, N. (2012). Sociologija kulture. Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti. (str. 174-178; 179-190) 26. Supek, I. (2005). Refleksije o znanosti i politici. Prometej. (dio o znanosti i politici) 27. Škorić, M. (2010). Sociologija nauke: mertonovski i konstruktivistički programi. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 28. Štulhofer, A., Baćak, V. i Šuljok, A. (2010). Provincijalni karakter hrvatske sociologije? Revija za sociologiju, 40(1), 103-108. 29. Šuljok, A. (2006). Socijalno podrijetlo mladih znanstvenika i (samo)obnavljanje znanosti. Sociologija sela, 44(2-3), 289-308. 30. Tomić-Koludrović, I. (2009). Pogled u budućnost: sociologija kao multiparadigmatska, refleksivna i javna znanost. Revija za sociologiju, 40(3-4), 139-181. (hrv/eng jezik – samo hrv) 31. Vince P. J. (2010). Androcentričnost obrazovanja i znanosti. U I. Radačić i J. Vince Paulla (ur.), Ljudska prava žena : Razvoj na međunarodnoj i nacionalnoj razini 30 godina nakon usvajanja UN- ove Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena: zbornik radova (str. 151-165). Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 32. Žepić, B. (2007). Sociologija. Hrvatska sveučilišna naklada. (str. 347-356) 33. Žepić, B. (2007). Sociologija. Hrvatska sveučilišna naklada. (str. 365-372)
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnosti na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne

	konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje: Kamo ide znanost?	2	P
Seminar	Upoznavanje s programom/ podjela tema seminarskih radova Pojava društvene uloge znanosti	2	P
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Pojam i predmet sociologije znanosti	2	P
Seminar	Uloga znanstvenika u društvu	2	P
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Nastanak i razvoj sociologije znanosti (I)	2	P
Seminar	Društvena percepcija znanosti – menadžeri	2	P
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Nastanak i razvoj sociologije znanosti (II)	2	P
Seminar	Slika znanosti u javnosti i medijima	2	P
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Osnovne društvene funkcije znanosti	2	P
Seminar	Znanost i ideologija	2	P
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Znanost i drugi društveni podsustavi	2	P
Seminar	Odnos znanosti i krupnog kapitala	2	P
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Statistička istraživanja o znanosti	2	P
Seminar	Žene i znanost – rodna (ne)ravnopravnost unutar znanosti	2	P
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Društvena struktura znanosti (položaj znanstvenika)	2	P
Seminar	Društvo nadzora i kontrole – digitalna diktatura?	2	P
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Društvena struktura znanosti (znanstvena djelatnost)	2	P
Seminar	Pandemija ili plandemija - upravljanje (krizom) ili ograničavanje slobode?	2	P
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Društvena struktura znanosti (odnosi i grupe u znanosti) I	2	P
Seminar	Stoljeće sebstva – sociopsihološki aspekti	2	P
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Društvena struktura znanosti (odnosi i grupe u znanosti) II	2	P
Seminar	Društvo znanja	2	P
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Znanstvene zajednice i znanstvene institucije	2	P
Seminar	Umreženo društvo	2	P
Tjedan izvođenja: 13.			

Predavanja	Znanstvene tvorevine	2	P
Seminar	Svijet prema Monsanto – „razvoj“ poljoprivrede u GMO eri	2	P
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Utjecaj različitih elemenata strukture znanosti na razvoj društva	2	P
Seminar	Provincijalni karakter hrvatske sociologije?	2	P
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Utjecaj znanstvenika u društvu i utjecaj strukture društva na razvoj znanosti	2	P
Seminar	Budućnost hrvatske sociologije	2	P

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

INTERNET USLUGE

Kod: SOS305

ISVU kod: 204427

Sceduly kod: 23391

Naziv kolegija		Internet usluge				
Kod	SOS305	Godina studija	2.			
Nositelj/i kolegija	doc. dr. sc. Lada Maleš	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0			
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
			15	15	15	0
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%			
Opis kolegija						
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnim konceptom i funkcioniranjem računalnih mreža s naglaskom na internet. Nadalje, upoznati i osposobiti studente za korištenje internet usluga. Upoznati i osposobiti studente za korištenje aplikacija na internetu (računarstvo u oblaku) koje se mogu upotrijebiti kao podrška sociološkim istraživanjima. Osposobiti studente za izradu web stranica (osnove) i postavljanje na poslužitelj.					
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/					
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Nabrojati različite podjele računalnih mreža i objasniti razlike 2. Razlikovati usluge i protokole na internetu po namjeni 3. Nabrajati i objasniti vrste adresa na internetu 4. Objasniti razliku između modela klijent-poslužitelj i mreže ravnopravnih sudionika 5. Pronaći informacije na internetu 6. Koristiti aplikacije u računalnom oblaku (eng. cloud computing) 7. Izrađivati HTML datoteke 8. Postavljati web stranice na poslužitelj					
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja 1. Računalne mreže - prijenos podataka, podjela 2. Internet: povijest i razvoj 3. Internet usluge – (klijent/poslužitelj, mreže ravnopravnih sudionika, usluge i protokoli 4. Internet arhitektura - TCP/IP model (osnove) 5. Adresiranja na internetu 6. Računarstvo u oblaku 7. HTML - povijest, oznake, elementi, atributi, kako radi HTML 8. Računalna grafika. Multimedijalni formati. 9. Poveznice (linkovi), definiranje boja, elementi za grupiranje Seminar 1. Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom) 2. Prezentacija seminara Vježbe 1. Rad na sustavu Moodle 2. Pretraživanje informacija na internetu (napredno korištenje, primjena alata UI) 3. Pristup i pretraživanje znanstvenih baza podataka 4. Računarstvo u oblaku: otvaranje korisničkog računa i korištenje 5. HTML - osnovna struktura html dokumenta, oznake za oblikovanje teksta, uređivanje lista 6. HTML - postavljanje web stranica na poslužitelj, oznake za multimediju (slika, video, audio) 7. HTML - poveznice (linkovi), boje					

Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐ ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 60%, seminar 60% i vježbe 80%; ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; položiti praktični (na računalu) i teorijski (pisani) dio ispita (ekvivalent praktičnom dijelu ispitu su 2 kolokvija, a ekvivalent teorijskom dijelu ispita je 1 kolokvij) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☒
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☐
	Kolokvij	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Tri položena kolokvija (2 kolokvija iz praktičnog dijela 50% i 1 iz teorijskog dijela 30%) mijenjaju ispit Izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (20%) Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Maleš, L. nastavni materijali objavljeni na stranici predmeta (fakultetski intranet i sustav Moodle https://merlin.srce.hr/)		0	da		
	Maleš, L. i Mladenović, S. (2007). Osnove programiranja za web. Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.		5	ne		
	Robson, E. & Freeman, E. (2012). Head First HTML and CSS (2nd ed.). O'Reilly Media.		3	ne		
	http://www.w3schools.com/html/default.asp		0	da		
	On-line priručnici za aplikacije u oblaku		0	da		
Dopunska literatura	1. Ben Henicks, HTML & CSS: The Good Parts, O'Reilly, 2010 2. Mark Pilgrim, HTML5 spreman za upotrebu, autorizirani prijevod eng. izdanja knjige HTML5 Up and Running, O'Reilly, 2010					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/					

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Računalne mreže - prijenos podataka, podjela	2	P9
Vježbe u praktikumu	Rad na sustavu Moodle Pretraživanje informacija na internetu (napredno korištenje, primjena alata UI)	1	P9
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Internet: povijest i razvoj	1	P9
Vježbe u praktikumu	Pretraživanje informacija na internetu (napredno korištenje, primjena alata UI)	2	P9
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Internet usluge – (klijent/poslužitelj, mreže ravnopravnih sudionika, usluge i protokoli)	1	P9
Vježbe u praktikumu	Pretraživanje informacija na internetu (napredno korištenje, primjena alata UI) Pristup i pretraživanje znanstvenih baza podataka	2	P9
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Internet usluge – (klijent/poslužitelj, mreže ravnopravnih sudionika, usluge i protokoli)	2	P9
Vježbe u praktikumu	Kolokvij	1	P9
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Internet usluge – (klijent/poslužitelj, mreže ravnopravnih sudionika, usluge i protokoli) Računarstvo u oblaku	2	P9
Vježbe u praktikumu	Računarstvo u oblaku: otvaranje korisničkog računa i korištenje	1	P9
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Internet arhitektura - TCP/IP model (osnove)	1	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku	2	P9
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Adresiranja na internetu	1	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku	2	P9
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	HTML - povijest, oznake, elementi, atributi, kako radi HTML Računalna grafika. Multimedijalni formati.	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku	1	P9
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Poveznice (linkovi), definiranje boja, elementi za grupiranje	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku	1	P9
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Kolokvij	1	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku	1	P9

Vježbe praktikumu	u	HTML - osnovna struktura html dokumenta, oznake za oblikovanje teksta, uređivanje lista	1	P9
Tjedan izvođenja: 11.				
Seminar		Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku	2	P9
Vježbe praktikumu	u	HTML - postavljanje web stranica na poslužitelj, oznake za multimediju (slika, video, audio)	1	P9
Tjedan izvođenja: 12.				
Seminar		Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u	HTML - oznake za multimediju (slika, video, audio)	2	P9
Tjedan izvođenja: 13.				
Seminar		Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u	HTML - poveznice (linkovi), boje	2	P9
Tjedan izvođenja: 14.				
Seminar		Prezentacija seminara	2	P9
Vježbe praktikumu	u	HTML - poveznice (linkovi), boje	1	P9
Tjedan izvođenja: 15.				
Seminar		Prezentacija seminara	2	P9
Vježbe praktikumu	u	Kolokvij	1	P9

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVAČKA RADIONICA 3

Kod: SOS306

ISVU kod: 131173

Sceduly kod: 23395

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociološka istraživačka radionica 3						
Kod	SOS306	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskog znanja iz sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme i provedbe sociološkog istraživanja s naglaskom na izradi mjernog instrumenta i odabira istraživačkog uzorka.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Definirati varijable i indikatore za relevantni predmet istraživanja 2. Konstruirati upitnik (ili drugi mjerni instrument) 3. Razlikovati različite vrste skala te konstruirati iste (ovisno o predmetu istraživanja i populaciji koja se istražuje) 4. Izraditi odgovarajući protokol 5. Definirati istraživanu populaciju i njena obilježja te odrediti istraživački uzorak 6. Uočiti i predvidjeti moguće poteškoće na terenu						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.) 2. Konstrukcija upitnika 3. Izrada skala, mjernih ljestvica 4. Izrada protokola 5. Uzorkovanje 6. Priprema terena (instrukcije, dopusnice i sl.)						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☒ e-učenje ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupati i raspravljati o metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni i grupni istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Grupni istraživački rad	☒	Individualni rad	☒		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10% - individualni rad: rad na nacrtu (ciljevi, hipoteze, koncepti, operacionalizacija) – 40% - grupni rad: nacrt istraživanja – 50%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)		1			
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1			
	Leburić, A., Afrić, V. i Šuljug Vučica, Z. (2009). Ljudski kapital kao razvojni faktor: sociološko istraživanje u Hrvatskoj. Redak.		1			
	Lune, H., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis. A Reader for Sociology. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1			
	Ragin, C. C. & Amoroso, L. M. (2011). Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1			
Dopunska literatura	1. Gideon, L. (ed.) (2012). Handbook of Survey Methodology for Social Science. Springer. 2. Gillham, B. (2004). Developing a Questionnaire. Continuum. 3. Graziano, A. M. & Raulin, M. L. (2004). Research Methods. A Process of Inquiry. Pearson Education. 4. Gray, D. E. (2009). Doing Research in the Real World. SAGE Publications. 5. Howard, L., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis: a Reader for Sociology. SAGE Publications. 6. Hunsinger, J., Klastруп, L. & Allen, M. (2010). International Handbook of Internet Research. Springer. 7. Leburić, A.; Šuljug, Z. (2008). Metodološki aspekti istraživanja jezika kao društvenog fenomena. Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu, 1(1), 131-146. 8. Lončar, Marija. 2010. „Korištenje dokumentiranih izvora u sociološkim istraživanjima“. GODIŠNJAK TITIUS, 3(3), 229-239. 9. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 10. Punch, K. F. (2005). Introduction to Social Research. Quantitative and					

	Qualitative Approaches. SAGE Publications. https://hrčak.srce.hr/ https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=sbrowse
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; ostvarene sve silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Konstrukcija upitnika	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Konstrukcija upitnika	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Konstrukcija upitnika	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Konstrukcija upitnika	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Konstrukcija upitnika	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Konstrukcija upitnika	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Izrada skala i mjernih ljestvica	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Izrada skala i mjernih ljestvica	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Izrada protokola	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Uzorkovanje	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Priprema terena (instrukcije, dopusnice i sl.)	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Priprema terena (instrukcije, dopusnice i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe u praktikumu	Priprema terena (instrukcije, dopusnice i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 15.			

Vježbe praktikumu	u Završni sat	1	
----------------------	------------------	---	--

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

MAKRO PERSPEKTIVE U SOCIOLOŠKIM TEORIJAMA

Kod: SOS401

ISVU kod: 131156

Sceduly kod: 23397

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Makro perspektive u sociološkim teorijama					
Kod	SOS401	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Sanja Stanić	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Toni Popović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s makro sociološkim teorijama.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Prepoznati makro perspektivu u sociologijskim teorijama 2. Kritički vrjednovati sociologijsko teoretiziranje socijalnih institucija, socijalnog poretka, socijalnih promjena i socijalne strukture 3. Prepoznati i objasniti različito poimanje zajednice i društva i uvidjeti utjecaj ovih razlika na sociologijsku teoriju 4. Prepoznati specifičnosti poimanja poretka i napretka, konsenzusa i sukoba u dinamici društvenih odnosa 5. Objasniti utjecaj socijalnih promjena na socijalne strukture 6. Usporediti i argumentirano raspravljati o teorijskim poimanjima suvremenog klasnog društva i mogućnostima njegova razvoja i prevladavanja						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno izlaganje 2. Društvenost, društveni ugovor i društvo 3. Utopijski socijalisti 4. Struktura i kultura 5. Utemeljenje sociologije kao znanosti 6. Nastanak socijalne strukture iz razmjene 7. Strukturalna i funkcionalna analiza i sociologija T. Parsonsa 8. Kritičke teorije društva 9. Modernistička i postmodernistička gledišta 10. Opća teorija sustava i sociologija 11. Završno izlaganje i evaluacija kolegija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu (80%); ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućuju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; položiti kolokvije /pisani ispit/ i ostvariti minimalno 60% točnosti na kolokvijima/ispitu;/ informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima; pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - uspješno položeni kolokviji/pisani ispit (50%) - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (40%) - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave predavanja i seminara (10%). Ocjena na pismenom ispitu formira se na sljedeći način: dovoljan (2) za ostvarenih 60%, dobar (3) za ostvarenih 70%, vrlo dobar (4) za ostvarenih 80%, izvrstan (5) za ostvarenih 90-100%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Giddens, A. (1987). Social Theory and Modern Sociology. Stanford University Press.	0		da		
	Ritzer, G. (1997). Suvremena sociologijska teorija. Zagreb	1				
	Ritzer, G. & Smart, B. (2001). Handbook of Social Theory. SAGE Publications	0		da		
	Ritzer, G. (2012). Savremena sociološka teorija i njeni klasični koreni. Službeni glasnik.	0		da		
Dopunska literatura	1. Cvjetičanin, V. i Supek, R. (2003) Emile Durkheim i francuska sociološka škola. Sociološka hrestomatija. Naklada Ljevak. 2. Day, G. (2006). Community and Everyday Life. Routledge. 3. Derrida, J. (2002). Sablasti Marxa: stanje duga, rad tugovanja i nova Interacionala. Hrvatska sveučilišna naklada. 4. Durkheim, E. (2014). Elementarni oblici religijskog života. Naklada Jesenski i Turk i 5. Durkheim, E. (2014). Pravila sociološke metode. Naklada Jesenski i Turk i Hrvatsko sociološko društvo. 6. Durkheim, E. (2014). Sociologija i filozofija. Naklada Jesenski i Turk: Hrvatsko sociološko društvo. 7. Fiamengo, A. (1987). Saint-Simon i Auguste Comte. Sociološka hrestomatija. Naprijed. 8. Horkheimer, M., i Adorno, T. (1974). Dijalektika prosvjetiteljstva : filozofijski fragmenti. Veselin Masleša. Hrvatsko sociološko društvo. 9. Joka, M. Uur.) (1959). Utopijski socijalisti : izabrani tekstovi. Školska knjiga. 10. Levi-Strauss, C. (1977). Strukturalna antropologija. Stvarnost. 11. Lukić, R.D (1987). Formalizam u sociologiji. Naprijed. 12. Marx, K. (1977). Temelji slobode - Osnovi kritike političke ekonomije. Naprijed. 13. Marx, K. i Engels, F. (1967). Rani radovi. Naprijed. 14. Mills, C. W. (1964). Elita vlasti. Kultura. 15. Montesquieu, C. (2001). O duhu zakona. Umetničko društvo Gradac. 16. More, T. (1951). Utopija : o najboljem uređenju države i o novom ostrvu Utopiji. Kultura.					

	17. Parsons, T. (1991). Društva, August Cesarec, Zagreb 18. Parsons, T. (1992). Moderna društva, Gradina, Niš 19. Parsons, T.(1969).Teorije o društvu : osnovi savremene sociološke teorije, Vuk Karadžić, Beograd 20. Rousseau, J. J. (2012). Društveni ugovor; O podrijetlu i temeljima nejednakosti među ljudima, Feniks knjiga, Zagreb 21. Saint-Simon, H. & Fourier, C. (1952) Izbor iz djela Saint-Simona i Fouriera. Kultura. 22. Simmel, G. (2001). Kontrapunkti kulture. Jesenski i Turk i Hrvatsko sociološko društvo. 23. Wheen, F. (2009). Marxov Kapital. Srednja Europa.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa vrednovanja nastavnog rada na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje, upoznavanje studenata s planom i programom rada na predmetu.	2	
Seminar	Dogovor oko seminarske nastave i podjela tema izlaganja	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Uvod u makroperspektive (nastanak, razvoj i određenje sociološke teorije)	2	
Seminar	Recepcija makrosocioloških teorija: tipična stajališta i njihova kritička analiza	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Društvena kontekstualizacija makroperspektiva (društvene, ekonomske i političke okolnosti)	2	
Seminar	Odnos modernosti i makroperspektiva: utjecaj prosvjetiteljstva, ideologije konzervativizma, političkih revolucija i industrijalizacije na razvoj sociološke teorije	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Utemeljitelji sociologije (A. Comte, H. Saint Simon)	2	
Seminar	Predmet sociologije i pozitivistička misao Comtea i Saint Simona	2	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Strukturalni funkcionalizam (E. Durkheim)	2	
Seminar	Primjena Durkheimove sociologističke paradigme unutar istraživanja religije i samoubojstva	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Teorija zajednice (F. Tonnies)	2	
Seminar	Gemeinschaft i Gesellschaft kao idealni tipovi - (re)konceptualizacije na primjeru suvremenih društava	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Biologizam (H. Spencer)	2	
Seminar	Organicizam i socijalni darvinizam: klasične ideje i suvremene interpretacije (političke ideologije, genetski inženjering, transhumanizam)	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Teorija racionalizacije (M. Weber)	2	
Seminar	Mogućnosti i ograničenja primjene Weberovog modela birokracije i procesa racionalizacije unutar analize organizacija	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Marksistička teorija (K. Marx)	2	
Seminar	Adaptacija Marxovog Kapitala u (post)industrijskom društvu; varijante neomarksističke sociologijske teorije – ekonomski determinizam, hegelijanski marksizam i strukturalni marksizam	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Teorija elita (V. Pareto, G. Mosca, R. Michels)	2	

Seminar	Sličnosti i razlike teorije elita i ostalih makrosocioloških orijentacija: primjeri političke, ekonomske i kulturne elite	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Kritička teorija (Frankfurtska škola)	2	
Seminar	Perspektive kritičke teorije: totalitarizam, potrošačko društvo i komunikativno djelovanje	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Strukturalni funkcionalizam (T Parsons, R. Merton)	2	
Seminar	Načela funkcionalne analize, teorija strukturalnog pritiska i neofunkcionalizam	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Radikalna sociologija (W. Mills)	2	
Seminar	Millsova sociološka imaginacija kao odnos društvene strukture i individualnih biografija: mit demokracije, tržište ličnosti i značaj intelektualnog aktivizma	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Teorija svjetskog sustava (I. Walerstein)	2	
Seminar	Globalizacija, mreže i teorija svjetskog sustava	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija kolegija	2	
Seminar	Rasprava: stajalište predmetnog kontinuiteta i daljnji razvoj makrosocioloških teorija	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SUVREMENE METODOLOŠKE PARADIGME U SOCIOLOGIJI 2

Kod: SOS402

ISVU kod: 131157

Sceduly kod: 23401

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Suvremene metodološke paradigme u sociologiji 2					
Kod	SOS402	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			20	45	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za razumijevanje i kritičko raspravljanje o metodološkim trendovima i razvojnim perspektivama sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente da se u raspravama adekvatno fokusiraju na relevantne, suvremene i postojeće paradigmatске situacije/stanja/interakcije unutar domaćih istraživačkih krugova, i šire, posebno u kontekstima europskih iskustava i kodificiranih socioloških spoznaja.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Razviti sposobnosti razumijevanja, objašnjavanja i projiciranja ključnih pitanja društvenog razvitka suvremenih društava, posebno hrvatskog, na temelju analize i istraživanja dostupne empirijske istraživačke građe iz lokalne sredine ili šire 2. Primijeniti i interpretirati razna sociološka istraživanja i analize te ih adekvatno situirati unutar primjerenih metodoloških paradigmi 3. Razviti sposobnost metodološke kontekstualizacije svakog ili bar većine aktualnih društvenih problema, pojava, procesa ili odnosa 4. Identificirati ključne metodološke poteškoće u razvitku suvremenih metodoloških paradigmi, posebno u nacionalnim istraživačkim krugovima 5. Tretirati i koncipirati interdisciplinarne/integrativne/interaktivne istraživačke pristupe u sociološkim projektima i to posebno u onim projektima na koje je moguće trenutačno aplicirati u okvirima međunarodnih (europskih) natječaja 6. Percipirati značaj i ulogu mješovitog metodološkog modela kao kombinacija dva pristupa u svim fazama istraživačkog procesa (mix methodology)						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje 2. Aktualni trendovi u sociološkoj metodologiji (korištenje tzv. mješovite metodologije, metodološka terminologija) 3. Osvrt na stanje u hrvatskoj sociologiji (identifikacija ključnih metodoloških problema) 4. Kombiniranje kvantitativnih i kvalitativnih pristupa, strategija, metoda, metodologija, analize podataka, itd. u sociologiji 5. Mješoviti metodološki model kao kombinacija dva pristupa u svim fazama istraživačkog procesa (konceptualizaciji, prikupljanju podatka, analizi i interpretaciji) 6. Mješovitometodski i višemetodski pristupi u istraživanju (pitanje integracije kvantitativnih i kvalitativnih pristupa) 7. Mješovitometodski istraživački nacrti (paralelni, sekvencijalni) 8. Ilustracije (sociološka empirijska istraživanja) 9. Kritička analiza metodoloških trendova i aktualnih razvojnih aspekata (hrvatske) sociologije 10. Zaključno predavanje						

Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☒ Individualni ☐ i grupni ☐ zadaci ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja i seminari (80%). Izraditi seminarski rad i rezime prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski rad i rezime prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Položiti usmeni ispit (ekvivalent usmenom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 60% točnosti na ispitu/kolokvijima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira kao aritmetička sredina (as) s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - izrađen i prezentiran seminarski rad i rezime sukladno uputama nastavnika - usmeni ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je usmenom ispitu) - uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka - sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja i seminara. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	Creswell, J. W. & Creswell. J. D. (2018). Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches, 5th Edition. SAGE Publications.	0	Ne			
	Tashakkori, A. & C. Teddlie (1998) Mixed Methodology: Combining Qualitative and Quantitative Approaches. Applied Social Research Methods Series. Volume 46. SAGE Publications.	1	Ne			
	Teddlie, C. & Tashakkori, A. (2009). Foundations of Mixed Methods Research. Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in Social and Behavioral Sciences. SAGE Publications.	0	Ne			
Dopunska literatura	1. Alvesson, M. & Sköldberg, K. (2000). Reflexive Methodology: New Vistas for Qualitative Research. SAGE Publications. 2. Besednik, S. i Lončar, M. (2024). Perceptions of Clothing and Physical Appearance Among Young Men and Women from Split. ST-OPEN, 5, 1-18. 3. Brewer, J. & Hunter, A. (1989). Multimethod Research: A Synthesis of					

	Styles. SAGE Publications. 4. Creswell, J. W. (2009). Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approches, 3th edition. SAGE Publications. 5. Gaskins, S. (1994). Integrating Interpretive and Quantitative Methods in Socialization Research. Merrill-Palmer Quarterly, 40(3): 313-333. 6. Grbich, C. (2004). New Approaches in Social Research. SAGE Publications. 7. Kunac, S., Klasnić, K. i Lalić, S. (2018). Uključivanje Roma u hrvatsko društvo: istraživanje baznih podataka. Kerschoffset Zagreb d.o.o. 8. Klasnić, K., Kunac, S. i Rodik P. (2020). Uključivanje Roma u hrvatsko društvo: žene, mladi i djeca. Kerschoffset Zagreb d.o.o. 9. Layder, D. (1998). Sociological Practice: Linking Theory and Social Research. SAGE Publications. 10. Letherby, G. (2003). Feminist Research in Theory and Practice. Open University Press. 11. Leburić, A. (2001). Integracija kvalitativnih i kvantitativnih aspekata: perspektive empirijskih istraživanja otoka. Sociologija sela, 39(1/4), 189-210. 12. Petrić, M., Tomić-Koludrović, I., Zdravković, Ž., Cvetičanin, P. i Leguina, A. (2022). Class in Contemporary Croatian Society: A Post-Bourdieuian Analysis. Sociologija i prostor, 60(1(223)), 39-88. 13. Rapley, M. (2003). Quality of Life Research: A Critical Introduction. SAGE Publication. 14. Roth, P. A. (1987) Meaning and Method in the Social Sciences? A Case for Methodological Pluralism. Cornell University Press. 15. Tashakkori, A. & Teddlie, C. (1998). Mixed Methodology: Combining Qualitative and Quantitative Approaches. SAGE Publications.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Ostvarenost ishoda učenja provjerava se ispitom i drugim obvezama propisanim silabusom kolegija. Ispit i drugi elementi vrednovanja redovito se usklađuju s ishodima učenja na kolegiju.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje	1	
Seminar	Podjela seminarskih tema Davanje uputa o načinu rada Grupni rad kao uvod u temu metodoloških pristupa u sociološkim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Aktualni trendovi u sociološkoj metodologiji (korištenje tzv. mješovite metodologije, metodološka terminologija)	1	
Seminar	Kvantitativne i kvalitativne procedure	3	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Osvrt na stanje u hrvatskoj sociologiji (identifikacija ključnih metodoloških problema)	1	
Seminar	Kvalitativni i kvantitativni pristupi u istraživanjima kvalitete života	3	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Kombiniranje kvantitativnih i kvalitativnih pristupa, strategija, metoda, metodologija, analize podataka, itd. u sociologiji	2	
Seminar	Pragmatizam	3	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Mješoviti metodološki model kao kombinacija dva pristupa u svim fazama istraživačkog procesa (konceptualizaciji, prikupljanju podatka, analizi i interpretaciji)	1	
Seminar	Upotreba teorije u različitim istraživačkim nacrtima	3	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Mješovitometodski i višemetodski pristupi u istraživanju (pitanje integracije kvantitativnih i kvalitativnih pristupa)	2	
Seminar	Pitanja i hipoteze u različitim istraživačkim nacrtima	3	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Prvi kolokvij	1	
Seminar	Uzorkovanje u mješovitometodskim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Mješovitometodski istraživački nacrti (paralelni, sekvencijalni)	2	
Seminar	Prikupljanje podataka u mješovitometodskim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Mješovitometodski istraživački nacrti (paralelni, sekvencijalni)	2	
Seminar	Analiziranje u mješovitometodskim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Mješovitometodski istraživački nacrti (paralelni, sekvencijalni)	2	
Seminar	Zaključivanje u mješovitometodskim istraživanjima	3	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Ilustracije (sociološka empirijska istraživanja)	1	
Seminar	Grupni rad kroz ilustracije socioloških empirijskih istraživanja	3	

Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Ilustracije (sociološka empirijska istraživanja)	1	
Seminar	Transformativna mješovitometodska istraživanja	3	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Kritička analiza metodoloških trendova i aktualnih razvojnih aspekata (hrvatske) sociologije	1	
Seminar	Grupni rad na temu eksplanatornog sekvencijalnog istraživačkog nacrt	3	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Drugi kolokvij	1	
Seminar	Grupni rad na temu eksploratornog istraživačkog nacrt	3	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Zaključno predavanje	1	
Seminar	Grupni rad na temu paralelnog istraživačkog nacrt	3	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SUVREMENE PERSPEKTIVE U SOCIOLOGIJI OBRAZOVANJA

Kod: SOS403

ISVU kod: 204431

Sceduly kod: 23402

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Suvremene perspektive u sociologiji obrazovanja						
Kod	SOS403	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Renata Relja	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Toni Popović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s obrazovnim politikama u zemljama EU, uključujući i Hrvatsku, recentnim reformama obrazovnih sustava u svijetu te obrazovnim perspektivama u 21. stoljeću.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti povezanost promjena u obrazovnim sustavima zemalja EU, uključujući i Hrvatsku, s nastalim društvenim promjenama 2. Objasniti razloge za i značaj stvaranja novih obrazovnih perspektiva u 21. stoljeću 3. Razumjeti značaj procesa globalizacije na stvaranje identiteta pojedinaca i skupina te na smjernice obrazovnih politika i sadržaja obrazovanja u suvremenim društvima 4. Protumačiti razloge razvijanja pluralizma u suvremenom obrazovanju i školstvu						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Identitet i obrazovanje u procesu globalizacije i europskih integracija 2. Europske razvojne obrazovne perspektive i školstvo 3. Globalno i komparativno obrazovanje 4. Promjene obrazovnih sustava u postkomunističkim zemljama 5. Promjene obrazovnih sustava u suvremenom hrvatskom društvu 6. Srednjoeuropska i skandinavska struktura obrazovanja 7. Digitalne tehnologije i obrazovanje 8. Obrazovne perspektive za 21. stoljeće - pregled 9. Multikulturalno društvo i interkulturalizam u obrazovanju 10. Obrazovanje za okoliš i održivi razvoj 11. Obrazovanje manjina i marginaliziranih skupina / Obrazovanje i migracije 12. Obrazovanje za demokraciju i ljudska prava 13. Obrazovanje za poduzetništvo 14. Pluralizam u obrazovanju i školstvu/ Alternativno obrazovanje 15. Evaluacija nastave i ispit						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐	☐	☐	☐	
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima analitički pristupati i raspravljati o temi. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija). Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih						

	okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit (ekvivalent usmenom ispitu su dva položena kolokvija) – 60% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 30% - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave predavanja i seminara – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Jal, M. & Scott, D. (2018). Education in a New Society: Renewing the Sociology of Education, 1st Edition,.University of Chicago Press.		1			
	Pilić, Š. (ur.) (2008). Obrazovanje u kontekstu tranzicije. Biblioteka Školskog vjesnika. Hrvatski pedagoško-književni zbor.		10			
	UNESCO (2018). Global Education Monitoring Report 2019: Migration, Displacement and Education – Building Bridges, not Walls. UNESCO.		0	on line		
Dopunska literatura	1. Baranović, B. (1994). Promjene obrazovnog diskursa u postsocijalističkoj Hrvatskoj. Revija za sociologiju, 25(3-4), 201-211. 2. Barić, V.. (2002). Ekonomski aspekti obrazovanja u Hrvatskoj sa stajališta ekonomske globalizacije. Ekonomska istraživanja, 14(2), 83-95. 3. Brooks, R. & Waters, J. (2011). Student Mobilities, Migration and the Internationalization of Higher Education. Palgrave Macmillan. 4. Buzov, I. (2014). Zastupljenost tema o okolišu u srednjoškolskim nastavnim programima. Školski vjesnik : časopis za pedagoška i školska pitanja. 63(3), 353-365. 5. Buzov, I. (2014). Social Network Sites as Area for Pro-environemntal Activities. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 152(7), 1233–1236. 6. Buzov, I. (2008). Obrazovanje za okoliš: kratak pregled razvoja koncepta. GODIŠNJAK TITIUS, 1, 303-315. 7. Buzov, I. i Kuić, I. (2011). Suradnja knjižničara i sveučilišnih nastavnika u pripremi novih oblika odgoja i obrazovanja. In J. Milat (ur.) Digital Technologies and New Forms of Learning (str. 85-102). Filozofski fakultet Split. 8. Čačić-Kumpes, J. (2004). Interkulturalizam u obrazovanju: koncepti, teorijski modeli i razvojne mogućnosti. Povijest u nastavi, 2(4), 305-321. 9. Čulum, B. i Ledić, J. (2010). Civilna misija sveučilišta: element u tragovima? Filozofski fakultet. (-128 str.) 10. Domović, V. i Golder, Z. (1996). Demokratizacija društva te odgoj i obrazovanje za interkulturalne odnose. Društvena istraživanja, 5-6, 935-959. 11. Gregurinović, M. i Kuti, S. (2010). Učinak socioekonomskog statusa na					

	obrazovno postignuće učenika: Primjer PISA istraživanja, Hrvatska 2006. Revija za socijalnu politiku, 17(2), 179-196. 12. Hromatko, I. i Matić, R. (2009). Elita i diskriminirani između pozitivizma i dijalektike: potreba za promjenom obrazovanja. Sociologija sela, 47(4), 285-304. 13. Kincheloe, J. L. & Steinberg, S. R. (1997). Changing Multiculturalism: New Times, New Curriculum. Open University Press. 14. Lay, V. (1993). Obrazovanje za okoliš u Hrvatskoj. Socijalna ekologija, 2(2), 257-267. 15. Liessmann, K. P. (2006). Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja. Naklada Jesenski i Turk. 16. Obrazovanje za poduzetništvo, Education for Entrepreneurship (E4E), Scientific journal about education for entrepreneurship. https://hrcak.srce.hr/e4e 17. Pastuović, N. (2006). Usporedba strukture i uspješnosti srednjoeuropskog i skandinavskog obrazovanja. Sociologija sela, 44(2-3), 155-179. 18. Puzić, S., Doolan, K., i Dolenc, D. (2006). Socijalna dimenzija 'Bolonjskog procesa' i (ne)jednakosti šansi za visoko obrazovanje: neka hrvatska iskustva. Sociologija i prostor, 44(172/173 (2/3)), 243-260. 19. Puzić, S. (2007). Interkulturno obrazovanje u europskom kontekstu: analiza kurikuluma odabranih europskih zemalja, Metodika, 8(2), 373-389. 20. Turković, V. (2002). Europski identitet i visoko obrazovanje. Napredak, 143(2), 157-166. 21. Vrkaš- Spajić, V. (1999). Globalizacija i izobrazba: Apokalipsa raja ili rajska apokalipsa. Društvena istraživanja, 4(42), 576-600. 22. White, R.C. (2000). The School of Tomorrow: Values and Vision. Open University Press.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, individualne konzultacije, uspješnost u obavljanju zadataka. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze. Samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja, suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima)	2	
Seminar	Dogovor oko seminarske nastave i podjela tema izlaganja	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Identitet i obrazovanje u procesu globalizacije i europskih integracija	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se identitet i obrazovanje u procesu globalizacije i europskih integracija kao međusobno povezane dimenzije koje upućuju na pitanja kulturne reprodukcije te uloge obrazovnih sustava u oblikovanju nacionalnih i nadnacionalnih identiteta. Razradit će se temeljni teorijski pristupi identitetu u sociologiji obrazovanja uz analizu napetosti između kulturne homogenizacije i očuvanja lokalnih posebnosti. Ispitat će se kako procesi globalizacije mijenjaju obrazovne sadržaje i ciljeve školovanja te će se analizirati uloga Europske unije u oblikovanju obrazovnih politika kroz instrumente poput Bolonjskog procesa i programa Erasmus. Posebna pozornost posvetit će se načinu na koji mladi u Hrvatskoj konstruiraju vlastite identitete na sjecištu nacionalnog, europskog i globalnog. U zaključnom dijelu kritički će se propitati može li obrazovanje istovremeno biti nositelj globalnog i europskog identiteta te čuvar nacionalne i kulturne posebnosti, ili su te uloge u temeljnoj napetosti.	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Europske razvojne obrazovne perspektive i školstvo	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se europske razvojne obrazovne perspektive i njihov utjecaj na nacionalne obrazovne sustave. Analizirat će se ključni dokumenti i instrumenti obrazovne politike Europske unije od Lisabonske strategije do Europskog prostora obrazovanja koji definiraju zajedničke ciljeve poput povećanja obrazovnih postignuća, smanjenja ranog napuštanja školovanja i razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Ispitat će se u kojoj mjeri europske obrazovne smjernice oblikuju reforme nacionalnih školskih sustava te koje su prednosti, ali i ograničenja procesa europeizacije obrazovanja. Posebna pozornost posvetit će se položaju hrvatskog školstva u europskom kontekstu. U zaključnom dijelu kritički će se propitati predstavljaju li europske obrazovne perspektive stvarni razvojni okvir ili pretežno normativni projekt koji ne uzima dovoljno u obzir različitosti nacionalnih obrazovnih tradicija.	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Globalno i komparativno obrazovanje	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se globalno i komparativno obrazovanje kao pristup koji omogućuje sustavnu analizu obrazovnih sustava različitih zemalja u globalnom kontekstu. Razradit će se i temeljni teorijski i metodološki okviri komparativne pedagogije i sociologije obrazovanja te osvrnuti na međunarodne pokazatelje obrazovnih postignuća poput PISA istraživanja. Ispitat će se kako globalni procesi: širenje tržišne logike, digitalizacija i migracije oblikuju obrazovne sustave te u kojoj mjeri međunarodne organizacije poput UNESCO-a, OECD-a i Svjetske banke utječu na	2	

	nacionalne obrazovne politike. U zaključnom dijelu kritički će se propitati može li komparativni pristup obrazovanju biti alat stvarnog unapređenja školstva ili služi prvenstveno legitimaciji globalnih obrazovnih standarda koji zanemaruju lokalne kontekste i vrijednosti.		
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Promjene obrazovnih sustava u postkomunističkim zemljama	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se promjene obrazovnih sustava u postkomunističkim zemljama kao proces sustavne transformacije koja obuhvaća dekonstrukciju ideoloških temelja socijalističkog obrazovanja i izgradnju novih institucionalnih, kurikularnih i vrijednosnih okvira. Ispitat će se ključni procesi tranzicije kao što su decentralizacija, privatizacija, demokratizacija i europeizacija obrazovanja uz analizu toga u kojoj mjeri su reforme bile vođene unutarnjim potrebama društava ili vanjskim pritiscima međunarodnih organizacija. U zaključnom dijelu kritički će se propitati jesu li postkomunistički obrazovni sustavi uspjeli izgraditi funkcionalne i pravedne modele školstva ili su tranzicijski procesi proizveli nove oblike nejednakosti i fragmentacije	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Promjene obrazovnih sustava u suvremenom hrvatskom društvu	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se promjene obrazovnih sustava u suvremenom hrvatskom društvu kao proces transformacije koji se odvija na sjecištu postkomunističke tranzicije, europskih integracija i globalnih obrazovnih trendova. Ispitat će se ključne strukturne i kurikularne reforme hrvatskog školstva – s posebnim osvrtom na cjelovitu kurikularnu reformu – uz analizu institucionalnih, političkih i društvenih čimbenika koji su oblikovali njihov tijek i ishode. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri provedene reforme odražavaju stvarne obrazovne potrebe hrvatskog društva ili ostaju pretežno formalni odgovor na vanjske pritiske i standarde.	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Srednjoeuropska i skandinavska struktura obrazovanja	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se srednjoeuropska i skandinavska struktura obrazovanja kao dva distinktivna modela organizacije školskih sustava. Njihova usporedba otkriva različite vrijednosne, institucionalne i društvene pretpostavke obrazovanja. Ispitat će se ključne strukturne razlike između tih modela u pogledu organizacije školovanja, uloge države, pristupa vrednovanju i obrazovnoj jednakosti uz poseban osvrt na skandinavski model kao primjer visoko uspješnog i pravednog obrazovnog sustava. U zaključnom dijelu kritički će se propitati koje pouke srednjoeuropski i hrvatski obrazovni sustav mogu izvući iz skandinavskog iskustva te postoje li strukturni i kulturni uvjeti za prijenos takvih modela u drukčije društvene kontekste.	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Digitalne tehnologije i obrazovanje	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se digitalne tehnologije i obrazovanje kao međusobno povezane dimenzije koje upućuju na pitanja pristupa, kvalitete i transformacije nastavnog procesa u suvremenom društvu. Ispitat će se kako digitalizacija mijenja obrazovne prakse, uloge nastavnika i učenika te institucionalne okvire školovanja, uz analizu digitalnog jaza kao ključnog čimbenika obrazovne nejednakosti. U zaključnom dijelu	2	

	kritički će se propitati donose li digitalne tehnologije stvarnu demokratizaciju obrazovanja ili produbljuju postojeće društvene nejednakosti te u kojoj mjeri obrazovni sustavi, uključujući hrvatski, uspijevaju smisleno integrirati tehnologiju u pedagošku praksu.		
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Obrazovne perspektive za 21. stoljeće - pregled	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se obrazovne perspektive za 21. stoljeće kao skup teorijskih, policy i praktičnih odgovora na izazove koje suvremeno društvo postavlja pred obrazovne sustave, uključujući digitalizaciju, globalizaciju, klimatske promjene i rastuće društvene nejednakosti. Ispitat će se ključni koncepti i okviri poput kompetencijskog pristupa, cjeloživotnog učenja i obrazovanja za održivi razvoj uz analizu u kojoj mjeri međunarodne organizacije poput UNESCO-a i OECD-a oblikuju vizije budućnosti obrazovanja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati jesu li dominantne obrazovne perspektive za 21. stoljeće dostatne za suočavanje sa strukturnim društvenim izazovima ili ostaju pretežno na razini normativnih projekcija koje zanemaruju dublje nejednakosti obrazovnih sustava.	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Multikulturalno društvo i interkulturalizam u obrazovanju	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se multikulturalno društvo i interkulturalizam u obrazovanju kao konceptualni i praktični okviri koji odgovaraju na izazove kulturne raznolikosti u suvremenim obrazovnim sustavima. Ispitat će se razlika između multikulturalnog i interkulturalnog pristupa obrazovanju, uz analizu načina na koji obrazovne politike i kurikulumi odgovaraju na prisutnost kulturno, jezično i etnički raznolikih učenika. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri interkulturalno obrazovanje u praksi nadilazi formalnu toleranciju i potiče stvarni međukulturalni dijalog te koje su strukturne prepreke njegovoj učinkovitoj provedbi u hrvatskom školskom sustavu.	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Obrazovanje za okoliš i održivi razvoj	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se obrazovanje za okoliš i održivi razvoj kao pedagoški i društveni projekt koji nastoji pripremiti mlade za suočavanje s ekološkim izazovima suvremenog svijeta. Ispitat će se teorijski temelji i institucionalni okviri obrazovanja za održivi razvoj uključujući UNESCO-ovu Agendu 2030 uz analizu načina na koji se ekološke teme integriraju u nacionalne kurikulume. U zaključnom dijelu kritički će se propitati ostaje li obrazovanje za održivi razvoj pretežno na razini formalnih deklaracija ili uspijeva potaknuti stvarnu promjenu vrijednosti, stavova i ponašanja učenika.	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Obrazovanje manjina i marginaliziranih skupina / Obrazovanje i migracije	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se obrazovanje manjina i marginaliziranih skupina te obrazovanje i migracije kao međusobno povezane dimenzije koje upućuju na pitanja jednakosti, inkluzije i društvene pravde unutar obrazovnih sustava. Ispitat će se strukturne prepreke s kojima se suočavaju etničke, jezične i društveno marginalizirane skupine u pristupu kvalitetnom	2	

	obrazovanju, uz poseban osvrt na iskustvo djece migranata i tražitelja azila u europskim školskim sustavima. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri postojeće obrazovne politike uspijevaju premostiti jaz između formalnih načela inkluzije i stvarnih iskustava marginaliziranih učenika te koje su strukturne i institucionalne pretpostavke djelotvornog obrazovnog odgovora na migracije i manjinska pitanja.		
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Obrazovanje za demokraciju i ljudska prava	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se obrazovanje za demokraciju i ljudska prava kao normativni i pedagoški projekt koji nastoji razviti demokratsku kulturu, kritičko mišljenje i svijest o temeljnim pravima kod mladih. Ispitat će se teorijski okviri građanskog obrazovanja uz analizu načina na koji europske i međunarodne institucije poput Vijeća Europe i UNESCO-a definiraju standarde i smjernice za provedbu ovog oblika obrazovanja u nacionalnim sustavima. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri obrazovanje za demokraciju i ljudska prava nadilazi formalnu razinu i uspijeva oblikovati stvarne demokratske vrijednosti i prakse učenika, osobito u društvima s kratkom demokratskom tradicijom poput Hrvatske.	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Obrazovanje za poduzetništvo	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se obrazovanje za poduzetništvo kao sve prisutnije područje obrazovne politike koje nastoji razviti poduzetnički mentalitet, inovativnost i praktične kompetencije kod mladih. Ispitat će se teorijski pristupi poduzetničkom obrazovanju uz analizu načina na koji Europska unija i nacionalne obrazovne politike integriraju poduzetničke kompetencije u kurikulum formalnog obrazovanja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati odražava li naglasak na obrazovanju za poduzetništvo stvarne obrazovne potrebe mladih ili pretežno legitimira tržišnu logiku unutar obrazovnog sustava te u kojoj mjeri takav pristup može koegzistirati s humanističkim ciljevima obrazovanja.	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Pluralizam u obrazovanju i školstvu/Alternativno obrazovanje	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se pluralizam u obrazovanju i alternativno školstvo kao odgovor na ograničenja i uniformnost dominantnih obrazovnih modela, uz analizu različitih teorijskih i praktičnih pristupa koji propituju što obrazovanje treba biti i komu služi. Ispitat će se ključni alternativni pedagoški pravci poput Montessori, Waldorf i Freinet pedagogije uz analizu institucionalnih okvira koji u različitim nacionalnim kontekstima omogućuju ili ograničavaju razvoj pluralnih obrazovnih modela. U zaključnom dijelu kritički će se propitati predstavlja li obrazovni pluralizam stvarno proširenje obrazovnih mogućnosti i demokratizaciju školstva ili je dostupan pretežno privilegiranim društvenim skupinama, čime paradoksalno reproducira nejednakosti koje nastoji prevladati.	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA RADA

Kod: SOS404

ISVU kod: 131164

Sceduly kod: 23399

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Sociologija rada						
Kod	SOS404	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Renata Relja	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnim teorijskim pristupima unutar sociologije rada te osposobiti studente za razumijevanje odnosa opće sociologije i sociologije rada. Nadalje, osposobiti studente za prepoznavanje i tumačenje temeljnih procesa, pojava i fenomena na suvremenom tržištu rada. U tom kontekstu, cilj je osvijestiti postojanje rodno segregirane podjele rada u suvremenom društvu.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti odnos opće sociologije i sociologije rada 2. Objasniti nastanak i razvoj sociologije rada 3. Razumjeti ulogu proizvodnih, znanstveno-tehničkih i kulturno-humanističkih komponenti rada 4. Spoznati pojam procesa, sadržaja i karaktera rada 5. Protumačiti problem/uzroke/posljedice nezaposlenosti 6. Uočiti postojanje segregirane podjele rada u društvu 7. Opisati utjecaj suvremene tehnologije (kompjuterizacije) na položaj čovjeka u radu 8. Razlikovati intrinzične i ekstrinzične radne vrijednosti 9. Uočiti sociopsihološke aspekte nezaposlenosti 10. Protumačiti transformaciju rada u umreženom društvu						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima) 2. Određenje predmeta sociologije rada (rad-sociološka perspektiva) 3. Temeljni teorijski pristupi unutar sociologije rada 4. Pojam i značenje rada; suvremena stajališta o radu 5. Analiza procesa rada 6. Sociopsihološke odrednice u kontekstu sociologije rada 7. Određenje pojmova: grupa i mreža 8. Određenje pojma organizacije 9. Temeljni aspekti organizacijske klime i kulture 10. Rad i zaposlenost 11. Sociopsihološki aspekti nezaposlenost; mladi i nezaposlenost 12. Siromaštvo i politike na tržištu rada 13. Radni moral i poslovna etika 14. Rad i rod; rodno segregirana podjela rada 15. Nove tehnologije i proces rada. Evolucija informacijske tehnologije. Umreženo društvo i transformacija rada						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		

Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovanje u realizaciji nastave (70% pohađanja nastave – predavanja i seminari kao preduvjet dobivanja potpisa) unutar kojeg je potrebno izraditi i prezentirati pojedine nastavne sadržaje u okviru seminarskog rada u skladu s utvrđenim kriterijima (usmeno izlaganje uz prezentaciju) i rasprava (fizičke). Student je dužan pridržavati se definiranih vremenskih okvira izrade seminara kao i aktivno i konstruktivno sudjelovati u nastavi. Student s dva pozitivno vrednovana kolokvija ostvaruje ekvivalent pisanom ispitu.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Provjera stečenih znanja, vještina i kompetencija provodi se tijekom semestra i to putem vrjednovanja aktivnosti studenata i raspravama, seminarskog rada, kao i dva kolokvija. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 60% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama – 30% - aktivno sudjelovanje na nastavi (rasprave fizičke) – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija	
	Čaldarović Jaeger, Lj. (2002). Industrijska sociologija. Tehničko veleučilište Zagreb. (odabrana poglavlja)		7			
	Edgell, S. (2006). The Sociology of Work : Continuity and Change in Paid and Unpaid Work. Sage Publications. (odabrana poglavlja 1,2,3,4,5,6)		1			
	Grint, K. (2005). The Sociology of Work. Polity Press. (odabrana poglavlja 8,9,10)		1			
	Haralambos, M. i Holborn, M. (2002). Sociologija. Teme i perspektive. Golden marketing. (poglavlje Rad, nezaposlenost, dokolica)		1		online	
	Robbins, S. P. (1995). Bitni elementi organizacijskog ponašanja. Mate d.o.o. (poglavlja 3,4,7,8,10,11,15)		3		online	
Dopunska literatura	1. Bebek, B. i Kolumbić, A. (2000). Poslovna etika. Sinergija. 2. Bešker, M. & Relja, R. (2013). Labour market in the city of Split – participant's assessment of importance of education for employability. Italian Sociological Review, 3(1), 27-35. 3. Castells, M. (2003). Internet galaksija. Razmišljanja o Internetu, poslovanju i društvu. Naklada Jesenski i Turk. 4. Frenkel, S. J. (2003) The Embedded Character of Workplace Relations. Work and Occupations, 30(2), 135-153.					

5. Fuchs Epstein, C. & Kalteberg, A. L. (2001). Time and Sociology of Work. *Work and Occupations*, 28(1), 5-16.
6. Fukuyama, F. (2000). Povjerenje. Društvene vrline i stvaranje blagostanja. Izvori.
7. Karpati, T. (2001). Etika u gospodarstvu. Ekonomski fakultet.
8. Kiecolt, K. J. (2003). Satisfaction with Work and Family Life: No Evidence of Cultural Reversal. *Journal of Marriage and Family*, 65, 23-35.
9. Pollmann-Schult, M. & Büchel, F. (2005). Unemployment Benefits, Unemployment Duration and Subsequent Job Quality. *Acta Sociologica*, 48(1), 21-39.
10. Popović, T., Relja, R. & Gutović, T. (2016). Social Entrepreneurship as (in)visible Work and Business. In A. Mašek Tonković (ed.), 5th International Scientific Symposium Economy of Eastern Croatia – Vision and Growth (pp. 799-815). University of J. J. Strossmayer in Osijek, Faculty of Economics in Osijek.
11. Popović, T., Relja, R. & Gutović, T. (2017). The Role of Non-Formal Qualifications in the Flexibility of Education and Labor Market. In Ž. Radić, A., Rončević & L. Yongqiang (eds.), Economic and Social Development 22nd International Scientific on Economic and Social Development- "The Legal Challenges of Modern World (pp. 667-689). VADEA, Faculty of Law in Split, Faculty of Law in Sarajevo, University North, Faculty of Management in Warsaw, Warsaw.
12. Relja, R., Popović, T. & Gutović, T. (2019). Analysis of elements and process of school principals' professionalization in Croatia. *Management : Journal of Contemporary Management Issues*, 24 (2019), Special Issues, 55-71.
13. Radošević-Vidaček, B. (2002). Stres na poslu. *Medix – specijalizirani medicinski dvomjesečnik*, 44, 96-98.
14. Relja, R. & Bandalović, G. (2008). The dimension of trust in a virtual working environment. *Managament*, 13(2), 65-80.
15. Relja, R. & Rendulić, D. (2010). Work in the Era of Knowledge-based Development-Conceptual Foundations and Analysis of Social Determinants in the Alps-Adriatic Context. In J. Langer, N. Alfirević & G. Vlašić (eds.), *Knowledge Region: Alps-Adriatic Challenges. Volume II-Actors and Cases* (pp. 25-40). Peter Lang GmbH.
16. Relja, R. & Stanić, S.(2011). Organizational culture and use of information communication technology. In J. Milat, J. (ed.) *Digital tehcnologies and new forms of learning* (pp. 369-378). Faculty of Philosophy University of Split.
17. Relja, R. i Bešker, M. (2011). Stručno obrazovanje u funkciji zapošljavanja na tržištu rada grada Splita. U M. Matijević i T. Žiljak (ur.), *Andragoška profesija i kompetencije stručnjaka u obrazovanju odraslih* (str. 276-287). Agencija za strukovno obrazovanje odraslih.
18. Relja, R. i Matić, A.(2008). Socio-etnografska istraživanja rada i organizacije. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu*, 1(1),147-159.
19. Relja, R. i Popović, T. (2016). Učenje odraslih na radom mjestu. U M. Brčić Kuljiš i M. Koludrović (ur.), *Stanje i perspektive obrazovanja odraslih u Republici Hrvatskoj* (str. 219-232). Filozofski fakultet u Splitu.
20. Relja, R. i Šuljug, Z. (2010). Novi oblici rada u umreženom društvu. *Informatologia*, 43(2), 143-149.
21. Relja, R., Despotović, M. i Prižmić, M. (2011). Radne i obiteljske uloge: očekivanja studenata i iskustva zaposlenih žena. U M. Vantić-Tanjić (ur.), *Unapređenje kvalitete života djece i mladih* (str. 565-576). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.
22. Relja, R., Galić, B., i Despotović, M. (2009). Položaj žena na tržištu rada grada Splita. *Sociologija i prostor*, 3(185), 217-239.
23. Relja, R., Ljubetić, M. i Subotić, G. (2011). Suvremene ustanove ranog i predškolskog odgoja kao oblik organizacije koja uči. U M. Vantić-Tanjić (ur.), *Unapređenje kvalitete života djece i mladih 2011.* (str. 109-121). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.

	24. Relja, R., Popović, T. & Marasović, A. (2019). Occupational Training without Commencing Employment: Advantages and Disadvantages. In D. Dukić, T. Studzieniecki & J. Gržinić (eds.), 49th International Scientific Conference on Economic and Social Development (pp. 347-447). VADEA, University North, Faculty of Management in Warsaw, Faculty of Law, Economics and Social Sciences – Mohammed V Rabat. 25. Relja, R., Popović, T. & Rakić, T. (2018). Persons with Disabilities in the Labour Market of the City of Split: Reality and Perspectives. In M. Cingula, D. Rhein & M. Machrafi (eds.), Economic and Social Development: Book of Proceedings (pp. 393-406). VADEA, Faculty of Law in Split, Department for Forensic Sciences – University of Split, Faculty of Law in Mostar, Faculty of Management in Warsaw, University North, Faculty of Law, Economics and Social Sciences – Mohammed V Rabat. 26. Relja, R., Reić Ercegovac, I. i Blažević, B. (2015). Percepcija temeljnog (bazičnog) dohotka s obzirom na neke socio-demografske značajke na prostoru Splitsko-dalmatinske županije 27. Relja, R., Tomić, T. i Popović, T. (2011). Nezaposlenost i obrazovanje u kontekstu europskih integracija. U A. Šundalić, K. Zmaić i T. Sudarić (ur.), Gospodarske i kulturne odrednice regionalnog identiteta (str. 167-189). Ekonomski fakultet u Osijeku. 28. Relja, R., Tomić, V. i Popović, T. (2011). Odnos prema radu i očekivanja od zaposlenja studenata splitskog Sveučilišta. U A. Šundalić, K. Zmaić i T. Sudarić (ur.), Gospodarske i kulturne odrednice regionalnog identiteta (str. 191-205). Ekonomski fakultet u Osijeku. rezultati pilot istraživanja. Sociologija, časopis za sociologiju, socijalnu psihologiju i socijalnu antropologiju, 57(3), 459-475. 29. Stephen, A. & Peter, F. (2013). Changing Contours of Work: Jobs and Opportunities in the New Economy (Sociology for a New Century Series). SAGE Publications. 30. Volti, R. (2012). An Introduction to the Sociology of Work and Occupations. SAGE Publications.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Individualne konzultacije, pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka, razgovor u svezi unaprjeđenja kvalitete razine usvojenog znanja. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje sa studentima, literaturom, metodama rada, rokovima, ispitima)	2	P20
Seminar	Dogovor oko seminarske nastave i podjela tema izlaganja.	2	P20
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Određenje predmeta sociologije rada (rad-sociološka perspektiva)	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se određenje predmeta sociologije rada kao sociološke discipline koja proučava rad u svim njegovim društvenim dimenzijama, s posebnim naglaskom na sociološku perspektivu kao distinktivni analitički okvir razlikovan od ekonomskog, psihološkog ili menadžerskog pristupa radu. Razradit će se temeljne odrednice predmeta discipline, uključujući pitanje što sociologija rada proučava, od radnih procesa, radnih odnosa i uvjeta rada do širih društvenih struktura. Ispitat će se različita konceptualna određenja rada, distinkcija između plaćenog i neplaćenog rada, formalnog i neformalnog rada te produktivnog i reproduktivnog rada kao i njihove implikacije za sociološku analizu. Posebna pozornost posvetit će se razvoju discipline od klasičnih socioloških teorija rada (Marx, Durkheim, Weber) do suvremenih pristupa koji tematiziraju transformacije rada u postindustrijskom i digitalnom društvu. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremene promjene u organizaciji rada poput platformizacije, prekarizacije i automatizacije zahtijevaju redefiniranje samog predmeta sociologije rada kao discipline.	2	P20
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Temeljni teorijski pristupi unutar sociologije rada	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se temeljni teorijski pristupi unutar sociologije rada kroz sistematičan pregled i kritičku analizu tradicija koje su oblikovale sociološko razumijevanje rada kao društvene pojave. Razradit će se klasični teorijski temelji discipline: Marxova analiza otuđenja i kapitalističkih odnosa proizvodnje, Durkheimova teorija podjele rada te Weberova analiza racionalizacije i birokratizacije. Ispitat će se razvoj funkcionalističkih, konfliktnih i interakcionističkih pristupa tijekom 20. stoljeća, kao i doprinos feminističke perspektive u problematiziranju rodne dimenzije i nevidljivosti reproduktivnog rada. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri postojeći teorijski pristupi uspijevaju obuhvatiti kompleksnost suvremenih transformacija rada u kontekstu prekarizacije, fleksibilizacije i digitalnog kapitalizma.	2	P20
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Pojam i značenje rada; suvremena stajališta o radu	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se pojam i značenje rada kao temeljne kategorije sociološke analize, s posebnim naglaskom na višedimenzionalnost rada kao društvene, ekonomske i antropološke pojave. Razradit će se konceptualna određenja rada kroz povijest društvene misli, uključujući distinkcije između plaćenog i neplaćenog, formalnog i neformalnog te produktivnog i reproduktivnog rada. Ispitat će se na koji način različite teorijske tradicije pridaju radu različita značenja-od rada kao izvora identiteta i društvene integracije do rada kao sfere eksploatacije i otuđenja.	2	P20

	Posebna pozornost posvetit će se suvremenim stajalištima o radu koja tematiziraju eroziju standardnog modela zaposlenja, uspon platformске ekonomije, digitalnog nomadstva i prekarnih radnih oblika te njihove implikacije za društvenu ulogu i simboličku vrijednost rada. U zaključnom dijelu kritički će se propitati ostaje li rad i u suvremenim uvjetima središnjom kategorijom društvenog života ili dolazi do njegove postupne marginalizacije u korist drugih izvora identiteta i društvenog smisla.		
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Analiza procesa rada	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se analiza procesa rada kao središnja tema sociologije rada, s naglaskom na sociološko razumijevanje načina na koji je rad organiziran, kontroliran i doživljen unutar različitih društvenih i ekonomskih konteksta. Razradit će se klasični pristupi analizi radnog procesa, uključujući Taylorov znanstveni menadžment i Fordov model masovne proizvodnje kao paradigmatске oblike racionalizacije i kontrole rada u industrijskom kapitalizmu. Ispitat će se Bravermanova teza o degradaciji rada te kasniji teorijski odgovori koji problematiziraju odnos između kontrole, otpora i pristanka radnika unutar radnog procesa. Posebna pozornost posvetit će se suvremenim transformacijama procesa rada u kontekstu automatizacije, digitalizacije i algoritmičkog upravljanja radom. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri klasični analitički okviri ostaju primjenjivi na nove oblike organizacije rada u postindustrijskom i platformskom gospodarstvu.	2	P20
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Sociopsihološke odrednice u kontekstu sociologije rada	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sociopsihološke odrednice rada kao analitičko područje na razmeđu sociologije i socijalne psihologije, s naglaskom na međusobnu uvjetovanost društvenih struktura i psiholoških iskustava unutar sfere rada. Razradit će se temeljni sociopsihološki koncepti relevantni za sociologiju rada, uključujući radnu motivaciju, radni identitet, zadovoljstvo poslom i otuđenje kao kategorije koje povezuju individualno iskustvo s društvenim kontekstom rada. Ispitat će se kako organizacijska kultura, međuljudski odnosi na radnom mjestu i dinamike moći oblikuju psihološku dimenziju radnog iskustva te na koji način stres, izgaranje i emocionalni rad postaju sociološki relevantne pojave. Posebna pozornost posvetit će se konceptu emocionalnog rada kao oblika rada koji se odnosi na upravljanje vlastitim emocijama u profesionalnom kontekstu, s osvrtom na njegove rodne i klasne implikacije. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri sociopsihološka perspektiva obogaćuje sociološku analizu rada i može li premostiti jaz između makrostrukturnih objašnjenja i mikrorazinskog iskustva rada.	2	P20
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Određenje pojmova: grupa i mreža	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se temeljni sociološki pojmovi grupe i mreže kao analitičkih kategorija relevantnih za razumijevanje društvene organizacije rada i radnih odnosa. Razradit će se konceptualno određenje društvene grupe, uključujući distinkcije između primarnih i sekundarnih grupa, formalnih i neformalnih grupnih struktura te dinamike grupne kohezije, normi i uloga unutar radnih organizacija. Ispitat će se kako grupe funkcioniraju kao mehanizmi društvene kontrole, solidarnosti i	2	P20

	kolektivnog djelovanja u kontekstu rada, s posebnim osvrtom na sindikate, radne timove i profesionalne zajednice. Posebna pozornost posvetit će se pojmu društvene mreže kao alternativnom analitičkom okviru koji naglašava relacijske strukture i tokove resursa, informacija i moći izvan tradicionalnih grupnih granica, uključujući suvremene digitalne radne mreže i platformske oblike suradnje. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri pojmovi grupe i mreže nude komplementarne ili konkurentske analitičke perspektive u razumijevanju društvenih odnosa unutar suvremenih radnih organizacija.		
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Određenje pojma organizacije	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se pojam organizacije kao temeljne kategorije sociologije rada, s naglaskom na različita teorijska određenja koja oblikuju sociološko razumijevanje organizacije kao društvene pojave. Razradit će se klasična određenja, uključujući Weberovu teoriju birokratske organizacije te strukturalno-funkcionalistička tumačenja organizacije kao sustava međuovisnih dijelova usmjerenih prema zajedničkim ciljevima. Ispitat će se alternativni pristupi koji organizaciju konceptualiziraju kroz prizmu moći, konflikta i simboličke dimenzije organizacijske kulture. U zaključnom dijelu kritički će se propitati mogu li postojeći analitički okviri obuhvatiti raznolikost suvremenih organizacijskih oblika, od mrežnih i virtualnih struktura do platformskih modela koji dovode u pitanje tradicionalne organizacijske granice i hijerarhije.	2	P20
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Temeljni aspekti organizacijske klime i kulture	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se temeljni aspekti organizacijske klime i kulture kao analitičkih kategorija koje omogućuju razumijevanje neformalnih, simboličkih i vrijednosnih dimenzija unutar radnih organizacija. Razradit će se konceptualna distinkcija između organizacijske klime kao percipirane atmosfere radnog okruženja i organizacijske kulture kao dublje ukorijenjenoga sustava vrijednosti, normi i pretpostavki koje oblikuju ponašanje članova organizacije. Ispitat će se temeljni pristupi proučavanju organizacijske kulture, s posebnim osvrtom na Scheinov model kulturnih razina te na načine na koje kultura funkcionira kao mehanizam društvene kontrole i integracije unutar organizacije. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri organizacijska kultura može biti svjesno oblikovana od strane menadžmenta te koje su granice instrumentalnog upravljanja kulturom u kontekstu sve raznolikijih i fragmentiranih suvremenih radnih okruženja.	2	P20
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Rad i zaposlenost	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između rada i zaposlenosti kao temeljnih kategorija sociologije rada, s naglaskom na sociološku distinkciju između rada kao šire društvene prakse i zaposlenosti kao specifičnog institucionaliziranog oblika radnog odnosa. Razradit će se standardni model zaposlenosti koji je obilježio industrijsko društvo 20. stoljeća te strukturalni čimbenici koji su doveli do njegove postupne erozije, uključujući fleksibilizaciju tržišta rada, širenje atipičnih oblika zapošljavanja i rast neformalnog sektora. Ispitat će se sociološke dimenzije nezaposlenosti kao društvenog fenomena, s posebnim osvrtom na njezine posljedice za društveni identitet, klasni položaj i psihološku dobrobit pojedinca. U	2	P20

	zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremene transformacije zaposlenosti poput porasta samozapošljavanja, platformskog rada i prekarnih ugovora, zahtijevaju redefiniranje samog pojma zaposlenosti kao analitičke i normativne kategorije sociologije rada.		
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Sociopsihološki aspekti nezaposlenost; mladi i nezaposlenost	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sociopsihološki aspekti nezaposlenosti kao fenomena koji nadilazi ekonomsku dimenziju i zadire u sferu društvenog identiteta i psihološke dobrobiti pojedinca. Razradit će se temeljni sociopsihološki učinci nezaposlenosti, uključujući gubitak radnog identiteta, narušavanje svakodnevne rutine te pojavu depresije, anksioznosti i pada samopouzdanja kao dokumentiranih posljedica dugotrajne nezaposlenosti. Ispitat će se specifičan položaj mladih na tržištu rada, s naglaskom na strukturalne prepreke prilikom prvog ulaska u zaposlenje te na koncept NEET generacije kao sociološki relevantne kategorije mladih koji nisu ni zaposleni, ni u obrazovanju. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri individualizirani pristupi nezaposlenosti riskiraju zanemarivanje strukturnih uzroka i prebacivanje odgovornosti s društvenih institucija na same nezaposlene pojedince.	2	P20
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Siromaštvo i politike na tržištu rada	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između siromaštva i politika na tržištu rada kao međusobno uvjetovanih društvenih fenomena, s naglaskom na sociološku analizu strukturnih mehanizama koji reproduciraju siromaštvo unutar suvremenih tržišnih ekonomija. Razradit će se temeljni koncepti siromaštva, uključujući distinkciju između apsolutnog i relativnog siromaštva, fenomen radnog siromaštva kao situacije u kojoj zaposlenost ne osigurava izlaz iz siromaštva te pojam društvene isključenosti kao šire kategorije koja obuhvaća višedimenzionalnu deprivaciju. Ispitat će se različiti tipovi politika na tržištu rada, uključujući aktivne politike zapošljavanja, programe socijalnih transfera, minimalnu plaću i mjere fleksigurnosti, te će se kritički analizirati njihova učinkovitost u redukciji siromaštva. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri tržišno orijentirane politike zapošljavanja uspijevaju adresirati strukturne uzroke siromaštva ili pak produciraju nove oblike prekarnosti i društvene ranjivosti.	2	P20
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Radni moral i poslovna etika	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se radni moral i poslovna etika kao sociološki relevantne kategorije koje povezuju individualne vrijednosti, organizacijske norme i šire društvene strukture unutar sfere rada. Razradit će se konceptualno određenje radnog morala kroz sociološku tradiciju, s posebnim osvrtom na Weberovu analizu protestantske etike kao povijesnog temelja modernog odnosa prema radu te na suvremene transformacije vrijednosnih orijentacija prema radu u postindustrijskom društvu. Ispitat će se temeljna pitanja poslovne etike kao normativne discipline, uključujući odgovornost prema zaposlenicima, korporativnu društvenu odgovornost i etičke dileme koje proizlaze iz sukoba između profitnih interesa i društvenih vrijednosti. Posebna pozornost posvetit će se fenomenima kao što su korupcija, mobing i	2	P20

	diskriminacija na radnom mjestu kao oblicima narušavanja etičkih standarda te institucionalnim mehanizmima njihova suzbijanja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati može li poslovna etika kao normativni projekt djelotvorno korigirati strukturne nepravедnosti unutar kapitalističkih radnih odnosa ili ostaje pretežno na razini simboličke legitimacije postojećih odnosa moći.		
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Rad i rod; rodno segregirana podjela rada	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između rada i roda kao jedna od središnjih tema suvremene sociologije rada, s naglaskom na mehanizme kojima rodni poredak strukturira pristup radu, raspodjelu radnih uloga i vrednovanje različitih oblika rada. Razradit će se temeljni koncepti rodno segregirane podjele rada, uključujući horizontalnu i vertikalnu segregaciju, rodni jaz u plaćama te fenomen staklenog stropa. Ispitat će se koncept dvostruke opterećenosti žena koje istovremeno sudjeluju u plaćenom radu i snose nerazmjerni dio neplaćenog reproduktivnog i skrbničkog rada, uz osvrt na feminističke teorijske doprinose koji zahtijevaju vidljivost i vrednovanje reproduktivnog rada. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremene politike rodne ravnopravnosti uspijevaju transformirati strukturne osnove rodno segregirane podjele rada ili se zadržavaju na površinskim intervencijama koje ne dovode u pitanje temeljne odnose moći.	2	P20
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Nove tehnologije i proces rada. Evolucija informacijske tehnologije. Umreženo društvo i transformacija rada	2	P20
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se utjecaj novih tehnologija na proces rada te transformacije koje digitalizacija i umrežavanje donose u organizaciju i društvene odnose unutar sfere rada. Razradit će se evolucija informacijske tehnologije od ranih oblika automatizacije do suvremenih digitalnih platformi, umjetne inteligencije i algoritmičkog upravljanja radom. Ispitat će se Castellsov koncept umreženog društva kao teorijski okvir za razumijevanje transformacija rada u informacijskom kapitalizmu, s naglaskom na fleksibilizaciju, deterritorijalizaciju i fragmentaciju radnih odnosa. U zaključnom dijelu kritički će se propitati predstavlja li digitalna transformacija rada kvalitativni raskid s dosadašnjim oblicima organizacije rada ili pak nastavak i intenzifikaciju postojećih odnosa kontrole i eksploatacije u novom tehnološkom ruhu.	2	P20

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

RAČUNALNI PRAKTIKUM

Kod: SOS405

ISVU kod: 67914

Sceduly kod: 23398

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Računalni praktikum						
Kod	SOS405	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	doc. dr. sc. Lada Maleš	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			15	15	15	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s različitim tehnologijama pristupa internetu. Ujedno tako, cilj je osposobiti studente da prepoznaju različite vrste sigurnosnih prijetnji na internetu te primjenjuju učinkovite mjere zaštite. Osposobiti studente za korištenje aplikacija na internetu (računarstvo u oblaku) koje se mogu upotrijebiti kao podrška sociološkim istraživanjima. Osposobiti studente za oblikovanje web stranica (CSS osnove).						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Nabrojati i objasniti razliku između tehnologija pristupa internetu 2. Nabrojati sigurnosne prijetnje na internetu, objasniti razlike, primjenjivati zaštitne mjere 3. Koristiti alate za provedbu upitnika 4. Izraditi online anketu 5. Primjenjivati oblikovanje web stranica CSSom						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja 1. Pristup internetu - tehnologije koje se koriste, brzina prijenosa podataka 2. Sigurnost na internetu - vrste prijetnji i kako se štititi 3. Računalni alati za provedbu anketnog upitnika 4. Upotreba CSS stilova u HTMLu Seminari 1. Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom) 2. Prezentacija seminara Vježbe 1. Računarstvo u oblaku: odabir aplikacije za izradu anketnog upitnika, otvaranje korisničkog računa i korištenje 2. Izrada online ankete, obrada i grafički prikaz dobivenih rezultata 3. CSS - oblikovanje web stranica CSS-om						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐ ☐ ☐ ☐				
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 60%, seminar 60% i vježbe 80%; ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; položiti praktični (na računalu) i teorijski (pisani) dio ispita (ekvivalent praktičnom dijelu ispitu su 2 kolokvija, a ekvivalent teorijskom dijelu ispita je 1 kolokvij) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima.						

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☒
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Tri položena kolokvija (2 kolokvija iz praktičnog dijela 40% i 1 iz teorijskog dijela 30%) mijenjaju ispit. Izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (30%). Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Maleš, L. nastavni materijali objavljeni na stranici predmeta (fakultetski intranet i LMS Moodle https://merlin.srce.hr/)	0		da		
	http://www.w3schools.com/html/default.asp	0		da		
	http://www.w3schools.com/css/	0		da		
	https://www.youtube.com/watch?v=BtoOHhA3aPQ	0		da		
	https://limesurvey.srce.hr/upute/index.html	0		da		
	On-line priručnici za aplikacije u oblaku	0		da		
Dopunska literatura	1. Henick, B. (2010). HTML & CSS: The good parts. O'Reilly Media. 2. Robson, E. & Freeman, E. (2012). Head First HTML and CSS (2nd ed.). O'Reilly Media.					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/					

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Računalni alati za provedbu anketnog upitnika	1	P9
Vježbe u praktikumu	Računarstvo u oblaku: odabir aplikacije za izradu anketnog upitnika, otvaranje korisničkog računa i korištenje	2	P9
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Računalni alati za provedbu anketnog upitnika	1	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	2	P9
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Pristup internetu - tehnologije koje se koriste, brzina prijenosa podataka	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Pristup internetu - tehnologije koje se koriste, brzina prijenosa podataka	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Sigurnost na internetu - vrste prijetnji i kako se štititi	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Sigurnost na internetu - vrste prijetnji i kako se štititi	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Sigurnost na internetu - vrste prijetnji i kako se štititi	1	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Vježbe u praktikumu	Izrada online ankete, obrada i grafički prikaz dobivenih rezultata	1	P9
Tjedan izvođenja: 8.			
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Vježbe u praktikumu	Izrada online ankete, obrada i grafički prikaz dobivenih rezultata	2	P9
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Upotreba CSS stilova u HTMLu	1	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Vježbe u praktikumu	Izrada online ankete, obrada i grafički prikaz dobivenih rezultata	1	P9

Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Upotreba CSS stilova u HTMLu	2	P9
Seminar	Izrada seminara korištenjem aplikacije u oblaku (aplikacija se bira u skladu s tehnološkim trendom)	1	P9
Vježbe praktikumu	u Kolokvij	1	P9
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Kolokvij	1	P9
Seminar	Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u CSS - oblikovanje web stranica CSS-om	1	P9
Tjedan izvođenja: 12.			
Seminar	Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u CSS - oblikovanje web stranica CSS-om	2	P9
Tjedan izvođenja: 13.			
Seminar	Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u CSS - oblikovanje web stranica CSS-om	2	P9
Tjedan izvođenja: 14.			
Seminar	Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u CSS - oblikovanje web stranica CSS-om	2	P9
Tjedan izvođenja: 15.			
Seminar	Prezentacija seminara	1	P9
Vježbe praktikumu	u Kolokvij	2	P9

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVAČKA RADIONICA 4

Kod: SOS406

ISVU kod: 131174

Sceduly kod: 23400

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociološka istraživačka radionica 4						
Kod	SOS406	Godina studija	2.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskog znanja iz sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva i društvenih problema i fenomena. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme i provedbe sociološkog istraživanja s naglaskom na provođenju istraživanja – terenska faza.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Prepoznati ključne karakteristike terenskoga rada 2. Uočiti različite aspekte istraživačkih rizika 3. Provesti terensko istraživanje 4. Primijeniti postupke za unos i obradu istraživačkih podataka						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.) 2. Priprema terenske faze istraživanja (karakteristike terenskoga rada, istraživački rizici...) 3. Terensko istraživanje (koordinacija terenskoga rada...) 4. Unos podataka (izrada rastera, kodiranje podataka...)						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminar ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni rad ☒ e-učenje ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupiti i raspravljati o metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni i grupni istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐	
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐	
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐	
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒	
	Grupni istraživački rad	☒	Istraživanje	☒	Individualni rad	☒	
		☐					

Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10% - individualni rad: priprema terenske faze istraživanja i unos istraživačkih podataka – 40% - grupni rad: koordinacija i provedba terenskog istraživanja – 50%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija		
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)	1	online
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	online
	Leburić, A., Maroević, M. i Šuljug, Z. (2005). Legalna Ilegala: sociološko istraživanje neplanske izgradnje u Splitu. Naklada Bošković.	1	online
	Lune, H., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis. A Reader for Sociology. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	online
	Ragin, C. C. & Amoroso, L. M. (2011). Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	online
Dopunska literatura	1. Gideon, L. (ed.) (2012). Handbook of Survey Methodology for Social Science. Springer. 2. Gillham, B. (2004). Developing a Questionnaire. Continuum. 3. Graziano, A. M. & Raulin, M. L. (2004) Research Methods. A Process of Inquiry. Pearson Education. 4. Gray, D. E. (2009). Doing Research in the Real World. SAGE Publications. 5. Howard, L., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis: a Reader for Sociology. SAGE Publications. 6. Hunsinger, J., Klasturp, L. & Allen, M. (2010). International Handbook of Internet Research. Springer. 7. Lončar, M., Šuljug Vučica, Z. i Horvatić, M. (2013). Integracija djece s poteškoćama u razvoju: istraživanje na području grada Splita. U M. Nikolić (ur.) Unapređenje kvalitete života djece i mladih (str. 519-532). Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet i Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih. 8. Lončar, M., Šuljug Vučica, Z. i Dadić, M. (2012) Etičnost u društvenim istraživanjima. GODIŠNJAK TITIUS, 5(5), 149-164. 9. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 10. Punch, K. F. (2003). Introduction to Social Research. Quantitative and Qualitative Approaches. SAGE Publications. https://hrčak.srce.hr/ https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=sbrowse		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini;		

ishoda učenja	ostvarene sve silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Priprema terenske faze istraživanja 2.1. karakteristike terenskoga rada, istraživački rizici...	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Priprema materijala za terensko istraživanje 2.2. printanje anketnog upitnika, priprema online obrasca...	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Priprema materijala za terensko istraživanje 2.3. printanje anketnog upitnika, priprema online obrasca...	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Terensko istraživanje 3.1. koordinacija terenskoga rada...	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Terensko istraživanje 3.2. koordinacija terenskoga rada...	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Terensko istraživanje 3.3. koordinacija terenskoga rada...	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Unos podataka (izrada rastera)	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Unos podataka (izrada rastera)	1	
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Unos podataka (kodiranje podataka)	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Unos podataka (kodiranje otvorenih pitanja)	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Unos podataka (verifikacija rastera)	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Rad u rasteru (priprema hipoteza i varijabli)	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe u praktikumu	Rad u rasteru (priprema hipoteza i varijabli)	1	
Tjedan izvođenja: 15.			

Vježbe praktikumu	u Priprema analize podataka	2	
----------------------	--------------------------------	---	--

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA PROSTORA

Kod: SOS501

ISVU kod: 131166

Sceduly kod: 23405

Split, rujan 2026

Naziv kolegija		Sociologija prostora					
Kod	SOS501	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Sanja Stanić	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	Ivana Ćoko, asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s konceptom prostora unutar društvene misli, znanja o prostoru kao društvenom konstruktu kojega oblikuju i na kojega utječu socijalni akteri, čimbenici, prakse i institucije. Naglasak je na socijalnom životu u prostoru, kao i različitim utjecajima, povezanosti i interakcijama društva i prostora. Prostor na mnoge načine određuje socijalni život i zajednicu, dok društvo na različite i mnogostruke načine proizvodi prostor te oblikuje njegovu socijalnu uporabu.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Definirati pojmove i tumačiti teorijske koncepte 2. Opisati i tumačiti socijalni život u određenim prostorima 3. Uočiti, razumjeti i protumačiti odnos društva i prostora 4. Kritički promišljati i interpretirati prostore u suvremenom društvu 5. Primijeniti usvojena znanja u izradi teorijskih i empirijskih radova						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Upoznavanje s programom i planom rada/ podjela tema sem. radova 2. Zanemarenost prostora u sociologiji 3. Socijalna misao o prostoru 4. Čikaška škola 5. Javni prostori: ulica, trg, tržnica 6. "Zeleni" urbani prostori i održivost grada 7. Prostor za vozila - urbani promet u kontekstu održivosti 8. Postmoderni prostori 9. Prostorno uređenje u pretpovijesti 10. Prostori ranih gradova 11. Kriza urbanog prostora 12. Suburbanizacija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☒ e-učenje		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu (80%); ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućuju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; položiti kolokvije /pisani ispit/ i ostvariti minimalno 60% točnosti na kolokvijima/ispitu; informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima; pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - uspješno položeni kolokviji/pisani ispit (50%) - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (40%) - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave predavanja i seminara (10%). Ocjena na pismenom ispitu formira se na sljedeći način: dovoljan (2) za ostvarenih 60%, dobar (3) za ostvarenih 70%, vrlo dobar (4) za ostvarenih 80%, izvrstan (5) za ostvarenih 90-100%.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija	
	Čaldarović, O. (2011). Urbano društvo na početku 21. stoljeća. Jesenski i Turk.		2			
	Stanić, S. i Ninčević, A. (2019). Privrženost gradu: socioprostorne veze u urbanom kontekstu. Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.		5			
	Stanić, S. i Pandžić, J. (2012). Prostor u djelu Michela Foucaulta. Socijalna ekologija : časopis za ekološku misao i sociologijska istraživanja okoline, 21(2), 225-256.				da	
	Stanić, S. i Buzov, I. (2014). Značenje zelenih prostora u životu grada. Godišnjak TITIUS: godišnjak za interdisciplinarna istraživanja porječja Krke, 6-7(6-7), 137-153.		2			
	Stanić, S. (2011). (Post)socijalnost u suvremenom potrošačkom prostoru. Sociologija i prostor, Časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja, 49(1), 3-23.				da	
Dopunska literatura	1. Auge, M. (2001). Nemjesta. Uvod u moguću antropologiju supermoderniteta. Naklada Društva arhitekata, građevinara i geodeta. 2. Coleman, R. (2005). Surveillance in the city: Primary definition and urban spatial order. Crime Media Culture, 1, 131-148. 3. Čaldarović, O. (2012). Čikaška škola urbane sociologije. Jesenski i Turk. 4. Čaldarović, O. i Šarinić, J. (2016). Suvremeni grad. Jesenski i Turk. 5. Davis, M. (1992). Fortress Los Angeles: The Militarization of Urban Space. U M. Sorkin (ed.) Variations on a Theme Park (pp. 154-189). Noonday Press. 6. Foucault, M. (1986) Of other Spaces, Diacritics, 16(1), 22-29. 7. Foucault, M. (1994). Nadzor i kazna. Rađanje zatvora. Informator. 8. Gierin, T. F. (2000). A Space for Place In Sociology. Ann.Rev.Sociol, 26, 463–96. 9. Goodsell, C.T. (2003). The Concept of Public Space and Its Democratic Manifestations. The American Review of Public Administration, 33, 361-383. 10. Harvey, D. (1990). Between Space and Time: Reflections on the Geographical Imagination. Annals of the Association of American					

	Geographers, 80(3), 418-434. 11. Horvat, S. (2007). Znakovi postmodernog grada. Jesenski i Turk. 12. Kohn, M. (2008). Homo spectator. Public space in the age of the spectacle. <i>Philosophy & Social Criticism</i> 34(5), 467:486. 13. Koskela, H. (2003). „Cam Era” – the contemporary urban Panopticon. <i>Surveillance and Society</i>, 1(3), 292–313. 14. Lapintie, K. (2007). Modalities of urban space. <i>Planning Theory</i>, 6, 36-51. 15. Lefebvre, H. (1974). Urbana revolucija. Nolit. 16. Lefebvre, H. (2000). The Production of Space. Blackwell Publishing. 17. Miller, M. (2002). Garden Cities and Suburbs: At Home and Abroad. <i>Journal of Planning History</i>, 1, 6-24. 18. Mitchell, D. (1995). The End of Public Space? People's Park, Definitions of the Public, and Democracy. <i>Annals of the Association of American Geographers</i>, 85(1), 108-133. 19. Redfern, P. A. (2003). What Makes Gentrification 'Gentrification'? <i>Urban Studies</i>, 40(12), 2351–2366. 20. Vesselinov, E. (2008). Members Only: Gated Communities and Residential Segregation in the Metropolitan United States. <i>Sociological Forum</i>, 23(3), 536-555.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa vrednovanja nastavnog rada na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno izlaganje (upoznavanje studenata s programom i planom rada na predmetu)	2	
Seminar	Upoznavanje s metodama rada, dogovor oko seminarskih tema i prezentacije	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Zanemarenost prostora u sociologiji (prostor u teorijama klasika sociologije i aktualizacija koncepta u suvremenoj sociologiji)	2	
Seminar	Prikazat će se položaj prostora u sociološkim istraživanjima i razlozi njegove dugotrajne zanemarenosti u sociološkoj teoriji.	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Društvena misao o prostoru (G. Simmel, M. Foucault, H. Lefebvre)	2	
Seminar	Obradit će se temeljne sociološke ideje o prostoru i njegovoj ulozi u oblikovanju društva.	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Čikaška škola urbane sociologije (Robert Park, Ernest Burgess, Louis Wirth i William I. Thomas; problemima socijalne dezorganizacije, marginalnosti, kriminala, getoizacije i asimilacije u urbanom okruženju)	2	
Seminar	Razmotrit će se doprinos Čikaške škole razvoju urbane sociologije i proučavanju života u gradu.	2	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Javni prostori: ulica, trg, tržnica (obrazloženje koncepta javnog prostora, polujavni prostor, komercijalizacija i privatizacija)	2	
Seminar	Obradit će se koncept javnog prostora te procesi komercijalizacije i privatizacije koji mijenjaju njegovu društvenu funkciju.	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Ulica, trg i tržnica kao javni urbani prostori (teorijski pristupi, rezultati istraživanja)	2	
Seminar	Analizirat će se uloga ulice, trga i tržnice kao mjesta društvene interakcije i svakodnevnog života u gradu.	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Zeleni urbani prostori i održivost grada (određenje zelenih urbanih prostora, povijesni razvoj, koristi u suvremenom urbanom prostoru)	2	
Seminar	Naglasak će biti na ulozi zelenih površina u kvaliteti života i razvoju održivih gradova.	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Prostor za vozila - urbani promet u kontekstu održivosti (prometna infrastruktura grada, strategije ograničenja prometa)	2	
Seminar	Istražit će se utjecaj prometa i prometne infrastrukture na organizaciju urbanog prostora i održivi razvoj grada.	2	
Tjedan izvođenja: 9.			

Predavanja	Postmoderni prostori (trgovački centar: društveni kontekst nastanka, razvoj, globalizacija)	2	
Seminar	Razmotrit će se razvoj trgovačkih centara kao postmodernih prostora potrošnje te njihov utjecaj na društvene odnose i globalizacijske procese.	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Postmoderni prostori (zračne luke, zabavni parkovi, razvoj i suvremene transformacije, implozije)	2	
Seminar	Prikazat će se obilježja postmodernih prostora poput zračnih luka i zabavnih parkova te njihove suvremene prostorne i društvene transformacije.	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Prostori ranih gradova (Egipat, Grčka, Rim; nastanak i funkcije: trg, ulica, tržnica; rana infrastruktura)	2	
Seminar	Prikazat će se osnovna obilježja ranih gradova i razvoj urbanih prostora kroz povijest.	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Satelitska naselja i suburbanizacija (povijesni prikaz, masovna suburbanizacije, tipovi, suvremena kretanja)	2	
Seminar	Razmotrit će se razvoj suburbanizacije i satelitskih naselja te njihove promjene kroz različita povijesna razdoblja.	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Problemi suvremenih gradova i urbane transformacije (rast gradova, tehnološke inovacije i dnevne migracije radnika)	2	
Seminar	Istražit će se suvremeni urbani problemi povezani s rastom gradova, tehnološkim promjenama i svakodnevnim migracijama stanovništva.	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Ograđene zajednice	2	
Seminar	Prikazat će se razvoj ograđenih zajednica i njihov utjecaj na društvenu povezanost, sigurnost i prostornu podjelu gradova.	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija kolegija	2	
Seminar	Evaluacija seminarske nastave	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

KVALITATIVNA METODOLOGIJA

Kod: SOS502

ISVU kod: 204475

Sceduly kod: 23404

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Kvalitativna metodologija					
Kod	SOS502	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Toni Popović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			15	45	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj kolegija je osposobiti studente za prepoznavanje i razumijevanje problematiziranih rasprava, sukoba i neriješenih poteškoća u kontekstu odnosa između kvalitativnog i kvantitativnog, općenito u istraživačkim područjima unutar društvenih znanosti, s naglaskom na empirijske znanstvene discipline, posebno empirijsku sociologiju.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Spoznati prednosti bavljenja kvalitativnom metodologijom, koja se tretira u integraciji sa kvantitativnim metodama/ pristupima/istraživanjima u sociološkoj metodologiji 2. Spoznati manifestne procese koji upozoravaju na revival kvalitativnog i kvalitativne paradigme, intenzivnije u ovom stoljeću, u suvremenoj metodologiji, širom Europe 3. Steći temeljna znanja i opću informiranost o mogućnostima ostvarivanja komunikacija unutar raznih kvalitativnih pristupa/strategija/orijentacija 4. Suvereno „baratati“ kvalitativnim metodološkim kategorijama: konstrukcijom istraživačkih nacрта, interpretativnim dimenzijama u kvalitativnim istraživanjima i sl. 5. Snaći se u procesima operacionalizacije kvalitativne građe (društvenih fenomena/pojaва/ procesa) 6. Prepoznati mogućnosti primjene kvalitativnih podataka ili višestrukih izvora toga tipa i sadržaja, u okvirima kvalitativnih analiza						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Pojmovni (povijesni) razvitak kvalitativnog pristupa / orijentacije / paradigme / metodologije / strategije / istraživanja / istraživačkog nacрта / metode / modela / tehnike / procedure / varijable / indikatora... 2. Polemike, nesporazumi, sukobi, distinkcije u definicijama / tipologijama / klasifikacijama ... 3. Značaj interpretativnih elemenata (pozitivizam, postmodernizam...) 4. Tipologije, klasifikacije kvalitativnog istraživanja / metoda / tehnika / podataka... 5. Kvalitativna metodologija kao znanstvena disciplina (kontinuum metoda, metodološka kvaliteta, metodološki diskurs)... 6. Izvori kvalitativnih podataka, kvalitativne procedure, kvalitativne analize... 7. Metodološka razvijenost socioloških istraživanja u Hrvatskoj (pregled, dosezi, analize)						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Redovito prisustvovanje nastavi (predavanjima i seminarima): 80%; aktivno sudjelovanje u seminarskim raspravama i na predavanjima te u individualnim						

	i grupnim zadacima; realizacija dva seminarska rada (usmeno izlaganje u PP prezentaciji, priprema i vođenje grupne diskusije na dogovorenu seminarsku temu, pismeno definiranje zaključaka iz seminarske rasprave u formi rezimea); položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija).					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad i rezime sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju samostalnih i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Braun, V. & Clarke, V. (2013). Successful Qualitative Research. SAGE Publications.		1	NE		
	Creswell, J. W. (2007). Qualitative Inquiry and Research Design - Choosing Among Five Traditions. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1	DA		
	Denzin, N. K. (2009). The Research Act. 3rd ed. Prentice Hall. (odabrana poglavlja)		1	DA		
	Leburić, A. i dr. (2008). Volonterstvo mladih kao bijeg u stvarnost: akcijsko istraživanje. Biblioteka: Istraživačke studije, knjiga br.4. Redak.		1	NE		
	Leburić, A. i dr. (2010). Kulturni turizam na splitski način. Biblioteka: Istraživačke studije, knjiga br.10. Redak.		1	NE		
	Seale, C., Gobo, G., Gubrium, J. & Silverman, D. (eds.) (2007). Qualitative Research Practice. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1	DA		
	Silverman, D. (ed.) (2004). Qualitative Research: Theory, Method and Practice. 2nd Edition. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)		1	NE		
Dopunska literatura	1. Berg, B. L. (2001). Qualitative Research Methods for the Social Sciences. Fourth Edition. Allyn and Bacon. 2. Čaldarović, O. (1984). Kvalitativna metodologija čikaške sociološke škole. Revija za sociologiju, 14(3-4), 215-224.					

	3. Gilgun, J. F., Daly, K. & Handel, G. (eds.) (1992). Qualitative Methods in Family Research. SAGE Publications. 4. Glesne, C. & A. Peshkin (1992). Becoming Qualitative Researchers. Longman. 5. Gray, D. E. (2009). Doing Research in the Real World. SAGE Publications. 6. Hine, C. (2000). Virtual Ethnography. SAGE publications. 7. Kirk, J. & Miller, M. L. (1986). Reliability and Validity of Qualitative Research. Qualitative Research Methods Series. Volume 1. SAGE Publications. 8. Lieblich, A. i dr. (1998). Narrative Research: Reading, Analysis and Interpretation. Applied Social Research Methods Series. Vol.47. SAGE Publications. 9. Maxwell, J. (1996). Qualitative Research Design: An Interactive Approach. Thousand Oaks, CA: SAGE publications. 10. Morgan, D. L. (1988). Focus Groups as Qualitative Research. Qualitative Research Methods Series. Volume 16. SAGE Publications. 11. Pfaffenberger, B. (1988). Microcomputer Applications in Qualitative Research. Qualitative Research Methods Series. Volume 14. SAGE Publications. 12. Schwandt, T. A. (1997). Qualitative Inquiry - A Dictionary of Terms. SAGE Publications. 13. Schwartz, H. & Jacobs, J. (1987). Sociologia qualitativa. Il Mulino. 14. Seale, C., Gobo, G., Gubrium, J. & Silverman, D. (eds.) (2004). Qualitative Research Practice. SAGE Publications 15. Silverman, D. (ed.) (2004). Qualitative Research: Theory, Method and Practice. 2nd Edition, SAGE Publications. 16. Stake, R. E. (1995). The Art of Case Study Research. SAGE Publications. 17. Wengraf, T. (2001). Qualitative Research Interviewing. SAGE Publications. http://qualitative-research.net/fqs/fqs-eng.htm http://www.mnav.com/qualitative_research.htm
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje	1	P2
Seminar	Podjela seminarskih tema i upute za izradu prezentacije	3	P2
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Kvalitativna paradigma – povijest i tradicija; karakteristike; kvalitativni pristupi (interpretativni, konstruktivistički, kritički, feministički...)	1	P2
Seminar	Prezentacija seminarskih radova na temu: Kvalitativno istraživanje	3	P2
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Dizajniranje kvalitativnog istraživanja	1	P2
Seminar	Prezentacije seminarskih radova na temu: Prikupljanje podataka	3	P2
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Dizajniranje kvalitativnog istraživanja: etika kvalitativnih istraživanja; kvalitativni podaci (tekst, video, slika, fotografija...); prikupljanje podataka	1	P2
Seminar	Prezentacije seminarskih radova na temu: Istraživački dizajn Kvalitativne metode	3	P2
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Terenski rad; metode prikupljanja podataka: intervju i promatranje	1	P2
Seminar	Prezentacije seminarskih radova na temu: Terenski rad Metode prikupljanja podataka Intervju i promatranje	3	P2
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Metode prikupljanja podataka: etnografija	1	P2
Seminar	Prezentacije seminarskih radova na temu: Prikupljanje podataka putem intervjua Usmene povijesti	3	P2
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	1. kolokvij	1	P2
Seminar	Prezentacije seminarskih radova na temu: Prikupljanje podataka promatranjem Promatranje	3	P2
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Studija slučaja Akcijsko istraživanje	1	P2
Seminar	Prezentacije seminarskih radova na temu: Biografsko istraživanje Fokus grupe Utemeljena teorija	3	P2

Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Kvalitativne analize: tematska, narativna	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Etnografija Autoetnografija	3	P2
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Kvalitativne analize: konverzijska analiza, diskurzivna analiza	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Uloga konteksta u kvalitativnim istraživanjima Case study	3	P2
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Interpretacija, evaluacija, reprezentacija	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Etnometodologija i konverzijska analiza Prezentacija kvalitativnih podataka	3	P2
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Pisanje kvalitativne studije	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Analiza sadržaja Diskurzivno analitičke prakse	3	P2
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Budućnost kvalitativnog istraživanja	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Kredibilitet kvalitativnih istraživanja Sekundarne analize kvalitativnih podataka	3	P2
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	2. kolokvij	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Usmene tradicije Konverzijska i diskurzivna analiza	3	P2
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završni sat - rezime	1	P2
Seminar	Izlaganja seminarskih radova na temu: Pristupi društvenim problemima kroz kvalitativna istraživanja (PRIMJERI)	3	P2

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SUVREMENE SOCIOLOŠKE TEORIJE

Kod: SOS503

ISVU kod: 67918

Sceduly kod: 23407

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Suvremene sociološke teorije					
Kod	SOS503	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Vlaho Kovačević	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnim konceptima pojedinih suvremenih socioloških teorija te ih osposobiti za njihovo razumijevanje. Nadalje, usvojiti i upotrebljavati temeljne koncepte pojedinih suvremenih teorijskih pristupa te stjecati sposobnost istraživanja znanstvene i stručne terminologiju iz područja.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti različite suvremene sociološke teorije 2. Vrijednovati teorijske dosege pojedinih suvremenih teoretičara 3. Razviti sposobnost argumentacije kroz usvajanje znanja potrebnih za razumijevanje i prepoznavanje suvremenih socioloških teorija 4. Izraditi materijal za samostalno učenje (dnevnik čitanja) 5. Razviti sposobnost samostalnog i timskog rada						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvod u kolegij i opis studentskih zaduženja (raspodjela obaveza, podjela seminara): što je sociološka teorija, objašnjenje osnovnih pojmova (teorije, koncepti, klasifikacije, taksonomije, hipoteze, metatorija i paradigme) 2. Sociološka teorija u mikro-makro kontekstu (mikro-makro povezanost: osnovni teorijski problem sociologije) 3. Kriitička teorija Frankfurtske škole (Max Horkheimer, Theodor Wieselgrund Adorno, Herbert Marcuse) 4. Strukturalizam i strukturalni marksizam (L. Althusser, N. Poulantzas) 5. Teorija komunikativnog djelovanja: Jürgen Habermas 6. Teorija prakse: Pierre Bourdieu 7. Teorija strukturacije: Anthony Giddens 8. Teorija civilizacije: Norbert Elias 9. Teorija socijalnih sustava: Niklas Luhmann 10. Teorije postindustrijskog društva: Daniel Bell i Alain Touraine 11. Postmodernizam (Baudrillard, Lyotard) 12. Teorija umreženog društva: Manuel Castells 13. Teorija društva u drugoj moderni: Ulrich Beck 14. Tekuća modernost: Zygmunt Baumann 15. Interpretativni program: simbolički interakcionizam i fenomenologija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari 80%. Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja						

	predviđenih kolegijem. Izraditi seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima. Položiti usmeni ispit. Izraditi dnevnik čitanja. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Pravovremeno i kvalitetno izvršavati individualne i grupne zadatke. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 25% - usmeni ispit – 50% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 15% - uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 5% - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave i seminara – 5%. Kroz seminare tijekom trajanja nastave, kao i nakon ispita osigurat će se povratna informacija studenta o njegovom napretku. Na usmenom ispitu studentu će se objasniti završna ocjena kao i svi elementi koji su doveli do konačne ocjene te dati savjeti o tome kako poboljšati budući rad. Kriteriji vrednovanja i ocjenjiivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Čaldarović, O. (1990). O pristupima klasifikaciji suvremenih socioloških teorija. Kulturni radnik, XLIII(2), str. 69-95.		1	30		
	Haralambos, M. i Holborn, M. (2002). Sociologija: teme i perspektive. Golden marketing. (odabrana poglavlja)		1	30		
	Kuvačić, I. (ur.) (1990). Suvremene sociološke teorije. Hrvatsko sociološko društvo.		1	30		
	Peračković, K. (2010). Što raditi u postindustrijskom društvu? Promjene u društvenoj podjeli rada na početku 21. stoljeća. Alinea. (odabrana poglavlja)		1	30		
	Ritzer, G. (1997). Suvremena sociologijska teorija. Globus.		1	30		
	Zeman, Z. (2004). Autonomija i odgođena apokalipsa: Sociologijske teorije modernosti i modernizacije. Hrvatska sveučilišna naklada. (odabrana poglavlja)		1	30		

Dopunska literatura	1. Baudrillard, J. (2006). Inteligencija zla ili pakt lucidnosti. Naknada Ljevak. (odabrana poglavlja) 2. Bauman, Z. (2009). Identitet : Razgovori s Benedettom Vecchijem. Naklada Pelago. 3. Bauman, Z. (2011). Tekuća modernost. Pelago. (odabrana poglavlja) 4. Bourdieu, P. (2011). Distinkcija : Društvena kritika suđenja. Izdanja Antibarbarus. (odabrana poglavlja) 5. Castells, M. (2002). Moć identiteta (Informacijsko doba, svezak 2). Golden marketing. (odabrana poglavlja) 6. Elias, N. (1996). Proces civilizacije: O procesu civilizacije. Antibarbarus. (str. 7-51) 7. Giddens, A. (1987). Social Theory and Modern Sociology. Stanford University Press. (What do sociologists do? 1-21; Nine theses on the future of sociology, 22-51; Structuralism, post-structuralism and the production of culture, 73-108; Reason without revolution? Habermas consciousness and history, 225-252) 8. Giddens, A. (1990). The Consequences of Modernity. Stanford University Press. 9. Giddens, A. (1991). Modernity and Self-Identity. Polity Press. 10. Lipovecki, Ž. (1987). Doba praznine. Ogledi o savremenom individualizmu. Književna zajednica Novoga Sada. 11. Puzić, S. (1998). Problem strukture i djelovanja u djelu Anthony Giddensa. Revija za sociologiju, 29(3-4), 225-234. 12. Ritzer, G. & Smart, B. (eds.) (2001). Handbook of Social Theory. SAGE Publication. (Jürgen Habermas' Theory of Communicative Action: An Incomplete Project, 201-216; Social Theory and the Postmodern, 308-323; Michel Foucault: 'A Man in danger', 324-338; Norbert Elias and Process Sociology, 353-367; Theories of Consumption, 410-427; Sexualities: Social theory and the Crisis of identity, 428-438) 13. Ritzer, G. (2013). Contemporary Sociological Theory and Its Classical Roots: The Basics. Mcgraw-Hill College. 14. Ulrich B. (2003). World Risk Society. Polity Press. 15. Ulrich B., Giddens, A. & Lash, S. (1994). Reflexive Modernization: Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order. Stanford University Press.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnosti na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvod u kolegij: što je sociološka teorija, objašnjenje osnovnih pojmova (teorije, koncepti, klasifikacije, taksonomije, hipoteze, metatorija i paradigme)	2	P
Seminar	Opis studentskih zaduženja (raspodjela obaveza, podjela seminara) Čemu sociologija?	1	P
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Sociološka teorija u mikro-makro kontekstu (mikro-makro povezanost: osnovni teorijski problem sociologije)	2	P
Seminar	Tekuća modernost i identitet	1	P
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Kritička teorija Frankfurtske škole (Max Horkheimer, Theodor Wiesegund Adorno, Herbert Marcuse)	2	P
Seminar	Individualizirano društvo i „potraćeni životi“	1	P
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Strukturalizam i strukturalni marksizam (L. Althusser, N. Poulantzas)	2	P
Seminar	Željezni kavez mekdonaldizacije	1	P
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Teorija komunikativnog djelovanja: Jürgen Habermas	2	P
Seminar	Globalizacija Ničega	1	P
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Teorija prakse: Pierre Bourdieu	2	P
Seminar	Teorija ukusa	1	P
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Teorija strukturacije: Anthony Giddens	2	P
Seminar	Teorija strukturacije	1	P
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Teorija civilizacije: Norbert Elias	2	P
Seminar	Proces civilizacije	1	P
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Teorija socijalnih sustava: Niklas Luhmann	2	P
Seminar	Temeljni sukob suvremenosti	1	P
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Teorije postindustrijskog društva: Daniel Bell i Alain Touraine	2	P
Seminar	Postindustrijsko društvo	1	P
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Postmodernizam (Baudrillard, Lyotard)	2	P
Seminar	Kultura stvarne virtualnosti	1	P
Tjedan izvođenja: 12.			

Predavanja	Teorija umreženog društva: Manuel Castells	2	P
Seminar	Rad i postindustrijsko doba	1	P
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Teorija društva u drugoj modernosti: Ulrich Beck	2	P
Seminar	Refleksivna modernizacija i društvo rizika	1	P
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Tekuća modernost: Zygmunt Baumann	2	P
Seminar	Paradoksalna sreća	1	P
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Interpretativni program: simbolički interakcionizam i fenomenologija	2	P
Seminar	Doba praznine	1	P

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

ISTRAŽIVAČKI RAD 1

Kod: SOS504

ISVU kod:

Sceduly kod: 23403

Naziv kolegija	Istraživački rad 1						
Kod	SOS504	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović doc. dr. sc. Tea Gutović izv. prof. dr. sc. Vlaho Kovačević izv. prof. dr. sc. Marija Lončar doc. dr. sc. Toni Popović prof. dr. sc. Renata Relja prof. dr. sc. Sanja Stanić prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskoga i metodološkoga znanja. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme sociološkog istraživanja s naglaskom na teorijske aspekte, operacionalizaciju teorijskih koncepata te metodološke aspekte.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Odabrati relevantne teorijske pristupe i koncepte 2. Sintetizirati postojeća teorijska i empirijska saznanja u koherentnu i argumentiranu teorijsku pozadinu istraživanja 3. Operacionalizirati ključne teorijske koncepte 4. Definirati predmet, ciljeve i hipoteze istraživanja 5. Konstruirati istraživački uzorak						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Analiza i izbor teorijskih pristupa i koncepata 2. Strukturiranje teorijske pozadine istraživanja 3. Operacionalizacija teorijskih koncepata 4. Definiranje predmeta, ciljeva i hipoteza istraživanja 5. Uzorkovanje						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad	☐ ☐ ☐ ☐				
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne obveze koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupati i raspravljati o teorijskim/metodološkim/istraživačkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☐	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐	
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐	
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐	
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒	
	Individualni rad	☒		☐		☐	

		☐	
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi - ostvarenost individualnih zadataka - individualni rad. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.		
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)	1	
	Blaxter, L., Hughes, C. & Tight, M. (2001). How to Research. 2nd Edition. Open University Press. (odabrana poglavlja)	1	
	Denscombe, M. (2002). Ground Rules for Good Research: A 10 Point Guide for Social Researchers. Open University Press. (odabrana poglavlja)	1	
	Creswell, J. W. (2009) Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approches, 3th edition. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	
Dopunska literatura	Sukladno temi istraživanja i znanstveno-istraživačkom području.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Aktivnost i uspješnost u obavljanju zadataka; ostvarene obveze propisane silabusom; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Analiza i izbor teorijskih pristupa i koncepata (ukupno 4 sata) 1.1. Pregled relevantnih teorijskih pristupa (promišljanje teme; identifikacija ključnih teorija; pregled literature; razumijevanje različitih perspektiva)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Analiza i izbor teorijskih pristupa i koncepata (ukupno 4 sata) 1.2. Analiza i usporedba teorijskih pristupa (usporedba teorijskih pristupa; prednosti i ograničenja; kriterij(i) odabira)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Analiza i izbor teorijskih pristupa i koncepata (ukupno 4 sata) 1.3. Teorijski okvir istraživanja (odabir adekvatnog pristupa; obrazloženje izbora; povezivanje s temom istraživanja)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Strukturiranje teorijske pozadine istraživanja (ukupno 4 sata) 2.1. Organizacija teorijske građe (sistematizacija teorije; tematsko grupiranje; logičko povezivanje izvora)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Strukturiranje teorijske pozadine istraživanja (ukupno 4 sata) 2.2. Pisanje teorijskog okvira (oblikovanje teorijske podloge; integriranje izvora; akademski stil pisanja)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Strukturiranje teorijske pozadine istraživanja (ukupno 4 sata) 2.3. Povezivanje teorijskog okvira i istraživačkog problema (usklađivanje teorijskog okvira s ciljem/ciljevima istraživanja; identifikacija istraživačkih praznina)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Operacionalizacija teorijskih koncepata (ukupno 4 sata) 3.1. Razrada ključnih koncepata (definiranje pojmova; razrada varijabli i indikatora)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Operacionalizacija teorijskih koncepata (ukupno 4 sata) 3.2. Povezivanje teorijskih koncepata s empirijskim indikatorima (prevođenje teorije u mjerljive elemente; pouzdanost, valjanost)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Operacionalizacija teorijskih koncepata (ukupno 4 sata) 3.3. Provjera i dorada operacionalizacije (analiza sustavnosti i ujednačenosti; rad na korekcijama)	1	KABINET NASTAVNIKA

Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe praktikumu	u Tema 4. Definiranje predmeta, ciljeva i hipoteza istraživanja (ukupno 6 sati) 4.1. Definiranje predmeta istraživanja i postavljanje ciljeva (jasno određivanje istraživačkog fokusa; opći i specifični ciljevi; usklađivanje s teorijskim okvirom)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe praktikumu	u Tema 4. Definiranje predmeta, ciljeva i hipoteza istraživanja (ukupno 6 sati) 4.2. Formiranje hipoteze(a) i istraživačkih pitanja (tipovi hipoteza; povezanost s konceptima i varijablama)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe praktikumu	u Tema 4. Definiranje predmeta, ciljeva i hipoteza istraživanja (ukupno 6 sati) 4.3. Provjera idorada metodološkog okvira (usklađenost i sustavnost u metodološkim aspektima; rad na korekcijama)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe praktikumu	u Tema 5. Uzorkovanje (ukupno 4 sati) 5.1. Promišljanje i raspravljanje o uzorku (vrste uzorkovanja; probabilističko/neprobabilističko uzorkovanje)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe praktikumu	u Tema 5. Uzorkovanje (ukupno 4 sati) 5.2. Odabir uzorka za istraživanje (kriteriji odabira; veličina uzorka; reprezentativnost)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 15.			
Vježbe praktikumu	u Tema 5. Uzorkovanje (ukupno 4 sati) 5.3. Planiranje uzorkovanja (procjena kvalitete uzorka; način provedbe uzorkovanja; moguća ograničenja i pogreške prilikom uzorkovanja; definiranje uzorkovanja)	1	KABINET NASTAVNIKA

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVAČKA RADIONICA 5

Kod: SOS505

ISVU kod: 131184

Sceduly kod: 23406

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociološka istraživačka radionica 5						
Kod	SOS505	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskog znanja iz sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva i društvenih problema i fenomena. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme i provedbe sociološkog istraživanja s naglaskom na obradu i analizu istraživačkih podataka.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Samostalno obraditi istraživačke podatke 2. Strukturirati obrađene istraživačke podatke u smislene sadržajne cjeline s obzirom na teorijske i metodološke postavke istraživanja 3. Analizirati istraživačke rezultate 4. Uočiti odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.) 2. Obrada istraživačkih podataka 3. Analiza istraživačkih rezultata 4. Odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni rad ☒ e-učenje ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupiti i raspravljati o metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni i grupni istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐	
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐	
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐	
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒	
	Grupni istraživački rad	☒	Individualni rad	☒		☐	
		☐					

Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10% - individualni rad: obrada istraživačkih podataka (tablični i grafički prikazi) – 40% - grupni rad: analiza istraživačkih rezultata (uočavanje odnosa između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe – 50%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija		
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)	1	online
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	online
	Lune, H., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis. A Reader for Sociology. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	online
	Ragin, C. C. & Amoroso, L. M. (2011). Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	online
	Rozga, A. i Pivac, S. (2006). Statistika za sociološka istraživanja. Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu. (odabrana poglavlja)	1	online
Dopunska literatura	1. Da Vaus, D. (2002). Analyzing Social Science Data: 50 Key Problems in Data Analysis. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 2. Gideon, L. (2012). Handbook of Survey Methodology for Social Science. New York: Springer. 3. Gillham, B. (2004). Developing a Questionnaire. London, New York: Continuum. 4. Gray, D. E. (2009). Doing Research in the Real World. Los Angeles, Singapore, London, New Delhi: SAGE Publications. 5. Graziano, A.M., Raulin, M. L. (2004). Research Methods. A Process of Inquiry. Boston, New York, San Francisco: Pearson Education. 6. Hunsinger, J., Kjastrup, L. & Allen, M. (2010). International Handbook of Internet Research. Springer. 7. Kožuh, B. (2007). Statistička analiza podataka s računalom. Filozofski fakultet u Splitu. 8. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 9. Punch, K. F. (2005). Introduction to Social Research. Quantitative and Qualitative Approaches. SAGE Publications. 10. Seale, C., Gobo, G., Gubrium, J. F. & Silverman, D. (eds.) (2004). Qualitative Research Practice. SAGE Publications. https://hrčak.srce.hr/ https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=sbrowse		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; ostvarene sve silabusom propisane obveze; individualne konzultacije;		

	samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Obrada istraživačkih podataka (deskriptivna statistika)	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Obrada istraživačkih podataka (deskriptivna statistika)	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Obrada istraživačkih podataka (priprema tabličnih i grafičkih prikaza deskriptivne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Obrada istraživačkih podataka (priprema tabličnih i grafičkih prikaza deskriptivne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Obrada istraživačkih podataka (inferencijalna statistika)	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Obrada istraživačkih podataka (priprema tabličnih i grafičkih prikaza inferencijalne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Analiza istraživačkih rezultata (interpretacija deskriptivne statistike)	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Analiza istraživačkih rezultata (interpretacija inferencijalne statistike)	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Analiza istraživačkih rezultata (interpretacija inferencijalne statistike)	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe (definiranje ključnih teorijskih koncepata iz istraživanja)	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe (priprema ključnih prethodnih istraživanja na odabranu temu)	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe (priprema ključnih prethodnih istraživanja na odabranu temu)	1	
Tjedan izvođenja: 14.			

Vježbe praktikumu	u	Odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe (komparacija rezultata)	1	
Tjedan izvođenja: 15.				
Vježbe praktikumu	u	Odnos između teorijskih i metodoloških postavki i empirijske građe (komparacija rezultata)	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA POTROŠNJE

Kod: SOS607

ISVU kod: 131169

Sceduly kod: 23410

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociologija potrošnje						
Kod	SOS607	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Sanja Stanić	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	Ivana Ćoko, asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	30	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s društvenom misli o potrošnji, teorijama, pojmovima, zakonitostima i empirijskim istraživanjima potrošnje. Nadalje, stjecati znanja o ključnim problemima i fenomenima povezanim s potrošnjom.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Definirati pojmove i tumačiti teorijske koncepte 2. Opisati oblike, načine i posljedice suvremene potrošnje 3. Uočiti, razumjeti i protumačiti povezanost društva i potrošnje 4. Kritički promišljati i interpretirati problem potrošnje u suvremenom društvu 5. Primijeniti usvojena znanja u izradi teorijskih i empirijskih radova						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Upoznavanje s programom i planom rada/ podjela tema sem. radova 2. Sociologija potrošnje kao sociološka disciplina 3. Klasična društvena misao o potrošnji 4. Suvremena misao o potrošnji 5. Proizvodnja potrošnje 6. Nastanak, razvoj i uloga brandova 7. Nastanak, razvoj i funkcije oglašavanja 8. Dug i zaduživanje 9. Kupovina 10. Konzumerizam kao način života 11. Trgovine – robna kuća i trgovački centar 12. Dom i potrošnja 13. Odijevanje i moda 14. Suvremeni čovjek kao potrošač 15. Završno izlaganje i evaluacija kolegija						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☒ e-učenje		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu (80%); ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi; sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućuju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem; izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; položiti kolokvije /pisani ispit/ i ostvariti minimalno 60% točnosti na kolokvijima/ispitu/; informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima; pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad		☐

praćenja)	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - uspješno položeni kolokviji/pisani ispit (50%) - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika (40%) - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave predavanja i seminara (10%). Ocjena na pismenom ispitu formira se na sljedeći način: dovoljan (2) za ostvarenih 60%, dobar (3) za ostvarenih 70%, vrlo dobar (4) za ostvarenih 80%, izvrstan (5) za ostvarenih 90-100%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Corrigan, P. (1998). The Sociology of Consumption: An Introduction. SAGE Publications.				da	
	Stanić, S. (2009). Socijalni kontekst trgovačkog centra. Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu, 2/3(2/3), 135-151. (prethodno priopćenje)			3		
	Stanić, S. (2010). Potrošnja u socijalizmu i tranziciji. Školski vjesnik, Časopis za pedagoška i školska pitanja, 59(2), 277-294.				da	
	Stanić, S. (2011). (Post)socijalnost u suvremenom potrošačkom prostoru, Sociologija i prostor, Časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja, 49(1), 3-23.				da	
	Stanić, S. (2013). Trgovački centar kao reprezent potrošačkog društva. U S. Čolić, S. (ur.), Potrošačka kultura i konzumerizam (str. 125-148). Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.			1		
	Stanić, S. i Burilo F. (2011). Studenti kao potrošači robnih marki. Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu, 4, 197-220.			3		
	Stanić, S. i Bakić, A. (2011). Djeca u okruženju potrošačkog društva. U M. Vantić-Tanjić (ur.), Unapređenje kvalitete života djece i mladih 2011 (str. 143-154). Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih.				da	
Dopunska literatura	1. Appadurai, A. (1988). The Social Life of Things: Commodities in Cultural Perspective. Cambridge University Press. 2. Bauman, Z. (2001). Consuming life. Journal of Consumer Culture, 1(1), 9-29. 3. Bourdieu, P. (1984). Distinction: A Social Critique of the Judgment of Taste. Routledge. 4. Campbell, C. (1987). The Romantic Ethic and the Spirit of Modern					

	Consumerism. Writersprintshop. 5. Klein, N. (2002). No logo. Bez prostora, bez izbora, bez posla, bez logotipa. V.B.Z. 6. Kowinski, W. S. (2002). The Mall of America. Travels in the United States of Shopping. Xlibris Corporation. 7. Lipovetsky, G. (2008). Paradoksalna sreća. Ogled o hiperpotrošačkom društvu. Antibarbarus. 8. Miller, D. (2005). A Theory of Shopping. Polity Press. 9. Miller, D., Jackson, P., Thrift, N., Holbrook, B. & Rowlands, N. (1998). Shopping, Place and Identity. Routledge. 10. Paterson, M. (2006). Consumption and Everyday Life. Routledge. 11. Ritzer, G. (1995). Expressing America: A Critique of the Global Credit Card Society. Pine Forge Press. 12. Ritzer, G. (1999). McDonaldizacija društva. Istraživanje mijenjajućeg karaktera suvremenog društvenog života. Naklada Jesenski i Turk. 13. Ritzer, G. (2001). Explorations in the Sociology of Consumption: Fast Food, Credit Cards and Casinos. SAGE Publications. 14. Ritzer, G. (2005). Enchanting a Disenchanted World: Revolutionizing the Means of Consumption. SAGE Publications. 15. Rushkoff, D. (2002). Iznudivanje: zašto slušamo što nam oni kažu? Bulaja naklada. 16. Schor, Juliet. (1992). The Overworked American: The Unexpected Decline of Leisure. Basic. 17. Slater, D. (1997/2006). Consumer Culture and Modernity. Polity Press. 18. Veblen, T. (1994). The Theory of the Leisure Class. Dover Publications. 19. Zukin, S. (2004). Point of Purchase. How Shopping Changed American Culture. Routledge.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa vrednovanja nastavnog rada na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje studenata s predmetom, programom i planom rada)	2	
Seminar	Upoznavanje s metodama rada, dogovor oko seminarskih tema i prezentacije	2	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Sociologija potrošnje (nastanak i razvoj sociološke discipline, važnost za razumijevanje suvremenog života, pravci i pristupi)	2	
Seminar	Razmotrit će se razvoj sociologije potrošnje i njezin značaj u proučavanju suvremenog društva i potrošačkih praksi.	2	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Klasična društvena misao o potrošnji (Marx, Weber, Durkheim, Veblen)	2	
Seminar	Prikazat će se kako su klasični sociolozi objašnjavali potrošnju i njezinu povezanost s društvom i ekonomijom.	2	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Suvremena društvena misao o potrošnji (Marcuse, Fromm, Toffler, Bourdieu)	2	
Seminar	Obradit će se suvremeni sociološki pristupi potrošnji i promjene potrošačkih navika u modernom društvu.	2	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Ponašanje potrošača (činitelji utjecaja, tipovi potrošačkog ponašanja, tradicionalni i suvremeni potrošač)	2	
Seminar	Analizirat će se načini na koje suvremeno društvo oblikuje i potiče potrošačke potrebe i obrasce ponašanja.	2	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Poticanje potrošnje (uvjeravanje i manipulacija, teorija Z. Bauman)	2	
Seminar	Razmotrit će se načini poticanja potrošnje kroz uvjeravanje i manipulaciju potrošača, uz naglasak na teorijska promišljanja Zygmunta Bauman o potrošačkom društvu.	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Oglašavanje (Nastanak, razvoj i društvene funkcije)	2	
Seminar	Istražit će se utjecaj oglašavanja na potrošačke navike, vrijednosti i svakodnevni život pojedinaca.	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Uloga branda i pakiranja (Nastanak, razvoj osobne i društvene funkcije)	2	
Seminar	Razmotrit će se uloga brendova u oblikovanju identiteta, životnog stila i potrošačkih izbora.	2	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Financijska nesmotrenost - dug i zaduživanje (dug kao povijesna kategorija, teorija G. Ritzera)	2	

Seminar	Obradit će se fenomen zaduživanja i njegova povezanost s potrošačkom kulturom suvremenog društva.	2	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Kupovina (pojmovi kupovina i shopping, različite interpretacije kupovine, teorija kupovine D. Millera)	2	
Seminar	Obradit će se različita značenja i interpretacije kupovine te njezina društvena i kulturna uloga u svakodnevnom životu.	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Potrošnja u nepotrošačkom društvu (društveni kontekst, potrošnja zadovoljavanja potreba, načini upotpunjavanja potrošnje)	2	
Seminar	Analizirat će se oblici potrošnje u društvima koja nisu dominantno potrošački orijentirana, s naglaskom na zadovoljavanje potreba i svakodnevne potrošačke prakse.	2	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Trgovine: robna kuća i trgovački centar (nastanak i društvene funkcije, nove transformacije)	2	
Seminar	Prikazat će se razvoj trgovačkih prostora i njihova uloga u suvremenoj potrošačkoj kulturi.	2	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Dom i potrošnja (društveni kontekst pojave doma kao potrošačke jedinice, uloga žene)	2	
Seminar	Ispitat će se uloga doma kao prostora potrošnje i oblikovanja životnog stila.	2	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Odijevanje i moda (načini osobnog i društvenog izražavanja, društveni značaj mode, teorija G. Simmela)	2	
Seminar	Razmotrit će se povezanost mode, identiteta i društvenih trendova u suvremenom društvu.	2	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija kolegija	2	
Seminar	Evaluacija seminarske nastave	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

POSTMODERNIZAM KAO SOCIOLOŠKA TEORIJA

Kod: SOS602

ISVU kod: 67922

Sceduly kod: 23409

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Postmodernizam kao sociološka teorija						
Kod	SOS602	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Toni Popović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati i informirati o jednom od suvremenih pravaca razvoja sociološke teorije u društvenim i humanističkim znanostima.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Protumačiti postmodernizam kao jednu od suvremenih socioloških teorija 2. Prepoznati najvažnije konceptualne dihotomije 3. Prikazati najvažnije koncepte značajnih autora iz područja postmodernizma 4. Uočiti utjecaj postmodernističkih ideja na istraživački nacrt u sociologiji 5. Analizirati promjene tradicionalnih i metodoloških koncepata u suvremenoj sociologiji						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: teme, metode, termini, rokovi, kolokviji, literatura i sl.) 2. Temeljni postmodernistički pojmovi (postmoderna kritika, dekonstrukcija, male-velike narative...) 3. Najvažnije konceptualne dihotomije (modernizam-postmodernizam, modernost-postmodernost, modernizacija-postmodernizacija...) 4. Najvažniji koncepti značajnih autora iz područja postmodernizma (Baudrillard, Lyotard, Jameson...) 5. Baumanov koncept postmoderniteta 6. Implikacije postmodernizma za društvene znanosti (teorijski i metodološki izazovi suvremenoj sociologiji) 7. Proučavanje suvremenih društvenih fenomena („postmoderni fenomeni“, postmoderno iskustvo – kulturno, virtualno...) 8. Postmodernizam kao nova metodološka paradigma (postmodernističke teme, razvijanje i utjecaj postmodernističkih koncepcija na istraživanje, istraživački žanrovi...) 9. Zaključno predavanje						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☒ e-učenje ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja (70%) i seminari (60%); izraditi seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima; položiti pisani ispit (ekvivalent pisanom ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 60% ; točnosti na ispitu/kolokvijima; pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju; aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐	

praćenja)	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira kao aritmetička sredina (as) s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) - sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja i seminara. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Alvesson, M. (2002). Postmodernism and Social Research. Open University Press.			1	Ne	
	Bauman, Z. (1988). Is There a Postmodern Sociology? Theory, Culture, and Society, 5(1-2), 217-238.			0	Ne	
	Featherstone, M. (1988). Pursuit of the Postmodern: An Introduction. Theory, Culture, and Society, 5(1-2), 195-215.			0	Ne	
	Grbich, C. (2004). New Approaches in Social Research. SAGE Publications			2	Ne	
	Kalanj, R. (2004). Globalizacija i postmodernost: ogledi o misliocima globalne kompleksnosti. Politička kultura.			3	Ne	
	Lončar, M. (2010). Novi metodološki žanr u sociologiji: postmoderno istraživanje. Metodološka biblioteka: teorijsko-metodološke teme, knjiga br. 1. Redak.			4	Ne	
Dopunska literatura	1. Baudrillard, J. (2013). Simulacija i zbilja. 2 izdanje. Naklada Jesenski i Turk. 2. Čaldarović, O. (1990). O pristupima klasifikaciji suvremenih socioloških teorija. Kulturni radnik, 43(2), 69-95. 3. Davison, K. D. (2006). Dialectical imagery and postmodern research. International Journal od Qualitative Studies in Education, 19(2), 133-146. 4. Foucault, M. (1994). Znanje i moć. Globus. 5. Giddens, A. (1990). The Consequences of Modernity. Oxford University Press. 6. Harvey, D. (1989). The Condition of Postmodernity. Basic Blackwell. 7. Jameson, F. (1991). Postmodernism or The Cultural Logic of Late Capitalism. Duke University Press. 8. Kellner, D. (1988). Postmodernism as Social Theory: Some Challenges and Problems. Theory, Culture, and Society, 5(1-2), 239-270. 9. Kuvačić, I. i Flego, G. (ur.) (1988). Postmoderna. Nova epoha ili zabluda? Naprijed. 10. Lash, S. (1990). The Sociology of Postmodernism. Routledge. 11. Lyon, D. (1999). Postmodernity. 2nd Edition. Open University Press. 12. Lyotard, J. F. (2005). Postmoderno stanje: Izvještaj o znanju. Ibis-grafika. 13. Malpas, S. (ed.) (2001). Postmodern Debates. Palgrave Macmillan.					

	14. Owen, D. (ed. (1997). Sociology after Postmodernism. SAGE Publications. 15. Ritzer, G. (1997). Suvremena sociologijska teorija. Globus. 16. Taylor, V.E. & Winqvist, C. E. (eds.) (2003). Encyclopedia of Postmodernism. Routledge. 17. Turner, B. S. (ed.) (1990). Theories of Modernity and Postmodernity. SAGE Publications.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Ostvarenost ishoda učenja provjerava se ispitom i drugim obvezama propisanim silabusom kolegija. Ispit i drugi elementi vrednovanja redovito se usklađuju s ishodima učenja na kolegiju.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje Temeljni postmodernistički pojmovi (postmoderna kritika, dekonstrukcija, male-velike narative...)	2	
Seminar	Davanje uputa o načinu rada Upoznavanje s postmodernističkim konceptima	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Najvažnije konceptualne dihotomije (modernizam-postmodernizam, modernost-postmodernost, modernizacija-postmodernizacija...)	2	
Seminar	Podjela seminarskih tema/konceptata	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Najvažniji koncepti značajnih autora iz područja postmodernizma (Baudrillard)	2	
Seminar	Koncept: postmodernizam	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Najvažniji koncepti značajnih autora iz područja postmodernizma (Lyotard)	2	
Seminar	Koncept: postmodernost	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Najvažniji koncepti značajnih autora iz područja postmodernizma (Jameson)	2	
Seminar	Koncept: postmodernizacija	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Prvi kolokvij	2	
Seminar	Koncept: simulacija	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Baumanov koncept postmoderniteta	2	
Seminar	Koncept: simulakrum	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Implikacije postmodernizma za društvene znanosti (teorijski i metodološki izazovi suvremenoj sociologiji)	2	
Seminar	Koncept: hiperrealnost	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Proučavanje suvremenih društvenih fenomena („postmoderni fenomeni“, postmoderno iskustvo – kulturno, virtualno...)	2	
Seminar	Koncept: velike narative	1	
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Postmodernizam kao nova metodološka paradigma (postmodernističke teme)	2	
Seminar	Koncept: male narative	1	
Tjedan izvođenja: 11.			

Predavanja	Postmodernizam kao nova metodološka paradigma (društvene kategorije)	2	
Seminar	Koncept: odnos moći i znanja	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Postmodernizam kao nova metodološka paradigma (utjecaj postmodernističkih koncepcija na istraživanje)	2	
Seminar	Koncept: postmoderna sociologija	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Postmodernizam kao nova metodološka paradigma (istraživački žanrovi)	2	
Seminar	Koncept: sociologija postmoderniteta	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Drugi kolokvij	2	
Seminar	Koncept: postmoderni tip istraživanja	1	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Zaključno predavanje	2	
Seminar	Zajednička rasprava	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

ISTRAŽIVAČKI RAD 2

Kod: SOS603

ISVU kod:

Sceduly kod: 23408

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Istraživački rad 2						
Kod	SOS603	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović doc. dr. sc. Tea Gutović izv. prof. dr. sc. Vlaho Kovačević izv. prof. dr. sc. Marija Lončar doc. dr. sc. Toni Popović prof. dr. sc. Renata Relja prof. dr. sc. Sanja Stanić prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskoga i metodološkoga znanja. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme sociološkog istraživanja s naglaskom na provođenje terenske faze istraživanja te pripreme, unosa, obrade i interpretacije istraživačkih podataka.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Izraditi konceptualnu i operacionalnu shemu 2. Izraditi istraživački instrument 3. Pripremiti i provesti terensko istraživanje 4. Odabrati program za unos i obradu istraživačkih podataka 5. Obraditi, analizirati i interpretirati istraživačke podatke						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Izrada konceptualne i operacionalne sheme 2. Izrada istraživačkog instrumenta 3. Terensko istraživanje 4. Priprema istraživačkih podataka 5. Unos, obrada i interpretacija istraživačkih podataka						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne obveze koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupati i raspravljati o teorijskim/metodološkim/istraživačkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☐	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐	
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐	
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐	
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒	
	Individualni rad	☒		☐		☐	

		☐	
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi - ostvarenost individualnih zadataka - individualni rad. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.		
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)	1	
	Blaxter, L., Hughes, C. & Tight, M. (2001). How to Research. 2nd Edition. Open University Press. (odabrana poglavlja)	1	
	Denscombe, M. (2002). Ground Rules for Good Research: A 10 Point Guide for Social Researchers. Open University Press. (odabrana poglavlja)	1	
	Creswell, J. W. (2009) Research Design. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approches, 3th edition. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1	
Dopunska literatura	Sukladno temi istraživanja i znanstveno-istraživačkom području.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Aktivnost i uspješnost u obavljanju zadataka; ostvarene obveze propisane silabusom; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Izrada konceptualne i operacionalne sheme (ukupno 4 sata) 1.1. Konceptualizacija istraživačkog problema (Definiranje ključnih pojmova; teorijski okvir; izrada konceptualne sheme istraživanja)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Izrada konceptualne i operacionalne sheme (ukupno 4 sata) 1.2. Operacionalizacija pojmova (Razrada dimenzija i indikatora; veza između teorije i empirije)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Tema 1. Izrada konceptualne i operacionalne sheme (ukupno 4 sata) 1.3. Izrada operacionalne sheme (Oblikovanje operacionalne sheme; provjera i korekcije)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Izrada istraživačkog instrumenta (ukupno 4 sata) 2.1. Tipovi istraživačkih instrumenata (Anketni upitnik, intervju, protokol promatranja: usporedba i kriteriji odabira)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Izrada istraživačkog instrumenta (ukupno 4 sata) 2.2. Konstrukcija anketnog upitnika (Formulacija i redoslijed pitanja; skale mjerenja; oblikovanje upitnika)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Tema 2. Izrada istraživačkog instrumenta (ukupno 4 sata) 2.3. Pilot istraživanje i revizija instrumenta (Provedba pilot testiranja; analiza nejasnih pitanja; finalizacija instrumenta)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Terensko istraživanje (ukupno 4 sata) 3.1. Organizacija terenskog rada (Uzorkovanje; etički aspekti istraživanja s ljudima; protokol provedbe anketiranja)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Terensko istraživanje (ukupno 4 sata) 3.2. Provedba terenskog istraživanja I. (Primjena instrumenta na terenu; nadzor provedbe; bilježenje opservacija)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Tema 3. Terensko istraživanje (ukupno 4 sata) 3.3. Provedba terenskog istraživanja II. (Nastavak prikupljanja podataka; rasprava o izazovima s terena)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Tema 4. Priprema istraživačkih podataka (ukupno 3 sati) 4.1. Verifikacija i priprema podataka (Pregled popunjenih upitnika; identifikacija nedostajućih i nevažećih odgovora; shema kodiranja)	2	KABINET NASTAVNIKA

Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Tema 4. Priprema istraživačkih podataka (ukupno 3 sati) 4.2. Oblikovanje baze podataka (Strukturiranje baze; označavanje varijabli i vrijednosti; priprema za unos)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Tema 5. Unos, obrada i interpretacija podataka (ukupno 5 sati) 5.1. Unos podataka (Rad u statističkom programu; unos i provjera podataka)	2	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Tema 5. Unos, obrada i interpretacija podataka (ukupno 5 sati) 5.2. Deskriptivna analiza podataka (Frekvencije, mjere centralne tendencije i disperzije; tablice i grafikoni)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe u praktikumu	Tema 5. Unos, obrada i interpretacija podataka (ukupno 5 sati) 5.3. Interpretacija rezultata i pisanje nalaza (Povezivanje rezultata s istraživačkim pitanjima; oblikovanje zaključaka)	1	KABINET NASTAVNIKA
Tjedan izvođenja: 15.			
Vježbe u praktikumu	Tema 5. Unos, obrada i interpretacija podataka (ukupno 5 sati) 5.4. Prezentacija istraživačkih nalaza	1	KABINET NASTAVNIKA

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVAČKA RADIONICA 6

Kod: SOS604

ISVU kod: 131187

Sceduly kod: 23411

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociološka istraživačka radionica 6						
Kod	SOS604	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Marija Lončar prof. dr. sc. Zorana Šuljug Vučica	Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	0	20	0	
Status kolegija	Obvezni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za praktičnu primjenu teorijskog znanja iz sociološke metodologije. Nadalje, osposobiti studente za adekvatno uočavanje, dijagnosticiranje i prepoznavanje uvjeta, okolnosti i granica istraživanja društva i društvenih problema i fenomena. U tom kontekstu, cilj je razviti vještine samostalne pripreme i provedbe sociološkog istraživanja s naglaskom na interpretaciju i prezentaciju istraživačkih rezultata.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Interpretirati istraživačke rezultate 2. Povezati i usporediti dobivene rezultate s drugim istraživačkim rezultatima iz odabranog područja i teme istraživanja 3. Strukturirati istraživački izvještaj koristeći se svim do sada stečenim teorijskim i metodološkim znanjima i vještinama 4. Prezentirati provedeno sociološko empirijsko istraživanje i dobivene istraživačke rezultate u obliku istraživačkoga izvještaja						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl. Interpretacija istraživačkih podataka 2. Izrada istraživačke studije 3. Prezentacija studije i istraživačkih rezultata						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☐ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad	☒ Individualni i grupni rad ☒ e-učenje ☐ ☐				
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: vježbe (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na vježbama analitički pristupati i raspravljati o metodološkim problemima. Izraditi i prezentirati individualni i grupni istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju.						
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐	
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐	
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐	
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒	

	Individualni rad	☒	Grupni istraživački rad	☒	Istraživački izvještaj	☒
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju samostalnih i grupnih zadataka – 10% - individualni rad: interpretacija istraživačkih rezultata i strukturiranje istraživačkog izvještaja - (primjena teorijskih i metodoloških znanja i vještina) – 40% - grupni rad: izrada istraživačkog izvještaja i prezentacija provedenog istraživanja – 50% Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Babbie, E. (2011). The Basics of Social Research. Fifth Edition. Wadsworth Cengage Learning. (odabrana poglavlja)	1		online		
	Gilbert, N. (ed.) (2008). Researching Social Life. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1		online		
	Leburić, A., Čokolić, S. i Žaja, M. (2013). Invalidnost tolerancije. Redak.	1		online		
	Lune, H., Pumar, E. S. & Koppel, R. (eds.) (2010). Perspectives in Social Research Methods and Analysis. A Reader for Sociology. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1		online		
	Ragin, C. C. & Amoroso, L. M. (2011). Constructing Social Research. The Unity and Diversity of Method. SAGE Publications. (odabrana poglavlja)	1		online		
Dopunska literatura	1. Gideon, L. (2012). Handbook of Survey Methodology for Social Science. Springer. 2. Gillham, B. (2004). Developing a Questionnaire. London, New York: Continuum 3. Gray, D. E. (2009). Doing Research in the Real World. Los Angeles, Singapore, London, New Delhi: SAGE Publications. 4. Graziano, A. M. & Raulin, M. L. (2004). Research Methods. A Process of Inquiry. Boston, New York, San Francisco: Pearson Education. 5. Hallowell, N., Lawton, J. & Gregory, S. (2005). Reflections on Research: the Realities of Doing Research in the Social Sciences. Maidenhead: Open University Press. 6. Hunsinger, J., Klastруп, L. & Allen, M. (2010). International Handbook of Internet Research. Springer. 7. Leburić, A. i Lončar, M. (2006) Anketno istraživanje zadarske periferije. U studiji Nevidljivi Zadar: Kako od Periferije napraviti Grad (Urbanističko arhitektonska analiza i prijedlozi za novi Generalni urbanistički plan Zadra). Centar za kulturu "Trešnjevka". Biblioteka Grad za rušenje 1-4. Urbanističke studije. 8. May, T. (2006). Social Research. Issues, Methods and Process. Open University Press. 9. Punch, K. F. (2005). Introduction to Social Research. Quantitative and Qualitative Approaches. SAGE Publications.					

	10. Seale, C., Gobo, G., Gubrium, J. F. & Silverman, D. (eds.) (2004). Qualitative Research Practice. SAGE Publications. https://hrčak.srce.hr/ https://www.scopus.com/home.uri?zone=header&origin=sbrowse
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; ostvarene sve silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Vježbe u praktikumu	Uvodno predavanje (smjernice kroz kolegij: način rada, termini, obveze, rokovi i sl.)	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Vježbe u praktikumu	Interpretacija istraživačkih podataka (provjera podataka deskriptivne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Vježbe u praktikumu	Interpretacija istraživačkih podataka (provjera podataka deskriptivne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Vježbe u praktikumu	Interpretacija istraživačkih podataka (provjera podataka inferencijalne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Vježbe u praktikumu	Interpretacija istraživačkih podataka (provjera podataka inferencijalne statistike)	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Vježbe u praktikumu	Interpretacija istraživačkih podataka (priprema analize i rasprave o istraživačkim rezultatima)	2	
Tjedan izvođenja: 7.			
Vježbe u praktikumu	Interpretacija istraživačkih podataka (priprema analize i rasprave o istraživačkim rezultatima)	2	
Tjedan izvođenja: 8.			
Vježbe u praktikumu	Izrada istraživačke studije (strukturiranje teorijskog dijela izvještaja iz prikupljenih bilješki)	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Vježbe u praktikumu	Izrada istraživačke studije (strukturiranje teorijskog dijela izvještaja iz prikupljenih bilješki)	1	
Tjedan izvođenja: 10.			
Vježbe u praktikumu	Izrada istraživačke studije (priprema metodološkog okvira za istraživački izvještaj)	2	
Tjedan izvođenja: 11.			
Vježbe u praktikumu	Izrada istraživačke studije (završna priprema analize i interpretacije istraživačkih rezultata i empirijske arhive)	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Vježbe u praktikumu	Izrada istraživačke studije (završna priprema analize i interpretacije istraživačkih rezultata i empirijske arhive)	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Vježbe u praktikumu	Izrada istraživačke studije (završna priprema analize i interpretacije istraživačkih rezultata i empirijske arhive)	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Vježbe u praktikumu	Prezentacija studije i istraživačkih rezultata (priprema prezentacije o istraživačkoj studiji)	2	

Tjedan izvođenja: 15.				
Vježbe praktikumu	u	Prezentacija studije i istraživačkih rezultata (grupna prezentacija istraživačke studije)	2	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA ZABAVE

Kod: SOSI50

ISVU kod: 131466

Sceduly kod: 23415

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociologija zabave							
Kod	SOSI50	Godina studija	3.					
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Renata Relja	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0					
Suradnici	doc. dr. sc. Tea Gutović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T		
			30	15	0	0		
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%					
Opis kolegija								
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za razumijevanje temeljnih kategorija u području sociologije zabave. Nadalje, osposobiti studente za tumačenje sociopsiholoških aspekata zabave u suvremenom društvu. Osposobiti studente za tumačenje antropoloških izvora suvremenih oblika zabave. Osposobiti studente za pozicioniranje kategorije zabave unutar suvremenog sociokulturnog okruženja. Ujedno tako, cilj je poticati interes prema razvitku ideje poduzetništva mladih u Hrvatskoj s naglaskom na industriju zabave. Razumjeti ekonomske i poduzetničke odrednice zabave u kontekstu nove ekonomije. Osvijestiti postojanje rodno segregiranih oblika zabave u suvremenom društvu. Poticati interes i kritički pristup proučavanju mjesta i uloge zabave u suvremenom sociokulturnom okruženju.							
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/							
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti odnos opće sociologije i sociologije zabave 2. Objasniti nastanak i razvoj društvenih oblika zabave 3. Razumjeti mjesto i ulogu zabave u suvremenom sociokulturološkom okruženju 4. Steći znanja o ideji poduzetništva unutar industrije zabave 5. Objasniti i razumjeti implementaciju modela poduzetništva u područje zabave unutar suvremenog društva 6. Protumačiti mjesto i ulogu zabave u suvremenom potrošačkom društvu 7. Uočiti postojanje veze između zabave i konzumerizma 8. Opisati relaciju između suvremene tehnologije i novih oblika zabave							
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (upoznavanje s literaturom, metodama rada, rokovima, oblicima i načinima provjere znanja) 2. Povijesno antropološko određenje zabave 3. Estetska i integrativna funkcija zabave 4. Socijalizirajuća i terapijska uloga zabave 5. Kvalitativno-kvantitativni pristupi i metode unutar istraživanja fenomena/pojave zabave (elaboracija socioempirijskih istraživanja zabave) 6. Sociopsihološke odrednice u kontekstu sociologije zabave 7. Slobodno vrijeme i zabava 8. Rad i zabava (obraci korištenja slobodnog vremena i zabave u relaciji prema radu; poduzetnička kultura-pojam, značenje, definicija; mitovi i značajke uspješnog poduzetnika: socio-psihološke determinante u kontekstu poduzetništva) 9. Mladi poduzetnici u tranzicijskim društvima. Iskustva iz odabranih zemalja 10. Razvijanje poduzetništva mladih u Hrvatskoj-sadašnje stanje i perspektive 11. Obitelj i zabava (zabava i obiteljski ciklus; učinci zabave na transformaciju							

	obiteljskog života) 12. Humor i zabava 13. Rod i zabava (spolno/rodno segregirani oblici zabave) 14. Mediji i zabava 15. Zabava u suvremenom potrošačkom društvu					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐	
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovanje u realizaciji nastave (70% pohađanja nastave – predavanja i seminari kao preduvjet dobivanja potpisa) unutar kojeg je potrebno izraditi i prezentirati pojedine nastavne sadržaje u okviru seminarskog rada u skladu s utvrđenim kriterijima (usmeno izlaganje uz prezentaciju) i rasprava (fizičke). Student je dužan pridržavati se definiranih vremenskih okvira izrade seminara kao i aktivno i konstruktivno sudjelovati u nastavi i radionicama. Student s dva pozitivno vrednovana kolokvija ostvaruje ekvivalent pismenom ispitu.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Provjera stečenih znanja, vještina i kompetencija provodi se tijekom semestra i to putem vrjednovanja aktivnosti studenata i raspravama, seminarskog rada, kao i dva kolokvija. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 60% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama – 30% - aktivno sudjelovanje na nastavi (rasprave fizičke) – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Alpeza, M. (2009). Korporacijsko poduzetništvo: poduzetnička organizacijska kultura i struktura. Ekonomski fakultet u Osijeku.		0	online		
	Huizinga, J. (1992). Homo ludens: o podrijetlu kulture u igri. Naprijed.		0	online		
	Leburić, A., Relja, R. i Božić, T. (2007) Disko generacija: sociološka istraživanja noćne zabave mladih. Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet.		3			

	Pavić, Ž. (2008). Poduzetništvo mladih i nova ekonomija, Ekonomski vjesnik: časopis Ekonomskog fakulteta u Osijeku, 21(1-2), 85-93.	0	online
Dopunska literatura	1. Bennett, A. (2005). Culture and Everyday Life. SAGE Publications. 2. Critcher, C., Bramham, P. & Tomlinson, A. (eds.) (1999). Sociology of Leisure. A Reader. Routledge. 3. Leburić, A. & Relja, R. (2001). U potrazi za dobrom zabavom: istraživanje noćnoga života mladih u diskoklubovima na području primorskih županija. Društvena istraživanja. 10(6), 1083-1107. 4. Leburić, A. & Relja, R.(1999). Kultura i zabava mladih u slobodnom vremenu. Napredak, 140(2), 175-183. 5. Reić Ercegovac, I., Gutović, T. & Relja, R. (2015). Life Quality of Professional Musicians in Split County, Croatia. The International Journal of Interdisciplinary Cultural Studies, 10(4), 13-25. 6. Relja, R. i Baturina, D. (2010). Uloga i značaj humora u svakodnevnom životu mladih. Školski vjesnik. Časopis za pedagoška i školska pitanja, 59(3), 347-359. 7. Relja, R. i Leburić, A. (1999). Putovanje mladih u tamu noći: prinosi sociologiji zabave. Sociologija sela, 37(2/3), 249-263.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Individualne konzultacije, pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka, razgovor u svezi unaprjeđenja kvalitete razine usvojenog znanja. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje s literaturom, metodama rada, rokovima, oblicima i načinima provjere znanja)	2	
Seminar	Razrada i podjela seminarskih tema	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Povijesno antropološko određenje zabave	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se povijesno i antropološko određenje zabave te će se ispitati na koji način su različita društva i civilizacije kroz povijest definirala, organizirala i vredovala zabavne prakse. Razradit će se zabava kao antropološka konstanta prisutna u svim poznatim ljudskim zajednicama, uz naglasak na to da njezini oblici, značenja i društvene funkcije nisu univerzalni nego uvijek kulturno i povijesno uvjetovani. Analizirat će se temeljne transformacije zabave od predmodernih ritualnih oblika razonode i kolektivnih svečanosti, preko feudalnih pučkih sajмова i aristokratske dvorske kulture, do modernoga industrijskog društva koje slobodno vrijeme uspostavlja kao zasebnu društvenu kategoriju. Posebna pozornost posvetit će se odnosu između rituala, igre i zabave te će se ispitati u kojoj mjeri te kategorije u različitim povijesnim kontekstima preklapaju ili razilaze. Uz to, razmatrat će se zabava kao prostor društvenih odnosa moći te će se analizirati tko je u pojedinim povijesnim razdobljima imao pravo na zabavu, tko ju je organizirao i tko je iz nje bio isključen. U zaključnom dijelu kritički će se propitati je li zabava produkt moderniteta ili temeljna ljudska potreba čiji se oblici tek mijenjaju kroz povijest.	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Estetska i integrativna funkcija zabave	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka analizirat će se dvije temeljne funkcije zabave: estetska i integrativna te će se razmotriti na koji način one djeluju unutar suvremenih i povijesnih društvenih konteksta. Posebna pozornost posvetit će se estetskoj dimenziji zabave, odnosno načinu na koji zabavni sadržaji oblikuju osjetilno iskustvo, ukus i kulturne standarde pojedinih društvenih skupina. Uz to, ispitat će se integrativna uloga zabave kao mehanizma koji doprinosi društvenoj koheziji, učvršćivanju zajedničkih vrijednosti i osjećaja kolektivnog identiteta. Na odabranim primjerima iz popularne kulture, sporta ili medija prikazat će se kako zabava istovremeno može djelovati kao prostor estetskog užitka i kao sredstvo društvenog povezivanja. U završnom dijelu izlaganja kritički će se sagledati i moguće napetosti između ove dvije funkcije, primjerice, u kojoj mjeri estetizacija zabave može dovesti do njezine elitizacije i time narušiti njezin integrativni potencijal.	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Socijalizirajuća i terapijska uloga zabave	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se socijalizirajuća i terapijska uloga zabave kao dvije međusobno povezane, ali analitički distinktno funkcije unutar društvenog života. Približit će se način na koji zabava sudjeluje u procesima socijalizacije, odnosno	1	

	kako kroz igru, zajedničke rituale razonode i sudjelovanje u kulturnim praksama pojedinci usvajaju društvene norme, vrijednosti i obrasce ponašanja. Posebno će se ispitati uloga zabave u različitim životnim fazama, od dječje igre kao primarnog socijalizacijskog mehanizma do zabavnih praksi odraslih kao prostora održavanja i pregovaranja društvenih uloga. U drugom dijelu analizirat će se terapijska dimenzija zabave te će se razmotriti na koji način razonoda, humor, igra i kulturna participacija doprinose psihičkoj dobrobiti pojedinca, smanjenju stresa i emocionalnoj regulaciji. Uzet će se u obzir i institucionalizirani oblici terapijske zabave, poput dramske terapije, muzikoterapije ili sportskih programa u kliničkim i rehabilitacijskim kontekstima. U zaključnom dijelu kritički će se propitati granica između zabave kao spontane aktivnosti i zabave kao instrumentaliziranog terapijskog alata te što ta granica govori o suvremenom razumijevanju slobodnog vremena i dobrobiti.		
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Kvalitativno-kvantitativni pristupi i metode unutar istraživanja fenomena/pojave zabave (elaboracija socioempirijskih istraživanja zabave)	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se temeljni metodološki pristupi u sociološkom istraživanju zabave, s naglaskom na mogućnosti i ograničenja kvalitativnih i kvantitativnih metoda u zahvaćanju ovog složenog društvenog fenomena. Približit će se specifičnosti kvantitativnih metoda poput anketnih istraživanja i statističke analize medijske potrošnje kojima se utvrđuju obrasci i distribucije zabavnih praksi unutar različitih društvenih skupina. Usporedno će se analizirati kvalitativni pristupi, kao što su dubinski intervjui, etnografska promatranja i fokus grupe, koji omogućuju uvid u značenja i iskustva koja pojedinci pripisuju zabavi u svakodnevnom životu. Na primjerima konkretnih socioempirijskih istraživanja analizirat će se istraživačka pitanja, odabir uzorka te načini interpretacije rezultata. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri odabir metode unaprijed oblikuje samu predodžbu o tome što zabava jest i kako je moguće istraživati.	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Sociopsihološke odrednice u kontekstu sociologije zabave	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka analizirat će se sociopsihološke odrednice zabave te će se razmotriti na koji način individualni psihološki procesi i društveni kontekst zajednički oblikuju zabavne prakse i iskustva. Približit će se ključni pojmovi poput motivacije, emocija, identiteta i potrebe za pripadanjem kao unutarnjih pokretača odabira određenih oblika zabave. Ispitat će se kako društveni čimbenici poput grupne dinamike, društvenog pritiska, referentnih skupina i kulturnih normi moduliraju individualne sklonosti i ponašanja u kontekstu slobodnog vremena. Posebna pozornost posvetit će se fenomenima eskapizma, doživljaja toka te ulozi zabave u upravljanju emocijama i konstrukciji osobnog i kolektivnog identiteta. U zaključnom dijelu kritički će se sagledati odnos između individualnih potreba i društvenih očekivanja te će se propitati u kojoj mjeri je zabava slobodan izbor pojedinca, a u kojoj mjeri društveno uvjetovana praksa.	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Slobodno vrijeme i zabava	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između slobodnog vremena i zabave kao dvaju međusobno povezanih, ali	1	

	analitički distinktnih društvenih kategorija. Razradit će se povijesni razvoj koncepta slobodnog vremena, posebice u kontekstu industrijalizacije i uspostave jasne granice između radnog i neradnog vremena, te će se analizirati kako je ta granica oblikovala suvremene prakse zabave. Ispitat će se temeljne sociološke teorije slobodnog vremena od Veblenove teorije dokoličarske klase do suvremenih pristupa koji slobodno vrijeme promatraju kao prostor reprodukcije radne snage, ali i kao prostor otpora i autonomije. Posebna pozornost posvetit će se neravnomjernoj distribuciji slobodnog vremena s obzirom na klasu, rod i dob te će se razmotriti na koji način društvene nejednakosti uvjetuju pristup određenim oblicima zabave. U zaključnom dijelu kritički će se propitati je li slobodno vrijeme u suvremenom društvu doista slobodno ili je sve više podređeno logici potrošnje i komercijalizacije zabavnih sadržaja.		
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Rad i zabava (obraci korištenja slobodnog vremena i zabave u relaciji prema radu; poduzetnička kultura-pojam, značenje, definicija; mitovi i značajke uspješnog poduzetnika: socio-psihološke determinante u kontekstu poduzetništva)	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka analizirat će se odnos između rada i zabave te će se razmotriti kako suvremeni obrasci korištenja slobodnog vremena odražavaju šire društvene promjene u organizaciji rada i svakodnevnog života. Ispitat će se na koji način različite profesionalne kulture i radno mjesto oblikuju zabavne prakse pojedinaca te u kojoj mjeri granica između rada i slobodnog vremena postaje sve propusnija u uvjetima digitalizacije i fleksibilizacije tržišta rada. Posebna pozornost posvetit će se pojmu poduzetničke culture: razradit će se njezina definicija, temeljne značajke i društveno značenje, te će se analizirati kako poduzetnički etos utječe na percepciju slobodnog vremena i zabave. U tom kontekstu kritički će se propitati dominantni mitovi o uspješnom poduzetniku npr. kult produktivnosti, glorifikacije odricanja od odmora i zabave te romantizacije radoholizma i razmotriti na koji način ti mitovi cirkuliraju u popularnoj kulturi i medijima. U zaključnom dijelu analizirat će se sociopsihološke determinante poduzetničkog ponašanja - potreba za postignućem, tolerancije na rizik i unutarnje motivacije, te će se propitati u kojoj mjeri poduzetnička kultura redefinira samu ulogu zabave pretvarajući je iz prostora odmora u još jedan instrument osobnog i profesionalnog razvoja.	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Mladi poduzetnici u tranzicijskim društvima. Iskustva iz odabranih zemalja.	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se položaj i iskustva mladih poduzetnika u tranzicijskim društvima, s posebnim osvrtom na specifične društvene, ekonomske i institucionalne uvjete koji oblikuju poduzetničke prakse u postsocijalističkim kontekstima. Razradit će se temeljni pojam tranzicijskog društva te će se analizirati kako procesi ekonomske liberalizacije, institucionalne transformacije i kulturnih promjena utječu na poduzetničke mogućnosti i prepreke s kojima se mladi suočavaju. Ispitat će se na koji način strukturalni čimbenici npr. stope nezaposlenosti mladih, dostupnosti kapitala, razvijenosti poduzetničkog ekosustava i povjerenja u institucije uvjetuju odluku mladih za ulazak u poduzetništvo. Kroz komparativnu analizu iskustava iz odabranih tranzicijskih zemalja	1	

	sagledavat će se sličnosti i razlike u motivacijama, strategijama i ishodima mladih poduzetnika u različitim nacionalnim kontekstima. Posebna pozornost posvetit će se sociopsihološkim dimenzijama poduzetništva mladih kao što su uloge obiteljskog kapitala, vršnjačkih mreža, rodni razlika i odnosa prema riziku te će se razmotriti kako kulturno naslijeđe socijalizma i dalje oblikuje poduzetničke vrijednosti i stavove. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri mladi poduzetnici u tranzicijskim društvima predstavljaju agense društvene promjene, a u kojoj mjeri su i sami produkt specifičnih strukturalnih ograničenja i mogućnosti.		
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Razvijanje poduzetništva mladih u Hrvatskoj-sadašnje stanje i perspektive	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se aktualno stanje i perspektive razvoja poduzetništva mladih u Hrvatskoj te će se analizirati ključni čimbenici koji oblikuju poduzetničke mogućnosti i prepreke u domaćem kontekstu. Razradit će se institucionalni okvir podrške mladim poduzetnicima uključujući relevantne državne politike, programe financiranja i inkubatore te će se kritički ispitati u kojoj mjeri postojeći mehanizmi odgovaraju stvarnim potrebama mladih. Analizirat će se strukturalni izazovi poput otežanog pristupa kapitalu, visoke administrativne opterećenosti i demografskog pritiska uzrokovanog iseljavanjem, ali i mogućnosti koje donose digitalizacija, europski fondovi i razvoj startupskog ekosustava. Posebna pozornost posvetit će se sociopsihološkim dimenzijama poduzetništva stavovima prema riziku, razini poduzetničkih aspiracija te utjecaju obrazovnog sustava na razvoj poduzetničkih kompetencija. U zaključnom dijelu kritički će se propitati koje su sistemske pretpostavke nužne za stvaranje okruženja u kojemu mladi mogu prepoznati poduzetništvo kao održivu i privlačnu životnu opciju.	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Obitelj i zabava (zabava i obiteljski ciklus; učinci zabave na transformaciju obiteljskog života)	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka analizirat će se odnos između obitelji i zabave te će se razmotriti na koji način zabavne prakse oblikuju i transformiraju suvremeni obiteljski život. Razradit će se pojam obiteljskog ciklusa te će se ispitati kako se oblici i funkcije zajedničke zabave mijenjaju u različitim fazama obiteljskog života: od partnerskih odnosa bez djece, preko obitelji s maloljetnom djecom, do kućanstava u kojima djeca odrastaju i napuštaju roditeljski dom. Posebna pozornost posvetit će se načinu na koji zajednička zabava doprinosi koheziji obiteljskih odnosa, uspostavljanju obiteljskih rituala i međugeneracijskom prijenosu kulturnih vrijednosti. Ispitat će se i potencijalne napetosti koje zabava unosi u obiteljski život npr. sukoba oko odabira sadržaja, individualizacije zabavnih praksi uslijed digitalizacije te sve izraženijeg povlačenja pojedinih članova obitelji u zasebne medijske prostore. Uz to, razmatrat će se učinci transformacije zabavne industrije posebice streaming platformi, društvenih mreža i videoigara na dinamiku obiteljskih interakcija i	1	

	kvalitetu zajedničkog vremena. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremena zabava jača obiteljske veze, a u kojoj mjeri pridonosi fragmentaciji obiteljskog života i slabljenju zajedničkih iskustava.		
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Humor i zabava	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između humora i zabave kao dvaju usko povezanih, ali analitički distinktnih društvenih fenomena. Razradit će se temeljne teorije humoral, od teorije superiornosti, teorije nesukladnosti do teorije olakšanja te će se ispitati na koji način svaka od njih objašnjava društvenu ulogu i funkciju smijeha u različitim kulturnim kontekstima. Analizirat će se humor kao specifičan oblik zabave koji istovremeno djeluje kao mehanizam društvene kohezije, sredstvo kritike i subverzije te kao način nošenja s društvenim napetostima i egzistencijalnim teškoćama. Posebna pozornost posvetit će se kulturnoj uvjetovanosti humora te će se razmotriti kako se granice između prihvatljivog i neprihvatljivog smijeha mijenjaju ovisno o društvenom, povijesnom i političkom kontekstu. Ispitat će se i suvremeni oblici humorističnih zabavnih sadržaja od stand-up komedije i satiričnih medijskih formata do internetskog humora i memova kao kulturnih artefakata koji odražavaju dominantne društvene vrijednosti i odnose moći. U zaključnom dijelu kritički će se propitati granica između humora koji oslobađa i humora koji stigmatizira te će se razmotriti etičke implikacije pojedinih oblika smijeha u javnom prostoru.	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Rod i zabava (spolno/rodno segregirani oblici zabave)	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka analizirat će se odnos između roda i zabave te će se ispitati na koji način rodni identiteti i društvene norme oblikuju pristup, odabir i iskustvo zabavnih praksi. Razradit će se pojam spolno i rodno segregiranih oblika zabave i kroz povijesnu i suvremenu perspektivu razmotriti kako su određeni oblici razonode tradicionalno bili rezervirani za jedan spol, dok su drugome bili nedostupni ili društveno neprihvatljivi. Ispitat će se mehanizmi putem kojih se rodna segregacija u zabavi reproducira: od socijalizacijskih procesa i medijskih reprezentacija do institucionalnih praksi i tržišnih strategija zabavne industrije. Posebna pozornost posvetit će se suvremenim promjenama u rodnim obrascima zabave te će se razmotriti u kojoj mjeri dolazi do raskida s tradicionalnim podjelama, a u kojoj mjeri se one perpetuiraju u novim oblicima. Uz to, analizirat će se rodni aspekti konkretnih zabavnih praksi npr. sporta, videoigara, noćnog života i kulturne potrošnje. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri rodno segregirana zabava odražava i učvršćuje šire društvene nejednakosti te što nam obrasci rodne podjele u slobodnom vremenu govore o aktualnim odnosima moći između spolova.	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Mediji i zabava	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između medija i zabave te će se analizirati na koji način medijski sustavi oblikuju, posreduju i transformiraju suvremene zabavne prakse. Razradit će se povijesni razvoj medija kao nositelja zabavnih sadržaja: od tiska i radija, preko televizije, do digitalnih platformi i društvenih mreža. Ispitat će se kako svaki novi medijski oblik donosi kvalitativne	1	

	promjene u načinu konzumiranja zabave. Analizirat će se proces komercijalizacije zabavnih sadržaja te će se razmotriti kako logika tržišta i algoritamske preporuke uvjetuju produkciju i distribuciju zabave u digitalnom dobu. Posebna pozornost posvetit će se individualizaciji medijske potrošnje i fenomenu streaming platformi kao novim obrascima odnosa između publike i zabavnih sadržaja. U zaključnom dijelu kritički će se propitati granica između informiranja i zabave u suvremenim medijima te će se razmotriti društvene posljedice tzv. infotainmenta kao dominantnog medijskog formata.		
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Zabava u suvremenom potrošačkom društvu	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka analizirat će se uloga i značenje zabave u suvremenom potrošačkom društvu te će se razmotriti na koji način logika potrošnje oblikuje, komercijalizira i transformira zabavne prakse svakodnevnog života. Ispitat će se kako je zabava od slobodne ljudske aktivnosti postupno postala tržišna roba podređena zakonima ponude, potražnje i profita te kako zabavna industrija kreira potrošačke potrebe, oblikuje ukuse i zabavu integrira u šire obrasce statusne potrošnje i izgradnje identiteta. Posebna pozornost posvetit će se paradoksu suvremene zabave: razmatrat će se u kojoj mjeri ona, unatoč prividnoj slobodi izbora, reproducira društvene nejednakosti i klasne razlike. U zaključnom dijelu kritički će se propitati postoje li u suvremenom potrošačkom društvu prostori zabave koji izmiču tržišnoj logici te što nam odnos prema zabavi govori o vrijednosnim temeljima suvremenog društva.	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA PUČKE RELIGIJE

Kod: SOSI46

ISVU kod: 131460

Sceduly kod: 23414

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Sociologija pučke religije					
Kod	SOSI46	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	izv. prof. dr. sc. Vlaho Kovačević	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s osnovnim pojmovima sociologije religije te s dominantnim teorijskim konceptima o pučkoj religiji. Nadalje, upoznati studente s fenomenologijskim pristupom pučkoj religiji i njegovim sociologijskim vidikom. Upoznati studente sa značenjem dimenzije religioznog iskustva u pučkoj religioznosti. Upoznati studente s elementima, oblicima i izvorima pučke religioznosti. Upoznati studente s rezultatima istraživanja pučke religioznosti u Hrvatskoj te s metodologijskim pristupima istraživanju pučke religioznosti.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti osnovne pojmove sociologije religije i odnose među njima 2. Objasniti osnovne teorijske koncepte o pučkoj religioznosti, s naglaskom na fenomenologijskom pristupu 3. Objasniti sociologijski vidik fenomenološkog okvira pučke religije 4. Elaborirati elemente, oblike i izvore pučke religioznosti 5. Elaborirati metodološke pristupe kojima se može istraživati pučka religioznost i znati objasniti prednosti i nedostatke svakog od njih 6. Objasniti kontroverze između društvenog tumačenja prirode pučke religije i fenomenologijskog pristupa o naravnim izvoristima življenja svetog 7. Objasniti značenje i mjesto pučke religije u hrvatskom katoličkom prostoru, u kontekstu dominirajuće tradicionalne crkvene religioznosti te kontroverze u stavu službene Crkve (Vatikana) prema pučkoj religioznosti						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Osnovni pojmovi sociologije religije(religija, religioznost, crkva, dimenzije religije, tradicionalna religioznost, pučka religioznost) 2. Osnovni teorijski koncepti o pučkoj religioznosti, s naglaskom na fenomenologijskom pristupu 3. Sociologijski vidik fenomenologijskog okvira pučke religije i religioznosti; pučka religioznost i dimenzija religijskog iskustva 4. Elementi i oblici pučke religioznosti, na primjerima iz Hrvatske, Europe i svijeta (2 sata) 5. Pučka religioznost u Hrvatskoj, tradicionalna religioznost, pučka religioznost, praznovjerje – na primjerima hrvatskih socioreligijskih istraživanja 6. Društveno tumačenje prirode pučke religije vs.Fenomenologijski pristup o naravnim izvoristima pučke religioznosti 7. Metodološki pristupi istraživanju pučke religioznosti (kvantitativni, kvalitativni, miješani pristup (mixmethodology) i znati objasniti prednosti i nedostatke svakog od njih, na primjerima hrvatskih socioreligijskih istraživanja 8. Sociologija pučke religije i religioznosti Željka Mardešića (Jakova Jukića) 9. Fenomen Međugorja i temeljne kontroverze 10. Religijske i društvene odrednice blagdana 11. Zaključno predavanje						

Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☒ Istraživanje ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari 80%. Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Izraditi seminarski i istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski i istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Pravovremeno i kvalitetno izvršavati individualne i grupne zadatke. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Sudjelovanje u raspravi	☒	individualni i grupni zadaci	☒		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari 80%. Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Izraditi seminarski i istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Prezentirati seminarski i istraživački rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Pravovremeno i kvalitetno izvršavati individualne i grupne zadatke. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Jukić, J. (1988). Povratak svetoga, Rasprava o pučkoj religiji. Crkva u svijetu.	1		30		
	Kovačević, V., Bilić, L. & Spetić, M. (2016) Popular Religion in the Life of Students in Split. The International Journal of Interdisciplinary Cultural Studies, 11(1), 39-54.	1		30		
	Kovačević, V. (2017). Sociologijski vidik fenomenologijskog okvira pučke religije kod Željka Mardešića. Crkva u svijetu: Crkva u svijetu, 52(4), 768-782.	1		30		
	Mardešić, Ž. (2007). Rascjep u svetome: Kršćanska sadašnjost. (str.733-794) ili Mardešić, Ž. (2001). Pučka pobožnost u Hrvatskoj. U A. Pero (ur.), „Jeremija što vidiš?“ Crkva u hrvatskom tranzicijskom društvu (str. 305-336). Diacovensia.	1		30		

	Turner, E. & Turner, V. (1978). Image and Pilgrimage in Christian Culture. Columbia University Press.	1	30
Dopunska literatura	1. Aquaviva, S. & Pace, E. (1996). Sociologija religije. Problemi i perspektive. Zavod za sociologiju. (str. 77-119) 2. Belaj, M. (2011). Međugorje kao proces. Specijalizacija iskustava i stvaranje "mjesta" Institut za etnologiju i folkloristiku & ZRC SAZU. (str. 243-265) 3. Bell, D. (1978). The Return of the Sacred: The Argument about the Future of Religion. Zygon. Journal of Religion and Science, 13(3), 187-208. 4. Cohen, A. P. (2007). The Symbolic Construction of Community. Routledge. 5. Coleman, S. & Elsner, J. (eds.) (2002). Pilgrim voices: narrative and authorship in Christian pilgrimage. Berghahn Books. 6. Čapo Žmegač, J. (1993). Hrvatski korizmeno-uskršni običaji u svjetlu teorije rituala prijelaza. Etnološka tribina, 16, 75-112. 7. Eade, J. i Katić, M. (2014) Pilgrimage, Politics and Place-making in Eastern Europe. Routledge. (str. 1-12). 8. Eliade, M. (2002). Sveto i profano. Sintagma (str. 99-130) 9. Jukić, J. (1984). Slutnje svetoga u pučkoj religiji. Crkva u svijetu, 19(4), 329-336. 10. Jukić, J. (1985). Znakovi svetoga u pučkoj religiji. Crkva u svijetu, 20(1), 19-30. 11. Jukić, J. (1988). Turizam i hodočašće. Crkva u svijetu, 23(1), 34-41. 12. Jukić, J. (1991). Budućnost religije, Sveto u vremenu svjetovnosti. Matica hrvatska. (str. 41-42) 13. Jukić, J. (1995). Značenje pojma svetoga u suvremenoj religiologiji. U M. Josipović i M. Zovkić (ur.) Crtajte granice ne precrtajte ljude: zbornik radova u povodu imenovanja vrhbosanskog nadbiskupa Vinka Puljića kardinalom (str. 387-425). Vrhbosanska bogoslovna akademija. 14. Jukić, J. (1986). Kriza slavljenja svetoga: Blagdani u pučkoj religiji. Obnovljeni život, 41(2), 123-146. 15. Jukić, J. (1987). Religijske i društvene odrednice hodočašća. Crkva u svijetu, 22(2), 115-126. 1. Jukić, Jakov. (1987). Religijske i društvene odrednice hodočašća. Crkva u svijetu, 22(4), 310-318. 2. Jukić, J. (1997). Lica i maske svetog. Kršćanska sadašnjost. (str. 501-513) 3. Jukić, J. (1977). Pluralistički pristup religiji. Crkva u svijetu, 12(1), 21-35. 4. Katić, M., Klarin, T. & McDonald, M. (eds.) (2014). Pilgrimage and Sacred Places in Southeast Europe: History, Religious Tourism and Contemporary Trends. Lit Verlag. 5. Lasić, H. (1989). Sociologijski pristup »svetom« u raspravi o pučkoj religiji i (Jakov Jukić: Povratak svetoga). Obnovljeni život, 44(2), 190-197. 6. Markešić, I. (2004). Fenomenologija religije Petera L. Bergera. Filozofska istraživanja, 24(2), 505-514. 7. Marinović Bobinac, A. (2005) Dimenzija religioznog iskustva u Hrvatskoj „šapat anđela“ iz sociologijske perspektive. Sociologija sela, 43/168(2), 303-339. 8. Marinović, D. J. (1995). Višedimenzionalni pristup u izražavanju religioznosti: smjernice za istraživanje u Hrvatskoj. Društvena istraživanja, 4, (6(20)), 837-851. 9. Mardešić, Ž. (1994). Obilježje antičeve karizme i njegovo shvaćanje kršćanstva. U V. A. Tadić (ur.). Zbornik radova drugoga znanstvenog zbora održanog u prigodi 100. obljetnice rođenja o. fra Ante Antića (1893. - 1993.) u Splitu od 3. do 6. lipnja 1993. (str. 163-183). Vicepostalutur sluge Božjega o. Ante Antića. 10. Šimić, J. (1994). U potrazi za definicijom pučke pobožnosti. Etnološka tribina, 17, 43-52. 11. Šimić, J. (2004). Pučka pobožnost prema konstituciji Sacrosanctum		

	concilium. Obnovljeni život, 59(3), 285-297. 12. Turner, E. & Turner, V. (1978). Image and Pilgrimage in Christian Culture. Columbia University Press. 13. Turner, V. (1967). Betwixt and between: the liminal period in rites de passage. The Forest of Symbols. Aspects of Ndembu Ritual. Cornell University Press. 14. Turner, V. (1989). Od rituala do teatra. Ozbiljnost ljudske igre. August Cesarec. (str. 43-57, 82-125) 15. Turner, V. (1995). The Ritual Process. Structure and Anti-Structure. Aldine de Gruyter.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnosti na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Osnovni pojmovi sociologije religije(religija, religioznost, crkva, dimenzije religije, tradicionalna religioznost, pučka religioznost)	2	P
Seminar	Uvod u sociologiju pučke religioznosti	1	P
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Osnovni teorijski koncepti o pučkoj religioznosti, s naglaskom na fenomenologijskom pristupu	2	P
Seminar	Tradicionalna religioznost u Hrvatskoj	1	P
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Sociologijski vidik fenomenologijskog okvira pučke religije i religioznosti; pučka religioznost i dimenzija religijskog iskustva	2	P
Seminar	Necrkvena religioznost u Hrvatskoj	1	P
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Elementi i oblici pučke religioznosti, na primjerima iz Hrvatske, Europe i svijeta	2	P
Seminar	Nevidljiva religija: religija i osobni identitet u suvremenom društvu	1	P
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Pučka religioznost u Hrvatskoj, tradicionalna religioznost, pučka religioznost, praznovjerje – na primjerima hrvatskih socioreligijskih istraživanja	2	P
Predavanja	Od hodočasnika do turista – identitet i religija u modernosti	1	P
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Društveno tumačenje prirode pučke religije vs.Fenomenologijski pristup o naravnim izvorima pučke religioznosti	2	P
Seminar	Fenomenološki i antropološki pristupi religioznom iskustvu	1	P
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Metodološki pristupi istraživanju pučke religioznosti (kvantitativni, kvalitativni, miješani pristup (mixmethodology) i znati objasniti prednosti i nedostatke svakog od njih, na primjerima hrvatskih socioreligijskih istraživanja	2	P
Seminar	Društveni oblici religije: pučka religija	1	P
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Metodološki pristupi istraživanju pučke religioznosti (kvantitativni, kvalitativni, miješani pristup (mixmethodology) i znati objasniti prednosti i nedostatke svakog od njih, na primjerima hrvatskih socioreligijskih istraživanja	2	P
Seminar	Pučka religioznost kao izazov suvremenoj sociologiji religije	1	P
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Metodološki pristupi istraživanju pučke religioznosti (kvantitativni, kvalitativni, miješani pristup (mixmethodology) i znati objasniti prednosti i nedostatke svakog od njih, na primjerima hrvatskih socioreligijskih istraživanja	2	P
Seminar	Religijski pokreti i nove zajednice	1	

Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Sociologija pučke religije i religioznosti Željka Mardešića (Jakova Jukića)	2	
Seminar	Postmoderna religioznost	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Sociologija pučke religije i religioznosti Željka Mardešića (Jakova Jukića)	2	P
Seminar	Kolektivne religije i identitet	1	P
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Fenomen Međugorja i temeljne kontroverze	2	P
Seminar	Ritual, liminalnost i communitas	1	P
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Religijske i društvene odrednice blagdana	2	P
Seminar	Simbolička konstrukcija zajednice	1	P
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Religijske i društvene odrednice blagdana	2	P
Seminar	Kršćanstvo i identiteti u globalnom kontekstu	1	P
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Zaključno predavanje	2	P
Seminar	Lokalne pučke pobožnosti - primjeri i analize iz lokalnih zajednica i župa	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

CIVILNO DRUŠTVO

Kod: SOSI54

ISVU kod: 176563

Sceduly kod: 23416

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Civilno društvo						
Kod	SOSI54	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s konceptom i razvojem djelovanja organizacija civilnog društva te saznanjima o njihovom utjecaju i odgovoru na promjene u suvremenim društvima i javnim politikama, kako na razini lokalne zajednice tako i države. Nadalje, upoznati studente s glavnim karakteristikama djelovanja organizacija civilnog društva u razvoju građanske participacije te rješavanju društvenih problema i razvijanju dobrovoljnog rada u Hrvatskoj. Povezati literaturna (teorijska) saznanja o civilnom društvu s neposrednim iskustvima djelovanja organizacija civilnog društva u zajednici.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Razumjeti izazove razvoja demokracije, potreba u lokalnim, nacionalnim i globalnoj zajednici za razvoj civilnog društva. 2. Objasniti značaj razvoja organizacija civilnog društva u odnosu na potrebe određenih društvenih skupina i društva u cjelini. 3. Razumjeti razloge i potrebe za suradnjom organizacija civilnog društva i vlada u kreiranju javnih politika. 4. Razviti mišljenja o izazovima i perspektivama za djelovanje civilnog društva u „sociološkom ključu“, odnosno, inicirati sociološko istraživanje o prepoznatom /im istaknutom /im problemu/ima u lokalnoj zajednici.						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (plan i program rada, obveze studenata i dogovor oko tema i pristupa izradi seminarskih radova) 2. Pojam i povijest razvoja civilnog društva 3. Organizacije civilnog društva (udruge) i razvoj lokalne zajednice 4. Koncept i uloga civilnog društva u izgradnji „države blagostanja“ 5. Civilno društvo i javne politike 6. Razvoj i djelovanje civilnog društva u Hrvatskoj 7. Zakonodavni okvir djelovanja organizacija civilnog društva (udruga) u Hrvatskoj 8. Područja suradnje organizacija civilnog društva (udruga) i države u Hrvatskoj 9. Civilno društvo u Hrvatskoj – pregled istraživanja 10. Socijalno poduzetništvo- nova forma civilnog društva 11. Uloga civilnog društva u suvremenim integracijama i globalizaciji 12. Pokreti globalnog civilnog društva i transnacionalni aktivizam 13. Terenska nastava - Aktivnosti organizacija civilnog društva u lokalnoj zajednici 14. Gostujuće predavanje – Pregled i perspektive projektnih aktivnosti udruge(a) 15. Završno predavanje, evaluacija nastave i nastavnika						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminar ☐ Vježbe		☒ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija		☒ Individualni		

	☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	i grupni zadaci ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima/radionicama analitički pristupati i raspravljati o temi. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti usmeni ispit. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - usmeni ispit – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	Bežovan, G. (2005). Civilno društvo. Nakladni zavod Globus.	1				
	Bežovan, G. i Zrinščak S. (2007). Civilno društvo u Hrvatskoj. Naklada Jasenski i Turk.	1				
	Edwards, M. (ed.) (2013). The Oxford Handbook of Civil Society. Oxford University Press.	1				
Dopunska literatura	1. Bežovan, Gojko (1995). Neprofitne organizacije i kombinirani model socijalne politike. Revija za socijalnu politiku, 2(3), 197- 214. (dostupno na internetu) 2. Bežovan, G. i Zrinščak S. (2006). Postaje li civilno društvo u Hrvatskoj čimbenikom društvenih promjena. Revija za socijalnu politiku, 14(1), 1-27. (dostupno na internetu) 3. Franc, Renta et al. (2007). Istraživanje – Stavovi javnosti o nevladinim organizacijama. USAID, AED - Academy for Educational Development, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. Dostupno na: http://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/aed/stavovi_javnosti_o_nvo_2007.pdf 4. Hewa, S. & Stapleton, H. D. (2016). Globalization, Philanthropy and Civil Society: Toward a New Political Culture in the Twenty-First Century. Springer. 5. Kolarič, Z. (2009). Third Sector Organizations in Changing Welfare Systems					

	in Central Eastern European Countries – Some Theoretical and Methodological Considerations. Teorija in Praksa, 46(3), 224-236. 6. Pestoff, V. (1995). Reforming Social Services in Central and Eastern Europe – An Eleven Nation Overview. Cracow Academy of Economics. 7. Putnam, R. (2003). Kako demokraciju učiniti djelotvornom. Bibiloteka Politička misao, sv. 46. Fakultet političkih znanosti. 8. Tarrow, S. (2005). The New Transnational Activism. Cambridge University Press 9. Zrinščak, S. i dr. (2012). Volontiranje studenata u Zagrebu u komparativnom kontekstu. Revija za socijalnu politiku, 19(1), 25-48. (dostupno na internetu)
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, individualne konzultacije, uspješnost u obavljanju zadataka. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze. Samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja, suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje - plan i program rad te obveze studenata	2	P21
Seminar	Podjela seminara	1	P21
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Pojam i povijest razvoja civilnog društva	2	P21
Seminar	Reese-Schäfer, W. (2004) Civilno društvo i demokracija. Politička misao. 41(3): 65–79. Šalaj, B. (2011) Civilno društvo i demokracija: što bi Tocqueville i Putnam vidjeli u Hrvatskoj? Anali Hrvatskog politološkog društva: časopis za politologiju. 8(1): 49-71.	1	P21
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Organizacije civilnog društva (udruge) i razvoj lokalne zajednice	2	P21
Seminar	Bežovan, G.; Ledić, J.; Zrinščak, S. (2011) Civilno društvo u sveučilišnoj nastavi. Hrvatska i komparativna javna uprava: časopis za teoriju i praksu javne uprave. 11(1): 193-202. Bežovan, G. (2003) Utjecaj organizacija civilnog društva u Hrvatskoj. Revija za sociologiju. 34(3–4): 127–142.	0	P21
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Koncept i uloga civilnog društva u izgradnji „države blagostanja“	2	P21
Seminar	Stubbs, P. (2001) Nova vremena? K političkoj ekonomiji "civilnog društva" u suvremenoj Hrvatskoj. Narodna umjetnost. 38(1): 89-103. Kletečki Radović, M.; Delale, A.; Družić, E.; Ljubotina, O. (2010) Doprinos udruge civilnog društva socijalnoj rekonstrukciji zajednice. Revija za socijalnu politiku. 17(1): 45-70.	1	P21
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Civilno društvo i javne politike	2	P21
Seminar	Knežević, B. (2017) Međusektorska suradnja u području distribucije hrane kao odgovor na probleme siromaštva i materijalne deprivacije. Revija za socijalnu politiku. 24(2): 143-167. Važnost institucionalne podrške i međusektorske suradnje za sustavnu i kvalitetnu provedbu građanskog odgoja i obrazovanja. Mreža mladih Hrvatske, Zagreb: Ured za udruge Vlade RH (dostupno na internetu)	1	P21
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Razvoj i djelovanje civilnog društva u Hrvatskoj	2	P21
Seminar	Vujadinović, D. (2008) Civilno društvo i politička kultura. Filozofska istraživanja. 28(1): 21-33.	1	P21
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Zakonodavni okvir djelovanja organizacija civilnog društva (udruga) u Hrvatskoj	2	P21
Seminar	Zrinščak, S.; Bežovan, G. (2007) Postaje li civilno društvo u Hrvatskoj čimbenikom društvenih promjena? Revija za socijalnu	1	P21

	politiku. 14(1): 1-27.		
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Područja suradnje organizacija civilnog društva (udruga) i države u Hrvatskoj	2	P21
Seminar	1. kolokvij	1	P21
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Civilno društvo u Hrvatskoj – pregled istraživanja	2	P21
Seminar	Matančević, J. (2012) Analiza pristupa i metodologije međunarodnih komparativnih istraživanja civilnog društva. Hrvatska i komparativna javna uprava: časopis za teoriju i praksu javne uprave. 12(4): 1037-1060.	1	P21
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Socijalno poduzetništvo- nova forma civilnog društva	2	P21
Seminar	Baturina, D. (2015) Pogled prema Europskoj uniji civilnog društva: civilno društvo u kontekstu europeizacije. Hrvatska i komparativna javna uprava. 15(4): 935-954.	1	P21
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Uloga civilnog društva u suvremenim integracijama i globalizaciji	2	P21
Seminar	Lešić, D. (2015) Neprofitne udruge kao nositelji razvoja socijalnog poduzetništva u Republici Hrvatskoj. Obrazovanje za poduzetništvo - E4E : znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo, 5(2): 83-95.	0	P21
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Pokreti globalnog civilnog društva i transnacionalni aktivizam	2	P21
Seminar	Barić Sanja i Dobrić dana (2012). EUROPEIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA U RH: SHVAĆANJE SOCIJALNOG KAPITALA OZBILJNO? Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. 33(2): 883-916.	1	P21
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Terenska nastava - Aktivnosti organizacija civilnog društva u lokalnoj zajednici	2	P21
Seminar	Nakić, M.; Šošić, D.; Diklić, J. (2019.) Uloga društvenih mreža na građanski aktivizam i razvoj civilnoga društva. South Eastern European Journal of Communication. 1(1): 91-104.	1	P21
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	2. kolokvij	2	P21
Seminar	Bežovan, G. (2002) Zakonski, politički i kulturni okvir za razvoj civilnog društva u Hrvatskoj. Revija za socijalnu politiku.10(1): 23-44. Bežovan, G. (2002) Struktura civilnog društva u Hrvatskoj. Politička misao. 239(1): 63–87.	0	P21
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Gostujuće predavanje – Pregled i perspektive projektnih aktivnosti udruge(a)	2	P21
Seminar	Završno predavanje, evaluacija nastave i nastavnika	1	P21

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA SPORTA

Kod: SOSi04

ISVU kod:

Sceduly kod: 27908

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Sociologija sporta						
Kod	SOSi04	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	doc. dr. sc. Tea Gutović	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente osposobiti za razumijevanje temeljnih kategorija te za provedbu društvenih istraživanja u području sociologije sporta. Ujedno tako, cilj je spoznati odnose sporta i društva. Objasniti mikro odnose unutar društvenih odnosa sporta. Razumjeti djelovanje makro struktura na sportski sustav. Kontekstualizirati ključne pojave i procese u sportu te njihov utjecaj na društvo i pojedinca.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti i analizirati pojam sociologije sporta i njezin odnos prema drugim znanostima. 2. Analizirati i interpretirati sport u odnosu prema društvenim vrijednostima, politici, religiji, medijima, nejednakostima. 3. Odrediti ulogu sporta u razvoju identiteta pojedinca i kolektivnog identiteta države. 4. Interpretirati značenje sporta u kontekstu suvremenog olimpizma i načela europeizacije. 5. Objasniti ulogu sporta u oblikovanju životnih stilova. 6. Opisati i objasniti ulogu sporta u kontekstu razvoja djece, mladih te razvoja i prevencije devijantnog ponašanja. 7. Analizirati značenje sporta u kontekstu razvoja supkultura.						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (upoznavanje s literaturom, metodama rada, rokovima, oblicima i načinima provjere znanja) 2. Određenje područja sociologije sporta. Pregled ključnih tema unutar discipline 3. Sport djece i mladih. Uloga sporta u socijalizaciji pojedinca 4. Sustav sporta, natjecateljski sport i uloga sportaša u društvu 5. Sport i obrazovni sustav 6. Sport i politika 7. Sport i mediji 8. Sport i devijantno ponašanje. Navijačke skupine. Nasilje u sportskim grupama. 9. Sport i društvene nejednakosti (religijske, rasne) 10. Sport i rodne nejednakosti 11. Sport kao odrednica životnog stila. Prezentacija sportaša i zdravog načina života kao društvenog koncepta 12. Sport kao element zabave – društvene implikacije velikih sportskih događanja 13. Upravljanje sportom – društvene odrednice sportskog menadžmenta 14. Društvene odrednice e-sporta kao sporta budućnosti 15. Suvremene istraživačke teme u sociologiji sporta						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci		☐ ☐		

	☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje	☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☐ ☐			
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovanje u realizaciji nastave (70% pohađanja nastave-predavanja i seminari kao preduvjet dobivanja potpisa) unutar kojeg je potrebno izraditi i prezentirati pojedine nastavne sadržaje u okviru seminarskog rada u skladu s utvrđenim kriterijima (usmeno izlaganje uz prezentaciju) i rasprava (fizičke). Student je dužan pridržavati se definiranih vremenskih okvira izrade seminara kao i aktivno i konstruktivno sudjelovati u nastavi. Student s dva pozitivno vrednovana kolokvija ostvaruje ekvivalent pisanom ispitu.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Provjera stečenih znanja, vještina i kompetencija provodi se tijekom semestra i to putem vrjednovanja aktivnosti studenata i raspravama, seminarskog rada, kao i dva kolokvija. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 60% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama – 30% - aktivno sudjelovanje na nastavi (rasprave fizičke) – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	Biti, O. (2018). Domaći teren. Sociokulturno istraživanje hrvatskog sporta. Institut za etnologiju i folkloristiku, Nova etnografija, Denona.	0	https://www.ief.hr/wp-content/uploads/2023/10/Ozren-Biti_Domaci-teren.pdf			
	Coakley, J. (2017). Sports in Society: Issues and Controversies (13th edition). McGraw Hill. (odabrana poglavlja 1, 3, 5, 7, 11, 12, 16.)	1	online			
Dopunska literatura	1. Anderson, E. & Travers, A. (eds.) (2017). Transgender Athletes in Competitive Sport. Routledge. 2. Bartoluci, S. i Baršić, M. (2020). "Još si i lijepa i igraš nogomet?": rodna (ne) ravnopravnost i nogomet/futsal. Studia ethnologica Croatica, 32(1), 97-126. 3. Bartoluci, S. i Draženović, L. (2017). Pet zastava, četiri države, jedno državljanstvo-čije su medalje? Sociologija i prostor, 55(2), 223-238. 4. Biti, O. (2020). Od heroja do celebrityja: hrvatska nogometna reprezentacija nakon Svjetskog prvenstva u Rusiji 2018. Studia ethnologica Croatica, 32(1), 33-53. 5. Gutović, T. (2016). Od tečaja do visokoškolskog obrazovanja - sport i obrazovanje odraslih. U: M. Brčić Kuljiš i M. Koludrović (ur.), Zbornik znanstveno-stručnog kolokvija „Stanje i perspektive obrazovanja odraslih u					

	Republici Hrvatskoj" (str. 239-255). Filozofski fakultet u Splitu. 6. Gutović, T., Relja, R. & Popović, T. (2020). The constitution of profession in a sociological sense: An example of sports management. <i>Economics & Sociology</i>, 13(4), 139-153. 7. Hrstić, I. & Mustapić, M. (2023). Sport as a Medium for Multidimensional Social Inclusion: The Role of Rugby in the (Re-) construction of the Identity of New Zealanders of Croatian Origin. <i>Studia ethnologica Croatica</i>, 35(1), 55-77. 8. Kilvington, D., & Price, J. (eds.) (2017). <i>Sport and Discrimination</i>. Routledge. 9. Lalić, D. (2020). Sukob između organiziranih navijača i vodstva hrvatskoga nogometnog saveza: horizontalni i (ili) vertikalni konflikt. <i>Studia ethnologica Croatica</i>, 32(1), 13-32. 10. Marelić, M. & Vukušić, D. (2019). E-sports: Definition and social implications. <i>Exercise and quality of life</i>, 11(2), 47-54. 11. Marelić, M. (2015). Stav prema profesionalnom sportu. <i>Hrvatski športskomedicinski vjesnik</i>, 30, 106-117. 12. Milovanović, I., Gentile, A., Gutovic, T., Kezić, A., Matosic, D., Kreivyte, R., Valantine, I., Daidone, G., Bianco, A., Rađo, D., Obradovic, B. & Drid, P. (2020). Prosocial and Aggressive Behaviour Occurrence in Young Athletes: Field Research Results in Seven European Countries. <i>Sustainability</i>, 12(12), 5085. 13. Nuredinović, A. I. i Vukušić, D. (2021). Navijačke poruke - segment vizualne ekspresije navijačke skupine. <i>Socijalna ekologija</i>, 30(3), 427-454. 14. Perasović, B. i Bartoluci, S. (2007). Sociologija sporta u hrvatskom kontekstu. <i>Sociologija i prostor</i>, 45(1): 105-119. 15. Perasović, B. i Mustapić, M. (2013). Football supporters in the context of Croatian sociology: Research perspectives 20 years after. <i>Kinesiology</i>, 45(2), 262-275. 16. Perasović, B., Mustapić, M., Vukušić, D. & Nuredinović, A. I. (2021). Covid-19 and the mobilization of soccer fans: From hooligans to community heroes and back? In P. M. Pedersen, M. Paul, B. J. Ruihley & B. Li (eds.), <i>Sport and Pandemic: Perspectives on COVID-19's impact on the sport industry</i> (pp. 207-216). Routledge. 17. Vukušić, D. i Hrstić, I. (2022). Navijanje kao emocionalna praksa – Bad Blue Boysi i Futsal Dinamo. <i>Sociologija i prostor</i>, 60(3), 527-546. 18. Weiss, O. & Norden, G. (2021). <i>Introduction to the Sociology of Sport</i>. Brill.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Individualne konzultacije, pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka, razgovor u svezi unaprjeđenja kvalitete razine usvojenog znanja. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje s literaturom, metodama rada, rokovima, oblicima i načinima provjere znanja)	2	
Seminar	Dogovor oko seminarske nastave i podjela tema i termina izlaganja.	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Određenje područja sociologije sporta. Pregled ključnih tema unutar discipline	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se određenje sociologije sporta kao specifične sociološke discipline koja proučava sport kao društveni fenomen u njegovim različitim institucionalnim, kulturnim i ekonomskim dimenzijama. Poseban naglasak stavit će se na sociološku perspektivu kao distinktivni analitički okvir koji sport ne promatra isključivo kao fizičku aktivnost ili rekreaciju, već kao strukturirani društveni prostor obilježen odnosima moći, identitetima i normama. Razradit će se temeljne odrednice discipline, uključujući pitanja što sociologija sporta proučava – od organizacije sportskih sustava i institucija, preko društvene uloge sportaša i publike, do simboličkih značenja sporta u svakodnevnom životu. Ispitat će se različiti teorijski pristupi (funkcionalizam, konfliktne teorije, interakcionizam) te njihova primjena u analizi sporta. Posebna pozornost posvetit će se razvoju discipline od klasičnih socioloških uvida do suvremenih kritičkih pristupa koji naglašavaju globalizaciju, komercijalizaciju i medijizaciju sporta. U zaključnom dijelu kritički će se razmotriti u kojoj mjeri suvremene transformacije sporta zahtijevaju redefiniranje granica i fokusa sociologije sporta.	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Sport djece i mladih. Uloga sporta u socijalizaciji pojedinca	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se uloga sporta u socijalizaciji djece i mladih kao ključnom procesu oblikovanja identiteta, vrijednosti i društvenih kompetencija. Analizirat će se sport kao socijalizacijski kontekst u kojem pojedinci usvajaju norme poput timskog rada, discipline i kompetitivnosti, ali i rodne i društvene uloge. Razradit će se uloga različitih socijalizacijskih agenata, uključujući obitelj, vršnjačke skupine, trenere i obrazovne institucije. Posebna pažnja posvetit će se razlikama u pristupu sportu s obzirom na društveni status, rod i kulturni kontekst. Ispitat će se i potencijalni negativni aspekti sporta u mladosti, poput pritiska na uspjeh, isključivanja i ranog specijaliziranja. U zaključku će se kritički razmotriti doprinos sporta razvoju djece u suvremenom društvu.	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Sustav sporta, natjecateljski sport i uloga sportaša u društvu	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sport kao institucionalizirani društveni sustav te uloga sportaša unutar tog sustava. Analizirat će se struktura sportskih organizacija, odnosi između amaterskog i profesionalnog sporta te proces profesionalizacije i komercijalizacije. Posebna pozornost posvetit će se sportašima kao društvenim akterima, uključujući njihovu društvenu vidljivost, status i ulogu u proizvodnji kulturnih značenja. Ispitat će se i koncept sporta kao rada, uključujući pitanja eksploatacije, nesigurnosti i tržišne vrijednosti sportaša. U zaključku	1	

	će se kritički razmotriti društveni položaj sportaša u suvremenom kapitalističkom kontekstu.		
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Sport i obrazovni sustav	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos sporta i obrazovnog sustava kao međusobno povezanih društvenih institucija. Analizirat će se uloga sporta u obrazovanju, uključujući razvoj tjelesnog odgoja, školskog sporta i sustava selekcije talenata. Posebna pažnja posvetit će se konceptu dualne karijere sportaša te napetostima između obrazovnih i sportskih zahtjeva. Ispitat će se i pitanje reprodukcije društvenih nejednakosti kroz obrazovni i sportski sustav. U zaključku će se razmotriti mogućnosti integracije sporta i obrazovanja u svrhu cjelovitog razvoja pojedinca.	1	
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Sport i politika	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos sporta i politike kao međusobno isprepletenih društvenih sfera. Analizirat će se sport kao sredstvo političke legitimacije, nacionalne identifikacije i međunarodnih odnosa. Posebna pažnja posvetit će se primjerima politizacije sporta, uključujući olimpijske igre, bojkot i korištenje sporta u svrhu promocije ideologije. Ispitat će se i koncept „meke moći“ (soft power) kroz sport. U zaključku će se kritički razmotriti granice autonomije sporta u odnosu na političke strukture.	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Sport i mediji	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos sporta i medija kao ključan za razumijevanje suvremenog sporta. Analizirat će se način na koji mediji oblikuju percepciju sporta, sportaša i sportskih događaja, uključujući procese spektakularizacije i komercijalizacije. Posebna pažnja posvetit će se ulozi digitalnih medija i društvenih mreža u transformaciji sportskog iskustva. Ispitat će se i pitanje reprezentacije, stereotipa i medijskog konstruiranja identiteta. U zaključku će se razmotriti utjecaj medija na razvoj sporta kao globalne industrije.	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Sport i devijantno ponašanje. Navijačke skupine. Nasilje u sportskim grupama.	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se devijantni oblici ponašanja u sportu, s posebnim naglaskom na navijačke skupine i nasilje. Analizirat će se teorijski pristupi devijantnosti te njihova primjena na sportski kontekst. Posebna pažnja posvetit će se navijačkim subkulturama, identitetu i kolektivnom ponašanju. Ispitat će se uzroci i oblici nasilja u sportu te uloga društvenih, ekonomskih i političkih faktora. U zaključku će se razmotriti mogućnosti prevencije devijantnog ponašanja u sportu.	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Sport i društvene nejednakosti (religijske, rasne)	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sport kao prostor reprodukcije i potencijalnog prevladavanja društvenih nejednakosti, s naglaskom na rasne i religijske dimenzije. Analizirat će se pristup sportu, zastupljenost i diskriminacija različitih društvenih skupina. Posebna pažnja posvetit će se globalnim migracijama sportaša i pitanjima integracije. Ispitat će se i uloga	1	

	sporta u borbi protiv diskriminacije. U zaključku će se kritički razmotriti ambivalentna uloga sporta u kontekstu društvene pravde.		
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Sport i rodne nejednakosti	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se rodne nejednakosti u sportu kroz prizmu socioloških teorija roda. Analizirat će se položaj žena u sportu, uključujući pristup resursima, vidljivost i profesionalne mogućnosti. Posebna pažnja posvetit će se medijskoj reprezentaciji i stereotipima. Ispitat će se i procesi emancipacije kroz sport. U zaključku će se razmotriti u kojoj mjeri sport doprinosi reprodukciji ili transformaciji rodnih odnosa.	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Sport kao odrednica životnog stila. Prezentacija sportaša i zdravog načina života kao društvenog koncepta	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sport kao sastavni dio suvremenih životnih stilova i identitetskih praksi. Analizirat će se povezanost sporta, zdravlja i kulture tijela, uključujući fenomen „wellnessa“ i fitness industrije. Posebna pažnja posvetit će se društvenim normama i pritiscima vezanim uz zdrav način života. Ispitat će se i komercijalizacija zdravlja. U zaključku će se razmotriti društvene implikacije sporta kao životnog stila.	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Sport kao element zabave – društvene implikacije velikih sportskih događanja	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se sport kao oblik zabave i spektakla, s naglaskom na velike sportske događaje. Analizirat će se društveni, ekonomski i politički učinci mega-događaja poput Olimpijskih igara i svjetskih prvenstava. Posebna pažnja posvetit će se urbanim transformacijama, turizmu i nacionalnom identitetu. U zaključku će se kritički razmotriti dugoročne posljedice takvih događaja.	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Upravljanje sportom – društvene odrednice sportskog menadžmenta	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se društvene odrednice upravljanja sportom i sportskog menadžmenta. Analizirat će se struktura sportskih organizacija, odnosi moći i uloga tržišta. Posebna pažnja posvetit će se globalizaciji sporta i ulozi velikih organizacija. Ispitat će se i etička pitanja upravljanja sportom. U zaključku će se razmotriti izazovi suvremenog sportskog menadžmenta.	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Društvene odrednice e-sporta kao sporta budućnosti	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se e-sport kao novi društveni fenomen i potencijalni oblik sporta budućnosti. Analizirat će se proces digitalizacije sporta, struktura e-sport industrije i specifičnosti e-sport zajednica. Posebna pažnja posvetit će se pitanju definicije sporta. Ispitat će se i društvene implikacije e-sporta. U zaključku će se razmotriti njegov budući razvoj.	1	
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Suvremene istraživačke teme u sociologiji sporta	2	

Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se suvremeni trendovi u sociologiji sporta. Analizirat će se utjecaj tehnologije, globalizacije i društvenih promjena na sport. Posebna pažnja posvetit će se novim istraživačkim temama poput umjetne inteligencije, klimatskih promjena i digitalnih platformi. U zaključku će se kritički razmotriti budući smjer razvoja discipline.	1	
---------	---	---	--

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

RURALNA SOCIOLOGIJA

Kod: SOSI37

ISVU kod: 278667

Sceduly kod: 23418

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Ruralna sociologija						
Kod	SOSI37	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	doc. dr. sc. Toni Popović	Bodovna vrijednost (ECTS)	3.0				
Suradnici	Matea Čular, naslovna asistentica	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s teorijskim i istraživačkim pristupima unutar ruralne sociologije te ih osposobiti za prepoznavanje i tumačenje temeljnih procesa, pojava i fenomena u ruralnim područjima. Nadalje, razumjeti multifunkcionalnosti i gospodarske heterogenosti ruralnih područja u kontekstu suvremenih politika Europske unije.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti odnos između opće sociologije i ruralne sociologije kao primijenjene discipline 2. Razlikovati načine konceptualiziranja ruralnosti unutar akademskih i službenih definicija ruralnih područja (popisne, upravne i razvojne definicije) 3. Razumjeti povezanost razvoja i predmetnu diferencijaciju ruralne sociologije u Sjedinjenim Američkim Državama i Europi 4. Protumačiti razvoj ruralne sociologije unutar konteksta zagrebačke ruralno-sociologijske škole i tranzicijske Hrvatske 5. Objasniti interdisciplinarni i angažirani pristup u istraživanju ruralne problematike 6. Razlikovati temeljne učinke modernizacijskih procesa u ruralnim područjima: deagrarizacija, deruralizacija, društvena mobilnost i suprotstavljenost prirodi 7. Razlikovati modele ruralnog razvoja na području Europe 8. Objasniti međusobnu uvjetovanost Zajedničke poljoprivredne politike EU, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i mjera programa ruralnog razvoja u zemljama članicama 9. Razumjeti mogućnosti ruralnog gospodarstva u očuvanju lokalne autentičnosti i promoviranju integralne održivosti 10. Spoznati ulogu cjeloživotnog obrazovanja u jačanju ljudskog i društvenog kapitala kao temelja neoendogenog ruralnog razvoja						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje (upoznavanje s literaturom, metodama rada, rokovima i načinima provjere znanja) 2. Predmet i ciljevi ruralne sociologije te načini konceptualiziranja ruralnosti 3. Razvoj ruralne sociologije u SAD-u, europskim zemljama i Hrvatskoj 4. Suvremeni istraživački pristupi unutar ruralne sociologije: interdisciplinarnost i angažirani pristup 5. Učinci modernizacije u ruralnim područjima 6. Modeli egzogenog, endogenog i neoendogenog ruralnog razvoja u Europi 7. Modernizacijski procesi i razvoj ruralnih područja u Hrvatskoj: kompozicija, dekompozicija i rekompozicija sela 8. Ruralna politika Europske unije i njezini učinci u Hrvatskoj 9. Obilježja suvremene poljoprivrede kao gospodarskog sektora 10. Nove djelatnosti u ruralnim područjima: industrijske zone, zeleno poduzetništvo, ruralni turizam i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora						

	11. Transformacije ruralne obitelji: funkcije, socijalizacija i rodna podjela rada 12. Uloga cjeloživotnog obrazovanja u ruralnom razvoju 13. Promijenjena uloge kulture na selu: od statičnosti prema refleksivnosti tradicije 14. Budućnost ruralne sociologije: završno predavanje i evaluacija kolegija					
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad	☒ Radionice ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Sudjelovanje u realizaciji nastave (70% pohađanja nastave – predavanja i seminari kao preduvjet dobivanja potpisa) unutar koje je potrebno izraditi i prezentirati pojedine nastavne sadržaje u okviru seminarskog rada u skladu s utvrđenim kriterijima (usmeno izlaganje uz prezentaciju) i rasprava (fizičke). Student je dužan pridržavati se definiranih vremenskih okvira izrade seminara kao i aktivno i konstruktivno sudjelovati u nastavi i grupnim radionicama. Student s dva pozitivno vrednovana kolokvija ostvaruje ekvivalent pismenom ispitu.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☒	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
	Grupne radionice	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Provjera stečenih znanja, vještina i kompetencija provodi se tijekom semestra i to putem vrjednovanja aktivnosti studenata i online raspravama, seminarskog rada, kao i dva kolokvija. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - pisani ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je pisanom ispitu) – 60%; - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama – 30% - aktivno sudjelovanje na nastavi (rasprave fizičke) – 5% - grupne radionice – 5%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija			
	Cifrić, I. (2003). Ruralni razvoj i modernizacija. Prilozi istraživanju ruralnog identiteta. Institut za društvena istraživanja. (odabrana poglavlja)	0	online			
	Galdeano-Gómez, L., Aznar-Sánchez, A. & Pérez-Mesa, J. C. (2011). The Complexity of Theories on Rural Development in Europe: An Analysis of the Paradigmatic Case of Almería (South-east Spain). Sociologia Ruralis, 51(1), 54-78.	0	online			
	Petrović, M. (2023). Prostorna sociologija: ruralna perspektiva. Filozofski fakultet,	0	online			

	Institut za sociološka istraživanja. (odabrana poglavlja)		
	Popović, T., Relja, R. i Gutović, T. (2017). Aktualnost ruralne sociologije: problematiziranje održivosti "prostora iza". U A. Bušljeta Tonković, Ž. Holjevac, I. Brlić, I. i N. Šimunić (ur.), Koga (p)održi održivi razvoj? Prilozi promišljanju održivosti ruralnih područja u Hrvatskoj (str. 71-94). Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.	0	online
	Šljukić, S. i Janković, D. (2015). Selo u sociološkom ogledalu. Mediterran Publishing. (odabrana poglavlja)	0	online
	Štambuk, M. (2014). Lica nigdine. Društveni i prostorni okvir razvitka hrvatskog sela. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. (odabrana poglavlja)	0	online
	van der Ploeg, J. D. (2022). The Sociology of Farming: Concepts and Methods. Routledge. (odabrana poglavlja)	0	online
Dopunska literatura	1. Bićanić, R. (1996). Kako živi narod: život u pasivnim krajevima. Pravni fakultet, Nakladni zavod Globus. 2. Bokan, N. i Obad, O. (2018). Nevidljivi Dubrovnik. Istraživanje razvojnih perspektiva u ruralnoj lokalnoj zajednici. Etnološka tribina: godišnjak Hrvatskog etnološkog društva, 41(48), 213-237. 3. Brown, D. L. & Schafft, K. A. (2011). Rural People and Communities in the 21st Century: Resilience and Transformation. Polity. 4. Bušljeta Tonković, A. (2019). (Un)sustainable (rural) tourism: a Case study of Lika-Senj County. Socijalna ekologija: časopis za ekološku misao i sociologijska istraživanja okoline, 28(3), 249-268. 5. Bušljeta Tonković, A., Holjevac, Ž., Brlić, I. i Šimunić, N. (ur.) (2017). Koga (p)održi održivi razvoj? Prilozi promišljanju održivosti ruralnih područja u Hrvatskoj. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 6. Cifrić, I. (2016). Ruralna kultura i ruralni razvoj u kulturnoj perspektivi. U A. Šundalić, K. Zmaić, T. Sudarić i Ž. Pavić (ur.), Globalizacija i regionalni identitet. Sociokulturno naslijeđe i gospodarski razvoj (str. 10-20). Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet, Odjel za kulturologiju, Ekonomski fakultet. 7. Cifrić, I. (2013). Leksikon socijalne ekologije. Školska knjiga. 8. Čagalj, M., Ivanković, M., Dulčić, Ž., Grgić, I. i Paštar, M. (2021). Tipologija ruralnog prostora Republike Hrvatske s posebnim osvrtom na Splitsko-dalmatinsku županiju. Agroecologia Croatica: časopis za agroekonomska i agrosociološka pitanja, 11(1), 93-103. 9. Defilippis, J. (2013). Hrvatsko mediteransko selo kroz stoljeća. Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja, 51(2), 291-302. 10. Demonja, D. i Baćac, R. (2012). Baština i tradicija u oblikovanju turističke ponude na ruralnom prostoru Hrvatske. Podravina: časopis za multidisciplinarna istraživanja, 11(21), 205-218. 11. Giddens, A. (2005). Odbjegli svijet – kako globalizacija oblikuje naše živote. Naklada Jesenski i Turk, Klub studenata sociologije Diskrepancija. 12. Hillyard, S. (2007). The Sociology of Rural Life. Berg. 13. Hodžić, A. (2006). Selo kao izbor? Institut za društvena istraživanja. 14. Janković, D. (2020). Društvene promene i ruralni razvoj: značaj socijalnog kapitala, participacije i društvenih mreža. Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet. 15. Kesner-Skreb, M. (2008). Zajednička poljoprivredna politika Europske		

- unije. *Financijska teorija i praksa*, 32(4), 543-545.
16. Knickel, K. i Renting, H. (2000). Methodological and Conceptual Issues in the Study of Multifunctionality and Rural Development. *Sociologia Ruralis*, 40(4), 512-528.
17. Kranjčević, J., Lukić, A., Kušen, E. i Klarić Z. (2014). Regionalni razvoj, razvoj sustava naselja, urbani i ruralni razvoj i transformacija prostora. Institut za turizam.
18. Lay, V. (2007). Vizija održivog razvoja Hrvatske. Prinosi artikulaciji polazišta i sadržaja vizije. U V. Lay (ur.). *Razvoj sposoban za budućnost. Prinosi promišljanju održivog razvoja Hrvatske* (str. 11-52). Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.
19. Lee, R. (2013). Modernity, modernities and modernization: Tradition reappraised. *Social Science Information*, 52(3), 409-424.
20. Lukić, A. (2010). O teorijskim pristupima ruralnom prostoru. *Hrvatski geografski glasnik*, 72(2), 49-75.
21. Lukić, A. i Obad, O. (2016). New Actors in Rural Development – The LEADER Approach and Projectification in Rural Croatia. *Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja*, 54(1), 71-90.
22. Milinković, B. (2000). Selektivna bibliografija radova o selu i agraru: domaća i strana literatura, 1990. – 1999. godine. *Sociologija sela*, 38(1-2), 245-336.
23. Neumeier, S. (2012). Why do Social Innovations in Rural Development Matter and Should They be Considered More Seriously in Rural Development Research? – Proposal for a Stronger Focus on Social Innovations in Rural Development Research. *Sociologia Ruralis*, 52(1), 48-69.
24. Orlić, O., Bagarić, P. i Obad, O. (2016). Projektifikacija znanosti i ruralnih krajeva – prilika za angažiranu etnologiju. U J. Grbić Jakopović, T. Kovačić, A. Matković, S. Renčelj Škedelji L. Šešo (ur.), *Srednjeevropsko povezivanje etnologov in kulturnih antropologov kot izziv današnjemu času*. 13. Vzporednice med slovensko in hrvaško etnologijo / Srednjoevropsko povezivanje etnologa i kulturnih antropologa kao izazov današnjemu vremenu. 13. Hrvatsko-slovenske etnološke paralele (str. 68-86). Slovensko etnološko društvo.
25. Orlić, O., Berc, G., Kokorić, B. S., Bokan, N., Klepač, O., Lukić, A., Miljenović, A. i Obad, O. (2016). Izvještaj s Tribine IEF-a „Što se danas istražuje na selu? Predstavljanje neformalne istraživačke skupine Ruralije. *Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku*, 53(2), 151-156.
26. Popović, T. (2023). Refleksivnost tradicije u ruralnim područjima: studija slučaja kuća za odmor u Splitsko – dalmatinskoj županiji (doktorska disertacija). Filozofski fakultet u Splitu.
27. Popović, T. i Relja, R. (2016). Značaj vatrogasne službe u ruralnoj sredini: etnografski primjer dobrovoljnog vatrogastva u Dalmatinskoj zagori. *Godišnjak Titius*, 8, 211-233.
28. Popović, T. i Relja, R. (2015). Strategic Planning and Actors' Perspectives in Rural Tourism. U A. Mašek Tonković (ur.), *Economy of Eastern Croatia – Vision and Growth* (str. 439-453). Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet.
29. Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020. (2014). Ministarstvo Poljoprivrede.
30. Puljiz, V. (1989). Ruralna sociologija. *Sociologija sela*, 27(1/2), 133-138.
31. Ralica, N. i Blaće, A. (2021). Prilog proučavanju razvoja i značenja ruralnog turizma u Općini Šestanovac. *Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja*, 59(1), 43-65.
32. Relja, R., Popović, T. i Tomić, V. (2016). The Sustainability of Tradition in the Dalmatian Hinterland through Green Entrepreneurship. *The International Journal of Interdisciplinary Environmental Studies*, 11(2), 19-31.
33. Rogić, I. (2002). Razvojni sudionici hrvatskog sela i njihove strategije. U M. Štambuk, I. Rogić i A. Mišetić (ur.), *Prostor iza: kako modernizacija mijenja hrvatsko selo* (str. 333-360). Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.

	34. Ružić, P. (2005). Ruralni turizam. Institut za poljoprivredu i turizam. 35. Ružić, P. i Medica, I. (2010). Tradicijski seoski identitet Istre – njegovo prepoznavanje i uključivanje u turistički proizvod. Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja, 48(3), 479-504. 36. Shortall, S. (2012). The Role of Subjectivity and Knowledge Power Struggles in the Formation of Public Policy. Sociology, 47(6), 1088-1103. 37. Statistics Explained. Territorial typologies manual – urban-rural typology (2019). EUROSTAT. 38. Štambuk, M., Rogić, I. i Mišetić, A. (ur.) (2002). Prostor iza: kako modernizacija mijenja hrvatsko selo. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 39. Štambuk, M. i Šikić-Mičanović, L. (2014). Ruralna općina: sutra. Društvena re/konstrukcija na ruralnom teritoriju. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 40. Šundalić, A. (2010). Selo iz autentičnosti u neprepoznatljivost. Prilog sociološkom istraživanju ruralnosti Slavonije i Baranje. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku. 41. Šušvar, S. (1973). Između zaseoka i megalopolisa. Institut za društvena istraživanja, Centar za sociologiju sela. 42. Vujović, S. (2016). Sociologija ruralnog razvoja. Zavod za udžbenike. 43. Žutinić, Đ. i Markovina, J. (2009). Cjeloživotno obrazovanje za razvoj hrvatskog sela i poljoprivrede. U B. Petrač, A. Šundalić i K. Zmaić (ur.), Sadašnjost i budućnost sela i poljoprivrede. Zbornik radova sa znanstvenog skupa „Globalizacija i regionalni identitet“ (str. 73-86). Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet, Poljoprivredni fakultet. 44. Žutinić, Đ. i Zrakić, M. (2018). Revitalizacija ruralnih područja iz perspektive lokalnih akcijskih grupa. U A. Šundalić, K. Zmaić, T. Sudarić, Ž. Pavić, D. Janković, A. Dremel i N. Krivokapić (ur.), Sudbina otvorenih granica: zbornik radova sa znanstvenog skupa Globalizacija i regionalni identitet (str. 165-183). Filozofski fakultet.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Individualne konzultacije, pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka, razgovor u svezi unaprjeđenja kvalitete razine usvojenog znanja. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje (upoznavanje s literaturom, metodama rada, rokovima i načinima provjere znanja)	2	
Seminar	Upoznavanje sa seminarskom literaturom i podjela tema	1	
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Predmet i ciljevi ruralne sociologije te načini konceptualiziranja ruralnosti	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se odnos između agrarne i ruralne sociologije kao srodnih, ali diferenciranih istraživačkih tradicija. Ispitat će se povezanost ruralne sociologije s drugim disciplinama koje proučavaju ruralna područja, uključujući antropologiju, etnologiju, ekonomiju i geografiju, uz naglasak na interdisciplinarni karakter istraživanja takvih prostora. Posebna pozornost posvetit će se kriterijima definiranja ruralnih područja te analizi suvremenih definicija koje koriste institucije poput Europske unije, Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj i Državnog zavoda za statistiku. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri različiti konceptualni pristupi omogućuju adekvatno razumijevanje suvremenih transformacija ruralnih prostora.	1	
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Razvoj ruralne sociologije u SAD-u, europskim zemljama i Hrvatskoj	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se utjecaj društvenog konteksta u Sjedinjenim Američkim Državama i Europi na pojavu i institucionalizaciju ruralne sociologije kao akademske discipline. Ispitat će se različite tematske i istraživačke orijentacije discipline u američkom i europskom kontekstu, uz naglasak na njihove teorijske i metodološke specifičnosti. Posebna pozornost posvetit će se razvoju ruralne sociologije u Hrvatskoj, uključujući doprinose klasičnih autora poput Rudolfa Bičanića i Dinka Tomašića, djelovanje zagrebačke ruralno-sociologijske škole u razdoblju socijalizma te disciplinarnu orijentaciju i dosege u (post)tranzicijskom kontekstu.	1	
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Suvremeni istraživački pristupi unutar ruralne sociologije: interdisciplinarnost i angažirani pristup	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se primjeri interdisciplinarnu suradnje u istraživanju ruralnih problema, uz naglasak na potencijale i izazove povezivanja različitih znanstvenih disciplina u analizi ruralnog prostora. Posebna pozornost posvetit će se pristupu javne i angažirane sociologije, uključujući ulogu projektnog financiranja istraživanja i primjene znanstvenih spoznaja u praktičnom djelovanju unutar lokalnih zajednica. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri interdisciplinarni i angažirani pristupi doprinose rješavanju konkretnih problema ruralnog razvoja u Hrvatskoj.	1	
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Učinci modernizacije u ruralnim područjima	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se kvaliteta života u ruralnim područjima različitih europskih zemalja kao rezultat	1	

	razvojnih procesa tijekom prošlog i početkom ovog stoljeća. Ispitat će se subjektivni i objektivni indikatori kvalitete života u suvremenim znanstvenim istraživanjima i statističkim publikacijama Europske unije, uz naglasak na usporedbu urbanih i ruralnih područja. Posebna pozornost posvetit će se migracijskim procesima povezanim s ruralnim prostorom. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri modernizacijski procesi doprinose smanjenju ili produbljivanju razvojnih nejednakosti između urbanih i ruralnih područja.		
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Modeli egzogenog, endogenog i neoendogenog ruralnog razvoja u Europi	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se modeli ruralnog razvoja u Europi, uključujući egzogeni, endogeni i neoendogeni pristup, u kontekstu različitih razvojnih politika. Ispitat će se kritike agrarnog modela razvoja te se naglasak stavlja na neoendogeni pristup koji holistički sagledava probleme ruralnih područja u 21. stoljeću.	1	
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Modernizacijski procesi i razvoj ruralnih područja u Hrvatskoj: kompozicija, dekompozicija i rekompozicija sela	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se zakašnjela modernizacija hrvatskog društva i njezini fragmentirani učinci na ruralna područja. Ispitat će se povijesni položaj Hrvatske kao „dvostruke periferije“ do sredine 20. stoljeća, uz naglasak na siromaštvo, nepismenost i teške životne uvjete seljaštva. Posebna pozornost posvetit će se obilježjima socijalističke modernizacije usmjerene na urbano-industrijski razvoj te zanemarivanju tradicijske kulture sela, kao i promjenama unutar paradigme održivog razvoja u (post)tranzicijskom razdoblju. U zaključnom dijelu analiziraju se počeci faze rekompozicije u Hrvatskoj, uključujući dinamiziranje društvene strukture i infrastrukturne preduvjete koje olakšavaju proces ruralne revitalizacije.	1	
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Ruralna politika Europske unije i njezini učinci u Hrvatskoj	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se promjene Zajedničke poljoprivredne politike od 1960-ih godina do danas. Posebna pozornost posvetit će se analizi strukture programa ruralnog razvoja u Hrvatskoj i načinu provođenja mjera poljoprivredne politike Europske unije. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri postojeći modeli ruralnog razvoja doprinose održivosti i revitalizaciji ruralnih područja u Hrvatskoj.	1	
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Obilježja suvremene poljoprivrede kao gospodarskog sektora	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se konkurentnost hrvatske poljoprivrede u međunarodnom kontekstu te strateški značaj proizvodnje hrane u uvjetima globalnih rizika. Ispitat će se razvojni problemi hrvatske poljoprivrede i socioekonomski položaj malih i srednjih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. U zaključnom dijelu kritički će se sagledati zaključci javnog Apela za novu poljoprivrednu politiku iz 2025. godine kao rezultata angažiranog djelovanja stručnjaka za ruralna područja.	1	
Tjedan izvođenja: 10.			

Predavanja	Nove djelatnosti u ruralnim područjima: industrijske zone, zeleno poduzetništvo, ruralni turizam i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se nove gospodarske djelatnosti u ruralnim područjima Hrvatske, uključujući ruralni turizam, proizvodno-gospodarske zone, proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i različite oblike zelenog poduzetništva. Ukazat će se na primjere uspješnih razvojnih praksi te njihove učinke na lokalni razvoj. Posebna pozornost posvetit će se razvojnim potencijalima i ograničenjima ruralnog turizma kao složene platforme koja povezuje brojne gospodarske i društvene aktivnosti.	1	
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Transformacije ruralne obitelji: funkcije, socijalizacija i rodna podjela rada	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se tradicionalni obrasci obiteljskog života u ruralnim područjima te njihova promjena pod utjecajem modernizacijskih, ekonomskih i demografskih procesa. Posebna pozornost posvetit će se promjenama u rodnom ulogama i raspodjeli rada unutar kućanstva i poljoprivredne proizvodnje. U zaključnom dijelu kritički će se propitati u kojoj mjeri suvremene transformacije doprinose većoj ravnopravnosti i redefiniciji obiteljskih odnosa u ruralnim područjima.	1	
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Uloga cjeloživotnog obrazovanja u ruralnom razvoju	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se uloga cjeloživotnog obrazovanja i ljudskog kapitala u ruralnom razvoju. Posebna pozornost posvetit će se dostupnosti obrazovnih mogućnosti u ruralnim sredinama te ulozi formalnih i neformalnih oblika učenja u jačanju kapaciteta lokalnog stanovništva. Također će se analizirati povezanost ljudskog kapitala s inovacijama, poduzetništvom i održivim razvojem ruralnih zajednica.	1	
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Promijenjena uloge kulture na selu: od statičnosti prema refleksivnosti tradicije	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se teorijsko-metodološka uporišta istraživanja tradicije u djelima autora poput Karla Poppera, Edwarda Shilsa, Erica Hobsbawma i Anthonya Giddensa. Naglašava se prijelaz od poimanja tradicije kao statičnog prema refleksivnom i dinamičnom društvenom fenomenu koji aktivno pregovara s drugim razvojnim diskursima kako bi zadržao društvenu važnost. Posebna pozornost posvetit će se primjerima autentičnosti, transformacija i „izmišljenih tradicija“ u kontekstu ruralnog turizma i etno sela u Hrvatskoj.	1	
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Budućnost ruralne sociologije	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatrat će se budući razvoj ruralne sociologije u kontekstu suvremenih društvenih, ekonomskih i okolišnih promjena. Ispitat će se ključni izazovi i istraživački pravci discipline, uključujući demografske promjene, digitalizaciju, klimatske promjene i transformacije ruralnih ekonomija. Posebna pozornost posvetit će se ulozi ruralne sociologije u oblikovanju razvojnih politika i razumijevanju novih oblika ruralnosti. Također će se	1	

	razmotriti socijalizacija mladih stručnjaka i održivost istraživačkih jedinica u uvjetima projektifikacije znanosti.		
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija kolegija	2	
Seminar	U okviru ovog seminarskog zadatka razmatraju se i sintetiziraju ključna obilježja seminarske literature i diskutira se njihova spoznajna vrijednost u razumijevanju suvremenih društvenih procesa unutar ruralnih područja i praktičnim intervencijama (angažirani pristup).	1	

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

MULTIKULTURALIZAM U SUVREMENOM DRUŠTVU

Kod: SOSI55

ISVU kod: 204452

Sceduly kod: 23420

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Multikulturalizam u suvremenom društvu					
Kod	SOSI55	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Marita Brčić Kuljiš	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s temeljnim teorijskim i idejnim konceptima multikulturalizma da bi se na taj način potaknula kritička rasprava o pitanjima kulturnog, nacionalnog, vjerskog, etničkog, itd. identiteta. U tom kontekstu, cilj je analizirati i krizu multikulturalizma, odnos migracija i multikulturalizma, odnos demokracije i multikulturalizma te ideju multikulturalizma u Europskoj uniji.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Uspoređivati multikulturalnost i multikulturalizam 2. Analizirati teorije multikulturalizma 3. Analizirati ulogu multikulturalizma u globaliziranom svijetu 4. Kritički preispitivati odnos demokracije i multikulturalizma 5. Uspoređivati različita politička rješenje za kulturni pluralizam 6. Kritički preispitivati vlastite kulturne prakse 7. Razvijati svijest o kreativnosti, samorazvijanju, inicijativi						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje 2. Kulturni pluralizam 3. Migracije i kulturni pluralizam 4. Multikulturalizam i multikulturalnost 5. Kriza multikulturalizma 6. Multikulturalizam/interkulturalizam/transkulturalizam 7. Multikulturalizam i liberalna demokracija 8. Liberalni multikulturalizam (W. Kymlicka) 9. Ideja političkog liberalizma (J. Rawls) 10. Politika razlike (Iris M. Young) 11. Politika priznavanja (C. Taylor) 12. Dijaloška ili integralna teorija multikulturalizma (Bhikhu Parekh) 13. Multikulturalizam i ideja građanstva/ideja kozmopolitizma 14. Multikulturalizam i EU 15. Kritika multikulturalizma						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnim aktivnostima koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Sudjelovanje na nastavi (80%), sudjelovanje na seminaru (90%). Pripremiti i izložiti seminar. Položiti usmeni ispit. Prije izlaska na usmeni ispit, student je dužan dostaviti seminarski rad u pisanom obliku						

Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija. Ocjenjuje se cjelokupni rad studenta tijekom nastave: - aktivnost na nastavi, sudjelovanje u raspravama tijekom nastave i seminara (10%) - prezentirani seminarski rad (20%) - usmeni ispit (70%) kojeg student može polagati nakon izloženog i dostavljenog seminara. Ukoliko student odluči ispit polagati putem seminarskog rad, nastavnik će mu zadati problemsku temu i točne upute kako pripremiti seminar (90%).					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Brčić Kuljiš, M. (2018). Living together in the European Union? International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding (IJMMU), 5(5), 212-223.		0	Da		
	Mesić, M. (2006). Multikulturalizam. Školska knjiga.		1	Ne		
	Semprini, A. (2004). Multikulturalizam. Clio.		1	Ne		
	Young, I. M. (1991). Politička zajednica i razlike među grupama: kritika ideala univerzalnog građanstva. Politička misao, XXVIII(1), 206-229.		0	Da		
Dopunska literatura	1. Barry, B. (2006). Kultura i jednakost: Egalitarna kritika multikulturalizma. Jesenski i Turk. 2. Kymlicka, W. (2003). Multikulturalno građanstvo. Liberalna teorija manjinskih prava. Jesenski i Turk. 3. Paić, Ž. (2007). Traume razlika. Meandar/Meandarmedia. 4. Parekh, B. (2000). Rethinking Multiculturalism, Cultural Diversity and Political Theory. Palgrave. 5. Rawls, J. (2000). Politički liberalizam. Kruzak. 6. Taylor, C. (1994). The Politics of Recognition. In A. Gutmann (ed.), Multiculturalism, Examining the Politics of Recognition (str. 25-74). Princeton University Press. 7. Young, I. M. (1990). Pravednost i politika razlike. Naklada Jesenski i Turk.					
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka. Studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini. Položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze.					
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/					

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje	2	P17
Seminar	Uvodni sat - dogovor oko seminara	1	P17
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Kulturni pluralizam	2	P17
Seminar	Kulturni pluralizam	1	P17
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Migracije i kulturni pluralizam	2	P17
Seminar	Migracije i kulturni pluralizam	1	P17
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Multikulturalizam i multikulturalnost	2	P17
Seminar	Multikulturalizam i multikulturalnost	1	P17
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Kriza multikulturalizma	2	P17
Seminar	Kriza multikulturalizma	1	P17
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Multikulturalizam/interkulturalizam/transkulturalizam	2	P17
Seminar	Multikulturalizam/interkulturalizam/transkulturalizam	1	P17
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Multikulturalizam i liberalna demokracija	2	P17
Seminar	Multikulturalizam i liberalna demokracija	1	P17
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Liberalni multikulturalizam (W. Kymlicka)	2	P17
Seminar	Liberalni multikulturalizam (W. Kymlicka)	1	P17
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Ideja političkog liberalizma (J. Rawls)	2	P17
Seminar	Ideja političkog liberalizma (J. Rawls)	1	P17
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Politika razlike (Iris M. Young)	2	P17

Seminar	Politika razlike (Iris M. Young)	1	P17
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Politika priznavanja (C. Taylor)	2	P17
Seminar	Politika priznavanja (C. Taylor)	1	P17
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Dijaloška ili integralna teorija multikulturalizma (Bhikhu Parekh)	2	P17
Seminar	Dijaloška ili integralna teorija multikulturalizma (Bhikhu Parekh)	1	P17
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Multikulturalizam i ideja građanstva/ideja kozmopolitizma	2	P17
Seminar	Multikulturalizam i ideja građanstva/ideja kozmopolitizma	1	P17
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Multikulturalizam i EU	2	P17
Seminar	Multikulturalizam i EU	1	P17
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Kritika multikulturalizma	2	P17
Seminar	Kritika multikulturalizma	1	P17

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA ŽENA

Kod: SOSI20

ISVU kod: 131444

Sceduly kod: 23421

Split, rujan 2026

Naziv kolegija	Sociologija žena						
Kod	SOSI20	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0				
Suradnici	dr. sc. Blanka Čop	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	0	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati sa statusom i položajem žena u društvu.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/						
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti osnovne pojmove iz područja Sociologije žena i roda 2. Identificirati osnovne probleme vezane uz položaj žena u društvu i seksizam 3. Istražiti probleme vezane uz položaj žena u društvu i seksizam 4. Analizirati i objasniti društveni status žena i roda u društvu te društvene promjene u tom pogledu						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Identitet, socijalizacija i rodne uloge – Spol i rod; biologija i društvo; spolne i rodne razlike, rodni identitet i uloge; socijalizacija i učenje rodnih uloga; društvene upotrebe rodnih uloga; rodna stratifikacija; društveni statusi žena i muškaraca; kulturna konstrukcija rodnog identiteta 2. Žene u filozofskim teorijama: antička filozofija (Platon, Aristotel); "nered žena" (Rousseau); ženski inferiorni status, koncept "zagađenja" društva 3. Žene u sociološkim teorijama: sociobiološki determinizam (Spencer, Comte, Tönnies, Durkheim); strukturalizam, funkcionalizam, rodne uloge i teorije socijalnih sukoba; psihoanaliza (Freud); socijalni konstrukcionizam 4. Feministički pristupi i kritike: sufražetski pokret, neofeminizmi (liberalni, radikalni, socijalistički, ekofeminizam); postmoderni feminizmi 5. Intimne veze, brak i transformacije – Brak i kohabitacije; rodne i dobne razlike i brak; kriza patrijarhalne obitelji; razvodi braka; promjene modela obitelji; postmaterijalne vrijednosti i brak 6. Socijalna stratifikacija, tržište rada i seksizam – diskriminacija na poslu i tržištu rada; spolno napastovanje i ucjene; rodni jaz plaća; obiteljske i radne uloge; stakleni stop; feminizacija siromaštva; majčinstvo i rad u kući; seksizam u Hrvatskom društvu 7. Feminizam i mediji – vizualna percepcija i stavovi; medijski pogled na žene; pornografija; poremećaji prehrane i mediji 8. Žene i reprodukcija – reproduktivna prava, seksualnost, NRT (nove reproduktivne tehnologije); problemi trudnoće, rađanja i pobačaja 9. Nasilje nad ženama – nasilje unutar i izvan obitelji; spolna viktimizacija žena; trgovanje ženama; prostitucija; porno-industrija 10. Žene, valorizacija ženskog i globalizacija – Žene u 3. svijetu; žene u razvijenim zemljama; žene u globalnoj perspektivi						
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☐ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☐ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	Prisustvovanje nastavi (70%), izrada i prezentacija seminarskog rada, neki samostalni zadaci u dogovoru s predmetnom nastavnicom kao alternativa						

	seminarskom radu te usmeni ispit.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☒
		☐		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Ocjena za izradu i prezentaciju seminarskog rada ili alternativnog samostalnog zadatka; ocjena za aktivnost na seminarskim raspravama te ocjene iz usmenog završnog ispita. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Adamović, M. (2011). Žene i društvena moć. Plejada i Institut za društvena istraživanja.		2	ne		
	Brownmiller, S. (1995). Protiv naše volje. Zagorka. 2 30		2	ne		
	Castells, M. (2002). Moć identiteta. Golden marketing.		3	ne		
	Galić, B. (2012). Promjena seksističkog diskursa u Hrvatskoj? Usporedba rezultata istraživanja 2004. i 2010. godine. Socijalna ekologija, 21(2), 155-178.		1	ne		
	Galić, B. i Klasnić, K. (2012). Seksizam i socioekološke orijentacije u Republici Hrvatskoj. U R. Drezgić, D. Duhaček i J. Vasiljević (ur.) Ekofeminizam. Nova politička odgovornost (str. 172-201). Univerzitet u Beogradu. Institut za filozofiju i društvenu teoriju.		0	da		
	Galić, B. (2011). Društvena uvjetovanost rodne diskriminacije, U Ž. Kamenov i B. Galić (ur.) Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj. Istraživanje percepcije, iskustva i stavova o rodnoj diskriminaciji (str. 9-28). Vlada RH. Ured za ravnopravnost spolova.		1	ne		
	Galić, B. (2011). Žene i rad u suvremenom društvu - značaj "orodnjenog" rada. Sociologija i prostor, 49(1(189)), 25-49.		0	da		
	Galić, B. (2011). Reprodukcijska i društvena kontrola: reproduktivni status žena u Hrvatskoj i stavovi o njihovim reproduktivnim pravima, U I. Radačić, Ivana i J. Vince Pallua (ur.), Ljudska prava žena. Razvoj na međunarodnoj i nacionalnoj razini 30 godina nakon usvajanja Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (str. 297-317). Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.		1	ne		

	Galić, B.(2011). Percepcija, iskustvo i stavovi o rodnoj (ne)ravnopravnosti na poslu/tržištu rada, U Ž. Kamenov i B. Galić (ur.), Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj. Istraživanje percepcije, iskustva i stavova o rodnoj diskriminaciji (str. 165-185). Vlada RH. Ured za ravnopravnost spolova.	0	da
	Galić, B. (2008). Rodni identitet i seksizam u hrvatskom društvu. U I. Cifrić (ur.), Relacijski identiteti. Prilozi istraživanju identiteta hrvatskog društva (str. 153-185). Razvoj i okoliš.	0	da
	Galić, B. i Nikodem, K.(2009). Percepcija rodni jednakosti i šansi pri zapošljavanju u hrvatskom društvu. Pogled nezaposlenih žena. Revija za socijalnu politiku, 16(3), 253-271.	0	da
	Galić, B., Buzov, I. i Bandalović, G. (2009). Ženske uloge u obitelji u hrvatskom društvu – retradicionalizacija i/ili modernizacija, U A. Milić i S. Tomanović (ur.), Porodice u Srbiji danas u komparativnoj perspektivi (str. 187-200). Institut za društvena istraživanja Filozofskog fakulteta.	0	da
	Galić, B. i Geiger, M. (2006). Valorizacija ženskog. Rodni aspekti odnosa spram okoliša. Socijalna ekologija, 15(4), 339-355.	0	da
	Geiger, M.(2006). Kulturalni ekofeminizam: simboličke i spiritualne veze žene i prirode. Hrvatsko sociološko društvo, Institut za društvena istraživanja (IDIZ), Zavod za sociologiju Odsjeka za sociologiju.	0	da
	Ritzer, G. (ur.) (1997). Suvremena feministička teorija, u: Suvremena sociologijska teorija. NZ Globus. (str. 297-343)	2	ne
Dopunska literatura	1. Gamble, S. (ed.) (2001). Feminism and Postfeminism. Routledge. 2. Inglehart, Ronald (2003). Rising Tide. Gender Equality and Cultural Change around the World. Cambridge University Press. 3. Lipsitz Bem, S. (1993). The Lenses of Gender. Transforming the Debate on Sexual Inequality. Yale University Press. 4. MacKinnon, C. A. (2007). Women's Lives, Men's Laws. Belknap Press. 5. MacKinnon, C. A. (1989). Towards a feminist theory of the state. Harvard University Press.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; ostvarene sve silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/		

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Upoznavanje sa sadržajem kolegija, temama, literaturom i pravilima akademskog pisanja	2	P12
Seminar	Podjela seminara i dogovor oko prezentacija.	1	P12
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Identitet, socijalizacija i rodne uloge – Spol i rod; biologija i društvo; spolne i rodne razlike, rodni identitet i uloge; socijalizacija i učenje rodni uloga; društvene upotrebe rodni uloga; rodna stratifikacija; društveni statusi žena i muškaraca; kulturna konstrukcija rodni identiteta	2	P12
Seminar	Feministička teorija u sociologiji, žene u sociologiji nekad i danas	1	P12
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Žene u filozofskim teorijama: antička filozofija (Platon, Aristotel); "nered žena" (Rousseau); ženski inferiorni status, koncept "zagađenja" društva	2	P12
Seminar	Osnovni pojmovi iz područja sociologije žena. Društvena konstrukcija i određenje pojmova: spol i rod; rodne razlike, rodni identitet i uloge; socijalizacija i učenje rodni uloga; kulturna konstrukcija rodni identiteta.	1	P12
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Žene u sociološkim teorijama: sociobiološki determinizam (Spencer, Comte, Tönnies, Durkheim); strukturalizam, funkcionalizam, rodne uloge i teorije socijalni sukoba; psihoanaliza (Freud); socijalni konstrukcionizam	2	P12
Seminar	Feministički pokreti kroz povijest; Rodni pokreti, antirodni pokreti	1	P12
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Feministički pristupi i kritike: sufražetski pokret, neofeminizmi (liberalni, radikalni, socijalistički, ekofeminizam); postmoderni feminizmi	2	P12
Seminar	Rodna stratifikacija na tržištu rada - žene i plaćeni rad – položaj žena na tržištu rada.	1	P12
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Intimne veze, brak i transformacije – Brak i kohabitacije; rodne i dobne razlike i brak; kriza patrijarhalne obitelji; razvodi braka; promjene modela obitelji; postmaterijalne vrijednosti i brak	2	P12
Seminar	Rodni odnosi i uloge u kućanstvu – neplaćeni / reproduktivni rad	1	P12
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Socijalna stratifikacija, tržište rada i seksizam – diskriminacija na poslu i tržištu rada; spolno napastovanje i ucjene; rodni jaz plaća; obiteljske i radne uloge; stakleni stop; feminizacija siromaštva; majčinstvo i rad u kući; seksizam u Hrvatskom društvu	2	P12
Seminar	Odnos privatnog i poslovnog života (ravnoteža i/ili konflikt) Girl boss – sociološka i feministička kritika koncepta	1	P12
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Feminizam i mediji – vizualna percepcija i stavovi; medijski pogled na žene; pornografija; poremećaji prehrane i mediji	2	P12

Seminar	Politička participacija žena; aktivizam žena	1	P12
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Žene i reprodukcija – reproduktivna prava, seksualnost, NRT (nove reproduktivne tehnologije); problemi trudnoće, rađanja i pobačaja	2	P12
Seminar	Žene u sustavu obrazovanje, obrazovne politike	1	P12
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Prvi kolokvij	2	P12
Seminar	Rodno osviještene javne politike (Gender mainstreaming)	1	P12
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Nasilje nad ženama – nasilje unutar i izvan obitelji; spolna viktimizacija žena; trgovanje ženama; prostitucija; porno-industrija	2	P12
Seminar	Rodni proračun	1	P12
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Žene, valorizacija ženskog i globalizacija	2	P12
Seminar	Nasilje prema ženama (oblici nasilja prema ženama)	1	P12
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Žene u 3. svijetu; žene u razvijenim zemljama	2	P12
Seminar	Digitalno nasilje	1	P12
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Žene u globalnoj perspektivi	2	P12
Seminar	Medijska i digitalna reprezentacija žena	1	P12
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Drugi kolokvij	2	P12
Seminar	Žene i reproduktivna prava – obitelj, roditeljstvo, majčinstvo	1	P12

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

SOCIOLOGIJA MLADIH

Kod: SOSI52

ISVU kod: 175369

Sceduly kod: 23417

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija		Sociologija mladih						
Kod	SOSI52	Godina studija	3.					
Nositelj/i kolegija	prof. dr. sc. Gorana Bandalović	Bodovna vrijednost (ECTS)	4.0					
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T		
			30	15	0	0		
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	20%					
Opis kolegija								
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija studente upoznati s osnovnim karakteristikama društvenog položaja i orijentacija mladih u suvremenom društvu, sociološkim teorijama marginalnih grupa, subkulturama mladih i alternativnih pokreta, aktivizmom mladih.							
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	/							
Ishodi učenja	Po završetku kolegija studenti će moći: 1. Objasniti osnovne pojmove iz područja sociologije mladih 2. Uočiti, razumjeti i interpretirati osnovne probleme suvremene mladeži 3. Analizirati položaj mladih u društvu 4. Kritički promišljati o različitim aspektima života mladih u Republici Hrvatskoj							
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	1. Uvodno predavanje - upoznavanje s programom predmeta, literaturom, načinom rada, rokovima, ispitima 2. Mladi u povijesnom i društvenom kontekstu 3. Pregled socioloških teorija mladih 4. Osnovne karakteristike kulture mladih 5. Studije adolescenata – ključne definicije, koncepti, načela 6. Promjene u tranziciji do odrasle dobi 7. Identitet mladih 8. 1. kolokvij 9. Seksualne prakse mladih 10. Mladi u civilnom društvu i lokalnoj zajednici 11. Mladi u vrijeme globalizacije 12. Aktivizam mladih 13. Životni stilovi mladih u Hrvatskoj; slobodno vrijeme mladih 14. Sociološke teorije marginalnih grupa 15. Pojam kontrakulture, subkulture i alternativnih pokreta 16. 2. kolokvij 17. Završno predavanje i evaluacija							
Vrste izvođenja nastave	☒ Predavanja ☒ Seminari ☐ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☐ Terenska nastava ☐ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☐ Mentorski rad		☒ Individualni i grupni zadaci ☐ ☐ ☐			
Obveze studenata	Sudjelovati u nastavnom procesu: predavanja 70%, seminari (80%). Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi. Izvršavati individualne i grupne aktivnosti koje omogućavaju stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. Na seminarima/radionicama analitički pristupati i raspravljati o temi. Izraditi i prezentirati seminarski rad prema							

	unaprijed utvrđenim kriterijima. Položiti ispit (ekvivalent ispitu su 2 položena kolokvija) i ostvariti minimalno 50% točnosti na ispitu/kolokvijima. Informirati se o nastavi s koje je izostao u vrijeme konzultacija nastavnika i s drugim studentima. Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje aktivnosti na kolegiju. Aktivno i konstruktivno sudjelovati na nastavi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☐	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☒	Kolokviji	☒	Usmeni ispit	☒
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☒	Aktivnost u nastavi	☐
	Individualni i grupni zadaci	☒		☐		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, zaključna se ocjena na kolegiju formira s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: - usmeni ispit, odnosno uspješno položena dva kolokvija (pozitivna ocjena iz obaju kolokvija ekvivalentna je ispitu) – 70% - izrađen i prezentiran seminarski rad sukladno uputama nastavnika – 20% - aktivnost na nastavi: uspješnost u rješavanju individualnih i grupnih zadataka – 10%. Kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja pojedinih elemenata opisani su u repozitoriju kolegija.					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici		Dostupnost putem ostalih medija		
	Furlong, A. (2013). Youth Studies: An Introduction. Routledge.	1		ne		
	Haenfler, R. (2014). Subcultures: The Basics. Routledge. 1 30	1		ne		
	Ilišin, V., Bouillet, D., Gvodanović, A. i Potočnik, D. (2013). Mladi u vremenu krize. Institut za društvena istraživanja; Friedrich Ebert Stiftung.	1		da		
	Perasović, B. (2001). Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada.	1		ne		
	Savage, J. (2007). Teenage: The Creation of Youth Culture. Pimlico.	1		ne		
Dopunska literatura	1. Franc, R., Šakić, V. i Ivičić, I. (2002).Vrednote i vrijednosne orijentacije adolescenata: hijerarhija i povezanost sa stavovima i ponašanjima. Društvena istraživanja, 11(2-3/58-59), 215-238. 2. Ilišin, V. (ur.) (2014). Sociološki portret hrvatskih studenata. Institut za društvena istraživanja. 3. Ilišin, V. i Radin, F. (ur.) (2007). Mladi: problem ili resurs. Institut za društvena istraživanja. 4. Ilišin, V. (2006). Mladi između želja i mogućnosti: položaj, problemi i potrebe mladih zagrebačke županije. Institut za društvena istraživanja. 5. Ilišin, V. (2006). Mladi u lokalnoj vlasti u Hrvatskoj. DIM. 6. Ilišin, V. (ur.) (2005). Mladi Hrvatske i europska integracija. Institut za društvena istraživanja 7. Ilišin, V. i Radin, F. (ur.) (2002). Mladi uoči trećeg milenija. Institut za društvena istraživanja; Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. 8. Ilišin, V. (2000). Promjene u slobodnom vremenu mladih. Napredak, 141(4), 419-429. 9. Ilišin, V. (1999). Mladi na margini društva i politike. Alineja.					

	10. Krnić, R. i Perasović, B. (2013). Sociologija i party scena. Naklada Ljevak. 11. Lalić, D., Leburić, A. i Bulat, N. (1991). Grafiti i subkultura. Alineja. 12. Leburić, A., Reić, A. i Bandalović, G. (2008) Volonterstvo mladih kao bijeg u stvarnost: akcijsko istraživanje. Redak. 13. Leburić, A. & Bandalović, G. (2008). Action Research of the Volunteers as a Specific Group of the Youth. In B. Kožuh, R. Kahn & A. Kozłowska (eds.). The Practical Science of Society (str. 105-115). College of Education and Human Development, University of North Dakota. 14. Perasović, B. (2004). The notion of youth culture in contemporary context. In G. Titley (ed.). Resituating culture (pp. 177-187). Council of Europa. 15. Perasović, B. (2002). Sociologija supkultura i hrvatski kontekst. Društvena istraživanja, 11(2-3/58- 59), 485-498. 16. Perasović, B. (2001). Urbana plemena. Sociologija supkultura u Hrvatskoj. Hrvatska sveučilišna naklada. 17. Perasović, B. (1999). O (sub)kulturi mladih u Hrvatskoj. U T. Macan (ur.), Hrvatska i održivi razvitak: humane i odgojne vrednote (str. 81-93). Ministarstvo razvitka i obnove Republike Hrvatske. 18. Skiffer, L. (2013). Gangs and Adolescent Subcultures. Cognella. 19. Subcultures, Popular Music and Social Change (2014). The Subcultures Network. Cambridge Scholars Publishing. 20. Tomanović, S., Stanojević, D., Jarić, I., Mojić, D., Dragišić Labaš, S., Ljubičić, M. i Živadinović, I. (2012). Mladi – nsša sadašnjost. Istraživanje socijalnih biografija mladih u Srbiji. Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu 21. Tomić-Koludrović, I. i Leburić, A. (2002). Sociologija životnog stila: prema novoj metodološkoj strategiji. Jesenski&Turk. 22. Tomić-Koludrović, I. i Leburić, A. (2001). Skeptična generacija: životni stilovi mladih u Hrvatskoj. AGM. 23. Tomić-Koludrović, I. (1999). Od subkultura do životnih stilova mladih. Napredak, 140(2), 165-174. 24. Tomić-Koludrović, I. i Leburić, A. (1996). Mladi danas: drukčiji, ali isti. Društvena istraživanja, 5(5-6/25-26), 963-975.
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, uspješnost u obavljanju zadataka; studentska anketa o kvaliteti nastave i nastavnika na sveučilišnoj razini; položen ispit i ostvarene druge silabusom propisane obveze; individualne konzultacije; samoprocjena studenata postignutih ishoda učenja; suradnička procjena provedbe i kvalitete nastavnog procesa.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	/

Izvedbeni plan			
Vrsta nastave	Tema	Nastavni sati	Mjesto izvođenja
Tjedan izvođenja: 1.			
Predavanja	Uvodno predavanje - upoznavanje s programom predmeta, literaturom, načinom rada, rokovima, ispitima	2	P20
Seminar	Podjela seminarskih tema	1	P20
Tjedan izvođenja: 2.			
Predavanja	Mladi u povijesnom i društvenom kontekstu	2	P20
Seminar	Mladi i obrazovanje	1	P20
Tjedan izvođenja: 3.			
Predavanja	Pregled socioloških teorija mladih	2	P20
Seminar	Mladi i politika	1	P20
Tjedan izvođenja: 4.			
Predavanja	Osnovne karakteristike kulture mladih	2	P20
Seminar	Mladi i tržište rada	1	P20
Tjedan izvođenja: 5.			
Predavanja	Studije adolescenata – ključne definicije, koncepti, načela	2	P20
Seminar	Mladi i aktivizam	1	P20
Tjedan izvođenja: 6.			
Predavanja	Promjene u tranziciji do odrasle dobi	2	P20
Seminar	Mladi i mobilnost	1	P20
Tjedan izvođenja: 7.			
Predavanja	Identitet mladih	2	P20
Seminar	1, kolokvij	1	P20
Tjedan izvođenja: 8.			
Predavanja	Seksualne prakse mladih	2	P20
Seminar	Mladi i mediji	1	P20
Tjedan izvođenja: 9.			
Predavanja	Mladi u civilnom društvu i lokalnoj zajednici	2	P20
Seminar	Mladi i zabava	1	P20
Tjedan izvođenja: 10.			
Predavanja	Mladi u vrijeme globalizacije	2	P20
Seminar	Mladi i seksualnost	1	P20
Tjedan izvođenja: 11.			
Predavanja	Aktivizam mladih	2	P20
Seminar	Mladi i ovisnosti	1	P20
Tjedan izvođenja: 12.			
Predavanja	Životni stilovi mladih u Hrvatskoj; slobodno vrijeme mladih	2	P20
Seminar	Mladi i vršnjačko nasilje	1	P20
Tjedan izvođenja: 13.			
Predavanja	Sociološke teorije marginalnih grupa	2	P20

Seminar	Mladi i religija/duhovnost	1	P20
Tjedan izvođenja: 14.			
Predavanja	Pojam kontrakulture, subkulture i alternativnih pokreta	2	P20
Seminar	2. kolokvij	1	P20
Tjedan izvođenja: 15.			
Predavanja	Završno predavanje i evaluacija	2	P20
Seminar	Završni seminar i evaluacija	1	P20

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Filozofski fakultet u Splitu

Detaljni izvedbeni plan

STRUČNA PRAKSA U NASTAVNOJ BAZI

Kod: HZX008

ISVU kod: 184947

Sceduly kod: 23419

Split, kolovoz 2026

Naziv kolegija	Stručna praksa u nastavnoj bazi						
Kod	HZX008	Godina studija	3.				
Nositelj/i kolegija		Bodovna vrijednost (ECTS)	5.0				
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			0	30	120	0	
Status kolegija	Izborni	Postotak primjene e-učenja	0%				
Opis kolegija							
Ciljevi kolegija	Cilj je kolegija upoznati studente s konkretnim praktičnim uvjetima u nastavnoj bazi i osposobiti ih za samostalno uočavanje i rješavanje jednostavnijih praktičnih problema u stvarnom radnom okruženju.						
Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	Studenti imaju pravo prijave na Natječaj za stručnu praksu prije početka treće godine preddiplomskog studija. Obzirom na raspoloživa mjesta za praksu u nastavnim bazama, u slučaju većeg broja prijavljenih studenata od broja raspoloživih mjesta za stručnu praksu u prihvatnim organizacijama, provodi se selekcijski postupak prema Pravilniku o stručnoj praksi Filozofskog fakulteta (https://www.ffst.unist.hr/_download/repository/Pravilnik%20o%20dodatnoj%20struc%C4%8Dnoj%20praksi%20u%20nastavnim%20bazama%20FFST%20za%20objavu.pdf)						
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta moći: - Primijeniti znanja i vještine stečene tijekom preddiplomskog studija potrebne za samostalno uočavanje i rješavanje jednostavnijih konkretnih problema u stvarnom radnom okruženju. - Izraditi Izvješće o stručnoj praksi i u njemu objasniti izvršene zadatke uz prilog relevantne dokumentacije. - Opisati ustrojstvo odabrane nastavne baze. - Prepoznati izazove koje postavlja radno okruženje i objasniti procese suočavanja s konkretnim izazovima. - Analizirati konkretne praktične situacije na osnovi recentnih znanstvenih izvora. - Pratiti, dokumentirati i vrednovati procese u nastavnoj bazi. - Opisati probleme proizišle iz konkretnih radnih zadataka u nastavnoj bazi i objasniti procese njihova rješavanja. - Dokumentirati osobnu praksu i refleksivno je kritički vrednovati.						
Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	Stručna praksa se realizira kroz izvedbu konkretnih radnih zadataka uz rad s mentorom iz nastavne baze. Stručna praksa traje 80 radnih sati. Uz suglasnost mentora s Filozofskog fakulteta, mentor iz nastavne baze planira radne zadatke. Preostalih 70 radnih sati odnose se na mentorski rad (10 sati mentor/nastavnik s Fakulteta, 20 radnih sati mentor iz nastavne baze), istraživanje literature (10 radnih sati), izradu Izvješća o stručnoj praksi (20 radnih sati), pripremu i realizaciju obrane Izvješća pred mentorom s Filozofskog fakulteta u Splitu (10 radnih sati).						
Vrste izvođenja nastave	☐ Predavanja ☒ Seminari ☒ Vježbe ☐ On line u cijelosti ☒ Mješovito e-učenje		☒ Terenska nastava ☒ Samostalni zadaci ☒ Multimedija ☐ Laboratorij ☒ Mentorski rad		☐ ☐ ☐ ☐		
Obveze studenata	• Ponašati se u skladu s etičkim i znanstvenim načelima u visokoškolskoj nastavi te načelima organizacije/nastavne baze u skladu s uputama mentora. • Sudjelovati u radu nastavne baze i izvršavati obveze stručne prakse definiranih sukladno rasporedu od strane stručnog mentora, što omogućava stjecanje ishoda učenja predviđenih kolegijem. • Pridržavati se vremenskih okvira potrebnih za obavljanje stručne prakse. • Aktivno i konstruktivno djelovati u nastavnoj bazi i izvještavati mentora na Fakultetu za						

	vrijeme izvedbe ovog kolegija.					
	• Izraditi i obraniti Izvješće o stručnoj praksi.					
Praćenje rada studenata (označiti odgovarajući oblik praćenja)	Pohađanje nastave	☒	Istraživanje	☒	Praktični rad	☐
	Eksperimentalni rad	☐	Referat	☐	Esej	☐
	Seminarski rad	☐	Kolokviji	☐	Usmeni ispit	☐
	Pismeni ispit	☐	Projekt	☐	Aktivnost u nastavi	☐
	Izrada i obrana izvještaja o stručnoj praksi	☒	Praktični rad	☒		☐
		☐				
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Stručnu praksu opisno ocjenjuju mentori nastavne baze i Filozofskog fakulteta u Splitu. Mentor iz nastavne baze kontinuirano prati urednost dolaženja na praksu, marljivost i uspješnost u rješavanju postavljenih radnih zadataka. Na kraju stručne prakse mentor studentu dodjeljuje jednu od sljedećih dviju opisnih ocjena: • Student je uspješno odradio stručnu praksu • Student nije uspješno odradio stručnu praksu. U slučaju da student nije uspješno odradio stručnu praksu, mentor iz prakse ocjenu treba pisano obrazložiti, a mentor s Filozofskog fakulteta u Splitu upisuje ocjenu stručne prakse „Nije položeno“. Ako je ocjena mentora iz nastavne baze „Student je uspješno odradio stručnu praksu“ mentor s Filozofskog fakulteta u Splitu analizira Izvješće o stručnoj praksi, raspravlja o radnim zadacima sa studentom i na temelju toga dodjeljuje studentu jednu od sljedeće dvije opisne ocjene: • Student je uspješno izradio i obranio Izvješće o stručnoj praksi • Student nije uspješno izradio i obranio Izvješće o stručnoj praksi. Ako je mentor s Filozofskog fakulteta u Splitu donio ocjenu „Student nije uspješno izradio i obranio Izvješće o stručnoj praksi“ ocjenu treba pisano obrazložiti. Predmet Stručna praksa smatra se položenim samo u slučaju ako su opisne ocjene oba mentore potvrdile uspješnu realizaciju stručne prakse/Izvješća o stručnoj praksi. Ako su opisne ocjene oba mentora pozitivne mentor s Filozofskog fakulteta u Splitu u indeks studenta upisuje opisnu ocjenu „Položeno“. Sukladno ishodima učenja na kolegiju te obvezama studenta, opisna ocjena formira se s obzirom na ostvarenost sljedećih elemenata: 1. Ostvaren praktični rad, - 60 % 2. Izrađeno i prezentirano Izvješće, sukladno uputama mentora – 20 % 3. Konzultacije s mentorima i samostalno istraživanje - 20 %					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov		Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija		
	Stručnu literaturu definira mentor iz nastavne baze.					
Dopunska literatura	Stručnu literaturu definira mentor iz nastavne baze.					

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Prije uključivanja u stručnu praksu u nastavnoj bazi mentor/nastavnik s Filozofskog fakulteta u Splitu objašnjava upute za obavljanje prakse, dokumentiranje procesa i sastavljanje izvješća o stručnoj praksi. Tijekom stručne prakse mentor/nastavnik s Filozofskog fakulteta u Splitu, mentor u nastavnoj bazi i student održavaju konzultacije o procesu, vodi se evidencija o nazočnosti i aktivnosti studenta. Kroz raspravu, (samo)analizu i (samo)vrednovanje kontinuirano se timski prati ostvarena stručna praksa. Nakon obavljene stručne prakse student popunjava anketu o kvaliteti stručne prakse u skladu s Pravilnikom.
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	